EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 28. 6. 2023
COM(2023) 392 final

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE A DVORU AUDÍTOROV

ROČNÁ ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA EURÓPSKEHO ROZVOJOVÉHO FONDU ZA ROZPOČTOVÝ ROK 2022

OBSAH

CERTIFIKÁCIA ÚČTOVNEJ ZÁVIERKY 2
PROSTRIEDKY ERF – PLNENIE A ÚČTOVNÍCTVO 3
PROSTRIEDKY SPRAVOVANÉ EURÓPSKOU KOMISIOU 8
FINANČNÉ VÝKAZY ERF 10
FINANČNÉ VÝKAZY TRUSTOVÝCH FONDOV EÚ KONSOLIDOVANÉ V ERF 55
FINANČNÉ VÝKAZY TRUSTOVÉHO FONDU EÚ „BÊKOU" ZA ROK 2022 56
FINANČNÉ VÝKAZY TRUSTOVÉHO FONDU EÚ PRE AFRIKU ZA ROK 2022 64
KONSOLIDOVANÉ FINANČNÉ VÝKAZY ERF A TRUSTOVÝCH FONDOV EÚ 73
SPRÁVA O FINANČNOM PLNENÍ ERF 78

CERTIFIKÁCIA ÚČTOVNEJ ZÁVIERKY

Ročná účtovná závierka Európskeho rozvojového fondu za rok 2022 bola vypracovaná v súlade s hlavou X nariadenia o finančných pravidlách, ktoré sa vzťahujú na 11. Európsky rozvojový fond, a so zásadami, s pravidlami a s metodikou účtovníctva stanovenými v prílohe k finančným výkazom.

Uznávam svoju zodpovednosť za prípravu a predloženie ročnej účtovnej závierky Európskeho rozvojového fondu v súlade s článkom 18 nariadenia o finančných pravidlách, ktoré sa vzťahujú na 11. Európsky rozvojový fond.

Povoľujúci úradníci a EIB mi predložili všetky údaje potrebné na zostavenie účtovnej závierky, ktorá poskytuje prehľad o aktívach a záväzkoch Európskeho rozvojového fondu a o plnení rozpočtu, a zároveň potvrdili hodnovernosť týchto údajov.

Týmto potvrdzujem, že na základe uvedených údajov a kontrol, ktoré som považovala za nevyhnutné na to, aby som účtovnú závierku mohla podpísať, som nadobudla dostatočné uistenie, že účtovná závierka poskytuje pravdivý a úplný obraz o finančnej pozícii Európskych rozvojových fondov zo všetkých podstatných hľadísk.

Rosa ALDEA BUSQUETS

účtovníčka

PROSTRIEDKY ERF – PLNENIE A ÚČTOVNÍCTVO

1. SÚVISLOSTI

Európska únia (EÚ) spolupracuje s veľkým počtom rozvojových krajín. Hlavným cieľom je prostredníctvom poskytovania rozvojovej a technickej pomoci prijímateľským krajinám podporovať hospodársky, sociálny a environmentálny rozvoj s prvoradým zameraním na zníženie a odstránenie chudoby v dlhodobom horizonte. Na dosiahnutie týchto cieľov EÚ spolu s partnerskými krajinami vypracúva stratégie spolupráce a na ich realizáciu mobilizuje finančné zdroje. Tieto prostriedky EÚ určené na rozvojovú spoluprácu pochádzajú z troch zdrojov:

– rozpočtu EÚ,
– Európskeho rozvojového fondu a
– Európskej investičnej banky.

Do roku 2021, keď 11. Európsky rozvojový fond (ďalej len „ERF") dospel do svojej konečnej fázy, keďže doložka o ukončení platnosti nadobudla účinnosť 31. decembra 2020, bol ERF hlavným nástrojom poskytovania pomoci na rozvojovú spoluprácu v afrických, karibských a tichomorských krajinách (ďalej len „AKT") a zámorských krajinách a územiach (ďalej len „ZKÚ"). Od roku 2021 je však spolupráca EÚ s krajinami AKT a ZKÚ financovaná z rozpočtu EÚ.

ERF sa nefinancuje z rozpočtu EÚ. Bol zriadený na základe vnútornej dohody medzi zástupcami členských štátov zasadajúcich v Rade a riadi ho osobitný výbor. Európska komisia (Komisia) nesie zodpovednosť za finančnú realizáciu operácií uskutočňovaných za pomoci prostriedkov ERF. Európska investičná banka (EIB) spravuje investičný nástroj.

Každý ERF trvá približne päť rokov a riadi sa príslušným nariadením o rozpočtových pravidlách, ktoré ukladá povinnosť vypracovať osobitné finančné výkazy. Okrem toho sa tieto finančné výkazy predkladajú v súhrnnej podobe s cieľom poskytnúť celkový pohľad na finančnú situáciu zdrojov, za ktoré zodpovedá Komisia.

Zúčastnené členské štáty zasadajúce v Rade podpísali v júni 2013 vnútornú dohodu, ktorou sa zriaďuje 11. ERF[1]. Táto dohoda nadobudla platnosť 1. marca 2015.

V roku 2018 Rada prijala nariadenie o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na 11. ERF[2]. Toto nové znenie, ktorým sa zrušilo predchádzajúce nariadenie, sa vzťahuje na operácie financované z predchádzajúcich ERF bez toho, aby boli dotknuté existujúce právne záväzky. Toto nariadenie sa neuplatňuje na investičný nástroj v rámci predchádzajúcich ERF.

V rámci dohody o partnerstve AKT – EÚ sa zriadil investičný nástroj spravovaný EIB a využívaný na podporu rozvoja súkromného sektora v štátoch AKT financovaním hlavne, ale nie výlučne, súkromných investícií. Nástroj je vytvorený v podobe obnoviteľného fondu, takže splátky z úverov možno opätovne investovať do iných operácií, čoho dôsledkom je samoobnoviteľnosť a finančná nezávislosť tohto nástroja. Keďže investičný nástroj nespravuje Komisia, nie je zahrnutý do prvej časti ročnej účtovnej závierky – finančných výkazov ERF a súvisiacej správy o finančnom plnení. Finančné výkazy investičného nástroja, ktoré vypracovala EIB, sú zahrnuté do osobitnej časti ročnej účtovnej závierky (časti II) s cieľom poskytnúť kompletný obraz o rozvojovej pomoci poskytovanej z ERF.

[1] Ú. v. EÚ L 210, 6.8.2013, s. 1.
2 Nariadenie Rady (EÚ) 2018/1877 z 26. novembra 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na 11. Európsky rozvojový fond, a o zrušení nariadenia (EÚ) 2015/323.

2. AKO SA ERF FINANCUJE?

Rada prijala 2. decembra 2013 nariadenie č. 1311/2013, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec na roky 2014 – 2020. V tejto súvislosti sa rozhodlo, že geografická spolupráca so štátmi AKT sa nezačlení do rozpočtu EÚ, ale bude sa aj naďalej financovať z existujúceho medzivládneho ERF.

Rozpočet EÚ je ročný a podľa rozpočtovej zásady ročnej platnosti sa výdavky a príjmy plánujú a schvaľujú na jeden rok. Na rozdiel od rozpočtu EÚ funguje ERF na viacročnom základe. Každý ERF stanovuje celkové prostriedky na realizáciu rozvojovej spolupráce zvyčajne na obdobie piatich rokov. Keďže prostriedky sa prideľujú na viacročnom základe, pridelené prostriedky možno použiť počas obdobia trvania ERF. Na absenciu zásady ročnej platnosti sa poukazuje v správach o plnení rozpočtu, v rámci ktorých sa posudzuje plnenie rozpočtu ERF vzhľadom na celkový objem prostriedkov.

Prostriedky ERF predstavujú „ad hoc" príspevky členských štátov EÚ. Zástupcovia členských štátov sa stretávali približne raz za päť rokov na medzivládnej úrovni, aby rozhodli o celkovej sume, ktorá sa má fondu prideliť, a dohliadli na jeho plnenie.

Fond spravuje Komisia v súlade s politikou Únie v oblasti rozvojovej spolupráce. Keďže popri politikách Únie v oblasti rozvoja a poskytovania pomoci vedú členské štáty v tejto oblasti svoju vlastnú politiku, musia ju koordinovať s politikou EÚ, aby sa vzájomne dopĺňali.

Popri uvedených príspevkoch sa môžu členské štáty zapojiť do spolufinancovania alebo poskytnúť ERF dobrovoľné príspevky.

3. ČINNOSTI ERF PO 31. DECEMBRI 2020

8. a 9. ERF sa v roku 2021 uzavreli. Zatiaľ čo všetky zákazky v rámci 8. ERF sú uzavreté, v rámci 9. ERF je otvorených 19 zákaziek, pričom jeho istina by sa mala uzavrieť do roku 2024.

11. ERF dospel do svojej konečnej fázy, keďže doložka o ukončení platnosti nadobudla účinnosť 31. decembra 2020. V tejto doložke sa stanovuje koncový dátum pre záväzky v tom zmysle, že od roku 2021 nebude možné v rámci 11. ERF podpisovať žiadne ďalšie dohody o financovaní. Konkrétne zmluvy k existujúcim dohodám o financovaní však budú podpisované ešte do 31. decembra 2023 (a dokonca aj neskôr, pokiaľ ide o audit a hodnotenie). Okrem toho bude vykonávanie prebiehajúcich projektov financovaných Európskym rozvojovým fondom pokračovať až do ich úplného dokončenia.

V kontexte súčasného viacročného finančného rámca na roky 2021 až 2027 je spolupráca EÚ s krajinami AKT integrovaná do Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa. Podobne sa na spoluprácu so ZKÚ v súčasnosti vzťahuje rozhodnutie o pridružení zámoria. Znamená to, že zatiaľ čo programy ERF boli do roku 2021 financované z dobrovoľných príspevkov členských štátov EÚ, od roku 2021 budú rozvojové programy financované z rozpočtu EÚ. Z toho takisto vyplýva, že financovanie rozvojových programov podlieha schváleniu Európskym parlamentom a že transakcie musia byť v súlade s nariadeniami o rozpočtových pravidlách EÚ rovnako ako iné programy financované z prostriedkov EÚ.

4. ROČNÉ VÝKAZY

4.1. ROČNÁ ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA

V súlade s článkom 18 ods. 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách ERF sa finančné výkazy ERF zostavujú na základe pravidiel účtovníctva založeného na akruálnom princípe, ktoré vychádzajú z medzinárodných účtovných štandardov pre verejný sektor (IPSAS). Tieto účtovné pravidlá prijaté účtovníkom Komisie uplatňujú všetky inštitúcie a orgány EÚ v záujme vytvorenia jednotného súboru pravidiel účtovníctva, oceňovania a predkladania účtovnej závierky, ako aj v záujme harmonizácie procesu zostavovania finančných výkazov. Tieto účtovné pravidlá EÚ sa uplatňujú aj na ERF s prihliadnutím na osobitný charakter jeho činností.

Prípravou ročnej účtovnej závierky ERF je poverený účtovník Komisie, ktorý je účtovníkom ERF. Jeho úlohou je zabezpečiť, aby ročná účtovná závierka ERF poskytovala pravdivý a skutočný obraz o finančnej pozícii ERF.

Ročná účtovná závierka má tieto časti:

Časť I: Prostriedky spravované Komisiou

i) Finančné výkazy a vysvetlivky ERF

ii) Finančné výkazy trustových fondov EÚ konsolidované v ERF

iii) Konsolidované finančné výkazy ERF a trustových fondov EÚ

iv) Správa o finančnom plnení ERF

Časť II: Výročná správa o plnení – prostriedky spravované EIB

i) Finančné výkazy investičného nástroja

Časť Finančné výkazy európskych trustových fondov konsolidované v ERF obsahuje finančné výkazy dvoch trustových fondov vytvorených v rámci ERF: trustového fondu EÚ „Bêkou" (pozri oddiel Finančné výkazy trustového fondu EÚ „Bêkou") a trustového fondu EÚ pre Afriku (pozri oddiel Finančné výkazy trustového fondu EÚ pre Afriku). Jednotlivé finančné výkazy trustových fondov sa pripravujú pod vedením účtovníka Komisie a podliehajú externému auditu, ktorý vykonáva súkromný audítor. Číselné údaje trustových fondov zahrnuté v tejto účtovnej závierke sú predbežné.

Komisia musí prijať ročnú účtovnú závierku ERF najneskôr 31. júla roka nasledujúceho po dátume súvahy a predložiť ju Európskemu parlamentu a Rade na udelenie absolutória.

5. AUDIT A UDELENIE ABSOLUTÓRIA

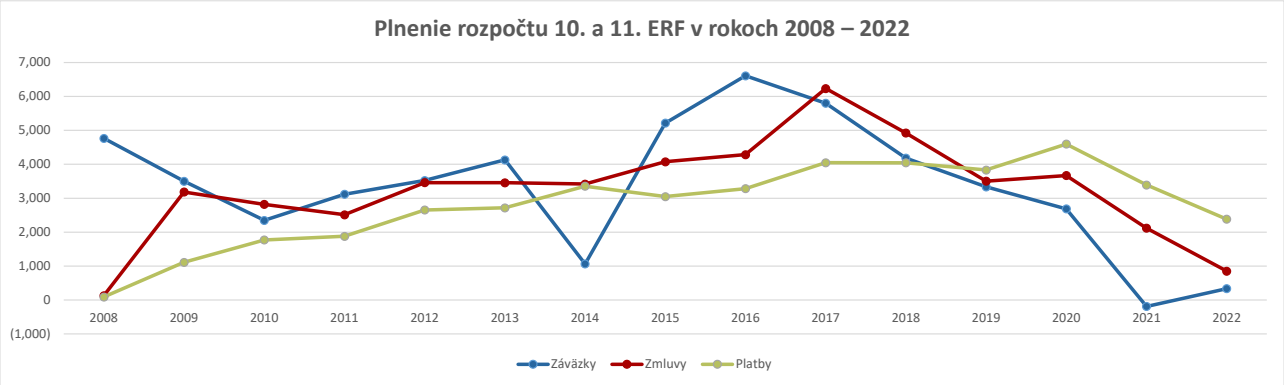
5.1. AUDIT

Ročná účtovná závierka ERF podlieha auditu externého audítora pre ERF, ktorým je Európsky dvor audítorov, ktorý vypracúva pre Európsky parlament a Radu výročnú správu.

5.2. ABSOLUTÓRIUM

Konečnou kontrolou finančného plnenia prostriedkov ERF za daný rozpočtový rok je udelenie absolutória. Po audite a finalizácii ročnej účtovnej závierky je úlohou Rady odporučiť udelenie absolutória a úlohou Európskeho parlamentu rozhodnúť, či ho Komisii za finančné plnenie prostriedkov ERF za daný rozpočtový rok udeliť. Toto rozhodnutie sa opiera o preskúmanie účtovnej závierky a výročnej správy Európskeho dvora audítorov (ktorá zahŕňa oficiálne vyhlásenie o vierohodnosti) a o odpovede Komisie na otázky a žiadosti o ďalšie informácie zo strany orgánu udeľujúceho absolutórium.

PREHĽAD FINANČNÉHO PLNENIA V ROKU 2022

* Čistá suma, iba 10. a 11. ERF.

Plnenie rozpočtu

V roku 2022 bolo finančné plnenie 10. a 11. ERF (individuálne záväzky: 853 mil. EUR a platby: 2 386 mil. EUR) ovplyvnené rozhodnutím Rady[3], že opätovne použije sumu 600 mil. EUR z finančných prostriedkov, ktorých viazanosť bola v rámci 10. a 11. ERF zrušená.

Toto rozhodnutie Rada prijala na účely financovania opatrení na riešenie krízy v oblasti potravinovej bezpečnosti a hospodárskeho otrasu v krajinách AKT v dôsledku ruskej útočnej vojny voči Ukrajine. Týka sa to predovšetkým prostriedkov, z ktorých sa budú financovať opatrenia, ktorými sa poskytuje podpora do výšky 350 mil. EUR na výrobu potravín a odolnosť potravinových systémov, do výšky 100 mil. EUR na makroekonomickú podporu a do výšky 150 mil. EUR na humanitárnu pomoc.

Celková suma hrubých platieb pre všetky ERF (2 452 mil. EUR) predstavuje 98,1 % cieľovej sumy vo výške 2 500 mil. EUR oznámenej členským štátom.

Vplyv činností na finančné výkazy

Vo finančných výkazoch je vplyv uvedených činností najviditeľnejší v týchto oblastiach:

- predbežné financovanie (pozri poznámku **2.2**): zníženie o 239 mil. EUR najmä v dôsledku toho, že sa vyplácalo menej zálohových platieb pre menší počet podpísaných zmlúv (2 118 mil. EUR v roku 2021 oproti 853 mil. EUR v roku 2022). V dôsledku tohto poklesu predbežného financovania a iných platieb (pozri poznámku **2.5**) sa následne zvýšili peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty o 34 mil. EUR,

- časovo rozlíšené výdavky (pozri poznámku **2.8**):zvýšenie o 123 mil. EUR v dôsledku zvýšenia počtu otvorených zákaziek na konci roka, v prípade ktorých neboli na konci roka validované žiadne žiadosti o náhradu nákladov, a teda výdavky bolo potrebné odhadnúť,

- prevádzkové výdavky (pozri poznámku **3.4**): celkový pokles prevádzkových výdavkov o 74 mil. EUR, najmä v dôsledku likvidácie trustových fondov, čo viedlo k zníženiu príspevkov potrebných na pokrytie ich výdavkov. Napriek tomu sa výdavky súvisiace s núdzovou pomocou zvýšili, keďže finančné prostriedky, ktorých viazanosť bola v rámci 10. a 11. ERF zrušená, sa opätovne použili na boj proti negatívnym účinkom ruskej vojny voči Ukrajine.

[3] Rozhodnutie Rady (EÚ) 2022/1223.

EURÓPSKY ROZVOJOVÝ FOND
ROZPOČTOVÝ ROK 2022

PROSTRIEDKY SPRAVOVANÉ EURÓPSKOU KOMISIOU

OBSAH

FINANČNÉ VÝKAZY ERF 10
SÚVAHA ERF 11
VÝKAZ FINANČNÝCH VÝSLEDKOV ERF 12
VÝKAZ PEŇAŽNÝCH TOKOV ERF 13
VÝKAZ ZMIEN ČISTÝCH AKTÍV ERF 14
SÚVAHA PODĽA JEDNOTLIVÝCH ERF 15
VÝKAZ FINANČNÝCH VÝSLEDKOV PODĽA JEDNOTLIVÝCH ERF 17
VÝKAZ ZMIEN ČISTÝCH AKTÍV PODĽA ERF 18
POZNÁMKY K FINANČNÝM VÝKAZOM ERF 20
FINANČNÉ VÝKAZY TRUSTOVÝCH FONDOV EÚ KONSOLIDOVANÉ V ERF 55
FINANČNÉ VÝKAZY TRUSTOVÉHO FONDU EÚ „BÊKOU" ZA ROK 2022 56
SÚVAHA 61
VÝKAZ FINANČNÝCH VÝSLEDKOV 62
VÝKAZ PEŇAŽNÝCH TOKOV 63
FINANČNÉ VÝKAZY TRUSTOVÉHO FONDU EÚ PRE AFRIKU ZA ROK 2022 64
SÚVAHA 70
VÝKAZ FINANČNÝCH VÝSLEDKOV 71
VÝKAZ PEŇAŽNÝCH TOKOV 72
KONSOLIDOVANÉ FINANČNÉ VÝKAZY ERF A TRUSTOVÝCH FONDOV EÚ 73
KONSOLIDOVANÁ SÚVAHA 74
KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ FINANČNÝCH VÝSLEDKOV 75
KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ PEŇAŽNÝCH TOKOV 76
KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ ZMIEN ČISTÝCH AKTÍV 77
SPRÁVA O FINANČNOM PLNENÍ ERF 78

FINANČNÉ VÝKAZY ERF

Je potrebné poznamenať, že v dôsledku zaokrúhlenia čísel na milióny eur sa môže zdať, že súčet niektorých finančných údajov v týchto tabuľkách nie je presný.

SÚVAHA ERF

v mil. EUR

	Pozná	31.12.2022	31.12.2021
DLHODOBÉ AKTÍVA			
Finančné aktíva	2.1	*67*	*39*
Predbežné financovanie	2.2	*488*	*671*
Príspevky do trustových fondov	2.3	*254*	*382*
Pohľadávky z výmenných transakcií	2.4	*7*	*4*
		816	**1 096**
KRÁTKODOBÉ AKTÍVA			
Finančné aktíva	2.1	*3*	–
Predbežné financovanie	2.2	*1 396*	*1 453*
Pohľadávky z výmenných transakcií a vymáhateľné sumy	2.4	*27*	*35*
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	2.5	*1 027*	*994*
		2 454	**2 481**
AKTÍVA SPOLU		**3 270**	**3 577**
DLHODOBÉ ZÁVÄZKY			
Finančné záväzky	2.6	*(7)*	*(7)*
		(7)	**(7)**
KRÁTKODOBÉ ZÁVÄZKY			
Záväzky	2.7	*(426)*	*(501)*
Časovo rozlíšené výdavky	2.8	*(1 131)*	*(1 008)*
		(1 558)	**(1 509)**
ZÁVÄZKY SPOLU		**(1 565)**	**(1 516)**
ČISTÉ AKTÍVA		**1 705**	**2 061**
FINANČNÉ PROSTRIEDKY A REZERVY			
Vyžiadaný kapitál fondu – aktívne ERF	2.9	*65 100*	*62 643*
Vyžiadaný kapitál fondu prenesený z uzavretých ERF	2.9	*2 252*	*2 252*
Hospodársky výsledok prenesený z predchádzajúcich rokov		*(62 834)*	*(59 860)*
Hospodársky výsledok za rok		*(2 813)*	*(2 974)*
ČISTÉ AKTÍVA		**1 705**	**2 061**

VÝKAZ FINANČNÝCH VÝSLEDKOV ERF

v mil. EUR

	Poznámk	2022	2021
PRÍJMY			
Príjmy z nevýmenných transakcií			
Vymáhanie	3.1	*18*	*27*
		18	**27**
Príjmy z výmenných transakcií			
Finančné príjmy	3.2	*2*	*(26)*
Ostatné príjmy	3.2	*77*	*74*
		80	**48**
Príjmy spolu		**98**	**75**
VÝDAVKY			
Vynaložené inými účtovnými jednotkami	3.3	*(1)*	–
Nástroje pomoci	3.4	*(2 789)*	*(2 864)*
Výdavky na spolufinancovanie	3.5	*4*	*(19)*
Náklady financovania	3.6	*(6)*	*(20)*
Ostatné výdavky	3.7	*(119)*	*(145)*
Výdavky spolu		**(2 911)**	**(3 049)**
HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK ZA ROZPOČTOVÝ ROK		**(2 813)**	**(2 974)**

VÝKAZ PEŇAŽNÝCH TOKOV ERF

v tis. EUR

	Pozn	2022	2021
Hospodársky výsledok za rok		*(2 813)*	*(2 974)*
Prevádzkové činnosti			
Zvýšenie kapitálu – príspevky (čisté)		*2 458*	*3 657*
(Zvýšenie)/zníženie príspevkov do trustových fondov		*128*	*12*
(Zvýšenie)/zníženie predbežného financovania		*239*	*101*
(Zvýšenie)/zníženie pohľadávok z výmenných transakcií a vymáhateľných súm		*5*	*105*
Zvýšenie/(zníženie) rezerv		*1*	*–*
Zvýšenie/(zníženie) finančných záväzkov		*(1)*	*5*
Zvýšenie/(zníženie) záväzkov		*(75)*	*(114)*
Zvýšenie/(zníženie) časovo rozlíšených výdavkov a výnosov budúcich období		*123*	*(519)*
Ostatné nepeňažné zmeny		*–*	*–*
Investičné činnosti			
(Zvýšenie)/zníženie nederivátových finančných aktív vykazovaných v reálnej		*(31)*	*(7)*
ČISTÉ PEŇAŽNÉ TOKY		**34**	**266**
Čisté zvýšenie/(zníženie) peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov		*34*	*266*
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty na začiatku roka	2.5	*994*	*728*
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty na konci roka	2.5	*1 027*	*994*

VÝKAZ ZMIEN ČISTÝCH AKTÍV ERF

v mil. EUR

	Kapitál fondu – aktívne ERF (A)	Nevyžiadané finančné prostriedky – aktívne ERF (B)	Vyžiadaný kapitál fondu – aktívne ERF (C) = (A) – (B)	Akumulované rezervy (D)	Vyžiadaný kapitál fondu prenesený z uzavretých ERF	Oceňovací rozdiel vyplývajúci z oceňovania reálnou	Čisté aktíva spolu (C)+(D)+(E)+(F)
ZOSTATOK K 31. 12. 2020	**73 041**	**14 055**	**58 986**	**(59 854)**	**2 252**	**(5)**	**1 379**
Vplyv revidovaného účtovného pravidla				*(5)*		*5*	
ZOSTATOK K 1. 1. 2021	**73 041**	**14 055**	**58 986**	**(59 860)**	**2 252**	**–**	**1 379**
Zvýšenie kapitálu – príspevky	*(43)*	*(3 700)*	*3 657*	*–*	*–*		*3 657*
Hospodársky výsledok za rok	*–*	*–*	*–*	*(2 974)*	*–*		*(2 974)*
ZOSTATOK K 31. 12. 2021	**72 998**	**10 355**	**62 643**	**(62 834)**	**2 252**	**–**	**2 061**
Zvýšenie kapitálu – príspevky	*(43)*	*(2 500)*	*2 457*	*–*	*–*		*2 457*
Hospodársky výsledok za rok	*–*	*–*	*–*	*(2 813)*	*–*		*(2 813)*
ZOSTATOK K 31. 12. 2022	**72 955**	**7 855**	**65 100**	**(65 647)**	**2 252**	**–**	**1 705**

SÚVAHA PODĽA JEDNOTLIVÝCH ERF

v mil. EUR

	Poznámka	31.12.2022 Ôsmy ERF	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	Spolu	31.12.2021 Ôsmy ERF	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	Spolu
DLHODOBÉ AKTÍVA											
Finančné aktíva	2.1	–	–	*(1)*	*67*	*67*	–	–	*(2)*	*41*	*39*
Predbežné financovanie	2.2	–	–	*221*	*267*	*488*	–	–	*219*	*452*	*671*
Príspevky do trustových fondov	2.3	–	*31*	*9*	*213*	*254*	–	*31*	*9*	*341*	*382*
Pohľadávky z výmenných transakcií	2.4	–	–	–	*7*	*7*	–	–	–	*4*	*4*
		–	**31**	**229**	**555**	**816**	**–**	**31**	**226**	**839**	**1 096**
KRÁTKODOBÉ AKTÍVA											
Finančné aktíva	*2.1*	–	–	–	*3*	*3*	–	–	–	–	–
Predbežné financovanie	2.2	–	*14*	*427*	*954*	*1 396*	–	*14*	*353*	*1 085*	*1 453*
Pohľadávky z výmenných transakcií a vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií	2.4	–	–	*10*	*16*	*27*	*180*	*(314)*	*1 296*	*(1 127)*	*35*
Spojovacie účty ERF		*180*	*(369)*	*803*	*(612)*	–	*181*	*(316)*	*1 279*	*(1 144)*	–
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	2.5	–	–	–	*1 027*	*1 027*	–	–	–	*994*	*994*
		180	**(355)**	**1 240**	**1 389**	**2 454**	**361**	**(615)**	**2 928**	**(192)**	**2 481**
AKTÍVA SPOLU		**180**	**(324)**	**1 469**	**1 945**	**3 270**	**361**	**(584)**	**3 154**	**646**	**3 577**
DLHODOBÉ ZÁVÄZKY											
Finančné záväzky	2.6	–	–	–	*(7)*	*(7)*	–	–	–	*(7)*	*(7)*
		–	**–**	**–**	**(7)**	**(7)**	**–**	**–**	**–**	**(7)**	**(7)**
KRÁTKODOBÉ ZÁVÄZKY						–					
Záväzky	2.7	–	–	*(34)*	*(391)*	*(426)*	–	–	*(27)*	*(473)*	*(501)*
Časovo rozlíšené výdavky	2.8	–	*(7)*	*(119)*	*(1 006)*	*(1 131)*	–	*(6)*	*(110)*	*(892)*	*(1 008)*
		–	**(7)**	**(153)**	**(1 397)**	**(1 558)**	**–**	**(6)**	**(138)**	**(1 365)**	**(1 509)**
ZÁVÄZKY SPOLU		**–**	**(7)**	**(153)**	**(1 404)**	**(1 565)**	**–**	**(6)**	**(138)**	**(1 372)**	**(1 516)**
						–					
ČISTÉ AKTÍVA		**180**	**(331)**	**1 315**	**541**	**1 705**	**361**	**(591)**	**3 016**	**(725)**	**2 061**
Vyžiadaný kapitál fondu – aktívne ERF	2.9	*12 164*	*10 450*	*20 960*	*21 527*	*65 100*	*12 164*	*10 492*	*20 960*	*19 027*	*62 643*

v mil. EUR

	Poznámka	31.12.2022 Ôsmy ERF	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	Spolu	31.12.2021 Ôsmy ERF	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	Spolu
Vyžiadaný kapitál fondu prenesený z uzavretých ERF	2.9	*627*	*1 625*	*–*	*–*	*2 252*	*627*	*1 625*	*–*	*–*	*2 252*
Presuny vyžiadaného kapitálu fondu medzi aktívnymi ERF	2.9	*(2 513)*	*2 010*	*(38)*	*541*	*–*	*(2 512)*	*2 018*	*101*	*394*	*-*
Hospodársky výsledok prenesený z predchádzajúcich rokov		*(10 098)*	*(14 410)*	*(19 325)*	*(19 001)*	*(62 834)*	*(10 098)*	*(14 404)*	*(19 065)*	*(16 293)*	*(59 860)*
Hospodársky výsledok za rok		*–*	*(6)*	*(282)*	*(2 526)*	*(2 813)*	*(1)*	*(6)*	*(260)*	*(2 708)*	*(2 974)*
ČISTÉ AKTÍVA		**180**	**(331)**	**1 315**	**541**	**1 705**	**180**	**(274)**	**1 737**	**419**	**2 061**

VÝKAZ FINANČNÝCH VÝSLEDKOV PODĽA JEDNOTLIVÝCH ERF

v mil. EUR

	Pozn ámk a	2022 Ôsmy ERF	2022 Deviaty ERF	2022 10. ERF	2022 11. ERF	2022 Spolu	2021 Ôsmy ERF	2021 Deviaty ERF	2021 10. ERF	2021 11. ERF	2021 Spolu
PRÍJMY											
Príjmy z nevýmenných transakcií											
Vymáhanie	3.1	–	*(1)*	*(8)*	*28*	*18*	–	–	*1*	*26*	*27*
		–	**(1)**	**(8)**	**28**	**18**	**–**	**–**	**1**	**26**	**27**
Príjmy z výmenných transakcií											
Finančné príjmy	3.2	–	–	*2*	*1*	*2*	–	–	*(22)*	*(4)*	*(26)*
Ostatné príjmy	3.2	–	*3*	*8*	*66*	*77*	–	*5*	*14*	*55*	*74*
		–	**3**	**10**	**67**	**80**	**–**	**5**	**(8)**	**51**	**48**
Príjmy spolu		**–**	**1**	**2**	**94**	**98**	**–**	**5**	**(7)**	**78**	**75**
VÝDAVKY											
Vynaložené inými účtovnými jednotkami	3.3	–	–	–	*(1)*	*(1)*	–	–	–	–	–
Nástroje pomoci	3.4	–	*(5)*	*(295)*	*(2 489)*	*(2 789)*	–	*(7)*	*(214)*	*(2 644)*	*(2 864)*
Výdavky na spolufinancovanie	3.5	–	–	*22*	*(18)*	*4*	–	–	*(0)*	*(19)*	*(19)*
Náklady financovania	3.6	*1*	*2*	*(3)*	*(5)*	*(6)*	–	*7*	*(23)*	*(3)*	*(20)*
Ostatné výdavky	3.7	-	*(5)*	*(8)*	*(107)*	*(119)*	–	*(11)*	*(16)*	*(119)*	*(145)*
Výdavky spolu		**1**	**(7)**	**(284)**	**(2 620)**	**(2 911)**	**–**	**(12)**	**(252)**	**(2 785)**	**(3 049)**
HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK ZA		**1**	**(6)**	**(282)**	**(2 526)**	**(2 813)**	**-**	**(8)**	**(259)**	**(2 708)**	**(2 974)**

VÝKAZ ZMIEN ČISTÝCH AKTÍV PODĽA ERF

v mil. EUR

Ôsmy ERF	Kapitál fondu – aktívne ERF (A)	Nevyžiadané finančné prostriedky – aktívne ERF (B)	Vyžiadaný kapitál fondu – aktívne ERF (C) = (A) – (B)	Akumulované rezervy (D)	Vyžiadaný kapitál fondu prenesený z uzavretých ERF	Presuny vyžiadaného kapitálu fondu medzi aktívnymi ERF (F)	Čisté aktíva spolu (C)+(D)+(E) +(F)
ZOSTATOK K 31. 12. 2020	**12 164**	**–**	**12 164**	**(10 098)**	**627**	**(2 512)**	**181**
Presuny do/z 10. ERF			–			–	–
ZOSTATOK K 31. 12. 2021	**12 164**	**–**	**12 164**	**(10 098)**	**627**	**(2 512)**	**181**
Presuny do/z 10. ERF			–			*(1)*	*(1)*
ZOSTATOK K 31. 12. 2022	**12 164**	**–**	**12 164**	**(10 098)**	**627**	**(2 513)**	**180**

v mil. EUR

Deviaty ERF	Kapitál	Nevyžiadané	Vyžiadaný kapitál	Akumulované	Vyžiadaný	Presuny	Čisté aktíva
ZOSTATOK K 31. 12. 2020	**10 550**	**15**	**10 535**	**(14 404)**	**1 625**	**2 041**	**(203)**
Presuny do/z 10. ERF		–	–				–
Presuny do/z 10. ERF			–			*(23)*	*(23)*
Refundácia členským štátom	*(43)*		*(43)*				*(43)*
Hospodársky výsledok za rok			–	*(6)*			*(6)*
ZOSTATOK K 31. 12. 2021	**10 507**	**15**	**10 492**	**(14 410)**	**1 625**	**2 018**	**(274)**
Zvýšenie kapitálu – príspevky		–	–				–
Presuny do/z 10. ERF			–			*(8)*	*(8)*
Refundácia členským štátom	*(43)*		*(43)*				*(43)*
Hospodársky výsledok za rok			–	*(6)*		–	*(6)*
ZOSTATOK K 31. 12. 2022	**10 464**	**15**	**10 450**	**(14 416)**	**1 625**	**2 010**	**(331)**

v mil. EUR

10. ERF	Kapitál fondu – aktívne ERF (A)	Nevyžiadané finančné prostriedky – aktívne ERF (B)	Vyžiadaný kapitál fondu – aktívne ERF (C) = (A) – (B)	Akumulované rezervy (D)	Vyžiadaný kapitál fondu prenesený z uzavretých ERF	Oceňovací rozdiel vyplývajúci z oceňovania reálnou cenou	Čisté aktíva spolu (C)+(D)+(E)+(F)
ZOSTATOK K 31. 12. 2020	**20 960**	**–**	**20 960**	**(19 063)**	**188**	**(2)**	**2 084**
Vplyv revidovaného účtovného				*(2)*		*2*	*–*
ZOSTATOK K 1. 1. 2021	**20 960**	**–**	**20 960**	**(19 065)**	**188**	**–**	**2 084**
Presuny do/z ôsmeho a deviateho			*–*		*23*		*23*
Presuny do/z 11. ERF			*–*		*(110)*		*(110)*
Hospodársky výsledok za rok			*–*	*(260)*			*(260)*
ZOSTATOK K 31. 12. 2021	**20 960**	**–**	**20 960**	**(19 324)**	**101**	**–**	**1 737**
Presuny do/z ôsmeho a deviateho			*–*		*9*		*9*
Presuny do/z 11. ERF			*–*		*(148)*		*(148)*
Hospodársky výsledok za rok			*–*	*(282)*			*(282)*
ZOSTATOK K 31. 12. 2022	**20 960**	**–**	**20 960**	**(19 606)**	**(38)**	**–**	**1 315**

v mil. EUR

11. ERF	Kapitál fondu – aktívne ERF (A)	Nevyžiadané finančné prostriedky – aktívne ERF (B)	Vyžiadaný kapitál fondu – aktívne ERF (C) = (A) – (B)	Akumulované rezervy (D)	Vyžiadaný kapitál fondu prenesený z uzavretých ERF	Presuny vyžiadaného kapitálu fondu medzi aktívnymi ERF (F)	Oceňovací rozdiel vyplývajúci z oceňovania reálnou cenou (G)	Čisté aktíva spolu (C)+(D)+(E)+(F)+(G)
ZOSTATOK K 31. 12. 2020	**29 367**	**14 040**	**15 327**	**(16 290)**	**–**	**283**	**(4)**	**(683)**
Vplyv revidovaného účtovného				*(4)*			*4*	*-*
ZOSTATOK K 1. 1. 2021	**29 367**	**14 040**	**15 327**	**(16 294)**	**–**	**283**	**-**	**(683)**
Zvýšenie kapitálu – príspevky		*(3 700)*	*3 700*			*110*		*3 810*
Hospodársky výsledok za rok			*–*	*(2 708)*		*–*		*(2 708)*
ZOSTATOK K 31. 12. 2021	**29 367**	**10 340**	**19 027**	**(19 002)**	**–**	**394**	**–**	**419**
Zvýšenie kapitálu – príspevky		*(2 500)*	*2 500*			*148*		*2 648*
Hospodársky výsledok za rok			*–*	*(2 526)*		*–*		*(2 526)*
ZOSTATOK K 31. 12. 2022	**29 367**	**7 840**	**21 527**	**(21 528)**	**–**	**541**	**–**	**541**

POZNÁMKY K FINANČNÝM VÝKAZOM ERF

Je potrebné poznamenať, že v dôsledku zaokrúhlenia čísel na milióny eur sa môže zdať, že súčet niektorých finančných údajov v týchto tabuľkách nie je presný.

1. HLAVNÉ ÚČTOVNÉ POLITIKY

1.1. ÚČTOVNÉ ZÁSADY

Cieľom finančných výkazov je poskytovať informácie o finančnej pozícii, výsledkoch a peňažných tokoch účtovnej jednotky, ktoré sú užitočné pre širokú škálu zainteresovaných strán.

Všeobecné princípy (resp. účtovné zásady), ktoré je pri zostavovaní finančných výkazov potrebné dodržiavať, sú stanovené v účtovnom pravidle EÚ č. 1 „Finančné výkazy", pričom sú totožné s princípmi uvedenými v IPSAS 1: reálne vykazovanie, akruálny princíp, nepretržitosť činnosti, jednotné vykazovanie, významnosť, agregácia, započítavanie a porovnateľné údaje. Kvalitatívnymi charakteristikami finančného výkazníctva sú relevantnosť, pravdivý obraz (spoľahlivosť), zrozumiteľnosť, včasnosť, porovnateľnosť a overiteľnosť.

1.2. ZÁKLAD PRE ZOSTAVENIE

1.2.1. Obdobie vykazovania

Finančné výkazy sa predkladajú raz ročne. Účtovný rok začína 1. januára a končí 31. decembra.

1.2.2. Mena a základ pre konverziu

Ročné účtovné závierky sa uvádzajú v eurách, keďže euro je funkčnou menou EÚ. Transakcie v cudzej mene sa prepočítavajú na eurá na základe výmenných kurzov platných v deň uskutočnenia transakcie. Kurzové zisky a straty vyplývajúce zo zúčtovania transakcií v cudzej mene, ako aj z opätovného prepočtu peňažných aktív a záväzkov denominovaných v cudzej mene na základe výmenného kurzu platného ku koncu roka sa vykazujú vo výkaze finančných výsledkov. Rozdielne metódy konverzie sa uplatňujú na nehnuteľnosti, stroje a zariadenia a nehmotné aktíva, ktoré si udržiavajú svoju hodnotu v eurách podľa kurzu platného v deň ich nákupu.

Zostatky peňažných aktív a záväzkov denominovaných v cudzej mene ku koncu roka sa prepočítajú na eurá na základe výmenného kurzu Európskej centrálnej banky (ECB) platného k 31. decembru.

EURO – výmenné kurzy

Mena	31.12.2022	31.12.2021	Mena	31.12.2022	31.12.2021
BGN	**1.9558**	1.9558	**PLN**	**4.6808**	4.5969
CZK	**24.1160**	26.8580	**RON**	**4.9495**	4.9490
DKK	**7.4365**	7.4364	**SEK**	**11.1218**	10.2503
GBP	**0.88693**	0.84028	**CHF**	**0.9847**	1.0331
HRK	**7.5345**	7.5156	**JPY**	**140.6600**	130.3800
HUF	**400.8700**	369.1900	**USD**	**1.0666**	1.1326

1.2.3. Využívanie odhadov

V súlade so štandardmi IPSAS a so všeobecne uznávanými účtovnými zásadami sa vo finančných výkazoch nevyhnutne uvádzajú sumy založené na odhadoch a predpokladoch vypracovaných vedením, ktoré vychádzajú z najspoľahlivejších dostupných informácií. K podstatným odhadom okrem iného patria: výška záväzkov súvisiacich so zamestnaneckými požitkami, finančné riziko týkajúce sa pohľadávok a sumy uvedené v poznámkach týkajúcich sa finančných nástrojov, opravná položka zníženia hodnoty pre finančné aktíva oceňované v amortizovanej hodnote a pre záväzky zo zmluvy o finančnej záruke, časovo rozlíšené príjmy a výdavky, rezervy, stupeň zníženia hodnoty nehmotných aktív a nehnuteľností, strojov a zariadení, čistá realizovateľná hodnota zásob, podmienené aktíva a záväzky. Skutočné výsledky sa môžu od týchto odhadov líšiť.

Primerané odhady sú podstatnou súčasťou zostavovania účtovnej závierky a neznižuje sa nimi jej spoľahlivosť. Odhad možno bude treba zrevidovať, ak sa zmenia okolnosti, z ktorých sa pri odhade vychádzalo, prípadne v dôsledku nových informácií alebo viacerých skúseností. Revízia odhadu sa vzhľadom na svoju podstatu nevzťahuje na predchádzajúce obdobia a nepredstavuje opravu chyby. Vplyv zmeny v účtovnom odhade sa vykazuje v prebytku alebo deficite v obdobiach, v ktorých je zistený.

1.2.4. Uplatňovanie nových a revidovaných účtovných pravidiel EÚ

Nové účtovné pravidlá EÚ platné pre účtovné obdobia, ktoré sa začínajú 1. januára 2022 alebo neskôr

Neexistujú žiadne nové účtovné pravidlá EÚ platné pre účtovné obdobia, ktoré sa začínajú 1. januára 2022 alebo neskôr.

Nové prijaté účtovné pravidlá EÚ, ktoré k 31. decembru 2022 ešte nenadobudli účinnosť

Počas roka 2022 sa neprijali žiadne nové účtovné pravidlá EÚ.

1.3. SÚVAHA

1.3.1. Finančné aktíva

Klasifikácia pri prvotnom vykázaní

Klasifikácia finančných nástrojov sa stanovuje pri prvotnom vykázaní. Na základe modelu riadenia a vlastností zmluvných peňažných tokov aktív možno finančné aktíva klasifikovať do troch kategórií: finančné aktíva oceňované v amortizovanej hodnote, finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez čisté aktíva/vlastné imanie alebo finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit.

i) Finančné aktíva oceňované v amortizovanej hodnote

Finančné aktíva oceňované v amortizovanej hodnote sú nederivátové finančné aktíva, ktoré spĺňajú dve podmienky: 1. účtovná jednotka ich má v držbe s cieľom inkasovať zmluvné peňažné toky; 2. v určité dni sú zmluvné peňažné toky výhradne platbami istiny a úrokov z nesplatenej istiny.

Do tejto kategórie patria:

- peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty,
- úvery (vrátane termínovaných vkladov s pôvodnou splatnosťou nad tri mesiace),
- pohľadávky z výmenných transakcií.

Finančné aktíva oceňované v amortizovanej hodnote sú zahrnuté v krátkodobých aktívach okrem tých so splatnosťou dlhšou ako 12 mesiacov od dátumu vykazovania.

ii) Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez čisté aktíva/vlastné imanie

Tieto nederivátové finančné aktíva majú zmluvné peňažné toky, ktoré predstavujú len istiny a úroky z nesplatenej istiny. Okrem toho je úlohou modelu riadenia držať finančné aktíva s cieľom inkasovať zmluvné peňažné toky a predávať finančné aktíva.

Aktíva v tejto kategórii sa klasifikujú ako krátkodobé aktíva, ak sa s ich realizáciou počíta v priebehu 12 mesiacov od dátumu vykazovania.

Účtovná jednotka dňa 31. decembra 2021 také aktíva nedrží.

iii) Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit

Účtovná jednotka klasifikuje deriváty a kapitálové investície ako finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok a deficit, keďže zmluvné peňažné toky nepredstavujú len istinu a úroky z istiny.

Okrem toho účtovná jednotka klasifikuje dlhové cenné papiere ako finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok a deficit, keďže portfóliá dlhových cenných papierov sú riadené a hodnotené na základe reálnej hodnoty portfólia.

Aktíva v tejto kategórii sa klasifikujú ako krátkodobé aktíva, ak sa s ich realizáciou počíta v priebehu 12 mesiacov od dátumu vykazovania.

Prvotné vykazovanie a oceňovanie

Nákupy finančných aktív vykazovaných v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit sa vykazujú ku dňu ich transakcie, t. j. ku dňu, ku ktorému sa účtovná jednotka zaviaže aktíva kúpiť. Peňažné ekvivalenty a úvery sa vykazujú vtedy, keď sa peňažné prostriedky vložia do finančnej inštitúcie alebo poskytnú dlžníkom.

Finančné aktíva sa prvotne oceňujú v reálnej hodnote. V prípade všetkých finančných aktív, ktoré nie sú vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit, sú transakčné náklady pripočítané k reálnej hodnote pri prvotnom vykazovaní. V prípade finančných aktív vykazovaných v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit sa transakčné náklady vykazujú ako náklady vo výkaze finančných výsledkov.

Reálna hodnota finančného aktíva pri prvotnom vykázaní je obvykle transakčnou cenou, pokiaľ transakcia nezodpovedá zásade trhového odstupu, t. j. má nulovú alebo nominálnu protihodnotu na účely verejnej politiky. V tomto prípade je rozdiel medzi reálnou hodnotou finančného nástroja a transakčnou cenou nevýmenná zložka, ktorá sa vykazuje ako výdavok vo výkaze finančných výsledkov. V tomto prípade sa reálna hodnota finančného aktíva odvodí od bežných trhových operácií priamo ekvivalentného nástroja. Ak pre nástroj neexistuje aktívny trh, reálna hodnota sa odvodí z techniky oceňovania, ktorá využíva dostupné údaje z pozorovateľných trhov.

Následné oceňovanie

Finančné aktíva oceňované v amortizovanej hodnote sa následne oceňujú v amortizovanej hodnote pomocou metódy efektívnej úrokovej miery.

Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit sa následne oceňujú v reálnej hodnote. Zisky a straty vyplývajúce zo zmien v reálnej hodnote (vrátane tých, ktoré pochádzajú z prepočtu cudzích mien a všetkých získaných úrokov) sú zahrnuté do výkazu finančných výsledkov v období, v ktorom vznikli.

Reálna hodnota pri následnom oceňovaní

Reálne hodnoty investícií kótovaných na aktívnych trhoch sú založené na aktuálnych ponukových cenách. V prípade, že trh pre finančné aktíva nie je aktívny (a v prípade nekótovaných cenných papierov a OTC derivátov), EÚ stanoví reálnu hodnotu prostredníctvom techník oceňovania. Tieto techniky zahŕňajú využitie nedávnych transakcií na princípe nezávislého vzťahu, odkaz na iné – v zásade rovnaké nástroje, analýzu diskontovaných peňažných tokov, modely oceňovania opcií a iné techniky oceňovania bežne používané účastníkmi trhu.

Investície do fondov rizikového kapitálu, ktoré nemajú na aktívnom trhu kótovanú trhovú cenu, sa oceňujú na základe zodpovedajúcej čistej hodnoty aktív, ktorá sa považuje za ekvivalent ich reálnej hodnoty.

Zníženie hodnoty finančných aktív

EÚ vykazuje a oceňuje stratu zo zníženia hodnoty pre očakávané úverové straty z finančných aktív, ktoré sa oceňujú v amortizovanej hodnote a v reálnej hodnote cez čisté aktíva/vlastné imanie.

Očakávané úverové straty predstavujú súčasnú hodnotu rozdielu medzi zmluvnými peňažnými tokmi a peňažnými tokmi, ktorých zisk EÚ očakáva. Očakávané úverové straty zahŕňajú primerané a preukázateľné informácie, ktoré sú dostupné bez vynaloženia neprimeraných výdavkov alebo neprimeraného úsilia k dátumu vykazovania.

Pokiaľ ide o aktíva v amortizovanej hodnote, účtovná hodnota aktív sa zníži o hodnotu straty zo zníženia hodnoty, ktorá sa vykáže vo výkaze finančných výsledkov. Ak sa v nasledujúcom období hodnota straty zo zníženia hodnoty zníži, predtým vykázaná strata zo zníženia hodnoty sa odúčtuje cez výkaz finančných výsledkov.

a) *Pohľadávky*

Účtovná jednotka oceňuje stratu zo zníženia hodnoty vo výške očakávaných úverových strát počas celej životnosti a používa pri tom praktické pomôcky (napr. matice rezerv).

b) *Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty*

Účtovná jednotka drží peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty na bežných bankových účtoch a v termínovaných vkladoch maximálne tri mesiace. Peňažné prostriedky sú držané v bankách s veľmi vysokým úverovým ratingom, a majú tak veľmi nízku pravdepodobnosť zlyhania. Vzhľadom na krátke trvanie a nízku pravdepodobnosť zlyhania sú očakávané úverové straty peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov zanedbateľné. Výsledkom je, že pri peňažných ekvivalentoch sa nevykazuje žiadna opravná položka zníženia hodnoty.

c) *Úvery*

Očakávané úverové straty sa oceňujú trojfázovým modelom, v ktorom sa berú do úvahy prípady zlyhania vážené pravdepodobnosťou počas životnosti finančného aktíva a vývoj kreditného rizika od vzniku finančného aktíva. Pokiaľ ide o úvery, za vznik sa považuje dátum vzniku neodvolateľného úverového prísľubu.

Ak nenastane významný nárast kreditného rizika od vzniku úveru (fáza 1), za stratu zo zníženia hodnoty sa považujú očakávané úverové straty vyplývajúce z možných prípadov zlyhania v rámci nasledujúcich 12 mesiacov od dátumu vykazovania (očakávané úverové straty počas 12 mesiacov). Ak nastane významný nárast kreditného rizika od vzniku úveru (fáza 2) alebo ak existuje objektívny dôkaz o úverovom znehodnotení (fáza 3), strata zo zníženia hodnoty sa rovná očakávaným úverovým stratám vyplývajúcim z možných prípadov zlyhania počas celej životnosti finančného aktíva (očakávané úverové straty počas celej životnosti).

Ukončenie vykazovania

Finančné nástroje sa odúčtujú, keď zaniknú práva na príjem peňažných tokov z investícií alebo keď účtovná jednotka prevedie v podstate všetky riziká a výhody plynúce z vlastníctva na inú stranu. Predaj finančných aktív cez prebytok alebo deficit sa vykazuje ku dňu ich transakcie.

1.3.2. Predbežné financovanie

Predbežné financovanie je platba, ktorej účelom je poskytnúť prijímateľovi preddavok v hotovosti, t. j. počiatočnú hotovosť. Môže byť rozdelené na niekoľko platieb počas obdobia stanoveného v príslušnej zmluve, rozhodnutí, dohode alebo základnom právnom akte. Počiatočná hotovosť alebo preddavok sa počas obdobia stanoveného v dohode buď použijú na účely, na ktoré boli poskytnuté, alebo sa vrátia. V prípade, že prijímateľovi nevznikli oprávnené výdavky, je povinný túto zálohovú platbu, ktorá mu bola v rámci predbežného financovania poskytnutá, vrátiť účtovnej jednotke. Preto, keďže účtovná jednotka si ponecháva kontrolu nad predbežným financovaním a má nárok na náhradu za neoprávnenú časť, suma sa vykazuje ako aktívum.

Predbežné financovanie sa prvotne vykazuje v súvahe, keď sa hotovosť prevedie príjemcovi finančných prostriedkov. Meria sa vo výške poskytnutého plnenia. V nasledujúcich obdobiach sa predbežné financovanie vykazuje vo výške prvotne vykázanej v súvahe, zníženej o oprávnené výdavky (v prípade potreby vrátane odhadovanej sumy), ktoré vznikli v priebehu daného obdobia.

1.3.3. Pohľadávky a vymáhateľné sumy

Účtovné pravidlá EÚ vyžadujú oddelené predkladanie výmenných a nevýmenných transakcií. Na rozlíšenie medzi týmito dvoma kategóriami je termín „pohľadávka" vyhradený pre výmenné transakcie, zatiaľ čo pre nevýmenné transakcie, t. j. keď EÚ získa hodnotu od inej účtovnej jednotky bez toho, aby priamo

poskytla približne rovnakú hodnotu výmenou, sa používa pojem „vymáhateľné sumy" (napr. sumy vymáhateľné od členských štátov súvisiace s vlastnými zdrojmi).

Pohľadávky z výmenných transakcií spĺňajú definíciu finančných nástrojov. Účtovná jednotka ich klasifikovala ako finančné aktíva oceňované v amortizovanej hodnote a podľa toho ich ocenila.

Vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií sa účtujú v reálnej hodnote ku dňu nadobudnutia zníženej o opravnú položku na zohľadnenie zníženia hodnoty. Opravná položka na zohľadnenie zníženia hodnoty vzniká vtedy, ak existujú objektívne dôkazy, že účtovná jednotka nebude schopná vymôcť všetky splatné sumy podľa pôvodných podmienok týkajúcich sa vymáhateľných súm. Výška opravnej položky predstavuje rozdiel medzi účtovnou hodnotou aktíva a jeho spätne získateľnou hodnotou. Výška opravnej položky sa vykazuje vo výkaze finančných výsledkov.

1.3.4. Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty

Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty sú finančné aktíva oceňované v amortizovanej hodnote a zahŕňajú peňažnú hotovosť, bankové vklady splatné na požiadanie alebo v skrátenej lehote a ostatné krátkodobé vysoko likvidné investície s pôvodnou splatnosťou do troch mesiacov.

1.3.5. Záväzky

Do záväzkov sú zahrnuté sumy súvisiace s výmennými transakciami, ako je nákup tovaru a služieb, aj nevýmennými transakciami, napr. žiadosti o náhradu nákladov predložené prijímateľmi, granty alebo iné financovanie zo strany EÚ alebo prijaté predbežné financovanie (pozri poznámku **1.4.1**).

Ak sa prijímateľom poskytne grant alebo iné financovanie, žiadosti o náhradu nákladov sa v čase ich prijatia účtujú ako záväzky na požadovanú sumu. Po overení a prijatí oprávnených nákladov sa záväzky oceňujú v uznanej a oprávnenej hodnote.

Záväzky vyplývajúce z nákupu tovaru a služieb sa vykazujú po prijatí faktúry v pôvodnej hodnote. Zodpovedajúce výdavky sa zaúčtujú po doručení tovaru alebo poskytnutí služieb a ich schválení účtovnou jednotkou.

1.3.6. Finančné záväzky

Finančné záväzky sa klasifikujú ako finančné záväzky vykazované v amortizovanej hodnote, finančné záväzky vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit alebo ako záväzky zo zmluvy o finančnej záruke.

Finančné záväzky v amortizovanej hodnote sa prvotne zaúčtujú v reálnej hodnote vrátane vzniknutých transakčných nákladov a následne sa vykazujú v amortizovanej hodnote metódou efektívnej úrokovej miery. Z výkazu finančnej pozície sa odúčtujú výlučne vtedy, ak je záväzok vyrovnaný, upustilo sa od neho, zrušil sa alebo jeho platnosť uplynula.

Finančné záväzky vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit zahŕňajú deriváty, ktorých reálna hodnota je záporná. Ak sa v zmluve o záruke vyžadujú od účtovnej jednotky platby v reakcii na zmeny v cenách finančných nástrojov alebo vo výmenných kurzoch, zmluva o záruke sa považuje za derivát. Účtujú sa na základe rovnakej metódy ako finančné aktíva v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit.

Účtovná jednotka vykáže zmluvné záväzky v rámci finančných záruk, keď uzavrie zmluvu, v ktorej sa požaduje realizácia presne stanovených platieb s cieľom kompenzovať držiteľovi záruky stratu, ktorú utrpí v dôsledku toho, že konkrétny dlžník neuhradí splatnú sumu v súlade s pôvodnými alebo upravenými podmienkami dlhového nástroja. Záväzky zo zmluvy o finančnej záruke sa prvotne vykazujú v reálnej hodnote.

Následné oceňovanie závisí od vývoja expozície voči kreditnému riziku z finančnej záruky. Ak nenastane významný nárast kreditného rizika (fáza 1), záväzky z finančnej záruky sa oceňujú buď na hodnotu 12-mesačnej očakávanej úverovej straty, alebo prvotne vykázanú hodnotu, v prípade potreby zníženej

o oprávky, a to podľa toho, ktorá z týchto hodnôt je vyššia. Ak nastane významný nárast kreditného rizika (fáza 2), záväzky z finančnej záruky sa oceňujú buď na očakávané úverové straty počas životnosti, alebo prvotne vykázanú hodnotu, v prípade potreby zníženej o oprávky, a to podľa toho, ktorá z týchto hodnôt je vyššia.

Finančné záväzky sa klasifikujú ako dlhodobé záväzky, s výnimkou záväzkov so splatnosťou kratšou ako 12 mesiacov od dátumu zostavenia súvahy. Zmluvy o finančnej záruke sa klasifikujú ako krátkodobé záväzky okrem prípadov, keď má účtovná jednotka bezpodmienečné právo odložiť splatenie záväzku na aspoň dvanásť mesiacov odo dňa vykazovania.

1.3.7. Časovo rozlíšené a odložené príjmy a výdavky

Transakcie a udalosti sa vykazujú vo finančných výkazoch v období, s ktorým súvisia. Ak nie je na konci roka ešte vystavená faktúra, ale účtovná jednotka poskytla služby alebo doručila tovar, alebo ak existuje zmluvné dojednanie (napr. odkazom na zmluvu), vo finančných výkazoch sa vykážu časovo rozlíšené príjmy. Ak bola faktúra na konci roka vystavená, ale služby ešte neboli poskytnuté alebo tovar nebol ešte dodaný, príjmy budú odložené a vykázané v nasledujúcom účtovnom období.

Výdavky sa tiež účtujú v rámci obdobia, s ktorým súvisia. Na konci účtovného obdobia sa časovo rozlíšené výdavky vykazujú na základe odhadovanej výšky prenesených záväzkov za dané obdobie. Výpočet časovo rozlíšených výdavkov sa uskutočňuje v súlade s podrobnými operatívnymi a praktickými pokynmi vydanými účtovníkom. Ich cieľom je zabezpečiť, aby finančné výkazy poskytovali pravdivý obraz o hospodárskych a iných udalostiach, ktoré majú zachytávať. Analogicky platí, že ak sa zrealizovala platba vopred za služby, ktoré ešte neboli poskytnuté, alebo tovar, ktorý ešte nebol dodaný, výdavky budú odložené a vykázané v nasledujúcom účtovnom období.

1.4. VÝKAZ FINANČNÝCH VÝSLEDKOV

1.4.1. Príjmy

Príjmy zahŕňajú hrubé prílevy ekonomických úžitkov alebo potenciálnych prínosov prijatých alebo nárokovaných účtovnou jednotkou, ktoré vedú k inému zvýšeniu čistých aktív ako zvýšeniu súvisiacemu s vkladmi od vlastníkov.

V závislosti od charakteru základných transakcií sa vo výkaze finančných výsledkov rozlišujú tieto príjmy:

Príjmy z nevýmenných transakcií

Príjmy z nevýmenných transakcií sú dane a prevody, pretože prevodca poskytuje zdroje prijímajúcej účtovnej jednotke bez toho, aby za ne prijímajúca účtovná jednotka priamo poskytla približne rovnakú protihodnotu. Prevody sú prílevy budúcich ekonomických úžitkov či potenciálnych prínosov z nevýmenných transakcií, iné ako dane. V prípade účtovných jednotiek EÚ prevody väčšinou zahŕňajú prostriedky prijaté od Komisie (napr. vyrovnávacia dotácia pre tradičné agentúry, prevádzková dotácia pre dohody o príspevku).

V súvislosti s prevodom vykazuje účtovná jednotka aktívum, ak v dôsledku minulej udalosti (prevodu) ovláda príslušné zdroje a očakáva, že z nich získa budúce ekonomické úžitky alebo potenciálne prínosy, a ak je možné spoľahlivo oceniť reálnu hodnotu tohto aktíva. Prílev zdrojov z nevýmennej transakcie vykázaný ako aktívum (t. j. peňažné prostriedky) sa vykáže aj ako príjem, s výnimkou prípadov, keď má účtovná jednotka v súvislosti s týmto prevodom súčasný záväzok (podmienku), ktorý musí byť splnený pred tým, než bude možné príjem vykázať. Kým nie je táto podmienka splnená, je príjem odložený a vykázaný ako záväzok.

Príjmy z výmenných transakcií

Príjmy z predaja tovaru a služieb sa vykazujú vtedy, keď značná časť rizika a výhod plynúcich z vlastníctva tovaru prechádza na kupujúceho. Príjmy súvisiace s transakciou zahŕňajúcou poskytovanie služieb sa vykazujú na základe stupňa dokončenia transakcie k dátumu vykazovania.

a) *Úrokové príjmy a náklady*

Úrokové príjmy a náklady z finančných aktív a finančných záväzkov v amortizovanej hodnote sa vykazujú vo výkaze finančných výsledkov metódou efektívnej úrokovej miery. Ide o metódu výpočtu amortizovanej hodnoty finančných aktív alebo finančných záväzkov a rozdelenia úrokových príjmov a nákladov v rámci príslušného obdobia.

b) *Príjmy z dividend*

Príjmy z dividend a podobných rozdelení sa vykazujú, keď vznikne nárok na ich výplatu.

c) *Príjmy a náklady z finančných aktív vykazovaných v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit*

Ide o zisky v reálnej hodnote (príjmy) a straty v reálnej hodnote (náklady) z týchto finančných aktív vrátane tých, ktoré pochádzajú z prepočtu cudzích mien. V prípade úročených finančných aktív to zahŕňa aj úrok.

d) *Príjmy zo zmlúv o finančnej záruke*

Príjmy zo zmlúv o finančnej záruke (poplatok za záruku) sa vykazujú počas obdobia, v rámci ktorého je účtovná jednotka pripravená kompenzovať držiteľovi zmluvy o finančnej záruke úverovú stratu v prípade jej vzniku.

1.4.2. Výdavky

Výdavky sú zníženia ekonomických úžitkov alebo potenciálnych prínosov vo vykazovanom období vo forme odlevu alebo spotreby aktív alebo vzniku záväzkov, ktoré vedú k poklesu čistých aktív. Zahŕňajú výdavky na výmenné transakcie aj výdavky na nevýmenné transakcie.

Výdavky na výmenné transakcie súvisiace s nákupom tovaru a služieb sa vykazujú po doručení, resp. poskytnutí a ich prijatí účtovnou jednotkou. Oceňujú sa v pôvodnej fakturovanej cene. Okrem toho sa k dátumu zostavenia súvahy vo výkaze finančných výsledkov vykazujú výdavky súvisiace so službou poskytnutou počas obdobia, za ktoré faktúra nebola zatiaľ prijatá alebo uznaná.

Výdavky na nevýmenné transakcie súvisia s prevodmi prostriedkov v prospech prijímateľov a možno ich rozdeliť na tri skupiny: nároky, prevody na základe dohody a diskrečné granty, príspevky a dary. Prevody sa vykazujú ako výdavky v období, počas ktorého došlo k udalostiam, ktoré viedli k prevodu, a to za predpokladu, že povaha prevodu zodpovedá ustanoveniam právneho predpisu alebo že došlo k podpísaniu dohody, ktorá prevod oprávňuje, že prijímateľ splnil všetky podmienky oprávnenosti a že je možné sumu primeraným spôsobom odhadnúť.

Po prijatí žiadosti o platbu alebo žiadosti o úhradu nákladov, ktoré spĺňajú kritériá vykazovania, sa vykazujú ako výdavky vo výške oprávnenej sumy. Ku koncu roka sa vzniknuté oprávnené výdavky, na ktoré už prijímateľovi nárok vznikol, ale ešte neboli oznámené, odhadnú a zaúčtujú ako časovo rozlíšený výdavok.

1.5. PODMIENENÉ AKTÍVA A ZÁVÄZKY

1.5.1. Podmienené aktíva

Podmienené aktíva predstavujú možné aktíva, ktoré sú dôsledkom minulých udalostí a ktorých existencia bude potvrdená jedine tým, či v budúcnosti nastane, resp. nenastane jedna alebo viacero neistých udalostí, ktorých vznik nezávisí výlučne od účtovnej jednotky. Podmienené aktíva sa vykazujú vtedy, ak je pravdepodobný prílev zdrojov predstavujúcich ekonomický úžitok.

1.5.2. Podmienené záväzky

Podmienené záväzky predstavujú buď možné záväzky, ktorých existencia bude potvrdená jedine tým, či v budúcnosti nastane, resp. nenastane jedna alebo viacero neistých udalostí, ktorých vznik nezávisí výlučne od účtovnej jednotky; alebo ide o súčasné záväzky, pri ktorých nie je pravdepodobné, že na ich vyrovnanie bude potrebný úbytok zdrojov predstavujúcich ekonomický úžitok alebo potenciálny prínos.

Podmienený záväzok vzniká aj za zriedkavých okolností, keď existuje súčasný záväzok, ale jeho výšku nie je možné dostatočne spoľahlivo stanoviť.

Podmienené záväzky sa nevykazujú v účtovnej závierke. Údaje o podmienených záväzkoch sa uvádzajú, ak pravdepodobnosť úbytku zdrojov predstavujúcich ekonomický úžitok alebo potenciálny prínos nie je malá.

1.6. KAPITÁL FONDU

Členské štáty ERF poskytujú do fondu príspevky na vykonávanie programov ERF podľa ustanovení každej z vnútorných dohôd o ERF. Podľa platného právneho základu sa o kapitálových výzvach, t. j. o žiadostiach na financovanie pre daný rok N, rozhoduje rozhodnutím Rady v roku N-1, pričom finančné prostriedky, ktoré sa majú prijať, sú jasne priradené k určeným budúcim obdobiam.

Príspevky spĺňajú kritériá príspevku od vlastníkov (účtovné pravidlo EÚ č. 1), a preto sa vo finančných výkazoch ERF považujú za kapitál fondu. Kapitál fondu predstavuje celkovú sumu príspevkov, ktoré sa majú prijať od členských štátov ERF. Keďže nevyžiadaný kapitál fondu sa otvorene odpočítava od celkového kapitálu fondu (pozri Výkaz zmien v čistých aktívach), v súvahe sa vykáže iba vyžiadaný kapitál fondu.

Pretože dohodnuté príspevky sú priradené k určeným vykazovaným obdobiam, pričom právny nárok ERF voči členským štátom ERF vzniká len v týchto obdobiach, všetky sumy prijaté vopred sa vykazujú ako odložené kapitálové vklady v rámci záväzkov a nie ako vyžiadaný kapitál.

1.7. SPOLUFINANCOVANIE

Prijaté príspevky na spolufinancovanie spĺňajú kritériá podmienených príjmov z nevýmenných transakcií a sú uvedené ako záväzky voči členským a iným ako členským štátom. ERF je povinný použiť tieto príspevky na poskytovanie služieb tretím stranám alebo je v opačnom prípade povinný tieto aktíva (prijaté príspevky) vrátiť. Neuhradené záväzky vyplývajúce z dohôd o spolufinancovaní predstavujú prijaté príspevky na spolufinancovanie, od ktorých sa odpočítajú vzniknuté výdavky týkajúce sa projektu. Čisté aktíva tým nie sú ovplyvnené.

Výdavky súvisiace s projektmi spolufinancovania sa zaúčtujú hneď, ako boli vynaložené. Zodpovedajúca suma príspevkov sa vykazuje ako prevádzkový príjem a je bez vplyvu na hospodársky výsledok za daný rok.

2. POZNÁMKY K SÚVAHE

AKTÍVA

2.1. FINANČNÉ AKTÍVA

Finančné aktívum je každé aktívum, ktoré je:

a) peňažným prostriedkom;

b) nástrojom vlastného imania inej účtovnej jednotky;

c) zmluvným právom: na príjem peňažných prostriedkov alebo iného finančného aktíva od inej účtovnej jednotky; alebo na výmenu finančných aktív alebo finančných záväzkov s inou účtovnou jednotkou v súlade s podmienkami, ktoré sú pre účtovnú jednotku potenciálne priaznivé; alebo

d) zmluvou, ktorej vyrovnanie sa uskutoční alebo môže uskutočniť formou vlastných nástrojov vlastného imania účtovnej jednotky.

Finančné aktíva sú klasifikované do týchto kategórií: finančné aktíva oceňované v amortizovanej hodnote, finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez čisté aktíva/vlastné imanie alebo finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit. Klasifikácia finančných nástrojov sa stanovuje pri prvotnom vykázaní a následne sa prehodnocuje ku každému dátumu zostavenia súvahy.

Finančné aktíva ERF pozostávajú z finančných aktív vykazovaných v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit a úverov, a to v takejto výške:

v mil. EUR

	31.12.2022	31.12.2021
Dlhodobé		
Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit	*61*	*38*
Úvery	*5*	*1*
	67	**39**
Krátkodobé		
Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit	*3*	*–*
	3	**–**
Spolu	**69**	**39**

Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit vo výške 61 mil. EUR súvisia s kapitálovými investíciami v týchto hlavných oblastiach:

- udržateľná energia z obnoviteľných zdrojov prostredníctvom nástroja Climate Investor One, iniciatívy ElectriFI a fondu GEEREF,
- podpora inkluzívneho financovania drobných poľnohospodárov a vidieckych MSP prostredníctvom fondu ABC FUND,
- finančné začlenenie v Ugande prostredníctvom iniciatívy aBi Finance a
- vytváranie pracovných miest a udržateľný rast v Afrike prostredníctvom iniciatívy Boost Africa.

Dlhodobé úvery vo výške 5 mil. EUR sa týkajú dvoch hlavných oblastí: udržateľné poľnohospodárstvo prostredníctvom nástroja AgriFi a prístup k elektrine a jej výroba z udržateľných zdrojov energie prostredníctvom investičného nástroja ElectriFi.

Suma 3 mil. EUR v rámci položky „Krátkodobé finančné aktíva" sa vzťahuje výlučne na kapitálové investície v rámci finančného nástroja ElectriFi, ktorý je určený pre začínajúce a malé projekty zamerané na prístup k elektrine a jej výrobu z udržateľných zdrojov energie na rozvíjajúcich sa trhoch so zameraním najmä na subsaharskú Afriku.

2.2. PREDBEŽNÉ FINANCOVANIE

Mnoho zmlúv stanovuje vyplatenie zálohových platieb pred začatím prác, dodaním tovaru alebo poskytnutím služieb. V niektorých prípadoch rozvrhy platieb v zmluvách počítajú s platbami na základe správ o pokroku. Predbežné financovanie sa spravidla vypláca v príslušnej mene krajiny alebo územia, kde sa projekt realizuje.

V závislosti od načasovania sa predbežné financovanie vykazuje ako krátkodobé alebo dlhodobé. Využívanie je vymedzené v príslušnej dohode o realizácii projektu. Akékoľvek použitie v rámci dvanástich mesiacov odo dňa vykazovania sa vykazuje ako krátkodobé predbežné financovanie. Keďže mnohé z projektov ERF majú dlhodobý charakter, je nevyhnutné, aby súvisiace zálohové platby boli k dispozícii viac ako jeden rok. Niektoré sumy predbežného financovania sa preto uvádzajú ako dlhodobé aktíva.

v mil. EUR

	Poznámka	Ôsmy ERF	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2022	31.12.2021
Dlhodobé predbežné financovanie	2.2.1	–	–	*221*	*267*	*488*	*671*
Krátkodobé predbežné financovanie	2.2.2	–	*14*	*427*	*955*	*1 396*	*1 453*
Spolu		**–**	**14**	**649**	**1 222**	**1 884**	**2 123**

Celkový pokles predbežného financovania o 239 mil. EUR k 31. decembru 2022 možno z veľkej časti vysvetliť poklesom predbežného financovania vyplateného prijímateľom v rámci 11. ERF, ktorého suma sa znížila z 1 537 mil. EUR v roku 2021 na 1 222 mil. EUR v roku 2022. Je to v súlade so životným cyklom ERF, ako aj s vývojom počtu otvorených zákaziek. 11. ERF dosiahol plné fungovanie, keďže doložka o ukončení platnosti nadobudla účinnosť koncom roka 2020. Od 1. januára 2021 nebolo v rámci 11. ERF možné podpísať žiadne ďalšie dohody o financovaní, konkrétne zmluvy k existujúcim dohodám však ešte možno podpísať do 31. decembra 2023. To viedlo k poklesu počtu nových podpísaných zmlúv z 2 118 mil. EUR v roku 2021 na 853 mil. EUR v roku 2022.

Na druhej strane sa suma predbežného financovania z 10. ERF zvýšila z 572 mil. EUR v roku 2021 na 649 mil. EUR v roku 2022. Je to tak preto, že rozhodnutím Rady (EÚ) 2022/1223 sa suma 600 mil. EUR z finančných prostriedkov, ktorých viazanosť bola v rámci 10. a 11. ERF zrušená, opätovne použila na účely financovania opatrení na riešenie krízy v oblasti potravinovej bezpečnosti a hospodárskeho otrasu v krajinách AKT v dôsledku ruskej vojny voči Ukrajine.

2.2.1. Dlhodobé predbežné financovanie podľa spôsobov riadenia

v mil. EUR

	31.12.2022	31.12.2021
Priame riadenie		
Vykonávané:		
Komisiou	*11*	*72*
výkonnými agentúrami EÚ	*10*	*8*
delegáciami EÚ	*7*	*15*
	28	**95**
Nepriame riadenie		
Vykonávané:		
EIB a EIF	*181*	*230*
medzinárodnými organizáciami	*221*	*278*
súkromnoprávnymi subjektmi poverenými vykonávaním verejnej služby	*16*	*12*
verejnoprávnymi subjektmi	*25*	*40*
tretími krajinami	*16*	*14*
orgánmi EÚ a subjektmi verejno-súkromného partnerstva	*1*	*1*
	460	**575**
Spolu	**488**	**671**

2.2.2. Krátkodobé predbežné financovanie

v mil. EUR

	Ôsmy ERF	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2022	31.12.2021
Predbežné financovanie (brutto)	–	*23*	*1 041*	*4 553*	*5 616*	*5 711*
Zúčtované postupom „cut-off"	–	*(9)*	*(614)*	*(3 598)*	*(4 220)*	*(4 258)*
Spolu	**–**	**14**	**428**	**955**	**1 396**	**1 453**

2.2.3. Krátkodobé predbežné financovanie podľa spôsobov riadenia

v mil. EUR

	31.12.2022	31.12.2020
Priame riadenie		
Vykonávané:		
Komisiou	*85*	*61*
výkonnými agentúrami EÚ	*10*	*11*
delegáciami EÚ	*105*	*159*
	200	**231**
Nepriame riadenie		
Vykonávané:		
EIB a EIF	*209*	*160*
medzinárodnými organizáciami	*642*	*642*
súkromnoprávnymi subjektmi poverenými vykonávaním verejnej služby	*96*	*109*
verejnoprávnymi subjektmi	*116*	*119*
tretími krajinami	*131*	*190*
orgánmi EÚ a subjektmi verejno-súkromného partnerstva	*2*	*1*
	1 196	**1 221**
Spolu	**1 396**	**1 453**

2.2.4. Záruky prijaté v súvislosti s predbežným financovaním

Záruky sú určené na zabezpečenie predbežného financovania a uvoľňujú sa po úhrade poslednej platby v rámci projektu.

v mil. EUR

	31.12.2022	31.12.2021
Záruky za predbežné financovanie	*37*	*44*

Väčšina predbežného financovania sa vypláca v rámci nepriameho riadenia. V takom prípade prijímateľom záruky nie je ERF, ale verejný obstarávateľ. Napriek tomu, že ERF nie je prijímateľom, tieto záruky zabezpečujú jeho aktíva. V roku 2022 tieto záruky predstavovali 482 mil. EUR.

2.3. PRÍSPEVKY DO TRUSTOVÝCH FONDOV

Táto položka predstavuje sumu zaplatenú ako príspevky do trustového fondu EÚ pre Afriku a trustového fondu EÚ „Bêkou". Príspevky sú očistené o náklady, ktoré týmto trustovým fondom vznikli a sú priraditeľné ERF.

Príspevky do trustových fondov vykonáva ERF v rámci priameho riadenia.

v mil. EUR

	Čistý príspevok k 31. 12. 2021	Príspevky zaplatené v roku 2022	Rozdelenie čistých výdavkov TF 2022	Čistý príspevok k 31. 12. 2022
Afrika	*381*	*300*	*(438)*	*243*
Bêkou	*1*	*30*	*(20)*	*11*
Spolu	**382**	**330**	**(458)**	**254**

Dôvodom poklesu príspevkov z 634 mil. EUR v roku 2021 na 330 mil. EUR v roku 2022 je zníženie výdavkov trustových fondov v dôsledku likvidácie oboch trustových fondov. Na konci roku 2021 činnosti trustového fondu EÚ pre Afriku a trustového fondu EÚ „Bêkou" dosiahli vrchol, keďže sa skončilo ich zmluvné obdobie. Likvidácia týchto trustových fondov, ktorá sa začala hneď nato, viedla k poklesu počtu otvorených zákaziek, a teda k poklesu výdavkov.

2.4. VYMÁHATEĽNÉ SUMY Z NEVÝMENNÝCH TRANSAKCIÍ A POHĽADÁVKY Z VÝMENNÝCH TRANSAKCIÍ

Výmenné transakcie sú transakcie, pri ktorých účtovná jednotka prijíma aktíva alebo služby alebo má zaniknuté záväzky a priamo poskytuje druhej strane výmenou približne rovnakú hodnotu (predovšetkým vo forme tovaru, služieb alebo použitia majetku). Nevýmenné transakcie sú transakcie, pri ktorých účtovná jednotka buď získava hodnotu od inej účtovnej jednotky bez toho, aby výmenou priamo poskytovala približne rovnakú hodnotu, alebo dáva hodnotu inej účtovnej jednotke bez toho, aby výmenou priamo dostávala približne rovnakú hodnotu.

2.4.1. Dlhodobé pohľadávky z výmenných transakcií

K 31. decembru 2022 mal ERF dlhodobé pohľadávky z výmenných transakcií vo výške 7 mil. EUR, ktoré pozostávali najmä z odložených výdavkov vyplývajúcich z viacerých finančných nástrojov.

2.4.2. Krátkodobé vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií a pohľadávky z výmenných transakcií

v mil. EUR

	Poznám	31.12.2022	31.12.2021
Vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií	2.4.2.1	*15*	*26*
Vymáhateľné sumy z výmenných transakcií	2.4.2.2	*12*	*9*
Spolu		**27**	**35**

2.4.2.1. Vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií

v mil. EUR

	Ôsmy ERF	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2022	31.12.2021
Členské štáty	–	–	–	–	–	–
Zákazníci	–	*3*	*46*	*7*	*56*	*56*
Verejnoprávne subjekty	–	*4*	*13*	*3*	*19*	*25*
Tretie štáty	–	*1*	*4*	*2*	*7*	*6*
Opravná položka	–	*(7)*	*(54)*	*(5)*	*(67)*	*(66)*
Spojovacie účty s inštitúciami EÚ	–	–	–	–	–	*5*
Spolu	**–**	**0**	**9**	**7**	**15**	**26**

2.4.2.2. Vymáhateľné sumy z výmenných transakcií

v mil. EUR

	Ôsmy ERF	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2022	31.12.2021
Časovo rozlíšené príjmy	-	-	-	*1*	*1*	-
Spojovacie účty ERF	*180*	*(369)*	*803*	*(612)*	*1*	-
Iné	–	–	–	*10*	*10*	*9*
Spolu	**180**	**(369)**	**803**	**(602)**	**12**	**9**

V záujme efektívnosti je zriadená jedna pokladnica pre všetky ERF, ktorá je pridelená k 11. ERF. Z tohto dôvodu dochádza medzi jednotlivými ERF k operáciám, ktoré sa vyrovnávajú prostredníctvom spojovacích účtov ERF medzi jednotlivými súvahami ERF.

Položka „Iné" pozostáva najmä z pohľadávok vyplývajúcich z pohľadávok finančných nástrojov. Z iných pohľadávok vo výške 10 mil. EUR sa suma 4 mil. EUR vzťahuje na pohľadávku z Fondu globálnej

energetickej účinnosti a obnoviteľnej energie (GEEREF) a suma 5 mil. EUR sa vzťahuje na pohľadávku z nástroja Climate Investor One.

2.5. PEŇAŽNÉ PROSTRIEDKY A PEŇAŽNÉ EKVIVALENTY[4]

Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty sú finančné nástroje oceňované v amortizovanej hodnote a zahŕňajú peňažnú hotovosť, bankové vklady splatné na požiadanie alebo v skrátenej lehote (ako sú bežné účty a sporiace účty) a ostatné krátkodobé vysoko likvidné investície s pôvodnou splatnosťou do troch mesiacov.

v mil. EUR

	Ôsmy ERF	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2022	31.12.2021
Osobitné účty						
Centrálne banky	–	–	–	*835*	*835*	*795*
	–	**–**	**–**	**835**	**835**	**795**
Bežné účty						
komerčné banky	–	–	–	*161*	*161*	*165*
Peňažné prostriedky finančných	–	–	–	*31*	*31*	*34*
	–	**–**	**–**	**192**	**192**	**199**
Spolu	**–**	**–**	**–**	**1 027**	**1 027**	**994**

Zvýšenie peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov o 34 mil. EUR možno vysvetliť najmä znížením počtu platieb uskutočnených počas roka. Toto je v súlade s poklesom výdavkov (pozri poznámku **3.4**) a poklesom predbežného financovania (pozri poznámku **2.2**). Čisté platby ERF sa v skutočnosti v roku 2022 znížili o 30 % a dosiahli výšku 2 388 mil. EUR.

Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch a s cieľom obmedziť riziko protistrany sa viac peňažných prostriedkov v hotovosti vedie na účtoch v centrálnych bankách ako v komerčných bankách (pozri poznámku **5.1**).

ZÁVÄZKY

2.6. FINANČNÉ ZÁVÄZKY

2.6.1. Finančné rezervy

Tieto rezervy predstavujú odhadované úverové straty, ktoré vzniknú v súvislosti s úvermi poskytnutými v rámci rôznych finančných nástrojov.

v mil. EUR

	Ôsmy ERF	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2022	31.12.2021
Finančné rezervy	–	–	–	*1*	*1*	–

Suma 1 mil. EUR predstavuje odhadované straty v súvislosti so zárukou v rámci týchto finančných nástrojov: ElectriFI CW a ElectriFI CW II.

2.6.2. Finančné záruky

Tieto rezervy predstavujú odhadované straty, ktoré vzniknú v súvislosti so zárukami poskytnutými z rôznych finančných nástrojov, v prípade ktorých sú poverené subjekty oprávnené samy poskytovať záruky, ale v mene a na riziko ERF. Finančné riziko ERF spojené so zárukami je obmedzené a finančné aktíva sa postupne zabezpečujú tak, aby pokrývali budúce výzvy na uplatnenie záruky.

[4] V súlade s článkom 53 nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na 11. Európsky rozvojový fond, sú pokladničné prostriedky uvedené v súvahe 11. ERF. Povaha rôznych bankových účtov je načrtnutá v kapitole 5 – Riadenie finančného rizika.

v mil. EUR

	Ôsmy ERF	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2022	31.12.2021
Záväzok z finančnej záruky	–	–	–	*1*	*1*	*1*

Suma 1 mil. EUR predstavuje odhadované straty v súvislosti so zárukou v rámci finančného nástroja Euritz vo výške 11 mil. EUR (pozri poznámku **3.2.1**).

2.6.3. Ostatné finančné záväzky

v mil. EUR

	Ôsmy ERF	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2022	31.12.2021
Finančné záväzky vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit	–	–	–	*2*	*2*	–

Suma 2 mil. EUR sa vzťahuje výlučne na záväzky vyplývajúce z finančného nástroja ElectriFI CW II.

2.6.4. Záväzky zo spolufinancovania

Záväzky zo spolufinancovania predstavujú finančné prostriedky, ktoré ERF získal v súvislosti s dohodami o spolufinancovaní. ERF je povinný použiť tieto príspevky na poskytovanie dohodnutých služieb tretím stranám a prispievateľom vrátiť finančné prostriedky, ktoré sa nepoužili. Načasovanie použitia súm spolufinancovania určuje, či sa vykazujú ako krátkodobé alebo dlhodobé.

Na konci roka sa vykoná individuálne posúdenie všetkých záväzkov zo spolufinancovania a všetky sumy, pri ktorých je nepravdepodobné, že sa použijú počas nasledujúcich 12 mesiacov, sa považujú za dlhodobé. Aktuálne sumy sú uvedené v poznámke **2.7.2**.

v mil. EUR

	Ôsmy	Devia	10. ERF	11. ERF	31.12.2022	31.12.2021
Dlhodobé záväzky zo	–	–	–	*3*	*3*	*6*
Krátkodobé záväzky zo	–	–	*19*	*27*	*46*	*35*
Spolu	**–**	**–**	**20**	**29**	**49**	**41**

2.7. ZÁVÄZKY

Záväzky sú záväzkami zaplatiť za tovar alebo služby, ktoré boli prijaté alebo dodané a ktoré – na rozdiel od časovo rozlíšených výdavkov – už boli fakturované alebo formálne odsúhlasené s dodávateľom. Záväzky môžu súvisieť s výmennými transakciami (ako je nákup tovaru a služieb) aj nevýmennými transakciami (napr. žiadosti o náhradu nákladov predložené prijímateľmi grantov, predbežné financovanie alebo iné financovanie zo strany EÚ).

v mil. EUR

	Poznámka	Ôsmy ERF	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2022	31.12.2021
Krátkodobé záväzky	2.7.1	–	-	*17*	*213*	*230*	*263*
Ostatné záväzky	2.7.2	–	–	*17*	*178*	*196*	*238*
Spolu		**–**	**–**	**34**	**391**	**426**	**501**

2.7.1. Krátkodobé záväzky

v mil. EUR

	Ôsmy	Deviat	10.	11.	31.12.2022	31.12.2021
Dodávatelia	–	-	*3*	*61*	*63*	*72*
Členské štáty	–	–	–	–	–	*3*
Tretie štáty	–	–	–	*126*	*126*	*158*
Verejnoprávne subjekty	–	-	*(1)*	*41*	*41*	*51*
Inštitúcie a agentúry	–	-	–	–	–	*4*
Iné krátkodobé záväzky	–	-	*14*	*(15)*	–	*(25)*
Spolu	**–**	**–**	**17**	**213**	**230**	**263**

Záväzky vo veľkej miere zahŕňajú výkazy nákladov prijatých ERF v súvislosti s poskytovaním grantov prijímateľom. Sú zaúčtované v momente prijatia výkazu nákladov v celkovej výške výkazu nákladov. Po kontrole oprávnenosti sa prijímateľom vyplatia iba oprávnené sumy. Na konci roka sa analyzujú nevybavené žiadosti o náhradu nákladov a odhadované oprávnené sumy súvisiace s týmito žiadosťami sa vykazujú vo výkaze finančných výsledkov. Odhadované neoprávnené sumy sú uvedené v iných krátkodobých záväzkoch.

Pokles záväzkov, najmä voči dodávateľom a tretím štátom, je spôsobený nižším počtom faktúr, ktoré ešte neboli validované ani zaplatené pred koncom roka. Do záväzkov voči tretím štátom je zahrnutá rozpočtová podpora pre Etiópiu vo výške 60 mil. EUR, ktorá je od novembra 2020 pozastavená z dôvodu situácie v krajine.

2.7.2. Ostatné záväzky

v mil. EUR

	Poznámka	Ôsmy ERF	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2022	31.12.2021
Záväzky zo spolufinancovania	2.6.4	–	–	*19*	*27*	*46*	*35*
Odložené kapitálové vklady	2.7.2.1	–	–	–	*147*	*147*	*199*
Iné ostatné záväzky		–	–	*(2)*	*4*	*2*	*4*
Spolu		**–**	**–**	**17**	**178**	**196**	**238**

2.7.2.1. Odložené kapitálové vklady

Suma 43 mil. EUR odložených kapitálových vkladov sa týka refundácie členským štátom a Spojenému kráľovstvu prostriedkov, ktorých viazanosť bola zrušená, alebo nevyužitých prostriedkov z projektov v rámci deviateho ERF (pozri poznámku **2.9.1**). Členské štáty súhlasili s tým, aby sa refundácia kompenzovala príspevkami z 11. ERF počas prvej výzvy na príspevky v roku 2023.

Okrem refundácie sa suma 105 mil. EUR týka prvej splátky v roku 2023, ktorú vopred zaplatilo Spojené kráľovstvo. Podľa článku 152 dohody o vystúpení zostáva Spojené kráľovstvo zmluvnou stranou ERF až do uzavretia 11. ERF a všetkých predchádzajúcich neuzavretých ERF a v tejto súvislosti preberá rovnaké povinnosti ako členské štáty (pozri poznámku **2.9.1**).

2.8. ČASOVO ROZLÍŠENÉ VÝDAVKY

Časovo rozlíšené náklady sú záväzkami zaplatiť za tovar alebo služby, ktoré boli prijaté alebo dodané, ale – na rozdiel od záväzkov – ešte neboli fakturované ani formálne odsúhlasené s dodávateľom. Výpočet časovo rozlíšených výdavkov vychádza z otvorenej sumy rozpočtových záväzkov na konci roka. Podiel odhadovaných časovo rozlíšených výdavkov, ktorý pripadá na vyplatené predbežné financovanie, bol zaúčtovaný ako zníženie predbežného financovania.

Transakcie a udalosti sa vykazujú vo finančných výkazoch v období, s ktorým súvisia. Ak bola faktúra na konci roka vystavená, ale služby ešte neboli poskytnuté alebo tovar nebol ešte dodaný, príjmy budú odložené a vykázané v nasledujúcom účtovnom období.

v mil. EUR

	Ôsmy ERF	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2022	31.12.2021
Časovo rozlíšené výdavky	*–*	*7*	*119*	*1 004*	*1 130*	*1 007*
Ostatné časové rozlíšenia a odklady	*–*	*–*	*–*	*2*	*2*	*1*
Spolu	**–**	**7**	**119**	**1 006**	**1 131**	**1 008**

Časovo rozlíšené výdavky zahŕňajú odhadované prevádzkové výdavky na prebiehajúce alebo dokončené zmluvy, v prípade ktorých neboli validované žiadosti o náhradu nákladov, pričom oprávnené výdavky prijímateľov prostriedkov sa odhadli na základe najlepších dostupných informácií. Podiel týchto odhadovaných časovo rozlíšených výdavkov, ktorý pripadá na vyplatené predbežné financovanie, bol zaúčtovaný ako zníženie predbežného financovania (pozri poznámku 2.2).

Zvýšenie časovo rozlíšených výdavkov je spôsobené najmä zvýšením časovo rozlíšených výdavkov v rámci 11. ERF z 891 mil. EUR v roku 2021 na 1 066 mil. EUR v roku 2022. Je to tak preto, že na konci roka 2022 prebiehalo viac projektov, v prípade ktorých ešte neboli prijaté a validované žiadosti o náhradu nákladov, a teda príslušné výdavky bolo počas uzávierky potrebné odhadnúť.

ČISTÉ AKTÍVA

2.9. KAPITÁL FONDU

Členské štáty ERF poskytujú do fondu príspevky na vykonávanie programov ERF podľa ustanovení každej z vnútorných dohôd o ERF. Podľa platného právneho základu sa o kapitálových výzvach, t. j. o žiadostiach na financovanie pre daný rok N, rozhoduje rozhodnutím Rady v roku N-1, pričom finančné prostriedky, ktoré sa majú prijať, sú jasne priradené k určeným budúcim obdobiam.

Príspevky spĺňajú kritériá príspevkov od vlastníkov (účtovné pravidlo EÚ č. 1), a preto sa vo finančných výkazoch ERF považujú za kapitál fondu. Kapitál fondu predstavuje celkovú sumu príspevkov, ktoré sa majú prijať od členských štátov ERF. Keďže nevyžiadaný kapitál fondu sa odpočítava od celkového kapitálu fondu (pozri Výkaz zmien v čistých aktívach), v súvahe sa vykáže iba vyžiadaný kapitál fondu.

Pretože dohodnuté príspevky sú priradené k určeným vykazovaným obdobiam, pričom právny nárok ERF voči členským štátom ERF vzniká len v týchto obdobiach, všetky sumy prijaté vopred sa vykazujú ako odložené kapitálové vklady v rámci záväzkov a nie ako vyžiadaný kapitál.

2.9.1. Vyžiadaný kapitál fondu – aktívne ERF

v mil. EUR

	Ôsmy ERF	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	Spolu
Kapitál fondu	*12 164*	*10 507*	*20 960*	*29 367*	*72 998*
Nevyžiadaný kapitál fondu	*–*	*(15)*	*-*	*(10 340)*	*(10 355)*
Vyžiadaný kapitál fondu k 31. 12. 2021	**12 164**	**10 492**	**20 960**	**19 027**	**62 643**
Kapitál fondu	*12 164*	*10 464*	*20 960*	*29 367*	*72 955*
Nevyžiadaný kapitál fondu	*–*	*(15)*	*-*	*(7 840)*	*(7 855)*
Vyžiadaný kapitál fondu k 31. 12. 2022	**12 164**	**10 450**	**20 960**	**21 527**	**65 100**

Nevyžiadané finančné prostriedky predstavujú prostriedky, ktoré ešte neboli od členských štátov vyžiadané. Vyžiadaný kapitál fondu predstavuje príspevky, ktoré boli vyžiadané zo strany ERF a ktoré členské štáty previedli na pokladničné účty (pozri ďalej **2.9.2.**).

Rozhodnutím Rady (EÚ) 2022/2242 boli príspevky členských štátov stanovené vo vnútorných dohodách pre ôsmy a deviaty ERF príslušným spôsobom znížené o sumu 43 mil. EUR z finančných prostriedkov, ktorých viazanosť bola zrušená v rámci deviateho ERF. Refundácie vyplývajúce z tohto zníženia sa zohľadnili v dodatočnej výzve na poskytnutie finančných príspevkov v rámci 11. ERF. Refundácia sa

vlastne použije ako prvá splátka v roku 2023, čím sa vysvetľuje odložený kapitál vo výške 43 mil. EUR (pozri poznámku **2.7.2.1**).

Aj keď Spojené kráľovstvo zostáva zmluvnou stranou ERF až do uzavretia všetkých programov, v súlade s článkom 153 dohody o vystúpení sa podiel Spojeného kráľovstva na finančných prostriedkoch, ktoré nie sú viazané alebo ktorých viazanosť v rámci ôsmeho, deviateho a 10. ERF bola zrušená, nemôže opätovne použiť.

2.9.2. Vyžiadaný a nevyžiadaný kapitál – rozdelenie podľa členských štátov a Spojeného kráľovstva

v mil. EUR

Príspevky 11. ERF	%	Nevyžiadaný kapitál k 31. 12. 2021	Kapitál vyžiadaný v roku 2022	Nevyžiadaný kapitál k 31. 12. 2022
Rakúsko	*2.40*	*248*	*(60)*	*188*
Belgicko	*3.25*	*336*	*(81)*	*255*
Bulharsko	*0.22*	*23*	*(5)*	*17*
Chorvátsko	*0.23*	*23*	*(6)*	*18*
Cyprus	*0.11*	*12*	*(3)*	*9*
Česká republika	*0.80*	*83*	*(20)*	*63*
Dánsko	*1.98*	*205*	*(50)*	*155*
Estónsko	*0.09*	*9*	*(2)*	*7*
Fínsko	*1.51*	*156*	*(38)*	*118*
Francúzsko	*17.81*	*1 842*	*(445)*	*1 397*
Nemecko	*20.58*	*2 128*	*(514)*	*1 614*
Grécko	*1.51*	*156*	*(38)*	*118*
Maďarsko	*0.61*	*64*	*(15)*	*48*
Írsko	*0.94*	*97*	*(24)*	*74*
Taliansko	*12.53*	*1 296*	*(313)*	*982*
Lotyšsko	*0.12*	*12*	*(3)*	*9*
Litva	*0.18*	*19*	*(5)*	*14*
Luxembursko	*0.26*	*26*	*(6)*	*20*
Malta	*0.04*	*4*	*(1)*	*3*
Holandsko	*4.78*	*494*	*(119)*	*375*
Poľsko	*2.01*	*208*	*(50)*	*157*
Portugalsko	*1.20*	*124*	*(30)*	*94*
Rumunsko	*0.72*	*74*	*(18)*	*56*
Slovensko	*0.38*	*39*	*(9)*	*29*
Slovinsko	*0.22*	*23*	*(6)*	*18*
Španielsko	*7.93*	*820*	*(198)*	*622*
Švédsko	*2.94*	*304*	*(73)*	*230*
Spojené kráľovstvo	*14.68*	*1 518*	*(367)*	*1 151*
Spolu	**100.00**	**10 340**	**(2 500)**	**7 840**

Vzhľadom na to, že kapitál ôsmeho, deviateho a 10. ERF bol v predchádzajúcich rokoch vyžiadaný a prijatý v celom rozsahu, suma vyžiadaná v roku 2022 (vo výške 2 500 mil. EUR) sa vzťahuje výlučne na 11. ERF.

2.9.3. Presuny vyžiadaného kapitálu fondu medzi aktívnymi ERF

v mil. EUR

	Ôsmy ERF	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	Spolu
Zostatok k 31. 12. 2020	**(2 512)**	**2 041**	**188**	**283**	**–**
Presun súm, ktorých viazanie bolo zrušené, z predchádzajúcich ERF do výkonnostnej rezervy 10. ERF	–	*(23)*	*23*	–	–
Presun súm, ktorých viazanie bolo zrušené, z predchádzajúcich ERF do výkonnostnej rezervy 11. ERF	–	–	*(110)*	*110*	–
Zostatok k 31. 12. 2021	**(2 512)**	**2 018**	**101**	**394**	**–**
Presun súm, ktorých viazanie bolo zrušené, z predchádzajúcich ERF do výkonnostnej rezervy 10. ERF	*(1)*	*(8)*	*9*	–	–
Presun súm, ktorých viazanie bolo zrušené, z predchádzajúcich ERF do výkonnostnej rezervy 11. ERF	–	–	*(148)*	*148*	–

Zostatok k 31. 12. 2022	**(2 513)**	**2 010**	**(38)**	**541**	**–**

Táto položka zahŕňa zdroje presunuté medzi aktívnymi ERF.

Od nadobudnutia platnosti Dohody z Cotonou sú všetky nepoužité prostriedky z predchádzajúcich aktívnych ERF presunuté po zrušení viazanosti do novootvoreného ERF. Zdroje presunuté z iných ERF zvyšujú výšku finančných prostriedkov prijímajúceho fondu a znižujú výšku prostriedkov pôvodného fondu. Finančné prostriedky presunuté do výkonnostnej rezervy 10. ERF a 11. ERF sa môžu viazať iba za osobitných podmienok stanovených vo vnútorných dohodách.

3. POZNÁMKY K VÝKAZU FINANČNÝCH VÝSLEDKOV

PRÍJMY

v mil. EUR

	Poznámka	2022	2021
Príjmy z nevýmenných transakcií	3.1	*18*	*27*
Príjmy z výmenných transakcií	3.2	*80*	*48*
Spolu		**98**	**75**

3.1. PRÍJMY Z NEVÝMENNÝCH TRANSAKCIÍ

Príjmy z nevýmenných transakcií sa týkajú transakcií, v prípade ktorých prevodca poskytuje zdroje prijímajúcej účtovnej jednotke bez toho, aby za ne prijímajúca účtovná jednotka priamo poskytla približne rovnakú protihodnotu. V tejto položke sú zahrnuté najmä sumy prijaté od Komisie počas roka a vrátenie prevádzkových výdavkov.

v mil. EUR

	Poznámka	Ôsmy ERF	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	2022	2021
Vymáhanie výdavkov		*-*	*(1)*	*9*	*10*	*17*	*8*
Príjmy zo spolufinancovania	3.1.1	*–*	*–*	*(22)*	*18*	*(4)*	*19*
Spolu		**–**	**(1)**	**(8)**	**28**	**18**	**27**

Zvýšenie vrátených súm z výdavkov/príjmov možno z veľkej miery vysvetliť nárastom počtu príkazov na vymáhanie vydaných v roku 2022 v porovnaní s rokom 2021.

Zníženie príjmov zo spolufinancovania je spôsobené znížením výdavkov na spolufinancovanie (pozri poznámku **3.5**).

Príjmy z nevýmenných transakcií možno rozdeliť podľa spôsobov riadenia takto:

v mil. EUR

	2022	2021
Priame riadenie		
Vykonávané:		
Komisiou	*1*	*1*
delegáciami EÚ	*(3)*	*7*
	(2)	**8**
Nepriame riadenie		
Vykonávané:		
tretími krajinami	*13*	*27*
verejnoprávnymi subjektmi	*(3)*	*(13)*
medzinárodnými organizáciami	*7*	*3*
súkromnoprávnymi subjektmi poverenými vykonávaním	*3*	*2*
	20	**19**
Spolu	**18**	**27**

3.1.1. Príjmy zo spolufinancovania

Príspevky na spolufinancovanie spĺňajú kritériá podmienených príjmov z nevýmenných transakcií a ako také by v momente prijatia nemali mať vplyv na výkaz finančných výsledkov. Príspevky zostanú vykázané ako záväzky (pozri poznámku **2.6.4** a **2.7.2**), kým nebudú splnené podmienky viazané na darované finančné prostriedky, t. j. kým nevzniknú oprávnené výdavky (pozri poznámku **3.5**). Príslušná

suma sa potom vo výkaze finančných výsledkov vykáže ako príjmy z nevýmenných transakcií plynúce zo spolufinancovania. Vplyv na hospodársky výsledok za rozpočtový rok je preto nulový.

3.2. PRÍJMY Z VÝMENNÝCH TRANSAKCIÍ

v mil. EUR

	Ôsmy ERF	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	2022	2021
Finančné príjmy	-	-	*2*	*1*	*3*	*(26)*
Ostatné príjmy	-	*3*	*8*	*66*	*77*	*74*
Spolu	**–**	**3**	**10**	**67**	**80**	**48**

Suma 3 mil. EUR v rámci položky „Finančné príjmy" pozostáva najmä zo vzniknutých úrokov z neuhradených príkazov na vymáhanie a z finančných príjmov z finančných aktív vykazovaných v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit (pozri poznámku **2.1**).

Ostatné príjmy súvisia najmä s kurzovými ziskami. Zodpovedajúce kurzové straty sa účtujú v rámci iných výdavkov (pozri poznámku **3.7**).

VÝDAVKY

V tejto položke sú zahrnuté výdavky spojené s prevádzkovými činnosťami.

3.3. VÝDAVKY VYNALOŽENÉ INÝMI ÚČTOVNÝMI JEDNOTKAMI

v mil. EUR

	Ôsmy ERF	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	2022	2021
Výdavky na technickú pomoc	–	–	–	*1*	*1*	–

Suma 1 mil. EUR pozostáva z výdavkov na technickú pomoc, ktoré vznikli viacerým finančným nástrojom.

3.4. NÁSTROJE POMOCI

v mil. EUR

	Ôsmy ERF	Deviaty	10. ERF	11. ERF	2022	2021
Programovateľná pomoc	–	–	*41*	*1 266*	*1 307*	*1 244*
Makroekonomická podpora	–	*4*	–	–	*4*	*7*
Sektorová politika	–	–	–	–	*(0)*	*(5)*
Projekty v rámci AKT	–	–	*232*	*664*	*896*	*951*
Núdzová pomoc	–	*1*	*21*	*96*	*118*	*6*
Ostatné programy pomoci	–	-	–	–	–	*(1)*
Inštitucionálna podpora	–	–	*1*	*5*	*6*	*14*
Príspevky do trustových	–	–	–	*458*	*458*	*646*
Spolu	**–**	**5**	**295**	**2 489**	**2 789**	**2 864**

Prevádzkové výdavky ERF sa týkajú rôznych nástrojov pomoci a majú rôznu podobu v závislosti od spôsobu vyplácania finančných prostriedkov a ich riadenia.

V roku 2022 bol pokles prevádzkových výdavkov o 74 mil. EUR spôsobený najmä poklesom výdavkov v rámci 11. ERF (z 2 644 mil. EUR v roku 2021 na 2 489 mil. EUR v roku 2022). Tento pokles možno z veľkej časti vysvetliť poklesom príspevkov do trustových fondov (pozri poznámku **2.3**). Napriek tomu sa výdavky súvisiace s núdzovou pomocou zvýšili o 112 mil. EUR po tom, ako Rada rozhodla, že opätovne použije finančné prostriedky z 10. a 11. ERF na účely financovania opatrení na riešenie krízy v oblasti

potravinovej bezpečnosti a hospodárskeho otrasu v krajinách AKT v dôsledku ruskej vojny voči Ukrajine. Viedlo to aj k zvýšeniu výdavkov v rámci 10. ERF z 214 mil. EUR v roku 2021 na 295 mil. EUR v roku 2022 (pozri poznámku **2.2**).

Zmeny výdavkov v rámci 9. ERF sú v súlade so životným cyklom ERF a súvisia takisto s vývojom počtu otvorených zákaziek. V rámci 9. ERF a predchádzajúcich ERF bolo v roku 2022 dokončených a uzavretých mnoho zmlúv, čo viedlo k poklesu výdavkov vzniknutých v rámci týchto ERF.

3.5. VÝDAVKY NA SPOLUFINANCOVANIE

v mil. EUR

	Ôsmy ERF	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	2022	2021
Spolufinancovanie	–	–	*(22)*	*18*	*(4)*	*19*

V tejto položke sú zahrnuté výdavky, ktoré vznikli v súvislosti s projektmi spolufinancovania v roku 2022. Treba poznamenať, že medzi týmito vzniknutými výdavkami sú vykázané aj odhadované sumy súvisiace s postupom „cut-off" (a v dôsledku toho je v nich zahrnuté aj odúčtovanie odhadovaných súm z predchádzajúceho roka).

Záporná suma výdavkov na spolufinancovanie je spôsobená hlavne zrušením rezervácií na uzávierku v minulom roku. V roku 2021 boli odhadované výdavky na spolufinancovanie vyššie ako v roku 2022.

S cieľom lepšie odhadnúť výdavky sa metóda rozdelenia výdavkov darcom v rámci spolufinancovania v roku 2022 zlepšila tým, že sa zohľadnilo vymáhanie neoprávnene vyplatených súm. Viedlo to k poklesu výdavkov na spolufinancovanie, ktoré sa majú vykázať.

V súlade s účtovnými pravidlami o spolufinancovaní tieto sumy nemali žiaden vplyv na výsledok za daný rok, pretože boli vykázané jednak vo výdavkoch spojených so spolufinancovaním, ako aj v príjmoch zo spolufinancovania (pozri aj poznámku **3.1.1**).

NÁSTROJE POMOCI A VÝDAVKY NA SPOLUFINANCOVANIE PODĽA SPÔSOBU RIADENIA

v mil. EUR

	2022	2021
Priame riadenie		
Vykonávané:		
Komisiou	*70*	*168*
výkonnými agentúrami EÚ	*6*	*4*
trustovými fondmi	*431*	*(515)*
delegáciami EÚ	*1 121*	*658*
	1 628	**315**
Nepriame riadenie		
Vykonávané:		
EIB a EIF	*39*	*113*
medzinárodnými organizáciami	*(544)*	*1 053*
súkromnoprávnymi subjektmi poverenými vykonávaním verejnej služby	*325*	*204*
verejnoprávnymi subjektmi	*99*	*212*
tretími krajinami	*1 234*	*983*
orgánmi EÚ v rámci verejno-súkromných partnerstiev	*4*	*3*
	1 157	**2 568**
Spolu	**2 785**	**2 883**

3.6. NÁKLADY FINANCOVANIA

v mil. EUR

	Ôsmy	Deviaty	10.	11. ERF	2022	2021
Čisté straty zo zníženia hodnoty pri úveroch	–	*(2)*	*3*	*2*	*2*	*18*
Strata z finančných aktív alebo záväzkov	–	–	–	*2*	*2*	*1*
Subvencia na poplatky	–	–	–	*1*	*1*	–
Straty zo zníženia hodnoty v súvislosti	–	–	–	*1*	*1*	–
Spolu	-	**(2)**	**3**	**4**	**6**	**20**

K 31. decembru 2022 predstavovali čisté nezrealizované straty zo zníženia hodnoty v súvislosti s finančnými zárukami 1 mil. EUR.

Suma 2 mil. EUR finančných výdavkov na finančné aktíva v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit súvisí najmä s kurzovými rozdielmi, zmenami úrokov a reálnej hodnoty, a to konkrétne v prípade fondu ABC FUND a finančných nástrojov na podporu Afriky (Boost AFRICA).

Suma 1 mil. EUR v rámci položky „Subvencia na poplatky" sa vzťahuje na výdavky, ktoré vznikli v rámci finančného nástroja Kulima.

Záporná suma v rámci 9. ERF pre položku „Čisté straty zo zníženia hodnoty pri úveroch a pohľadávkach" je spôsobená najmä zrušením rezervácií na uzávierku v minulom roku. V roku 2022 boli odhadované výdavky na nevymožiteľné sumy vyplývajúce zo starších príkazov na vymáhanie (viac ako 2 roky), bankrotov a oslobodení vyššie ako tie v roku 2021.

3.7. OSTATNÉ VÝDAVKY

V tejto položke sú zahrnuté výdavky administratívnej povahy, ako sú externé služby iné ako IT, výdavky z operatívneho lízingu, oznámenia a zverejnenia, náklady na odbornú prípravu atď.

v mil. EUR

	Ôsmy ERF	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	2022	2021
Administratívne výdavky a výdavky na IT	–	–	–	*56*	*56*	*98*
Realizované straty z pohľadávok z obchodného styku	–	*2*	*1*	*1*	*4*	*7*
Kurzové straty	–	*3*	*7*	*50*	*60*	*41*
Spolu	**–**	**5**	**8**	**107**	**119**	**145**

Položka Administratívne výdavky a výdavky na IT zahŕňa sumy, ktoré vychádzajú z internej dohody o ERF s Komisiou a sú určené na pokrytie administratívnych výdavkov, ktoré vzniknú ústrediu aj delegáciám v súvislosti s riadením programov ERF. Tzv. podporné výdavky sa týkajú hlavne výdavkov na prípravu, nadväzujúce opatrenia, monitorovanie a hodnotenie projektov, ako aj výdavkov na počítačové siete, technickú pomoc, finančné riadenie a prognózy atď.

Pokles v tejto položke je spôsobený najmä znížením administratívnych výdavkov a výdavkov na IT z 98 mil. EUR v roku 2021 na 56 mil. EUR v roku 2022.

Nárast kurzových strát je najmä dôsledkom nárastu nerealizovaných strát z precenenia zostatkov vedených v menách dňa 31. decembra 2022.

4. PODMIENENÉ AKTÍVA A PODMIENENÉ ZÁVÄZKY A INÉ VÝZNAMNÉ ZVEREJNENÉ ÚDAJE

4.1. PODMIENENÉ AKTÍVA

Podmienené aktíva sú možné aktíva, ktoré vznikajú z minulých udalostí a ktorých existencia bude potvrdená jedine nastaním alebo nenastaním jednej alebo viacerých neistých budúcich udalostí, ktoré účtovná jednotka nedokáže úplne ovplyvňovať.

v mil. EUR

	Ôsmy ERF	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2022	31.12.2021
Záruky na predbežné	–	–	*2*	-	*37*	*44*
Záruky za plnenie záväzkov	–	–	–	-	*1*	*11*
Zádržné záruky	–	–	–	-	–	*9*
Spolu	**–**	**–**	**2**	**–**	**38**	**63**

Záruky na predbežné financovanie sa v určitých prípadoch vyžadujú od prijímateľov, ktorí nie sú členskými štátmi, pri vyplácaní preddavkových platieb.

Záruky za plnenie sa vyžadujú, aby sa zabezpečilo, že prijímatelia finančných prostriedkov ERF splnia záväzky, ktoré im vyplývajú zo zmlúv uzatvorených s ERF.

Zádržné záruky sa týkajú iba zmlúv o vykonaní práce. Aby sa zabezpečilo, že dodávatelia splnia svoje záväzky, bežne sa zadržiava 10 % z priebežných platieb určených prijímateľom. Tieto zadržané sumy sa uvádzajú ako záväzky. Dodávateľ môže, po schválení verejným obstarávateľom, namiesto toho poskytnúť zádržnú záruku, ktorou sa nahradia sumy zadržané v rámci priebežných platieb. Tieto prijaté záruky sa vykazujú ako podmienené aktíva.

V prípade zmlúv v rámci nepriameho riadenia prijímateľom záruk nie je ERF, ale iný verejný obstarávateľ, a preto ich ERF nevykazuje.

4.2. PODMIENENÉ ZÁVÄZKY

Podmienené záväzky predstavujú buď možné záväzky, ktoré sú dôsledkom minulých udalostí a ktorých existencia bude potvrdená jedine tým, či v budúcnosti nastane, resp. nenastane jedna alebo viacero neistých udalostí, ktoré účtovná jednotka nedokáže úplne ovplyvňovať, alebo ide o súčasné záväzky, ktoré sú dôsledkom minulých udalostí, pri ktorých úbytok zdrojov nie je pravdepodobný alebo ich výšku nemožno dostatočne spoľahlivo stanoviť.

4.2.1. Poskytnuté záruky

v mil. EUR

	Ôsmy ERF	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2022	31.12.2021
Poskytnuté záruky	–	–	–	*(25)*	*(25)*	*(7)*

V predchádzajúcej tabuľke sa zobrazuje rozsah expozície ERF voči možným budúcim platbám súvisiacim so zárukami poskytnutými skupine EIB alebo iným finančným inštitúciám. Sumy sa uvádzajú po odpočítaní finančných rezerv alebo finančných záväzkov vykázaných pre tieto programy.

Suma 25 mil. EUR pozostáva zo záruk v rámci týchto finančných nástrojov: 11 mil. EUR v rámci finančného nástroja EURITZ, 10 mil. EUR v rámci fondu KULIMA a ďalšie 4 mil. EUR v rámci nástroja poľnohospodárskeho hodnotového reťazca ZAMBIA.

4.2.2. Podmienené záväzky súvisiace s právnymi spormi

v mil. EUR

	Ôsmy ERF	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2022	31.12.2021
Nevyriešené právne spory	–	–	*(11)*	*(7)*	*(18)*	–

V roku 2022 sa začali tri nové právne spory voči Európskej komisii.

V tejto položke 11 mil. EUR predstavujú podmienené záväzky v spojení s dvomi žalobami v rámci ERF, v súvislosti s ktorými sa očakáva stanovenie dátumu pre ústne vypočutie alebo sa čaká na rozsudok nominovaného rozhodcu.

Suma 7 mil. EUR sa vzťahuje na žaloby o náhradu škody, ktoré sa v súčasnosti podávajú alebo v prípade ktorých sa očakáva stanovenie dátumu pre ústne vypočutie alebo sa čaká na rozsudok bruselského súdu.

4.3. INÉ VÝZNAMNÉ ZVEREJNENÉ ÚDAJE

4.3.1. Neuhradené záväzky, ktoré ešte neboli vynaložené ako výdavky

Suma uvedená ďalej zodpovedá rozdielu týchto nesplatených rozpočtových záväzkov (RAL, *Reste à Liquider*) a príslušných súm, ktoré boli vo výkaze finančných výsledkov vykázané ako výdavky. Nesplatené rozpočtové záväzky predstavujú záväzky, ktoré ešte neboli uhradené a/alebo ktorých viazanosť nebola ešte zrušená. Ide o bežný následok existencie viacročných programov.

v mil. EUR

	Ôsmy ERF	Deviaty ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2022	31.12.2021
Neuhradené záväzky, ktoré ešte neboli vynaložené ako výdavky	–	*16*	*349*	*4 487*	*4 853*	*6 355*

Pokles v neuhradených záväzkoch (ďalej len „RAL“) je v súlade s poklesom neuhradených rozpočtových záväzkov, ktoré dosiahli celkovú výšku 6 459 mil. EUR (2021: 7 993 mil. EUR), spôsobeným menším počtom individuálnych záväzkov podpísaných počas roka.

5. RIADENIE FINANČNÉHO RIZIKA

Nasledujúce údaje súvisiace s riadením finančného rizika ERF sa týkajú pokladničných operácií, ktoré Komisia uskutočnila v mene ERF s cieľom implementovať jeho zdroje.

5.1. POLITIKY RIADENIA RIZÍK A HEDŽINGOVÉ ČINNOSTI

Pravidlá a zásady riadenia pokladničných operácií sú stanovené v nariadení o rozpočtových pravidlách pre 11. ERF a vo vnútornej dohode.

Na základe uvedených predpisov sa uplatňujú tieto hlavné zásady:

a) *Príspevky ERF hradia členské štáty na osobitné účty, ktoré sa otvoria v emisnej banke každého členského štátu alebo v ním určenej finančnej inštitúcii. Sumy takýchto príspevkov zostanú na týchto osobitných účtoch dovtedy, kým nebude potrebné vykonať platby ERF.*

b) *Členské štáty hradia príspevky ERF v EUR, pričom platby ERF sú denominované v EUR a iných menách.*

c) *Pri bankových účtoch založených Komisiou v mene ERF nie je povolené prečerpanie.*

Okrem osobitných účtov Komisia otvára v mene ERF aj iné bankové účty vo finančných inštitúciách (v centrálnych bankách a komerčných bankách), a to na účely uskutočňovania platieb a prijímania iných príjmov, ako sú príspevky členských štátov do rozpočtu.

Pokladničné a platobné operácie sú vysoko automatizované a opierajú sa o moderné informačné systémy. Na zaručenie bezpečnosti systému a na zabezpečenie oddelenia funkcií, ktoré sa vyžaduje na základe nariadenia o rozpočtových pravidlách, štandardov vnútornej kontroly Komisie, ako aj na základe audítorských zásad, sa používajú osobitné postupy.

Písomný súbor usmernení a postupov reguluje riadenie pokladničných a platobných operácií s cieľom obmedziť operačné a finančné riziko a zabezpečiť primeranú úroveň kontroly. Tieto usmernenia a postupy sa vzťahujú na rôzne oblastí činností a ich dodržiavanie sa pravidelne kontroluje.

5.2. MENOVÉ RIZIKO

Vystavenie ERF menovému riziku na konci roka – čistá pozícia

v mil. EUR

	31.12.2022				31.12.2021		
	USD	EUR	Iné	Spolu	USD	EUR	Spolu
Finančné aktíva							
Finančné aktíva oceňované v amortizovanej	–	6		*6*	–	–	–
Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez	14	42	9	*65*	8	30	*39*
*Pohľadávky***	*6*	*4*	–	*10*	–	*8*	*8*
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	*7*	*1 015*	*5*	*1 027*	*3*	*991*	*994*
	27	**1 067**	**14**	**1 108**	**11**	**1 029**	**1 040**
Finančné záväzky							
Záväzok z finančnej záruky	–	*3*	–	*3*	–	–	–
	–	**3**	**–**	**3**	**–**	**–**	**–**
Spolu	**27**	**1 069**	**14**	**1 110**	**11**	**1 029**	**1 040**

* Od roku 2021 reklasifikácia finančných aktív (v rozsahu aktualizovaného účtovného pravidla EÚ č. 11).
** Od roku 2021 pohľadávky nezahŕňajú odložené výdavky ani časovo rozlíšené príjmy (žiadne menové riziko) a vymáhateľné sumy sa nezobrazujú (nie sú v rozsahu
*** Od roku 2021 sa splatné záväzky už nezverejňujú, pretože nevystavujú ERF výraznému menovému riziku (keďže veľká väčšina je v EUR).

Všetky príspevky sa vedú v EUR a iné meny sa nakupujú iba vtedy, ak sú potrebné na vykonanie platby. V dôsledku toho nie sú pokladničné operácie ERF vystavené menovému riziku.

5.3. ÚROKOVÉ RIZIKO

ERF si žiadne peniaze nepožičiava, a v dôsledku toho nie je vystavený úrokovému riziku.

Získava úroky zo zostatkov, ktoré drží na rôznych bankových účtoch. Komisia preto v mene ERF zaviedla opatrenia, aby sa zabezpečilo, že získané úroky náležite odrážajú trhové úrokové sadzby, ako aj ich možné kolísanie.

Príspevky do rozpočtu ERF pripisuje každý členský štát na osobitný účet otvorený v ním určenej finančnej inštitúcii. Keďže úročenie týchto účtov môže byť v súčasnosti v niektorých prípadoch záporné, uplatňujú sa postupy riadenia hotovosti s cieľom minimalizovať zostatky vedené na týchto účtoch. Okrem toho v súlade s nariadením Rady (EÚ) 2016/888 prípadné záporné úročenie týchto účtov znáša príslušný členský štát.

Jednodňové zostatky držané na účtoch v komerčných bankách sa úročia denne. Úročenie zostatkov na takýchto účtoch vychádza z variabilných trhových sadzieb, na ktoré sa uplatňuje zmluvná marža (kladná alebo záporná). V prípade väčšiny účtov sa výpočet úroku odvíja od trhovej referenčnej sadzby a upravuje sa tak, aby odrážal akúkoľvek fluktuáciu tejto sadzby. V dôsledku toho ERF nie je vystavený riziku, že jeho zostatky budú úročené pri nižších ako trhových sadzbách.

5.4. KREDITNÉ RIZIKO (RIZIKO PROTISTRANY)

Maximálna expozícia voči kreditnému riziku:
Pokiaľ ide o finančné aktíva, oznámené hodnoty sú čisté účtovné hodnoty a predstavujú expozíciu ERF voči kreditnému riziku na konci vykazovaného obdobia.

v mil. EUR

	31.12.2022	31.12.2021
Finančné aktíva		
Úvery	*6*	*1*
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	*1 027*	*994*
*Pohľadávky z výmenných transakcií**	*11*	*8*
Poskytnuté záruky		–
Zmluvy o finančnej záruke	*12*	*8*
Spolu k 31. 12. 2022	**1 056**	**1 011**

** Bez odložených výdavkov.*

Úvery z finančných nástrojov: úverová kvalita

v mil. EUR

	31.12.2022				
	Fáza 1	Fáza 2	Fáza 3	POCI	Spolu
Úverový rating					
Prémiový a vysoký stupeň	–	–	–	–	–
Stredný stupeň vyšší	–	–	–	–	–
Stredný stupeň nižší	–	–	–	–	–
Neinvestičný stupeň a stupeň zlyhania	*7*	–	–	–	*7*
Hrubá účtovná hodnota	**7**	**–**	**–**	**–**	**7**
Mínus opravná položka na stratu	*1*	–	–	–	1
Čistá účtovná hodnota	**6**	**–**	**–**	**–**	**6**

Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty: úverová kvalita

v mil. EUR

	31.12.2022	31.12.2021
Úverový rating		
Prémiový a vysoký stupeň	*724*	*751*
Stredný stupeň vyšší	*299*	*241*
Stredný stupeň nižší	*4*	*2*
Neinvestičný stupeň a stupeň zlyhania	–	–
Hrubá účtovná hodnota	**1 027**	**994**
Mínus opravná položka na stratu	-	-
Čistá účtovná hodnota	**1 027**	**994**

Pohľadávky: úverová kvalita

v mil. EUR

	31.12.2022					
	Nie po termíne splatnosti	Po splatnosti 0 – 30 dní	Po splatnosti 31 – 90 dní	Po splatnosti 91 dní – 1 rok	Po splatnosti > 1 rok	Spolu
Hrubá účtovná hodnota	11	–	–	–	–	*11*
Mínus opravná položka na stratu	–	–	–	–	–	–
Čistá účtovná hodnota	**11**	**–**	**–**	**–**	**–**	*11*

Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit: úverová kvalita

V roku 2022 sa finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit zahrnuté v týchto finančných výkazoch vzťahujú na kapitálové investície, ktoré nepodliehajú kreditnému riziku (pozri poznámku **2.1**).

5.5. RIZIKO LIKVIDITY

Analýza splatnosti finančných záväzkov podľa zmluvne dohodnutej zostávajúcej splatnosti

Finančné záväzky a splatné záväzky v tejto položke sú zverejnené prostredníctvom účtovných hodnôt zo súvahy.

v mil. EUR

	< 1 rok	1 – 5 rokov	> 5 rokov	Spolu
Finančné záväzky k 31. 12. 2022	*426*	*5*	–	*430*
Finančné záväzky k 31. 12. 2021	*501*	*6*	–	*508*

Rozpočtové zásady uplatňované na ERF zabezpečujú, že celkové peňažné zdroje určené na rozpočtové obdobie vždy postačujú na realizáciu platieb. Celkové príspevky členských štátov sa teda rovnajú celkovej sume platobných rozpočtových prostriedkov na príslušné rozpočtové obdobie.
Príspevky členských štátov do ERF sa však uhrádzajú v troch splátkach za rok, pričom platby podliehajú sezónnosti.

Medzi pokladnicou Komisie a príslušnými útvarmi vynakladajúcimi prostriedky sa pravidelne vymieňajú informácie o situácii pokladnice, aby sa zabezpečilo, že v pokladnici je vždy dostatok prostriedkov na uhradenie platieb, ktoré sa majú uskutočniť v každom mesiaci.

Okrem toho je potrebné uviesť, že pri každodenných pokladničných operáciách ERF sa vďaka automatickému systému na správu pokladničnej hotovosti zabezpečí, že na jednotlivých bankových účtoch ERF sa každý deň nachádza dostatočná likvidita.

6. ZVEREJNENIA O SPRIAZNENÝCH OSOBÁCH

Spriaznenými stranami ERF sú trustový fond EÚ „Bêkou", trustový fond EÚ pre Afriku a Európska komisia. Transakcie medzi týmito účtovnými jednotkami sú súčasťou bežných operácií ERF, čo znamená, že na základe pravidiel účtovania EÚ neexistujú žiadne osobitné požiadavky na vykazovanie týchto transakcií.

ERF nemá samostatný riadiaci orgán, pretože ho spravuje Komisia. Nároky kľúčových riadiacich pracovníkov EÚ vrátane Komisie sú vykázané v konsolidovanej účtovnej závierke Európskej únie v rámci položky 7.2 „Nároky kľúčových riadiacich pracovníkov".

7. UDALOSTI PO DÁTUME ZOSTAVENIA SÚVAHY

K dátumu predloženia tejto účtovnej závierky účtovník ERF nezaznamenal žiadne významné udalosti, ktoré by si vyžadovali samostatné zverejnenie v rámci tohto oddielu, ani mu žiadne takéto udalosti neboli oznámené. Ročná účtovná závierka a s ňou súvisiace poznámky boli zostavené na základe najnovších dostupných údajov, čo je zohľadnené v uvedených informáciách.

8. ZOSÚHLASENIE HOSPODÁRSKEHO VÝSLEDKU A ROZPOČTOVÉHO VÝSLEDKU

Hospodársky výsledok za rok je vypočítaný podľa zásad akruálneho účtovníctva. Výsledok rozpočtového hospodárenia je však založený na pravidlách hotovostného účtovníctva. Keďže hospodársky výsledok a rozpočtový výsledok vyplývajú z rovnakých príslušných operačných transakcií, zaistenie ich zosúhlasenia je užitočným kontrolným nástrojom. Toto zosúhlasenie je uvedené v nasledujúcej tabuľke, v ktorej sa kladie dôraz na kľúčové vyrovnávacie sumy rozdelené medzi príjmové a výdavkové položky. Poznámky k tabuľke poskytujú dodatočné informácie o povahe kľúčových zosúhlasovacích položiek.

v mil. EUR

	2022	2021
HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK ZA ROZPOČTOVÝ ROK	**(2 813)**	**(2 974)**
Príjmy		
Nároky bez vplyvu na výsledok rozpočtového hospodárenia	*(5)*	–
Nároky vzniknuté v bežnom roku, ale ešte nevybraté	*(3)*	(6)
Nároky vzniknuté v predchádzajúcich rokoch a vybraté v bežnom roku	*19*	20
Čistý vplyv predbežného financovania	*37*	13
Časovo rozlíšené príjmy (čisté)	*(82)*	(69)
Iné	–	–
Výdavky		
Výdavky v bežnom roku, zatiaľ neuhradené	*16*	*111*
Výdavky z predchádzajúcich rokov uhradené v bežnom roku	*(408)*	*(741)*
Čistý vplyv predbežného financovania	*244*	*(295)*
Časovo rozlíšené výdavky (čisté)	*607*	*539*
ROZPOČTOVÝ VÝSLEDOK ZA ROZPOČTOVÝ ROK	**(2 387)**	**(3 401)**

8.1. ZOSÚHLASOVACIE POLOŽKY – PRÍJMY

Príjmy za rozpočtový rok zodpovedajú príjmom vybratým na základe nárokov vzniknutých v priebehu daného roka a sumám vybratým na základe nárokov z predchádzajúcich rokov.

Nároky bez vplyvu na rozpočtový výsledok sú zaúčtované v rámci hospodárskeho výsledku, avšak z pohľadu rozpočtu ich nemožno považovať za príjmy, keďže získaná suma je presunutá do rezervy a nemožno ju bez rozhodnutia Rady nanovo viazať.

V záujme zosúhlasenia sa musia od hospodárskeho výsledku odpočítať **nároky vzniknuté v bežnom roku, ale ešte nevybraté**, keďže nie sú súčasťou rozpočtových príjmov. Naopak, **nároky vzniknuté v predchádzajúcich rokoch a vybraté v bežnom roku** sa musia na účely zosúhlasenia k hospodárskemu výsledku pripočítať.

Čistý vplyv položky predbežného financovania sa vzťahuje na zúčtovanie predbežného financovania so sumami vymoženými od prijímateľov. Tieto peňažné príjmy predstavujú rozpočtové príjmy, ale nemajú vplyv na hospodársky výsledok a musia sa preto na účely zosúhlasenia pripočítať.

Čisté časovo rozlíšené príjmy tvoria hlavne časovo rozlíšené príjmy na účely účtovného postupu na konci roka (cut-off). Zohľadňuje sa iba čistý vplyv, t. j. časovo rozlíšené príjmy za bežný rok znížené o odúčtované časovo rozlíšené príjmy za predchádzajúci rok.

8.2. ZOSÚHLASOVACIE POLOŽKY – VÝDAVKY

Výdavky v bežnom roku, zatiaľ neuhradené sa na účely zosúhlasenia pripočítajú, keďže sú zahrnuté v hospodárskom výsledku, nie sú však súčasťou rozpočtových výdavkov. **Výdavky z predchádzajúcich rokov uhradené v bežnom roku** sa naproti tomu musia na účely zosúhlasenia odpočítať od hospodárskeho výsledku, keďže sú súčasťou rozpočtových výdavkov v bežnom roku, ale nemajú vplyv na hospodársky výsledok alebo znižujú výdavky v prípade opráv.

Peňažné príjmy plynúce zo **zrušených platieb** nemajú vplyv na hospodársky výsledok, majú však vplyv na rozpočtový výsledok.

Čistý vplyv predbežného financovania tvoria nové sumy predbežného financovania uhradené v bežnom roku (vykázané ako rozpočtové výdavky roka) a zúčtovania platieb predbežného financovania uhradených v bežnom roku alebo v predchádzajúcich rokoch prostredníctvom schválenia oprávnených nákladov. Druhý prípad predstavuje výdavky z hľadiska časového rozlíšenia, ktoré ale nie sú vykázané v rozpočtových účtoch, pretože pôvodná platba predbežného financovania už bola zohľadnená ako rozpočtový výdavok v čase jej realizácie.

Čisté časovo rozlíšené výdavky súvisia predovšetkým s časovým rozlíšením uskutočneným na účely účtovného postupu na konci roka (cut-off), t. j. s oprávnenými výdavkami, ktoré vznikli prijímateľom finančných prostriedkov ERF, ale ktoré ešte neboli ERF nahlásené. Zohľadňuje sa iba čistý vplyv, t. j. časovo rozlíšené výdavky za bežný rok znížené o odúčtované časovo rozlíšené výdavky za predchádzajúci rok.

FINANČNÉ VÝKAZY TRUSTOVÝCH FONDOV EÚ KONSOLIDOVANÉ V ERF

FINANČNÉ VÝKAZY TRUSTOVÉHO FONDU EÚ „BÊKOU“ ZA ROK 2022

Je potrebné poznamenať, že v dôsledku zaokrúhlenia čísel na tisíce eur (tis. EUR) sa môže zdať, že súčet niektorých finančných údajov v týchto tabuľkách nie je presný.

PODKLADOVÉ INFORMÁCIE

Všeobecné súvislosti trustových fondov Únie

Zriadenie

V súlade s článkami 234 a 235 nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (nariadenie EÚ o rozpočtových pravidlách)[5], a s článkom 35 nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na 11. Európsky rozvojový fond (nariadenie o rozpočtových pravidlách ERF)[6], môže Komisia zriaďovať trustové fondy Únie pre vonkajšie činnosti (ďalej len „trustové fondy EÚ"). Trustové fondy Únie sa vytvárajú na základe dohody uzatvorenej s inými darcami pre akcie v núdzovej situácii a pre akcie po prekonaní núdzovej situácie potrebné v reakcii na krízu alebo pre tematické akcie.

Trustové fondy Únie zriaďuje Európska komisia rozhodnutím po konzultácii s Európskym parlamentom a Radou alebo po schválení z ich strany. Toto rozhodnutie zahŕňa dohodu o zriadení uzatvorenú s inými darcami.

Trustové fondy Únie sa zriaďujú a implementujú len vtedy, ak spĺňajú tieto podmienky:

- existuje pridaná hodnota intervencie Únie: ciele trustových fondov Únie, najmä z dôvodu ich rozsahu alebo možných účinkov, možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie než na vnútroštátnej úrovni, a použitie existujúcich finančných nástrojov by nebolo dostatočné na dosiahnutie cieľov politík Únie,
- trustové fondy Únie zaisťujú jasnú politickú viditeľnosť Únie a výhody z hľadiska riadenia, ako aj lepšiu kontrolu zo strany Únie nad rizikami a vyplácaním príspevkov Únie a iných darcov,
- trustové fondy Únie nezdvojujú iné existujúce spôsoby financovania alebo podobné nástroje bez toho, aby prinášali ďalšie výhody,
- ciele trustových fondov Únie sú zosúladené s cieľmi nástroja alebo rozpočtovej položky Únie, z ktorých sa financujú.

Súčasné trustové fondy EÚ

K uvedenému dátumu Komisia zriadila štyri trustové fondy EÚ:

- Trustový fond EÚ „BÊKOU", ktorého cieľom je podporovať všetky aspekty východiska z krízy Stredoafrickej republiky a jej úsilie o obnovu. Fond bol zriadený 15. júla 2014.
- Trustový fond EÚ MADAD – Regionálny trustový fond Európskej únie zriadený v reakcii na krízu v Sýrii. Fond bol zriadený 15. decembra 2014.
- Trustový fond EÚ pre Afriku – núdzový trustový fond Európskej únie pre stabilitu a riešenie základných príčin neregulárnej migrácie a vysídľovania osôb v Afrike. Fond bol zriadený 12. novembra 2015.
- Trustový fond EÚ pre Kolumbiu, ktorým sa podporuje vykonávanie mierovej dohody pri počiatočnej obnove a stabilizácii po ukončení konfliktu. Fond bol zriadený 12. decembra 2016.

Misia

Trustový fond EÚ „Bêkou" bol založený na podporu stabilizácie a obnovy Stredoafrickej republiky (SAR). Jeho hlavným cieľom, ako je stanovené v dohode o zriadení, je „poskytovať stabilnú, cielenú pomoc na posilnenie odolnosti zraniteľných skupín a podporu pre všetky aspekty prekonávania krízy a obnovy v Stredoafrickej republike, koordinovať krátkodobé, strednodobé a dlhodobé opatrenia a pomáhať susedným krajinám zvládať dôsledky krízy".

[5] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie.

[6] Nariadenie Rady (EÚ) 2018/1877 z 26. novembra 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na 11. Európsky rozvojový fond, a o zrušení nariadenia (EÚ) 2015/323.

Hlavné prevádzkové činnosti

Trustový fond Únie združuje zdroje od rôznych darcov na financovanie programov na základe dohodnutých cieľov. Od jeho vytvorenia v júli 2014 bolo v rámci trustového fondu EÚ „Bêkou" prijatých 22 programov a počet prijímateľov presiahol 2,5 milióna. Tieto programy majú pomôcť Stredoafrickej republike (SAR) a jej obyvateľstvu v období po kríze v roku 2013. Cieľom trustového fondu EÚ „Bêkou" je konkrétnejšie zabezpečiť prístup k základným službám (najmä k zdravotnej starostlivosti, vode a sanitácii), podporovať hospodárske oživenie a tvorbu pracovných miest, ako aj sociálnu súdržnosť a zmierenie.

Riadenie a správa

Riadenie trustového fondu EÚ „Bêkou" zabezpečuje Európska komisia, ktorá koná aj ako sekretariát jeho dvoch riadiacich orgánov – správnej rady trustového fondu a operačného výboru. Správna rada trustového fondu a operačný výbor trustového fondu EÚ „Bêkou" sa skladajú zo zástupcov darcov, Komisie, Európskeho parlamentu, zástupcu orgánov Stredoafrickej republiky a pozorovateľov. Pravidlá týkajúce sa zloženia správnej rady a jej vnútorné pravidlá sú stanovené v dohode o zriadení trustového fondu Únie.

Hlavnou úlohou rady je stanoviť a preskúmať celkovú stratégiu trustového fondu. Operačný výbor je zodpovedný za výber opatrení financovaných fondom a dohliada nad ich vykonávaním. Výbor ďalej schvaľuje ročné účtovné závierky a výročné správy o činnostiach financovaných trustovým fondom.

Zdroje financovania

Trustový fond EÚ „Bêkou" sa financuje prostredníctvom príspevkov od darcov.

Ročná účtovná závierka

Základ pre zostavenie

Právny rámec a lehoty na vypracovanie ročnej účtovnej závierky sú stanovené v Dohode o zriadení trustového fondu Európskej únie pre Stredoafrickú republiku, trustového fondu EÚ „Bêkou" a stanovení jeho vnútorných pravidiel (ďalej len „dohoda o zriadení"). Podľa tejto dohody o zriadení sa ročná účtovná závierka pripravuje v súlade s pravidlami prijatými účtovníkom Komisie (účtovné pravidlá EÚ), ktoré vychádzajú z medzinárodne uznávaných účtovných štandardov pre verejný sektor (IPSAS).

Účtovník

Účtovník Komisie je účtovníkom trustových fondov Únie. Je zodpovedný za stanovenie účtovných postupov a účtovnej osnovy, ktoré sú spoločné pre všetky trustové fondy Únie. Vnútorný audítor Komisie, OLAF a Dvor audítorov majú vo vzťahu k trustovým fondom Únie rovnaké právomoci ako vo vzťahu k ostatným činnostiam, ktoré vykonáva Komisia. Trustové fondy Únie sú ďalej každý rok predmetom nezávislého externého auditu.

Zloženie ročnej účtovnej závierky

Ročná účtovná závierka sa týka obdobia od 1. januára do 31. decembra a obsahuje finančné výkazy a správy o plnení rozpočtu. Zatiaľ čo finančné výkazy a doplňujúce poznámky sa pripravujú na základe akruálneho účtovníctva, správy o plnení rozpočtu vychádzajú predovšetkým z pohybu peňažných prostriedkov.

Postup od predbežnej účtovnej závierky po absolutórium

Ročná účtovná závierka podlieha nezávislému externému auditu. Predbežná ročná účtovná závierka vypracovaná účtovníkom sa zasiela do 15. februára nasledujúceho roka operačnému výboru, ktorý ju následne zasiela audítorskej spoločnosti vybranej účtovnou jednotkou na základe tendra. Účtovník po audite pripraví konečnú ročnú účtovnú závierku a predloží ju na schválenie operačnému výboru [článok 8.3.4 písm. c)].

Ročná účtovná závierka trustového fondu EÚ „Bêkou" sa konsoliduje v ročnej účtovnej závierke Európskeho rozvojového fondu.

Významné činnosti

Úspechy roka

V júli 2014 EÚ spustila svoj vôbec prvý trustový fond s názvom Bêkou (čo v jazyku sango znamená nádej) na pomoc Stredoafrickej republike (SAR) a jej obyvateľstvu v období po kríze v roku 2013. Cieľom trustového fondu EÚ „Bêkou" je zabezpečiť prístup k základným službám (najmä k zdravotnej starostlivosti, vode a sanitácii), podporovať rozvoj vidieka a hospodársku obnovu, ako aj zmierenie. Od jeho vytvorenia bolo v rámci trustového fondu EÚ „Bêkou" financovaných 22 programov a počet prijímateľov presiahol viac ako polovicu populácie krajiny.

Bezpečnostná situácia v SAR bola v roku 2022 stále napätá, hoci intenzita ozbrojeného konfliktu sa v porovnaní s rokom 2021 znížila. Naďalej sa šírili dezinformácie a nenávistné prejavy. Prítomnosť a pôsobenie Wagnerovej skupiny v krajine naďalej znepokojuje EÚ, pričom na túto skupinu sa od decembra 2021 vzťahujú reštriktívne opatrenia EÚ. Okrem toho v kontexte nárastu počtu ozbrojených skupín a milícií je mierový proces v SAR stále zablokovaný napriek tomu, že v marci bol zorganizovaný „republikánsky dialóg". Rok 2022 bol poznačený aj nárastom politického napätia v súvislosti so zmenou ústavy, ktorú navrhol prezident Touadéra a ktorá by mu umožnila uchádzať sa o tretie funkčné obdobie. Zo sociálno-ekonomickej stránky ceny základných položiek v roku 2022 prudko rástli a krajina od júna prechádzala vážnou krízou v oblasti palív v dôsledku veľkého nedostatku. Rastúce ceny potravín a energie v SAR rovnako ako na celom kontinente ovplyvnili a prehĺbili dôsledky vojny na Ukrajine. Stav štátneho rozpočtu je kritický, pričom prijatie kryptomeny ako zákonného platidla zo strany vlády vzbudzuje obavy. V tejto mimoriadne nestabilnej situácii v roku 2022 podľa Úradu OSN pre koordináciu humanitárnych záležitostí (OCHA) približne 3,1 milióna ľudí, resp. 63 % populácie SAR, urgentne potrebovalo humanitárnu pomoc.

Prístup k humanitárnej pomoci naďalej čelí významným prekážkam, najmä v dôsledku neistoty, obmedzení pohybu v krajine, fyzickým obmedzeniam prostredia (kvalita ciest, záplavy atď.) a násilia páchaného na humanitárnych pracovníkoch. Počas prvých šiestich mesiacov roka sa prístup mierne zlepšil, a to najmä v dôsledku zrušenia určitých administratívnych obmedzení vstupu do krajiny po uvoľnení opatrení v súvislosti s ochorením COVID-19. Nedostatok palív v druhej polovici roka mal vplyv na presun implementujúcich partnerov a zamestnancov EÚ do krajiny a z krajiny. Narušilo sa tým poskytovanie humanitárnej pomoci a zhoršila kritická situácia zraniteľných skupín, ktoré túto pomoc naliehavo potrebovali.

Mimoriadnou udalosťou, ktorú treba spomenúť vzhľadom na jej vplyv na prácu EÚ v SAR vrátane trustového fondu, bol požiar v noci 18. decembra 2022, ktorý spustošil priestory delegácie EÚ. Požiar si našťastie nevyžiadal ľudské obete, spôsobil však značné materiálne škody.

Kľúčové úspechy v špecifických oblastiach záujmu

Kľúčové úspechy roku 2022 uvedené ďalej odrážajú hlavné špecifické ciele/oblasti intervencie trustového fondu.

V oblasti prístupu k službám sa z trustového fondu „Bêkou" naďalej podporoval sektor zdravia a sektor vody, sanitácie a hygieny. **V** rámci sektora zdravia sa z neho financovalo 408 398 lekárskych alebo preventívnych konzultácií a intervencií v oblasti zdravia, najmä liečebných konzultácií (63 %) a konzultácií v oblasti zdravia matiek a dieťaťa (15 %). Z projektov trustového fondu EÚ sa podporila aj obnova a budovanie zdravotníckej infraštruktúry a odborná príprava personálu a prenos poznatkov v rámci komunity. V oblasti vody, sanitácie a hygieny vďaka podpore z trustového fondu EÚ „Bêkou" získalo 104 597 obyvateľov Stredoafrickej republiky lepší prístup k zdroju pitnej vody alebo sanitačným zariadeniam, obnovilo alebo vybudovalo sa 119 vrtov, zatiaľ čo sa posilnila zmena správania a udržateľnosť akcií prostredníctvom odbornej prípravy 20 údržbárov a vzdelávania 31 021 osôb o hygiene a sanitácii.

V oblasti sociálnej súdržnosti sa väčšina činností vykonávaných s podporou trustového fondu EÚ „Bêkou" zamerala na posilnenie postavenia žien a boj proti rodovo motivovanému násiliu, ako aj na posilnenie médií v krajine. 3 243 obetiam rodovo motivovaného násilia sa poskytla psychologická alebo lekárska pomoc, príp. iná podpora v závislosti od ich potrieb. V roku 2022 sa tak obetiam poskytlo 4 985 podporných služieb. Okrem toho 50 415 obyvateľov Stredoafrickej republiky malo priamy prospech z intervencií v oblasti budovania mieru a predchádzania konfliktom, najmä z workshopov zameraných na zvyšovanie povedomia v súvislosti s bojom proti rodovo motivovanému násiliu. Trustový fond EÚ „Bêkou" naďalej spolupracoval aj s celoštátnymi a komunitnými rozhlasovými stanicami, pričom poskytol

technickú a finančnú podporu 19 rozhlasovým staniciam, čím sa podporila výroba a šírenie relácií súvisiacich so zmierením a sociálnou súdržnosťou.

V oblasti podpory obnovy hospodárskych a výrobných odvetví sa z trustového fondu EÚ „Bêkou" podporilo produktívne poľnohospodárstvo aj poľnohospodárstvo zamerané na výživu, čím sa podporili poľnohospodárske družstvá a drobní poľnohospodári, posilnilo sa vytváranie pracovných miest (práca s vysokým podielom práce, odborné vzdelávanie, ako aj rozvoj činností, ktoré sú zdrojom príjmu) a uľahčil sa prístup k finančným službám pre malé podniky a jednotlivcov. Napríklad 2 733 obyvateľov Stredoafrickej republiky malo prospech z rozvoja zručností prostredníctvom odbornej prípravy v oblasti podnikania, financií alebo odborného vzdelávania. Ďalších 2 188 osôb získalo jednoduchší prístup k finančným službám prostredníctvom vidieckych sporiteľňových a pôžičkových združení.

Rozpočet a plnenie rozpočtu

Do konca roka 2022 príspevky do trustového fondu EÚ „Bêkou" dosiahli viac než 310 mil. EUR, podobne ako v predchádzajúcom roku 2021. Trustový fond sfinalizoval záväzky a zazmluvnenie všetkých prijatých príspevkov k 31. decembru 2021 okrem fondov vyhradených na monitorovanie, hodnotenie, audit a komunikáciu, ktoré možno zazmluvniť aj po tomto dátume.

Všetky osvedčené príspevky z rozpočtu EÚ, od členských štátov a iných darcov boli vyplatené v celkovej výške viac než 267 mil. EUR okrem 43 mil. EUR z ERF, ktoré sa stále majú vyplatiť, a to s cieľom znížiť záporný úrok z pokladnice.

Pokiaľ ide o zmluvy, v rámci trustového fondu EÚ „Bêkou" sa podpísalo desať nových zmlúv vrátane šiestich zmlúv týkajúcich sa overenia výdavkov/audítorských zmlúv a štyroch zmlúv týkajúcich sa hodnotiacich a komunikačných činností programov v celkovej výške o niečo viac než 1,241 mil. EUR[7].

V neposlednom rade bolo v roku 2022 vyplatených viac ako 30 mil. EUR; od založenia trustového fondu EÚ „Bêkou" dosiahli celkové vyplatené prostriedky viac než 263 mil. EUR.

Vplyv činností na finančné výkazy

Vo finančných výkazoch je vplyv uvedených činností najviditeľnejší v týchto oblastiach:

- prevádzkové výdavky: pokles o 25 770 tis. EUR v dôsledku likvidácie trustového fondu a následného zníženia počtu otvorených zákaziek,
- predbežné financovanie: zníženie o 811 tis. EUR vzhľadom na skutočnosť, že zúčtované sumy predbežného financovania pre prebiehajúce alebo ukončené projekty boli vyššie než sumy nového predbežného financovania vyplývajúce z nových zmlúv podpísaných v roku 2022: v roku sa podpísalo len desať zmlúv týkajúcich sa audítorských, hodnotiacich a komunikačných činností vo výške 1 241 tis. EUR,
- výrazne nižší počet otvorených zákaziek na konci roka 2022 v dôsledku likvidácie trustového fondu viedol k výraznému zníženiu časovo rozlíšených výdavkov o 12 239 tis. EUR,
- finančné záväzky: zvýšenie o 9 385 tis. EUR, hlavne preto, že vyplatené príspevky od darcov boli vyššie ako čisté výdavky pridelené darcom.

[7] Celková suma 1,241 mil. EUR zahŕňa sumy, ktoré boli viazané alebo ktorých viazanosť bola počas roku 2022 zrušená.

SÚVAHA

v tis. EUR

	Pozná	31.12.2022	31.12.2021
DLHODOBÉ AKTÍVA			
Predbežné financovanie	*2.1*	*336*	*214*
		336	**214**
KRÁTKODOBÉ AKTÍVA			
Predbežné financovanie	*2.1*	*10 829*	*11 762*
Pohľadávky z výmenných transakcií a vymáhateľné sumy	*2.2*	*3 595*	*4 446*
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	*2.3*	*4 316*	*3 792*
		18 740	**20 000**
AKTÍVA SPOLU		**19 076**	**20 214**
DLHODOBÉ ZÁVÄZKY			
Finančné záväzky	*2.4*	*(12 552)*	*(3 167)*
		(12 552)	**(3 167)**
KRÁTKODOBÉ ZÁVÄZKY			
Záväzky	*2.5*	*(4 563)*	*(2 847)*
Časovo rozlíšené výdavky	*2.6*	*(1 961)*	*(14 200)*
		(6 524)	**(17 047)**
ZÁVÄZKY SPOLU		**(19 076)**	**(20 214)**
ČISTÉ AKTÍVA		**–**	**–**

VÝKAZ FINANČNÝCH VÝSLEDKOV

v tis. EUR

	Pozná	2022	2021
PRÍJMY			
Príjmy z nevýmenných transakcií			
Príjmy z darov	*3.1*	*21 504*	*46 995*
Vymáhanie výdavkov	*3.2*	*42*	*–*
		21 546	**46 995**
Príjmy z výmenných transakcií			
Finančné príjmy	*3.3*	*40*	*–*
		40	**–**
Príjmy spolu		**21 586**	**46 995**
VÝDAVKY			
Prevádzkové výdavky	*3.4*	*(20 251)*	*(46 021)*
Náklady financovania	*3.5*	*(12)*	*(48)*
Ostatné výdavky	*3.6*	*(1 323)*	*(925)*
Výdavky spolu		**(21 586)**	**(46 995)**
HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK ZA ROZPOČTOVÝ ROK		**–**	**–**

VÝKAZ PEŇAŽNÝCH TOKOV

v tis. EUR

	2022	2021
Hospodársky výsledok za rok	–	–
(Zvýšenie)/zníženie predbežného financovania	*811*	*5 924*
(Zvýšenie)/zníženie pohľadávok z výmenných transakcií a vymáhateľných	*851*	*894*
Zvýšenie/(zníženie) finančných záväzkov	*9 385*	*(14 671)*
Zvýšenie/(zníženie) záväzkov	*1 716*	*2 052*
Zvýšenie/(zníženie) časovo rozlíšených výdavkov	*(12 240)*	*2 254*
ČISTÉ PEŇAŽNÉ TOKY	**524**	**(3 547)**
Čisté zvýšenie/(zníženie) peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov	*524*	*(3 547)*
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty na začiatku roka	*3 792*	*7 339*
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty na konci roka	*4 316*	*3 792*

FINANČNÉ VÝKAZY TRUSTOVÉHO FONDU EÚ PRE AFRIKU ZA ROK 2022

Je potrebné poznamenať, že v dôsledku zaokrúhlenia čísel na tisíce eur (tis. EUR) sa môže zdať, že súčet niektorých finančných údajov v týchto tabuľkách nie je presný.

PODKLADOVÉ INFORMÁCIE O TRUSTOVOM FONDE EÚ PRE AFRIKU

Všeobecné súvislosti trustových fondov Únie

Zriadenie

V súlade s článkami 234 a 235 nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (nariadenie EÚ o rozpočtových pravidlách)[8], a s článkom 35 nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na 11. Európsky rozvojový fond (nariadenie o rozpočtových pravidlách ERF)[9], môže Komisia zriaďovať trustové fondy Únie pre vonkajšie činnosti (ďalej len „trustové fondy EÚ"). Trustové fondy Únie sa vytvárajú na základe dohody uzatvorenej s inými darcami pre akcie v núdzovej situácii a pre akcie po prekonaní núdzovej situácie potrebné v reakcii na krízu alebo pre tematické akcie.

Trustové fondy Únie zriaďuje Európska komisia rozhodnutím po konzultácii s Európskym parlamentom a Radou alebo po schválení z ich strany. Toto rozhodnutie zahŕňa dohodu o zriadení uzatvorenú s inými darcami.

Trustové fondy Únie sa zriaďujú a implementujú len vtedy, ak spĺňajú tieto podmienky:

- existuje pridaná hodnota intervencie Únie: ciele trustových fondov Únie, najmä z dôvodu ich rozsahu alebo možných účinkov, možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie než na vnútroštátnej úrovni, a použitie existujúcich finančných nástrojov by nebolo dostatočné na dosiahnutie cieľov politík Únie,
- trustové fondy Únie zaisťujú jasnú politickú viditeľnosť Únie a výhody z hľadiska riadenia, ako aj lepšiu kontrolu zo strany Únie nad rizikami a vyplácaním príspevkov Únie a iných darcov,
- trustové fondy Únie nezdvojujú iné existujúce spôsoby financovania alebo podobné nástroje bez toho, aby prinášali ďalšie výhody,
- ciele trustových fondov Únie sú zosúladené s cieľmi nástroja alebo rozpočtovej položky Únie, z ktorých sa financujú.

Súčasné trustové fondy EÚ

K uvedenému dátumu Komisia zriadila štyri trustové fondy EÚ:

- Trustový fond EÚ „BÊKOU", ktorého cieľom je podporovať všetky aspekty východiska z krízy Stredoafrickej republiky a jej úsilie o obnovu. Fond bol zriadený 15. júla 2014.
- Trustový fond EÚ MADAD – Regionálny trustový fond Európskej únie zriadený v reakcii na krízu v Sýrii. Fond bol zriadený 15. decembra 2014.
- Trustový fond EÚ pre Afriku – núdzový trustový fond Európskej únie pre stabilitu a riešenie základných príčin neregulárnej migrácie a vysídľovania osôb v Afrike. Fond bol zriadený 12. novembra 2015.
- Trustový fond EÚ pre Kolumbiu, ktorým sa podporuje vykonávanie mierovej dohody pri počiatočnej obnove a stabilizácii po ukončení konfliktu. Fond bol zriadený 12. decembra 2016.

Misia

Medzi hlavné ciele trustového fondu EÚ pre Afriku patria podpora všetkých aspektov stability a príspevok k lepšiemu riadeniu migrácie, ako aj k riešeniu základných príčin destabilizácie, núteného vysídľovania a neregulárnej migrácie, a to konkrétne podporou odolnosti, hospodárskych a rovnakých príležitostí, bezpečnosti a rozvoja, ako aj riešením porušovania ľudských práv.

[8] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie.

[9] Nariadenie Rady (EÚ) 2018/1877 z 26. novembra 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na 11. Európsky rozvojový fond, a o zrušení nariadenia (EÚ) 2015/323.

Hlavné prevádzkové činnosti

Trustový fond Únie združuje zdroje od rôznych darcov na financovanie opatrenia na základe dohodnutých cieľov. Trustový fond EÚ pre Afriku funguje v troch hlavných geografických oblastiach, konkrétne v regióne Sahel a oblasti Čadského jazera, v Africkom rohu a v severnej Afrike. Susedné krajiny oprávnených krajín môžu v jednotlivých prípadoch využívať výhody projektov trustového fondu. Trustový fond je zriadený na obmedzené obdobie na účely krátkodobej a strednodobej reakcie na výzvy v regiónoch.

Riadenie a správa

Riadenie trustového fondu EÚ pre Afriku zabezpečuje Európska komisia, ktorá koná aj ako sekretariát jeho dvoch riadiacich orgánov – správnej rady trustového fondu a operačného výboru. Správna rada trustového fondu a operačný výbor trustového fondu EÚ pre Afriku sa skladajú zo zástupcov darcov a Komisie, ako aj z predstaviteľov členských štátov, ktoré nie sú prispievateľmi, orgánov oprávnených krajín a regionálnych organizácií ako pozorovateľov. Pravidlá týkajúce sa zloženia správnej rady a jej vnútorné pravidlá sú stanovené v dohode o zriadení trustového fondu Únie.

Hlavnou úlohou rady je stanoviť a preskúmať celkovú stratégiu trustového fondu. Operačný výbor je zodpovedný za výber opatrení financovaných fondom a dohliada nad ich vykonávaním. Výbor ďalej schvaľuje ročné účtovné závierky a výročné správy o činnostiach financovaných trustovým fondom.

Zdroje financovania

Trustový fond EÚ pre Afriku sa financuje prostredníctvom príspevkov od darcov. Ročná účtovná závierka

Základ pre zostavenie

Právny rámec a lehoty na vypracovanie ročnej účtovnej závierky sú stanovené v Dohode, ktorou sa zriaďuje Núdzový trustový fond Európskej únie pre stabilitu a riešenie základných príčin nereguláreJ migrácie a vysídľovania osôb v Afrike a stanovujú jeho vnútorné pravidlá (ďalej len „dohoda o zriadení"). Podľa tejto dohody o zriadení sa ročná účtovná závierka pripravuje v súlade s pravidlami prijatými účtovníkom Komisie (účtovné pravidlá EÚ), ktoré vychádzajú z medzinárodne uznávaných účtovných štandardov pre verejný sektor (IPSAS).

Účtovník

Účtovník Komisie je na základe dohody o zriadení účtovníkom trustového fondu.

Zloženie ročnej účtovnej závierky

Ročná účtovná závierka sa týka obdobia od 1. januára do 31. decembra a obsahuje finančné výkazy a správy o plnení rozpočtu. Zatiaľ čo finančné výkazy a doplňujúce poznámky sa pripravujú na základe akruálneho účtovníctva, správy o plnení rozpočtu vychádzajú predovšetkým z pohybu peňažných prostriedkov.

Postup od predbežnej účtovnej závierky po absolutórium

Ročná účtovná závierka podlieha nezávislému externému auditu. Predbežná ročná účtovná závierka vypracovaná účtovníkom sa zasiela do 15. februára nasledujúceho roka operačnému výboru, ktorý ju následne zasiela audítorskej spoločnosti vybranej účtovnou jednotkou na základe tendra. Účtovník po audite pripraví konečnú ročnú účtovnú závierku a predloží ju na schválenie operačnému výboru.

Ročná účtovná závierka trustového fondu EÚ pre Afriku sa konsoliduje v ročnej účtovnej závierke Európskeho rozvojového fondu.

Významné činnosti

Úspechy roka

V súlade so skončením zmluvného obdobia 31. decembra 2021 sa od januára 2022 z trustového fondu EÚ pre Afriku nebudú financovať nové finančné záväzky ani dodatočné financovanie z rozpočtu. Zazmluvniť je možné len finančné záväzky vzťahujúce sa na administratívne činnosti, ako sú audity, hodnotenia, monitorovacie a komunikačné činnosti. Programy trustového fondu EÚ pre Afriku sa budú ďalej vykonávať až do konca roku 2025.

Počas roka 2022 sa trustový fond EÚ pre Afriku ukázal ako rýchly a účinný nástroj implementácie, ktorý uľahčuje politický dialóg s partnerskými krajinami v Afrike, uplatňuje inovačné prístupy a prináša hmatateľné výsledky v daných troch regiónoch (región Sahelu a Čadského jazera, Afrického rohu a severnej Afriky).

Trustový fond EÚ pre Afriku ďalej skonsolidoval svoje úspechy v partnerstve s rozvojovými agentúrami členských štátov EÚ, organizáciami OSN, mimovládnymi organizáciami a partnerskými krajinami. V súlade s dátumom skončenia zmluvného obdobia trustového fondu na konci roku 2021 bola celková výška schválených operačných programov rovnaká ako v roku 2021 (4 935,1 mil. EUR). Na konci roka 2022 a od spustenia trustového fondu bolo schválených 248 programov. Kumulatívna výška operačných platieb dosiahla do konca roka 2022 približne 4 176 mil. EUR.

V roku 2022 trustový fond EÚ pre Afriku naďalej podporoval stabilitu a riešil výzvy spojené s migráciou a núteným vysídlením vrátane ich základných príčin, ako aj príležitosti v úzkej spolupráci s africkými partnermi v regiónoch Sahelu, Čadského jazera, v Africkom rohu a v severnej Afrike. Táto podpora zahŕňa boj proti prevádzačstvu migrantov a obchodovaniu s ľuďmi a podpora dobrovoľného návratu migrantov do krajiny ich pôvodu a ich udržateľnej reintegrácie v rámci nej.

Počas minulého roku celkové prisľúbené zdroje pre trustový fond EÚ pre Afriku zostali rovnaké ako v roku 2021 a predstavovali viac ako 5 061,7 mil. EUR, z čoho 623,2 mil. EUR prisľúbili členské štáty EÚ a iní darcovia (Spojené kráľovstvo, Nórsko a Švajčiarsko).

Zodpovednosť a transparentnosť sa zabezpečili pravidelnými komunikačnými činnosťami vrátane aktualizácií na webovom sídle trustového fondu EÚ pre Afriku, zverejňovania príspevkov na sociálnych sieťach a organizovania komunikačných podujatí. Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch zo správ o systéme monitorovania a vzdelávania (dostupných na webovom sídle trustového fondu EÚ pre Afriku) týkajúcich sa Sahelu, Čadského jazera a Afrického rohu naďalej vyplýva pokračujúce dosahovanie hmatateľných výsledkov, ktoré trustový fond EÚ pre Afriku dosiahol v rôznych oblastiach činnosti. Systém monitorovania a vzdelávania regiónu severnej Afriky prebral koncom roka 2021 iný implementujúci partner. Predložil svoju prvú výročnú správu, v ktorej sa prezentovali kumulatívne výsledky v regióne s cieľom podať správu o pokroku pri plnení súboru spoločných ukazovateľov výstupov trustového fondu.

V priebehu roka 2022 krajiny v týchto troch regiónoch čelili rastúcim cenám potravín a energie a migračným tokom vyvolaným kombináciou sociálno-politických a hospodárskych faktorov, ktoré zhoršili rastúce účinky zmeny klímy. Zatiaľ čo vplyv pandémie COVID-19 bol stále hmatateľný, ruská agresia voči Ukrajine viedla k prudkému rastu nákladov na potraviny a dovoz palív. Táto hospodárska inflácia v spojení s vážnymi suchami, záplavami a miestnymi konfliktmi nepriaznivo ovplyvnila hospodárstvo, potravinovú bezpečnosť, a tým zase migráciu a mobilitu na celom kontinente.

Bezpečnostná situácia regiónu Sahelu a Čadského jazera popri nestabilnej politickej situácii (najmä v Mali, Burkine Faso a Čade) naďalej vzbudzovala obavy z dôvodu vysokej miery násilia a napätia medzi komunitami. Rast cien komodít a potravín v spojení s vážnymi suchami, záplavami a konfliktmi uvrhli región Sahelu a Čadského jazera do najhoršej potravinovej krízy za posledných desať rokov. Podľa odhadov k júnu 2022 môže v západnej Afrike trpieť hladom 38 miliónov ľudí. Popri tom naďalej rástlo vnútorné vysídlenie, pričom v prvom polroku 2022 bolo 4,6 milióna ľudí v Burkine Faso, Mali, Nigeri, Čade a Mauritánii vysídlených alebo boli utečencami (zvýšenie zo 4,2 milióna v decembri 2021). Celkové schválené finančné prostriedky v regióne Sahelu a Čadského jazera od spustenia trustového fondu EÚ pre Afriku predstavujú 2 217,8 mil. EUR.

V regióne Afrického rohu sucho a degradácia životného prostredia, zhoršené prudkým nárastom cien potravín a palív, viedli ku kríze v oblasti potravinovej bezpečnosti najmä v Etiópii, Keni a Somálsku, pričom 20 miliónov ľudí má problém prežiť a odhadom 55 miliónov ľudí v celom regióne v súčasnosti čelí potravinovej neistote. Záplavy takisto významne prispeli k vysídleniu, najmä v Sudáne a Južnom Sudáne. Zatiaľ čo pretrvávajúca nestabilita a konflikty ešte zhoršili situáciu v regióne, zaznamenal sa povzbudivý

politický vývoj: v Etiópii bola podpísaná dohoda o zastavení prejavov nepriateľstva, v Keni sa konali pomerne pokojné všeobecné voľby a v Sudáne bola podpísaná rámcová dohoda vedúca k vytvoreniu prechodnej vlády. Schválené finančné prostriedky v regióne Afrického rohu od spustenia trustového fondu EÚ pre Afriku predstavujú 1 810 mil. EUR.

V regióne severnej Afriky nedostatok potravín a energie v spojení s destabilizačným vplyvom ruskej agresie voči Ukrajine a stále hmatateľný hospodársky a sociálny vplyv ochorenia COVID-19, zhoršené rastúcimi účinkami zmeny klímy, vytvorili „záťažové prepojenie", ktoré ovplyvnilo krajiny v regióne. Pokiaľ ide o migráciu, krajiny severnej Afriky sú krajinami pôvodu, tranzitu a cieľovými krajinami. Trasou cez centrálne Stredozemie prišlo v roku 2022 do Európy viac než 90 000 migrantov a utečencov, ktorí sa vydávali na cestu najmä z Líbye a Tuniska a pochádzali predovšetkým z Egypta, Tuniska a Bangladéša. V porovnaní s rokom 2021 to predstavuje nárast o vyše 50 %, ako aj nárast počtu migrantov z Ázie a severnej Afriky. Od spustenia trustového fondu EÚ pre Afriku boli pre región severnej Afriky schválené finančné prostriedky v celkovej výške 907,3 mil. EUR.

Rozpočet a plnenie rozpočtu

V roku 2022 sa ani v jednom z troch regiónov trustového fondu EÚ pre Afriku nevykonali žiadne nové programy alebo dodatočné financovanie z rozpočtu, čo bolo v súlade so skončením zmluvného obdobia 31. decembra 2021.

Celková suma záväzkov pre prevádzkové a administratívne výdavky od spustenia trustového fondu EÚ pre Afriku dosiahla 5 056,31 mil. EUR, pričom sa zohľadnila celková suma záväzkov odpočítaná od súm, ktorých viazanosť bola zrušená.

V roku 2022 sa uzavrelo 34 nových zmlúv v sume 3,32 mil. EUR, pričom sa zohľadnila čistá suma záväzkov a nezohľadnili sa žiadne sumy, ktorých viazanosť bola zrušená, v porovnaní so 112 mil. EUR v roku 2021. Tieto zmluvy sa vzťahovali len na administratívne činnosti (audit, hodnotenie, komunikácia, monitorovanie), pretože od januára 2022 už nie je možné financovať operačné programy ani činnosti.

Platby vo vykazovanom období dosiahli výšku 442 mil. EUR, čo bolo o 306 mil. EUR menej ako v roku 2021 (748 mil. EUR). Platby sú v roku 2022 nižšie vzhľadom na to, že viaceré projekty dospeli ku koncu svojho obdobia vykonávania, pričom sú v súlade s trendmi v ročnej prognóze.

V roku 2022 dosiahlo plnenie celkového rozpočtu, pokiaľ ide o dostupné viazané rozpočtové prostriedky využité na záväzky, úroveň 99 % (vrátane vymožených súm a súm, ktorých viazanosť bola zrušená).

V roku 2022 mala pandémia COVID-19 aj naďalej vplyv na krajiny, ktoré čerpali výhody z trustového fondu EÚ pre Afriku, nebol však taký závažný ako v roku 2021. Finančné prostriedky, ktoré sa v rokoch 2021 a 2020 preorientovali na zabezpečenie nevyhnutnej reakcie na pandémiu, sa naďalej využívali na riešenie negatívnych hospodárskych a sociálnych dôsledkov ochorenia COVID-19 vrátane činností prevencie alebo zmierňujúcich sociálno-ekonomických opatrení.

Od vypuknutia ruskej agresie voči Ukrajine došlo k rýchlemu rastu globálnych cien potravín a komodít, čo malo významný vplyv na africké krajiny. Pre väčšinu afrických krajín, ktoré sú do veľkej miery závislé od dovozu potravín a palív, je vplyv rastúcich globálnych cien komodít na štátne rozpočty, ako aj na domáce ceny potravín, energie a spotrebiteľské ceny kritický. Hospodárska inflácia ovplyvnila vykonávanie projektov trustového fondu EÚ, čo viedlo k zníženiu kúpnej sily partnerov a prijímateľov a malo významný vplyv napríklad na intervencie zabezpečujúce sociálne transfery (nepeňažné alebo peňažné činnosti).

Vplyv činností na finančné výkazy

Vo finančných výkazoch je vplyv uvedených činností najviditeľnejší v týchto oblastiach:

- **predbežné financovanie**: zníženie o 173 980 tis. EUR vzhľadom na skutočnosť, že zúčtované sumy predbežného financovania s výdavkami vzniknutými v súvislosti s prebiehajúcimi alebo ukončenými projektmi boli vyššie než sumy nového predbežného financovania vyplývajúce z nových zmlúv podpísaných v roku 2022. V roku 2022 sa podpísalo len 30 zmlúv, ktoré sa týkali administratívnych činností: audit, hodnotenie, komunikácia a monitorovanie, vo výške 2,69 mil. EUR,

- **finančných záväzkov**: pokles o 190 739 tis. EUR, hlavne preto, že príspevky vyplatené v priebehu roka nestačili na pokrytie čistých výdavkov pridelených darcom. To viedlo k zníženiu peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov,

- **prevádzkové výdavky**: pokles o 265 746 tis. EUR v dôsledku likvidácie trustového fondu. Rok 2022 bol prvým rokom po skončení zmluvného obdobia, čo viedlo k poklesu počtu otvorených zákaziek, a teda k poklesu výdavkov.

SÚVAHA

v tis. EUR

	Poznámka	31.12.2022	31.12.2021
DLHODOBÉ AKTÍVA			
Finančné aktíva	*2.1*	*1 943*	*–*
Predbežné financovanie	*2.2*	*14 927*	*55 305*
		16 870	**55 305**
KRÁTKODOBÉ AKTÍVA			
Predbežné financovanie	*2.2*	*304 055*	*437 657*
Pohľadávky z výmenných transakcií a vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií	*2.3*	*35 914*	*45 339*
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	*2.4*	*157 587*	*179 759*
		497 556	**662 755**
AKTÍVA SPOLU		**514 426**	**718 061**
DLHODOBÉ ZÁVÄZKY			
Finančné záväzky	*2.5*	*(334 791)*	*(525 530)*
		(334 791)	**(525 530)**
KRÁTKODOBÉ ZÁVÄZKY			
Záväzky	*2.6*	*(30 975)*	*(53 143)*
Časovo rozlíšené výdavky	*2.7*	*(148 660)*	*(139 388)*
		(179 635)	**(192 531)**
ZÁVÄZKY SPOLU		**(514 426)**	**(718 061)**
ČISTÉ AKTÍVA		**–**	**–**

VÝKAZ FINANČNÝCH VÝSLEDKOV

v tis. EUR

	Poznámka	2022	2021
PRÍJMY			
Príjmy z nevýmenných transakcií			
Príjmy z darov	*3.1*	*605 739*	*871 456*
Vymáhanie výdavkov	*3.2*	*754*	*16*
		606 493	**871 472**
Príjmy z výmenných transakcií			
Finančné príjmy	*3.3*	*251*	*131*
Ďalšie príjmy z výmenných operácií	*3.4*	*18 902*	*16 340*
		19 152	**16 471**
Príjmy spolu		**625 645**	**887 943**
VÝDAVKY			
Prevádzkové výdavky	*3.5*	*(590 545)*	*(856 291)*
Náklady financovania	*3.6*	*(643)*	*(550)*
Ostatné výdavky	*3.7*	*(34 457)*	*(31 103)*
Výdavky spolu		**(625 645)**	**(887 943)**
HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK ZA ROZPOČTOVÝ ROK		**–**	**–**

VÝKAZ PEŇAŽNÝCH TOKOV

v tis. EUR

	2022	2021
Hospodársky výsledok za rok	*–*	*–*
Prevádzkové činnosti		
(Zvýšenie)/zníženie predbežného financovania	*173 980*	*159 078*
(Zvýšenie)/zníženie pohľadávok z výmenných transakcií a vymáhateľných súm z nevýmenných transakcií	*9 425*	*(38 992)*
Zvýšenie/(zníženie) finančných záväzkov	*(190 739)*	*(20 849)*
Zvýšenie/(zníženie) záväzkov	*(22 168)*	*7 765*
Zvýšenie/(zníženie) časovo rozlíšených výdavkov	*9 272*	*14 786*
Investičné činnosti		
*Zvýšenie/zníženie nederivátových finančných aktív vykazovaných v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit**	*(1 943)*	*–*
ČISTÉ PEŇAŽNÉ TOKY	**(22 172)**	**121 788**
Čisté zvýšenie/(zníženie) peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov	*(22 172)*	*121 788*
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty na začiatku roka	*179 759*	*57 971*
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty na konci roka	*157 587*	*179 759*

KONSOLIDOVANÉ FINANČNÉ VÝKAZY ERF A TRUSTOVÝCH FONDOV EÚ

Je potrebné poznamenať, že v dôsledku zaokrúhlenia čísel na milióny eur sa môže zdať, že súčet niektorých finančných údajov v týchto tabuľkách nie je presný.

KONSOLIDOVANÁ SÚVAHA

v mil. EUR

	31.12.2022	31.12.2021
DLHODOBÉ AKTÍVA		
Finančné aktíva	*69*	*39*
Predbežné financovanie	*503*	*726*
Pohľadávky z výmenných transakcií	*7*	*4*
	580	**770**
KRÁTKODOBÉ AKTÍVA		
Finančné aktíva	*3*	*–*
Predbežné financovanie	*1 711*	*1 902*
Pohľadávky z výmenných transakcií a vymáhateľné sumy z nevýmenných	*66*	*85*
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	*1 189*	*1 177*
	2 970	**3 164**
AKTÍVA SPOLU	**3 550**	**3 934**
DLHODOBÉ ZÁVÄZKY		
Finančné záväzky	*(101)*	*(154)*
	(101)	**(154)**
KRÁTKODOBÉ ZÁVÄZKY		
Záväzky	*(462)*	*(557)*
Časovo rozlíšené výdavky a výnosy budúcich období	*(1 282)*	*(1 162)*
	(1 744)	**(1 719)**
ZÁVÄZKY SPOLU	**(1 845)**	**(1 873)**
ČISTÉ AKTÍVA	**1 705**	**2 061**
FINANČNÉ PROSTRIEDKY A REZERVY		
Vyžiadaný kapitál fondu – aktívne ERF	*65 100*	*62 643*
Vyžiadaný kapitál fondu prenesený z uzavretých ERF	*2 252*	*2 252*
Hospodársky výsledok prenesený z predchádzajúcich rokov	*(62 834)*	*(59 860)*
Hospodársky výsledok za rok	*(2 813)*	*(2 974)*
ČISTÉ AKTÍVA	**1 705**	**2 061**

KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ FINANČNÝCH VÝSLEDKOV

v mil. EUR

	2022	2021
PRÍJMY		
Príjmy z nevýmenných transakcií		
Vymáhanie	*19*	*27*
Príjmy z darov trustovým fondom	*169*	*272*
	188	**300**
Príjmy z výmenných transakcií		
Finančné príjmy	*3*	*(25)*
Ostatné príjmy	*96*	*90*
	99	**64**
Príjmy spolu	**287**	**364**
VÝDAVKY		
Nástroje pomoci	*(2 331)*	*(2 218)*
Výdavky vynaložené inými účtovnými jednotkami	*(1)*	*–*
Výdavky vynaložené trustovými fondmi	*(611)*	*(902)*
Výdavky na spolufinancovanie	*4*	*(19)*
Náklady financovania	*(7)*	*(21)*
Ostatné výdavky	*(155)*	*(178)*
Výdavky spolu	**(3 100)**	**(3 338)**
HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK ZA ROZPOČTOVÝ ROK	**(2 813)**	**(2 974)**

KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ PEŇAŽNÝCH TOKOV

v mil. EUR

	2022	2021
Hospodársky výsledok za rok	*(2 813)*	*(2 974)*
Prevádzkové činnosti		
Zvýšenie kapitálu – príspevky	*2 458*	*3 657*
(Zvýšenie)/zníženie príspevkov do trustových fondov	*(0)*	*–*
(Zvýšenie)/zníženie predbežného financovania	*414*	*266*
(Zvýšenie)/zníženie pohľadávok z výmenných transakcií a vymáhateľných súm z nevýmenných transakcií	*16*	*66*
Zvýšenie/(zníženie) rezerv	*1*	*0*
Zvýšenie/(zníženie) finančných záväzkov	*(54)*	*(19)*
Zvýšenie/(zníženie) záväzkov	*(96)*	*(104)*
Zvýšenie/(zníženie) časovo rozlíšených výdavkov a výnosov budúcich období	*120*	*(502)*
Ostatné nepeňažné zmeny	*–*	*-*
Investičné činnosti		
(Zvýšenie)/zníženie finančných aktív k dispozícii na predaj	*(33)*	*(7)*
ČISTÉ PEŇAŽNÉ TOKY	**12**	**384**
Čisté zvýšenie/(zníženie) peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov	12	384
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty na začiatku roka	1 177	793
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty na konci roka	1 189	1 177

KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ ZMIEN ČISTÝCH AKTÍV

v mil. EUR

	Kapitál fondu – aktívne ERF (A)	Nevyžiadané finančné prostriedky – aktívne ERF (B)	Vyžiadaný kapitál fondu – aktívne ERF (C) = (A) – (B)	Akumulované rezervy (D)	Vyžiadaný kapitál fondu prenesený z uzavretých ERF	Oceňovací rozdiel vyplývajúci z oceňovania reálnou cenou	Čisté aktíva spolu (C)+(D)+(E)+(F)
ZOSTATOK K 31. 12. 2020	**73 041**	**14 055**	**58 986**	**(59 854)**	**2 252**	**(5)**	**1 379**
Vplyv revidovaného účtovného pravidla EÚ č. 11	–	–	–	*(5)*		*5*	
Zostatky k 1. 1. 2021	**73 041**	**14 055**	**58 986**	**(59 860)**	**2 252**	**-**	**1 379**
Zvýšenie kapitálu – príspevky	*(43)*	*(3 700)*	*3 657*	*–*	*–*		*3 657*
Hospodársky výsledok za rok	*–*	*–*	*–*	*(2 974)*	*–*		*(2 974)*
ZOSTATOK K 31. 12. 2021	**72 998**	**10 355**	**62 643**	**(62 834)**	**2 252**	**–**	**2 061**
Zvýšenie kapitálu – príspevky	*(43)*	*(2 500)*	*2 457*				*2 457*
Hospodársky výsledok za rok			*–*	*(2 813)*			*(2 813)*
ZOSTATOK K 31. 12. 2022	**72 955**	**7 855**	**65 100**	**(65 647)**	**2 252**	**–**	**1 705**

SPRÁVA O FINANČNOM PLNENÍ ERF

OBSAH

1. SÚVISLOSTI 80
1.1. Predchádzajúce ERF 80
1.2. 10. a 11. ERF 81
2. FINANČNÉ PLNENIE 82
2.1. FINANČNÉ HOSPODÁRENIE 82
2.2. PRÍJMY 86
2.3. Prevádzkové výdavky a osobitné programy 87
3. GLOSÁR 93

1. SÚVISLOSTI

Európsky rozvojový fond, ktorý bol zriadený v roku 1959, je hlavným nástrojom poskytovania pomoci EÚ na rozvojovú spoluprácu v afrických, karibských a tichomorských krajinách (AKT) a zámorských krajinách a územiach (ZKÚ). Hlavným cieľom dohody je zmiernenie a napokon odstránenie chudoby.

ERF je zriadený na základe vnútornej dohody medzi zástupcami členských štátov a riadi ho osobitný výbor. Prostriedky ERF predstavujú *ad hoc* príspevky členských štátov EÚ, ktoré rozhodujú o celkovej sume, ktorá sa fondu pridelí (na obdobie piatich rokov). Popri týchto príspevkoch sa môžu členské štáty zapojiť do spolufinancovania alebo poskytnúť ERF dobrovoľné príspevky. Európska komisia nesie zodpovednosť za finančnú realizáciu operácií uskutočňovaných za pomoci prostriedkov ERF. Európska investičná banka riadi investičný nástroj.

ERF funguje na viacročnom základe. Každý ERF trvá približne päť rokov a riadi sa príslušným nariadením o rozpočtových pravidlách, ktoré ukladá povinnosť vypracovať pre každý jednotlivý ERF finančné výkazy. Z toho vyplýva, že pre tú časť každého ERF, ktorá je spravovaná Komisiou, sa vypracovávajú samostatné finančné výkazy.

Vnútorná dohoda, ktorou sa zriaďuje 11. ERF (2014 – 2020), nadobudla platnosť 1. marca 2015. Od roku 2021 je spolupráca s krajinami AKT zahrnutá do Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa (NDICI – Globálna Európa). Vykonávanie prebiehajúcich projektov financovaných z ERF však bude pokračovať na základe príslušného právneho základu ERF.

Táto správa je vypracovaná v súlade s článkom 39 nariadenia o rozpočtových pravidlách 11. ERF[10]. Poskytuje informácie o príjmových a výdavkových operáciách ERF so zameraním na dôležité udalosti, ktoré mali významný vplyv na finančné plnenie v roku 2022.

Vzhľadom na to, že v rámci predchádzajúcich ERF neprebiehajú žiadne operácie[11], táto správa obsahuje iba údaje za 10. a 11. ERF.

1.1. Predchádzajúce ERF

6. a 7. ERF

6. ERF bol uzavretý v roku 2006 a 7. ERF bol uzavretý v roku 2008. Komisia uzavrela zostávajúce neuhradené transakcie týkajúce sa projektov v rámci 8. ERF v roku 2019.

V súlade s článkom 1 ods. 2 písm. b) vnútornej dohody uplatňovanej na 9. ERF sa zostatky a prostriedky z predchádzajúcich ERF, ktorých viazanosť bola zrušená, presunuli do 9. ERF.

8. a 9. ERF

Rok 2021 predstavoval finančné a operačné ukončenie 8. ERF s celkovým objemom výdavkov 10 374 mil. EUR. Komisia členským štátom oznámila ukončenie 8. ERF v oznámení, ktoré bolo Rade predložené v októbri 2021.

Všetky činnosti v rámci 8. ERF boli ukončené, všetky overenia a kontroly boli vykonané a všetky zmluvy a finančné rozhodnutia boli v účtoch ERF uzavreté. Všetky príkazy na vymáhanie, ktoré boli po operačnom ukončení stále otvorené, boli vyplatené alebo sa od ich vymáhania upustilo, s výnimkou desiatich príkazov na vymáhanie (vrátane šiestich súdnych konaní, ktorými sa zaoberajú právne služby). V súlade s rozhodnutím Komisie K(2003) 19044 bolo týchto desať príkazov na vymáhanie presunutých do 9. ERF.

Ukončenie 9. ERF prebieha dobre. Stále je otvorených 19 zákaziek, z čoho 12 sa vzťahuje na akcie v Južnom Sudáne (rozhodnutie Rady 2011/315/EÚ). Rozhodlo sa o nich po uplynutí doložky o ukončení platnosti 9. ERF a mali by sa v zásade uzavrieť do roku 2024.

[10] NARIADENIE RADY (EÚ) 2018/1877.

[11] Okrem operácií v Južnom Sudáne.

Od roku 2015 do roku 2022 Komisia vykonala tri refundácie úverov 8./9. ERF v celkovej sume 1 868,6[12] mil. EUR. Zostatok vo výške 43 mil. EUR bol vrátený v januári 2023 v kontexte platby prvej splátky príspevkov členských štátov do ERF.

1.2. 10. a 11. ERF

Dohoda o partnerstve AKT-ES bola podpísaná 23. júna 2000 v Cotonou členskými štátmi Európskeho spoločenstva a africkými, karibskými a tichomorskými štátmi (AKT). Účinnosť nadobudla 1. apríla 2003 (zriadením 9. ERF). Dohoda z Cotonou bola zmenená dva razy, prvý raz dohodou podpísanou v Luxemburgu 25. júna 2005 (ktorou sa zriadil 10. ERF) a druhý raz dohodou podpísanou v Ouagadougou 22. júna 2010 (ktorou sa zriadil 11. ERF).

Rozhodnutie Rady EÚ z 27. novembra 2001 (2001/822/ES) o pridružení zámorských krajín a území (ZKÚ) k Európskej únii nadobudlo účinnosť 2. decembra 2001. Toto rozhodnutie bolo zmenené 19. marca 2007 (rozhodnutím 2007/249/ES).

Vnútorná dohoda o financovaní pomoci Spoločenstva na základe viacročného finančného rámca na obdobie rokov 2014 – 2020 v súlade s revidovanou Dohodou z Cotonou, ktorú prijali zástupcovia vlád členských štátov Európskeho spoločenstva v auguste 2013, nadobudla platnosť v marci 2015.

Podľa dohody z Cotonou má 10. ERF na druhé obdobie (2008 – 2013) celkový rozpočet 22 682 mil. EUR. Z tejto sumy bolo pridelených:

- 21 966 mil. EUR krajinám AKT,
- 286 mil. EUR ZKÚ, a
- 430 mil. EUR Komisii ako podporné výdavky na programovanie a vykonávanie ERF.

Suma pre krajiny AKT je rozdelená takto:

- 17 766 mil. EUR na národné a regionálne indikatívne programy,
- 2 700 mil. EUR na spoluprácu v rámci krajín AKT a na regionálnu spoluprácu, a
- 1 500 mil. EUR na investičné nástroje.

Zvýšený podiel rozpočtu je venovaný najmä regionálnym programom, čím sa zdôrazňuje dôležitosť regionálnej hospodárskej integrácie ako základného rámca pre národný a miestny rozvoj. Inováciou v rámci 10. ERF bolo vytvorenie tzv. stimulačných súm pre každú krajinu.

Podľa Dohody z Cotonou sa tretie obdobie (2014 – 2020) poskytovania pomoci Spoločenstva štátom AKT a ZKÚ financuje z prostriedkov 11. ERF vo výške 30 506 mil. EUR, z toho:

- 29 089 mil. EUR je pridelených štátom AKT v súlade s článkom 1 ods. 2 písm. a) a článkom 2 písm. d) vnútornej dohody, z čoho 27 955 mil. EUR spravuje Európska komisia,
- 364,5 mil. EUR je pridelených ZKÚ v súlade s článkom 1 ods. 2 písm. a) a článkom 3 ods. 1 vnútornej dohody, z čoho 359,5 mil. EUR spravuje Európska komisia, a
- 1 052,5 mil. EUR je určených pre Komisiu na financovanie nákladov spojených s programovaním a vynakladaním zdrojov 11. ERF v súlade s článkom 1 ods. 2 písm. a) vnútornej dohody.

[12] Preklenovací nástroj vo výške 1 402,57 mil. EUR (rozhodnutie Rady 2015/0246), 200 mil. EUR (rozhodnutie Rady 2017/1206), 223 mil. EUR (rozhodnutie Rady 2020/1708) a 43 mil. EUR (rozhodnutie Rady 2021/1941).

2. FINANČNÉ PLNENIE

2.1. FINANČNÉ HOSPODÁRENIE

VÝVOJ PROSTRIEDKOV 10. ERF

10. ERF
VÝVOJ PROSTRIEDKOV: 31. decembra 2022
ANALÝZA ÚVEROV PODĽA NÁSTROJA

(v mil. EUR)

	NÁSTROJ	POČIATOČNÉ PROSTRIEDKY	ZVÝŠENIE/ZNÍŽENIE KUMULATÍVNYCH ZDROJOV K 31. DECEMBRU 2021	ZVÝŠENIE ALEBO ZNÍŽENIE ZDROJOV V ROKU 2022	Poznámky	SÚČASNÝ STAV PROSTRIEDKOV
ACP	*Spolufinancovanie*	*0*	*202*			*202*
	Pravidelné príspevky členských štátov	*20.896*	*(391)*	*337*		*20.842*
	MEDZISÚČET AKT	20.896	(189)	337		21.044
OCT	*Pravidelné príspevky členských štátov*	*0*	*240*	*(0)*		*240*
	MEDZISÚČET ZKÚ	0	240	(0)		240
	10. ERF SPOLU	20.896	51	337		21.284

VÝVOJ PROSTRIEDKOV 11. ERF

11. ERF
VÝVOJ PROSTRIEDKOV: 31. decembra 2022
ANALÝZA ÚVEROV PODĽA NÁSTROJA

(v mil. EUR)

	NÁSTROJ	POČIATOČNÉ PROSTRIEDKY	ZVÝŠENIE/ZNÍŽENIE KUMULATÍVNYCH ZDROJOV K 31. DECEMBRU 2021	ZVÝŠENIE ALEBO ZNÍŽENIE ZDROJOV V ROKU 2022	Poznámky	SÚČASNÝ STAV PROSTRIEDKOV
ACP	*Spolufinancovanie*	*0*	*88*	*2*		*89*
	Vnútorná dohoda EK na úrovni útvarov	*0*	*1*			*1*
	Pravidelné príspevky členských štátov	*29.008*	*308*	*(602)*		*28.713*
	MEDZISÚČET AKT	29.008	395			28.804
OCT	*Spolufinancovanie*	*0*	*0*			*0*
	Vnútorná dohoda EK na úrovni útvarov	*0*	*0*			*0*
	Pravidelné príspevky členských štátov	*0*	*352*	*1*		*353*
	MEDZISÚČET ZKÚ	0	352			353
	11. ERF SPOLU	29.008	870	(721)		29.157

VÝVOJ ZÁVÄZKOV, PRIDELENÝCH PROSTRIEDKOV A PLATIEB 10. ERF

KONSOLIDOVANÁ ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA ERF K 31. DECEMBRU 2022
DRUH POMOCI
AKT + ZKÚ – 10. ERF

(v mil. EUR)

		ROSTRIEDKY	ROZHODNUTIA			PRIDELENÉ PROSTRIEDKY			PLATBY		
			SÚHRNNE	ZA ROK	%	SÚHRNNE	ZA ROK	%	SÚHRNNE	ZA ROK	%
		(1)	(2)		(2) : (1)	(3)		(3) : (2)	(4)		(4) : (3)
AKT	Pravidelné príspevky členských štátov										
	MEDZISÚČET: BALÍK FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV A – PROSTRIEDKY	12,370	12,325	(67)	100%	12,283	(50)	100%	12,162	19	99%
	MEDZISÚČET: BALÍK FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV B – PROSTRIEDKY	1,966	1,965	(6)	100%	1,961	(3)	100%	1,959	(0)	100%
	MEDZISÚČET: POTRAVINOVÁ BEZPEČNOSŤ	343	484	484	141%	316	316	65%	232	232	73%
	MEDZISÚČET: NÁKLADY NA IMPLEMENTÁCIU A PRÍJMY Z ÚROKOV	527	526		100%	526		100%	522		99%
	MEDZISÚČET: PROSTRIEDKY PRIDELENÉ V RÁMCI AKT	3,628	3,618	(37)	100%	3,549	(3)	98%	3,323	84	94%
	MEDZISÚČET: PROSTRIEDKY PRIDELENÉ REGIÓNOM	1,960	1,810	(15)	92%	1,778	(16)	98%	1,694	2	95%
	Spolufinancovanie										
	Pridelené prostriedky										
	MEDZISÚČET: BALÍK FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV A – PROSTRIEDKY	185	178	(1)	96%	175	(2)	98%	172	8	98%
	MEDZISÚČET: NÁKLADY NA IMPLEMENTÁCIU A PRÍJMY Z ÚROKOV	5	5		111%	5		100%	4	1	78%
	MEDZISÚČET: PROSTRIEDKY PRIDELENÉ V RÁMCI AKT	12	11		91%	11		100%	11		100%
	Rezerva, ktorú nemožno mobilizovať										
	MEDZISÚČET: REZERVA 10. ERF, KTORÚ NEMOŽNO MOBILIZOVAŤ	137									
ZKÚ	Pravidelné príspevky členských štátov										
	Pridelené prostriedky										
	MEDZISÚČET: BALÍK FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV A – PROSTRIEDKY	186	186	(1)	100%	183	0	99%	170	1	93%
	MEDZISÚČET: BALÍK FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV B – PROSTRIEDKY	14	14	(0)	100%	14		100%	14		100%
	MEDZISÚČET: NÁKLADY NA IMPLEMENTÁCIU A PRÍJMY Z ÚROKOV	5	5		100%	5		100%	5		100%
	MEDZISÚČET: PROSTRIEDKY PRIDELENÉ REGIÓNOM	34	34		100%	34		99%	34	0	100%
	Rezerva, ktorú nemožno mobilizovať										
	MEDZISÚČET: REZERVA 10. ERF, KTORÚ NEMOŽNO MOBILIZOVAŤ	17									
	SPOLU: AKT + ZKÚ (VRÁTANE REZERV) (A+B)	21,389	21,162	356	99%	20,841	241	98%	20,302	347	97%

VÝVOJ ZÁVÄZKOV, PRIDELENÝCH PROSTRIEDKOV A PLATIEB 11. ERF

KONSOLIDOVANÁ ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA ERF K 31. DECEMBRU 2022
DRUH POMOCI
AKT + ZKÚ – 11. ERF

(v mil. EUR)

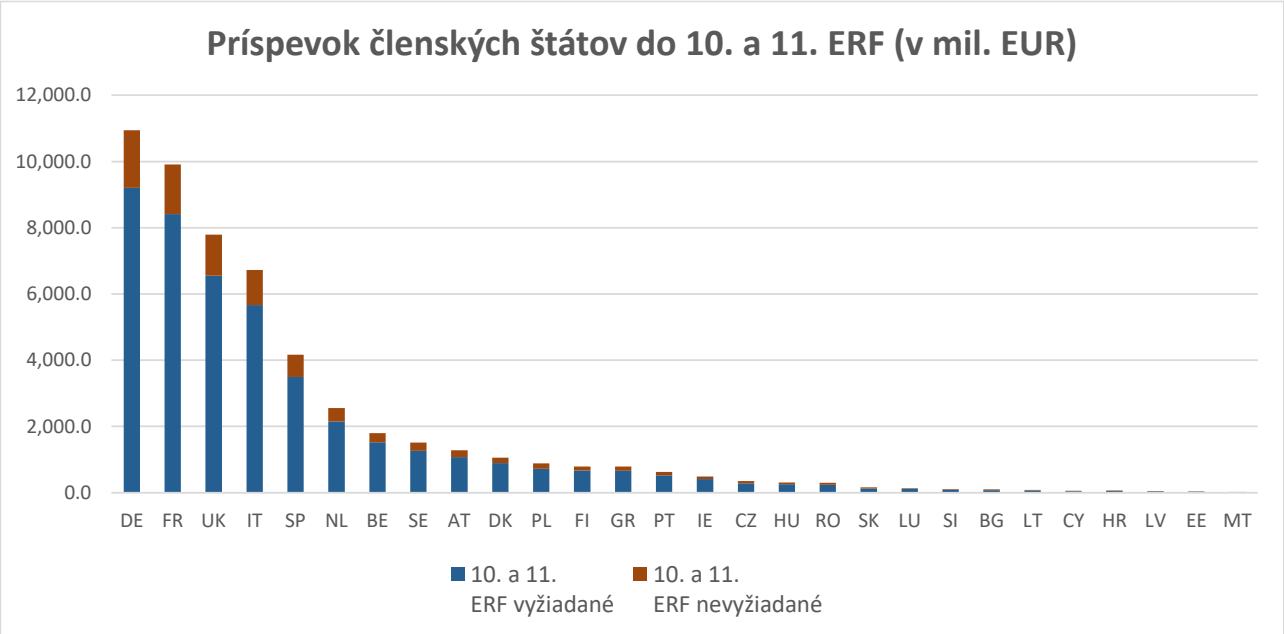
		PROSTRIEDKY	ROZHODNUTIA			PRIDELENÉ PROSTRIEDKY			PLATBY		
			SÚHRNNE	ZA ROK	%	SÚHRNNE	ZA ROK	%	SÚHRNNE	ZA ROK	%
		(1)	(2)		(2) : (1)	(3)		(3) : (2)	(4)		(4) : (3)
AKT	Pravidelné príspevky členských štátov										
	MEDZISÚČET: BALÍK FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV A – PROSTRIEDKY	15,449	15,421	(110)	100%	14,413	391	93%	11,062	1,086	77%
	MEDZISÚČET: BALÍK FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV B – PROSTRIEDKY	1,060	1,060	(3)	100%	1,039	22	98%	980	115	94%
	MEDZISÚČET: PREKLENOVACÍ NÁSTROJ	0									
	MEDZISÚČET: POTRAVINOVÁ BEZPEČNOSŤ	112	112	112	100%	21	21	19%	3	3	15%
	MEDZISÚČET: NÁKLADY NA IMPLEMENTÁCIU A PRÍJMY Z ÚROKOV	1,067	1,067	(3)	100%	1,063	(0)	100%	910	54	86%
	MEDZISÚČET: PROSTRIEDKY PRIDELENÉ V RÁMCI AKT	4,009	3,907	(1)	97%	3,822	120	98%	3,186	218	83%
	MEDZISÚČET: PROSTRIEDKY PRIDELENÉ REGIÓNOM	7,293	7,286	(14)	100%	7,047	56	97%	5,452	526	77%
	Spolufinancovanie										
	MEDZISÚČET: BALÍK FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV A – PROSTRIEDKY	46	46		100%	45	(0)	98%	26	8	59%
	MEDZISÚČET: NÁKLADY NA IMPLEMENTÁCIU A PRÍJMY Z ÚROKOV	4	4		100%	4		100%	0		10%
	MEDZISÚČET: PROSTRIEDKY PRIDELENÉ V RÁMCI AKT	33	33		100%	33		100%	27	4	83%
	MEDZISÚČET: PROSTRIEDKY PRIDELENÉ REGIÓNOM	8	6	2	75%	6	2	100%	4		67%
	Rezerva, ktorú nemožno mobilizovať										
	MEDZISÚČET: REZERVA 11. ERF, KTORÚ NEMOŽNO MOBILIZOVAŤ	75									
	Vnútorná dohoda EK na úrovni útvarov										
	MEDZISÚČET: BALÍK FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV A – PROSTRIEDKY	1	1		52%	1		100%	1		100%
ZKÚ	Pravidelné príspevky členských štátov										
	Pridelené prostriedky										
	MEDZISÚČET: BALÍK FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV A – PROSTRIEDKY	211	211	(1)	100%	194	(1)	92%	192	9	99%
	MEDZISÚČET: BALÍK FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV B – PROSTRIEDKY	12	12		100%	12		100%	12		99%
	MEDZISÚČET: PREKLENOVACÍ NÁSTROJ	0									
	MEDZISÚČET: NÁKLADY NA IMPLEMENTÁCIU A PRÍJMY Z ÚROKOV	8	8	(0)	100%	6		77%	5	0	84%
	MEDZISÚČET: PROSTRIEDKY PRIDELENÉ REGIÓNOM	103	102	(0)	100%	102	0	100%	52	15	51%
	Rezerva, ktorú nemožno mobilizovať										
	MEDZISÚČET: REZERVA 11. ERF, KTORÚ NEMOŽNO MOBILIZOVAŤ	2									
	SPOLU: AKT + ZKÚ (VRÁTANE REZERV) (A+B)	29,491	29,275	(18)	99%	27,806	611	95%	21,912	2,039	79%

2.2. PRÍJMY

Povaha príjmov

Hlavnými príjmami ERF sú príspevky členských štátov. Európska komisia a Európska investičná banka trikrát ročne vyzývajú členské štáty, aby prispeli do ERF. Výška každoročne vyžiadaných príspevkov odráža výšku platby, ktorá sa má v priebehu roka pokryť.

Prehľad príspevkov – rozdelenie podľa členských štátov

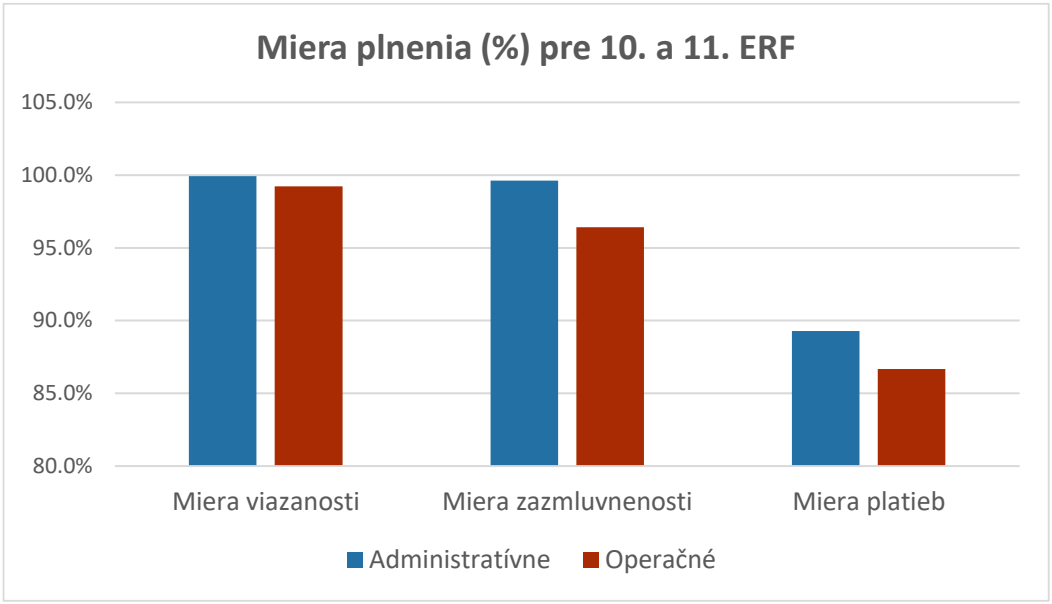
2.3. Prevádzkové výdavky a osobitné programy

Povaha výdavkov

Suma dostupná v medziach viacročného finančného rámca pozostáva z 3 % pridelených Komisii na podporné výdavky a 97 % pridelených na vykonávanie projektov ERF. Sumy sú stanovené v každej internej dohode a je možné ich zvýšiť o dobrovoľné príspevky a príjmy plynúce z operácií.

Rozdelenie viazanej, zazmluvnenej a uhradenej sumy podľa povahy výdavkov:

	PROSTRIEDKY	ROZHODNUTIA			PRIDELENÉ PROSTRIEDKY			PLATBY		
		SÚHRNNE	ZA ROK	%	SÚHRNNE	ZA ROK	%	SÚHRNNE	ZA ROK	%
	(1)	(2)		(2) : (1)	(3)		(3) : (2)	(4)		(4) : (3)
NÁKLADY NA IMPLEMENTÁCIU A PRÍJMY Z ÚROKOV 10. + 11. ERF	1.630	1.629	11	99,9%	1.622	13	99,6%	1.448	57	89,3%
OPERAČNÉ PLNENIE (A + B) 10. a 11. ERF	50.442	50.049	338	99,2%	48.260	853	96,4%	41.827	2.286	86,7%
10. + 11. ERF SPOLU: AKT + ZKÚ (A+B)	52.071	51.677	349	99,2%	49.882	866	96,4%	43.276	2.343	86,8%

Rozdelenie viazanej, zazmluvnenej a vyplatenej sumy podľa regiónu a krajiny

KUMULATÍVNE ÚDAJE ERF K 31. DECEMBRU 2022 PODĽA KRAJINY (% ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV)								
10. + 11. ERF		**10. a 11. ERF SPOLU (v mil. EUR)**						
Kumulatívne 2022		**Rozpočtové prostriedky**	**Rozhodnutia**	**% rozp. pros.**	**Pridelené prostriedky**	**% rozp. pros.**	**Platby**	**% rozp. pros.**
AKT	**Všeobecné / admin. prostriedky / úroky**	**1,621**	1,615	100%	1,615	100%	1,440	89%
	Rezerva/nerozdelené podľa krajiny	**2,671**	2,553	96%	2,553	96%	2,403	90%
	Všetky krajiny AKT	**4,292**	**4,168**	**97%**	**4,168**	**97%**	**3,842**	**90%**
	Angola	**348**	348	100%	345	99%	289	83%
	Benin	**738**	736	100%	719	97%	667	90%
	Botswana	**129**	129	100%	127	98%	123	95%
	Burkina Faso	**1,306**	1,302	100%	1,299	99%	1,249	96%
	Burundi	**569**	569	100%	550	97%	514	90%
	Kamerun	**521**	521	100%	507	97%	461	89%
	Kapverdy	**146**	146	100%	146	100%	144	99%
	Komory	**79**	79	100%	76	95%	67	85%
	Kongo (Brazzaville)	**163**	163	100%	159	97%	107	65%
	Konžská demokratická republika	**1,422**	1,421	100%	1,358	96%	1,162	82%
	Pobrežie Slonoviny	**706**	705	100%	701	99%	663	94%
	Džibutsko	**186**	186	100%	175	94%	140	75%
	Eritrea	**215**	215	100%	215	100%	35	16%
	Etiópia	**1,614**	1,609	100%	1,585	98%	1,375	85%
	Gabon	**33**	33	100%	32	97%	29	89%
	Gambia	**314**	314	100%	312	99%	253	81%
	Ghana	**791**	787	99%	782	99%	709	90%
	Guinea-Bissau	**186**	186	100%	185	100%	162	87%
	Guinea (Konakry)	**503**	503	100%	495	98%	426	85%
	Maurícius	**82**	82	100%	82	100%	81	99%
	Keňa	**871**	867	100%	856	98%	696	80%
	Lesotho	**259**	256	99%	247	95%	191	74%
	Libéria	**489**	489	100%	443	91%	422	86%
	Madagaskar	**788**	788	100%	732	93%	518	66%
	Malawi	**1,025**	1,023	100%	943	92%	856	84%
	Mali	**1,424**	1,423	100%	1,402	98%	1,200	84%
	Mauritánia	**345**	344	100%	340	99%	305	88%
	Mozambik	**1,460**	1,453	100%	1,266	87%	1,044	72%
	Namíbia	**189**	188	100%	177	94%	166	88%
	Niger	**1,279**	1,275	100%	1,257	98%	1,194	93%
	Nigéria	**1,141**	1,110	97%	1,099	96%	1,008	88%
	Uganda	**991**	991	100%	978	99%	791	80%
	Stredoafrická republika	**610**	610	100%	584	96%	529	87%
	Rwanda	**840**	840	100%	836	100%	808	96%
	Svätý Tomáš a Princov ostrov	**56**	56	100%	54	96%	46	82%
	Senegal	**666**	666	100%	660	99%	606	91%
	Seychely	**23**	23	100%	23	99%	22	96%
	Sierra Leone	**663**	663	100%	629	95%	572	86%
	Somálsko	**901**	899	100%	896	99%	884	98%

	Sudán	298	298	100%	298	100%	298	100 %
	Južný Sudán	90	90	100%	90	100%	90	100 %
	Eswatini	128	126	98%	114	89%	100	78%
	Tanzánia	1,172	1,172	100%	1,114	95%	993	85%
	Čad	936	936	100%	880	94%	756	81%
	Togo	378	378	100%	375	99%	351	93%
	Zambia	834	834	100%	773	93%	593	71%
	Zimbabwe	470	470	100%	467	99%	444	94%
	* Afrika spolu	28,377	28,304	100%	27,379	96%	24,139	85%
	Antigua a Barbuda	15	15	100%	15	100%	14	93%
	Barbados	22	22	100%	22	99%	20	91%
	Belize	43	43	100%	41	96%	31	74%
	Dominika	41	41	100%	41	99%	40	98%
	Grenada	21	21	100%	20	99%	20	97%
	Guyana	79	79	100%	76	97%	76	97%
	Haiti	1,013	1,012	100%	891	88%	754	74%
	Jamajka	236	236	100%	233	99%	219	93%
	Dominikánska republika	283	283	100%	281	99%	274	97%
	Svätá Lucia	32	32	100%	32	100%	29	91%
	Svätý Krištof a Nevis	8	8	100%	8	99%	6	72%
	Svätý Vincent a Grenadíny	26	26	100%	26	99%	22	83%
	Surinam	27	27	100%	27	99%	20	74%
	Trinidad a Tobago	29	29	100%	28	99%	22	76%
	* Karibik spolu	1,875	1,873	100%	1,742	93%	1,550	83%
	Fidži	49	49	100%	48	99%	46	96%
	Cookove ostrovy	5	5	100%	5	100%	5	100 %
	Šalamúnove ostrovy	69	69	100%	68	99%	61	89%
	Kiribati	42	42	100%	42	99%	30	71%
	Marshallove ostrovy	17	17	100%	17	100%	14	86%
	Mikronézia	23	23	100%	22	97%	11	46%
	Nauru	4	4	100%	4	99%	4	98%
	Niue	3	3	100%	3	100%	3	100 %
	Palau	5	5	100%	4	70%	4	68%
	Papua-Nová Guinea	244	240	98%	232	95%	178	73%
	Západná Samoa	67	67	100%	67	100%	66	99%
	Východný Timor	174	174	100%	172	99%	150	86%
	Tonga	28	28	100%	28	100%	28	99%
	Tuvalu	13	13	100%	13	99%	13	96%
	Vanuatu	55	55	100%	52	96%	46	83%
	* Tichomorie spolu	798	794	99%	777	97%	659	83%
	Prostriedky pridelené v rámci AKT	8,118	8,005	99%	7,589	93%	6,663	82%
	PALOP	61	61	100%	59	98%	54	89%
	Región južnej Afriky FED 10	137	137	100%	137	100%	134	98%
	REGIÓN STREDNEJ AFRIKY	573	570	99%	538	94%	389	68%
	REGIÓN VÝCHODNEJ A JUŽNEJ AFRIKY	3,109	3,106	100%	2,968	95%	2,213	71%
	Región západnej Afriky	1,960	1,957	100%	1,930	98%	1,515	77%
	Karibská oblasť	540	539	100%	505	94%	363	67%
	Tichomorský región	327	323	99%	285	87%	196	60%
ZKÚ	* Regionálna spolupráca v rámci AKT spolu	14,826	14,699	99%	14,012	95%	11,526	78%

	AKT	50,168	49,837	99%	48,078	96%	41,716	83%
	Rezerva/nerozdelené podľa krajiny/územia	32	13	41%	11	35%	10	32%
	Všetky ZKÚ	32	13	41%	11	35%	10	32%
	Anguilla	28	28	100%	27	99%	27	99%
	Falklandské ostrovy (Malvíny)	10	10	100%	10	100%	10	100 %
	Pitcairnove ostrovy	5	5	100%	5	100%	5	100 %
	Ostrovy Turks a Caicos	32	32	100%	32	100%	32	100 %
	Britské Panenské ostrovy	2	2	100%	2	98%	2	90%
	Montserrat	33	33	100%	33	100%	33	100 %
	Svätá Helena	38	38	100%	38	100%	38	100 %
	* Britské ZKÚ spolu	147	147	100%	146	100%	146	100 %
	Holandské Antily	41	40	99%	23	57%	20	49%
	Holandské Antily – Bonaire	4	4	100%	4	98%	2	56%
	Holandské Antily – Saba	3	3	100%	3	100%	3	100 %
	Holandské Antily – Svätý Eustach	2	2	100%	2	100%	2	100 %
	Aruba	21	21	100%	21	99%	19	91%
	Svätý Martin	14	14	100%	8	55%	5	33%
	* Holandské ZKÚ spolu	86	85	99%	62	72%	52	61%
	Wallis a Futuna	39	39	100%	37	95%	27	71%
	Mayotte	29	29	100%	29	100%	29	100 %
	Nová Kaledónia	50	50	100%	50	100%	50	100 %
	Francúzska Polynézia	51	51	100%	50	98%	49	97%
	Saint Pierre a Miquelon	47	47	100%	47	100%	47	100 %
	* Francúzske ZKÚ spolu	215	215	100%	212	99%	202	94%
	Rezerva/nerozdelené podľa regiónu	137	137	100%	136	99%	86	63%
	* Regionálna spolupráca ZKÚ spolu	137	137	100%	136	99%	86	63%
	ZKÚ	617	597	97%	568	92%	497	81%
SPOLU: AKT + ZKÚ		50,785	50,435	99%	48,646	96%	42,213	83%

Rozdelenie viazanej, zazmluvnenej a uhradenej sumy podľa výdavkovej oblasti pre 11. ERF

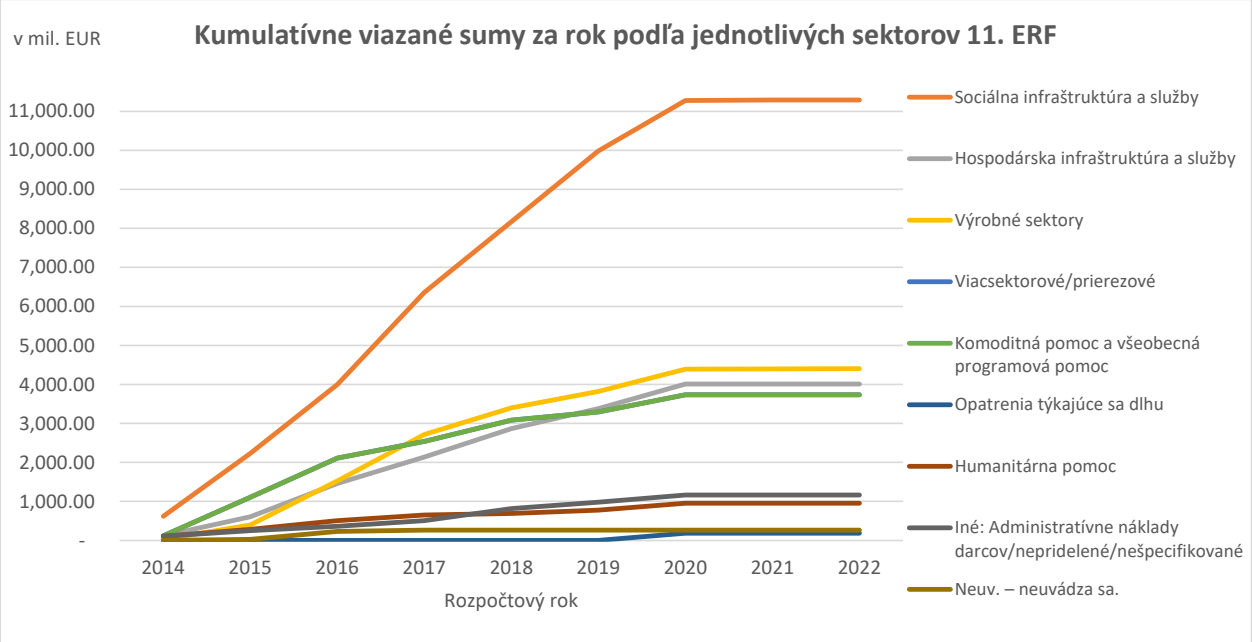
Rozdelenie viazanej, zazmluvnenej a vyplatenej sumy podľa výdavkovej oblasti pre 11. ERF (sektorové kódy DAC)[13]

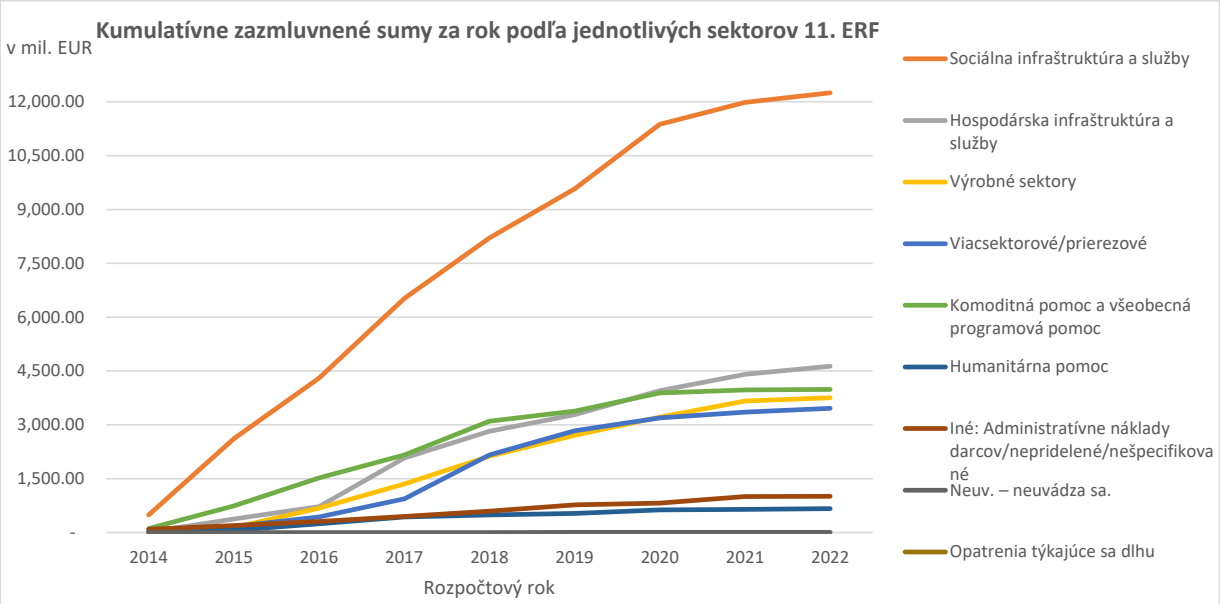
(v mil. EUR)

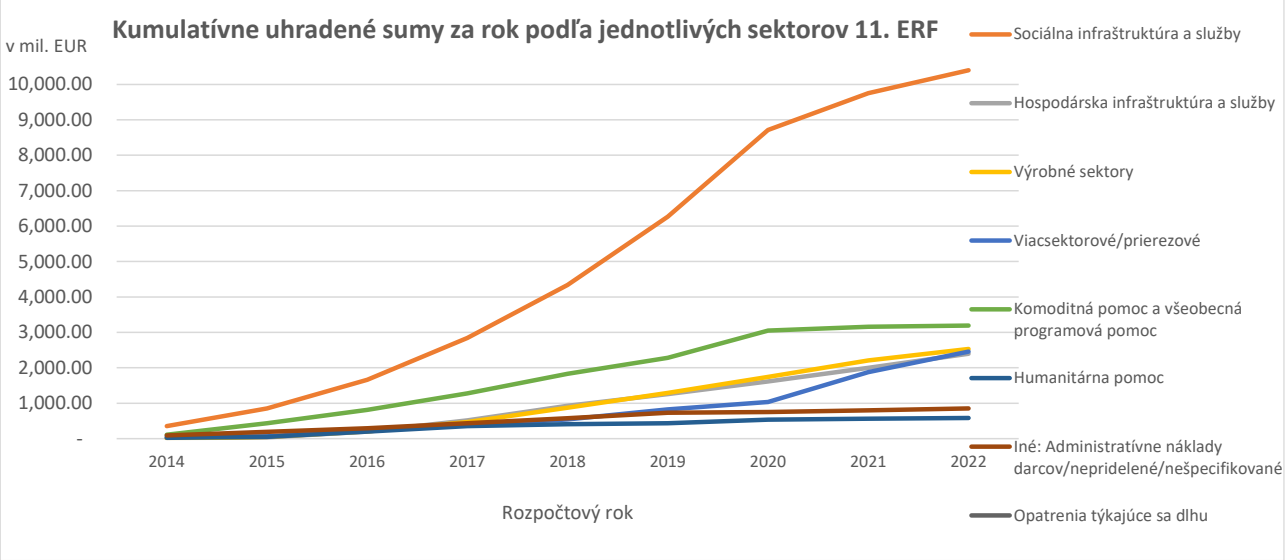
Sektor	Viazané	Zazmluvnené	Uhradené
Sociálna infraštruktúra a služby			
110 – vzdelávanie	1,192.46	1,133.56	958.72
120 – zdravotníctvo	2,131.40	2,485.23	2,201.03
130 – populačné politiky/programy a reprodukčné zdravie	352.44	50.67	30.23
140 – voda a sanitácia	788.50	833.83	479.83
150 – vláda a občianska spoločnosť	5,826.12	6,373.64	5,426.96
160 – iná sociálna infraštruktúra a služby	996.71	1,377.42	1,301.39
Sociálna infraštruktúra a služby SPOLU	11,287.63	12,254.35	10,398.17
Hospodárska infraštruktúra a služby			
210 – doprava a skladovanie	1,425.48	2,162.30	990.95
220 – komunikácia	140.96	143.99	101.70
230 – energetika	2,015.13	1,893.12	1,065.10
240 – bankové a finančné služby	82.03	118.10	68.99
250 – podnikateľské a iné služby	343.43	313.63	170.94
Hospodárska infraštruktúra a služby SPOLU	4,007.01	4,631.15	2,397.68
Výrobné sektory			
310 – poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	3,252.66	2,886.40	2,074.39
320 – priemysel, nerastné suroviny a baníctvo, stavebníctvo	641.59	450.66	224.19
330 – obchod a cestovný ruch	507.49	416.58	230.57
Výrobné sektory SPOLU	4,401.74	3,753.65	2,529.15
Viacsektorové/prierezové			
410 – všeobecná ochrana životného prostredia	989.82	901.85	594.87
430 – ostatné viacsektorové	3,882.47	2,560.60	1,861.88
Viacsektorové/prierezové SPOLU	4,872.29	3,462.45	2,456.75
Komoditná pomoc a všeobecná programová pomoc			
510 – všeobecná rozpočtová podpora	3,116.32	3,598.77	2,837.52
520 – rozvojová potravinová pomoc	614.50	389.97	354.32
Komoditná pomoc a všeobecná programová pomoc SPOLU	3,730.82	3,988.75	3,191.84
Opatrenia týkajúce sa dlhu			
600 – opatrenia týkajúce sa dlhu	183.00	183.00	183.00
Opatrenia týkajúce sa dlhu SPOLU	183.00	183.00	183.00
Humanitárna pomoc			
720 – reakcia na núdzovú situáciu	746.19	473.49	465.38
730 – pomoc na obnovu a rekonštrukciu	137.83	64.96	35.79
740 – pripravenosť na katastrofy	72.79	126.50	84.60
Humanitárna pomoc SPOLU	956.81	664.95	585.77
Administratívne náklady darcov/nepridelené/nešpecifikované			
910 – administratívne náklady darcov	982.02	967.20	820.72
998 – nepridelené/nešpecifikované	183.74	41.41	29.70
Neuv. – neuvádza sa.	260.50	5.98	2.02
Administratívne náklady darcov/nepridelené/nešpecifikované SPOLU	1,426.26	1,014.59	852.44
CELKOVÝ SÚČET 11. ERF	**30,865.56**	**29,952.88**	**22,594.80**

[13] Hrubé sumy (t. j. bez zrušenia viazanosti a príkazov na vymáhanie)
Sumy v stĺpcoch Viazané, Zazmluvnené a Uhradené sú farebne odlíšené.

Vývoj kumulatívnej viazanej, zazmluvnenej a uhradenej sumy podľa výdavkovej oblasti pre 11. ERF

Kumulatívne uhradené sumy za rok podľa jednotlivých sektorov 11. ERF
v mil. EUR
10,000.00
9,000.00
8,000.00
7,000.00
6,000.00
5,000.00
4,000.00
3,000.00
2,000.00
1,000.00
-
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
Rozpočtový rok
Sociálna infraštruktúra a služby
Hospodárska infraštruktúra a služby
Výrobné sektory
Viacsektorové/prierezové
Komoditná pomoc a všeobecná programová pomoc
Humanitárna pomoc
Iné: Administratívne náklady darcov/nepridelené/nešpecifikované
Opatrenia týkajúce sa dlhu

3. GLOSÁR

Administratívne rozpočtové prostriedky

Rozpočtové prostriedky pokrývajú prevádzkové náklady účtovných jednotiek (na zamestnancov, budovy, kancelárske vybavenie).

Schválený rozpočet

Návrh rozpočtu sa stane schváleným rozpočtom po schválení rozpočtovým orgánom.

Opravný rozpočet

Rozhodnutie prijaté počas rozpočtového roka s cieľom zmeniť (zvýšiť, znížiť, preniesť) časti rozpočtu schváleného pre daný rok.

Rozpočtové prostriedky

Finančné prostriedky z rozpočtu.

V rozpočte sa odhadujú tak záväzky (právne záväzky poskytnúť finančné prostriedky), ako aj platby (hotovostné alebo bankové prevody prijímateľom). Rozpočtové prostriedky na záväzky a platby sa často líšia – diferencované rozpočtové prostriedky – pretože viacročné programy a projekty sú zvyčajne v plnej výške záväzne schválené v roku, v ktorom sa o nich rozhodlo, a sú financované v priebehu viacerých rokov, v ktorých prebieha ich vykonávanie.

Pripísané príjmy

Príjmy vyhradené na financovanie osobitných výdavkových položiek.

Rozpočtový výsledok

Rozdiel medzi prijatými príjmami a vyplatenými sumami vrátane úprav o prenosy rozpočtových prostriedkov, zrušenia a kurzové rozdiely.

Pokiaľ ide o agentúry, výsledná suma sa bude musieť uhradiť financujúcemu orgánu.

Plnenie rozpočtu

Čerpanie rozpočtu prostredníctvom výdavkových a príjmových operácií.

Rozpočtová položka/rozpočtový riadok/rozpočtová pozícia

Príjmy a výdavky sa uvádzajú v štruktúre rozpočtu podľa záväznej nomenklatúry, v ktorej sa zohľadňuje povaha a účel každej položky, ako ich ukladá rozpočtový orgán. Formálny opis nomenklatúry sa poskytuje v jednotlivých položkách (hlave, kapitole, článku alebo riadku).

Rozpočtový záväzok

Operácia, ktorou zodpovedný povoľujúci úradník vyhradzuje rozpočtové prostriedky potrebné na pokrytie následných platieb s cieľom splniť právne záväzky.

Zrušenie rozpočtových prostriedkov

Rozpočtové prostriedky, ktoré sa nepoužili do konca rozpočtového roka a ktoré nemožno preniesť, sa zrušia.

Prenos rozpočtových prostriedkov

Výnimka zo zásady ročnej platnosti, na základe ktorej sa rozpočtové prostriedky, ktoré sa už nemôžu využiť v danom rozpočtovom roku, môžu za prísnych podmienok výnimočne preniesť do ďalšieho roku.

Viazané rozpočtové prostriedky

Viazané rozpočtové prostriedky pokrývajú celkovú hodnotu právnych záväzkov (zmlúv, dohôd/rozhodnutí o grantoch), ktoré by sa mohli podpísať v bežnom rozpočtovom roku.

Zrušenie viazanosti

Úkon, ktorým zodpovedný povoľujúci úradník úplne alebo čiastočne zruší vyčlenenie rozpočtových prostriedkov, ktoré sa predtým vyčlenili prostredníctvom rozpočtového záväzku.

Diferencované rozpočtové prostriedky

Diferencované rozpočtové prostriedky sa používajú na financovanie viacročných operácií; v bežnom rozpočtovom roku pokrývajú celkové náklady na právne záväzky, ktoré boli prijaté na operácie, ktorých vykonanie trvá viac ako jeden rozpočtový rok.

Hospodársky výsledok

Vplyv na súvahu výdavkov a príjmov na základe pravidiel účtovníctva založeného na akruálnom princípe.

Vzniknuté nároky

Právo inkasovať príjem od dlžníka uznaný vydaním príkazu na vymáhanie.

Rozdiel výmenných kurzov

Rozdiel vyplývajúci z výmenných kurzov uplatňovaných na transakcie týkajúce sa krajín mimo eurozóny alebo z precenenia aktív a záväzkov v cudzích menách v deň účtovnej závierky.

Výdavky

Pojem používaný na opis čerpania rozpočtu zo všetkých druhov zdrojov financovania.

Granty

Priame finančné príspevky z rozpočtu tretím prijímajúcim stranám zapojeným do činností, ktoré slúžia politikám Únie.

Prepadnuté rozpočtové prostriedky

Nevyužité rozpočtové prostriedky, ktoré sa zrušia na konci rozpočtového roka. Prepadnutie znamená zrušenie povolenia na výdavky v plnej alebo čiastočnej výške a/alebo na vznik záväzkov, ktoré predstavujú rozpočtové prostriedky.

V prípade spoločných podnikov (a EIT) možno nevyužité rozpočtové prostriedky podľa ich rozpočtových pravidiel vykázať v odhade príjmov a výdavkov za až tri nasledujúce rozpočtové roky (tzv. pravidlo N+3). Prepadnuté rozpočtové prostriedky sa tak v prípade spoločných podnikov môžu znovu aktivovať až do rozpočtového roku „N+3".

Právny základ/základný akt

Právny akt prijatý legislatívnym orgánom (zvyčajne Radou a Európskym parlamentom), v ktorom sa špecifikuje cieľ výdavkového programu Únie, účel rozpočtových prostriedkov, pravidlá intervencie, dátum splatnosti a príslušné finančné pravidlá, aby mohol slúžiť ako právny základ na vykonávanie výdavkového programu.

Právny záväzok

Úkon, ktorým povoľujúci úradník prijíma záväzok voči tretím stranám, z ktorého vyplýva zaťaženie rozpočtu Únie.

Bežnými formami právnych záväzkov sú zmluvy v prípade obstarávania, dohody o grante a rozhodnutia o grante.

Nediferencované rozpočtové prostriedky

Rozpočtové prostriedky, ktoré spĺňajú ročné potreby, a musia byť preto viazané počas rozpočtového roka. V nasledujúcom roku možno vyplatiť iba sumy spĺňajúce podmienky na automatický prenos. Nediferencované rozpočtové prostriedky, ktoré sa do konca roka nepoužili, t. j. neviazali, sa zrušia (pokiaľ sa v rozhodnutí Komisie výnimočne neudelí povolenie na neautomatický prenos). Nediferencované rozpočtové prostriedky sa vzťahujú na administratívne výdavky a viazané rozpočtové prostriedky zodpovedajú platobným rozpočtovým prostriedkom.

Operačné rozpočtové prostriedky

Z operačných rozpočtových prostriedkov sa financujú rôzne politiky, najmä vo forme grantov alebo obstarávania.

Neuhradené záväzky

Neuhradené záväzky (alebo RAL, z francúzskeho *„reste à liquider"*) sú definované ako suma viazaných rozpočtových prostriedkov, ktoré ešte neboli uhradené. Vyplývajú priamo z existencie viacročných programov a disociácie medzi viazanými a platobnými rozpočtovými prostriedkami.

Platobné rozpočtové prostriedky

Platobné rozpočtové prostriedky kryjú výdavky splatné v bežnom roku, ktoré vyplývajú z právnych záväzkov prijatých v bežnom roku a/alebo v predchádzajúcich rokoch.

RAL (Reste à liquider)

Zostávajúca suma, ktorá sa má zaplatiť v rámci rozpočtového záväzku v daný moment. Pozri neuhradené záväzky

Prebytok

Kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami, ktorý sa musí vrátiť financujúcemu orgánu. Pozri rozpočtový výsledok

Presun medzi rozpočtovými riadkami

Presuny medzi rozpočtovými riadkami znamenajú premiestnenie rozpočtových prostriedkov z jedného rozpočtového riadku do iného v priebehu rozpočtového roka, a tvoria teda výnimku z rozpočtovej zásady špecifikácie.

VÝROČNÁ SPRÁVA O PLNENÍ – PROSTRIEDKY SPRAVOVANÉ EURÓPSKOU INVESTIČNOU BANKOU

EURÓPSKA INVESTIČNÁ BANKA **CA/561/23**

29. marca 2023

SPRÁVNA RADA

INVESTIČNÝ NÁSTROJ

FINANČNÉ VÝKAZY

K 31. DECEMBRU 2022

(1) Výkaz finančnej pozície

(2) Výkaz ziskov a strát a iných zložiek úplného príjmu

(3) Výkaz zmien v prostriedkoch prispievateľov

(4) Výkaz peňažných tokov

(5) Poznámky k finančným výkazom

(6) Správa nezávislého audítora

ORG.: E DÔVERNÉ

VÝKAZ FINANČNEJ POZÍCIE
K 31. DECEMBRU 2022
(v tis. EUR)

	Poznámky	31.12.2022	31.12.2021
AKTÍVA			
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	5	1 451 970	1 358 564
Pohľadávky voči prispievateľom	9/17	85 321	85 210
Pokladničné finančné aktíva	10	73 003	-
Derivátové finančné nástroje	6	75 852	7
Úvery a zálohové platby	7	1 849 786	1 986 281
Akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom	8	797 341	697 631
Iné aktíva	11	950	1 086
Aktíva spolu		**4 334 223**	**4 128 779**
ZÁVÄZKY A PROSTRIEDKY PRISPIEVATEĽOV			
ZÁVÄZKY			
Derivátové finančné nástroje	6	-	18 835
Výnosy budúcich období	12	52 417	48 432
Rezervy na úverové prísľuby	14	16 583	16 602
Sumy dlžné tretím stranám	15	190 927	239 639
Ostatné záväzky	16	2 419	2 333
Záväzky spolu		**262 346**	**325 841**
PROSTRIEDKY PRISPIEVATEĽOV			
Vyžiadané príspevky od členských štátov do nástroja	17	3 701 695	3 471 695
Nerozdelené zisky		370 182	331 243
Prostriedky prispievateľov spolu		**4 071 877**	**3 802 938**
Záväzky a prostriedky prispievateľov spolu		**4 334 223**	**4 128 779**

VÝKAZ ZISKOV A STRÁT A INÝCH ZLOŽIEK ÚPLNÉHO PRÍJMU ZA ROK KONČIACI SA 31. DECEMBRA 2022

(v tis. EUR)

	Poznámky	Od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2022	Od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021
Úroky a podobné príjmy*	19	93 786	86 456
Úroky a podobné výdavky	19	-5 479	-10 436
Čisté úroky a podobné príjmy		**88 307**	**76 020**
Príjem z poplatkov a provízií	20	511	2 219
Výdavky na poplatky a provízie	20	-761	-175
Čistý príjem z poplatkov a provízií		**-250**	**2 044**
Zmena reálnej hodnoty derivátových finančných nástrojov		94 680	-51 770
Čistý výsledok z akcií a iných cenných papierov s premenlivým výnosom	21	24 432	123 627
Čistý výsledok úverov a zálohových platieb oceňovaných v reálnej hodnote prostredníctvom ocenenia zisku a straty (FVTPL)	7	-3 080	3 568
Čistý kurzový výsledok		-140 104	33 676
Čistý výsledok z finančných operácií		**-24 072**	**109 101**
Zmena v znížení hodnoty úverov a zálohových platieb, po odúčtovaní	7	8 562	42 974
Zmena v rezervách na záruky, po odúčtovaní	13	-	851
Zmena v rezervách na úverové prísľuby, po odúčtovaní	14	20	16 616
Všeobecné administratívne náklady	22	-33 628	-53 136
Zisk za rok		**38 939**	**194 470**
Zisk úplného príjmu za rok		**38 939**	**194 470**

* Za rok končiaci sa 31. decembra 2022 zahŕňajú úroky a podobné príjmy 85,8 mil. EUR (2021: 77,5 mil. EUR) vypočítané z aktív v amortizovanej hodnote metódou efektívnej úrokovej miery.

VÝKAZ ZMIEN V PROSTRIEDKOCH PRISPIEVATEĽOV ZA ROK KONČIACI SA 31. DECEMBRA 2022

(v tis. EUR)

		Vyžiadaný príspevok	Nerozdelené zisky	Spolu
K 1. januáru 2022	**Poznámky**	**3 471 695**	**331 243**	**3 802 938**
Príspevky členských štátov vyžiadané v priebehu roka	17	230 000	-	230 000
Zisk za rok 2022		-	38 939	38 939
Zmeny v prostriedkoch prispievateľov		**230 000**	**38 939**	**268 939**
K 31. decembru 2022		**3 701 695**	**370 182**	**4 071 877**

		Vyžiadaný príspevok	Nerozdelené zisky	Spolu
K 1. januáru 2021		**3 221 695**	**136 773**	**3 358 468**
Príspevky členských štátov vyžiadané v priebehu roka	17	250 000	-	250 000
Zisk za rok 2021		-	194 470	194 470
Zmeny v prostriedkoch prispievateľov		**250 000**	**194 470**	**444 470**
K 31. decembru 2021		**3 471 695**	**331 243**	**3 802 938**

VÝKAZ PEŇAŽNÝCH TOKOV
ZA ROK KONČIACI SA 31. DECEMBRA 2022

(v tis. EUR)

	Poznámky	Od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2022	Od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021
PREVÁDZKOVÉ ČINNOSTI			
Zisk za rok		38 939	194 470
Úpravy			
Čistý výsledok v reálnej hodnote z akcií a iných cenných papierov s premenlivým výnosom	8	-9 271	-130 991
Zmena v znížení hodnoty úverov a zálohových platieb, po odúčtovaní	7	-8 562	-42 974
Čistý výsledok úverov a zálohových platieb oceňovaných v reálnej hodnote prostredníctvom ocenenia zisku a straty (FVTPL)	7	3 080	-3 568
Zmena vzniknutého úroku a amortizovanej hodnoty pri úveroch a zálohových platbách		2 291	6 462
Čistá zmena v rezervách na vydané záruky, po odúčtovaní	13	-	-851
Čistá zmena v rezervách na úverové prísľuby, po odúčtovaní		-19	-16 550
Zmeny reálnej hodnoty derivátov		-94 680	51 770
Zmena vzniknutého úroku a amortizovanej hodnoty pri pokladničných finančných aktívach	10	321	-1 271
Zmena výnosov budúcich období		3 985	18 700
Vplyv zmien výmenných kurzov na úvery	7	-53 747	-84 893
Vplyv zmien výmenných kurzov na akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom	8	-25 463	-27 230
Vplyv zmien výmenných kurzov na hotovosť na účtoch		-12 006	-9 875
(Strata) z prevádzkovej činnosti pred zmenami v prevádzkových aktívach a záväzkoch		**-155 132**	**-46 801**
Vyplácanie úverov	7	-260 493	-515 212
Splácanie úverov	7	458 381	339 944
Zmena vzniknutého úroku z peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov	5	1 822	-304
Akvizícia pokladničných finančných aktív	10	-920 290	-2 333 691
Splatnosť pokladničných finančných aktív	10	847 608	2 684 293
Zvýšenie v akciách a iných cenných papieroch s premenlivým výnosom	8	-139 935	-84 224
Čisté výnosy z akcií a iných cenných papierov s premenlivým výnosom		90 219	77 749
Zníženie ostatných aktív		136	977
Zvýšenie ostatných pasív		86	1 113
(Zníženie)/zvýšenie súm splatných Európskej investičnej banke		-58 093	34 598
Čisté peňažné toky v prevádzkových činnostiach/z prevádzkových činností		**-135 691**	**158 442**
FINANČNÉ ČINNOSTI			
Príspevky prijaté od členských štátov		238 450	250 444
Sumy prijaté od členských štátov v súvislosti s bonifikáciou úrokov a technickou pomocou		61 450	63 254
Sumy vyplatené v mene členských štátov v súvislosti s bonifikáciou úrokov a technickou pomocou		-60 619	-27 337
Čisté peňažné toky z finančných činností		**239 281**	**286 361**
Čisté zvýšenie peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov		**103 590**	**444 803**
Súhrnný výkaz peňažných tokov:			
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty na začiatku rozpočtového roka		**1 359 005**	**924 077**
Čisté peňažné toky v/z:			
Prevádzkové činnosti		-135 691	158 442
Finančné činnosti		239 281	286 361
Vplyv zmien výmenných kurzov na peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty		-12 006	-9 875
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty na konci rozpočtového roka		**1 450 589**	**1 359 005**
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty pozostávajú z:			
pokladničnej hotovosti	5	328 079	434 064
termínovaných vkladov (bez vzniknutých úrokov)	5	963 004	672 730
komerčných cenných papierov	5	159 506	252 211
		1 450 589	**1 359 005**

Poznámky k finančným výkazom k 31. decembru 2022

1 Všeobecné informácie

Investičný nástroj (nástroj) bol zriadený v rámci Dohody z Cotonou (dohoda) o spolupráci a rozvojovej pomoci uzavretej medzi africkými, karibskými a tichomorskými štátmi (štáty AKT) a Európskou úniou a jej členskými štátmi z 23. júna 2000 a zrevidovanej 25. júna 2005 a 22. júna 2010.

Nástroj nie je samostatným právnym subjektom a Európska investičná banka (EIB alebo banka) spravuje príspevky poskytnuté v mene členských štátov (darcov) v súlade s podmienkami stanovenými v dohode a vykonáva funkciu správcu nástroja.

Financovanie v rámci dohody sa poskytuje z rozpočtov členských štátov EÚ. Členské štáty EÚ prispievajú sumami vyčlenenými na financovanie investičného nástroja a grantmi na financovanie bonifikácie úrokov, ako sa stanovuje vo viacročných finančných rámcoch [v prvom finančnom protokole vzťahujúcom sa na roky 2000 – 2007, označovanom ako 9. Európsky rozvojový fond (ERF), v druhom finančnom protokole vzťahujúcom sa na roky 2008 – 2013, označovanom ako 10. ERF, a v treťom finančnom protokole vzťahujúcom sa na roky 2014 – 2020, označovanom ako 11. ERF]. EIB je poverená správou:

iv) nástroja vo forme revolvingového fondu rizikového kapitálu vo výške 3 685,5 mil. EUR určeného na posilnenie investícií súkromného sektora v štátoch AKT, z toho je 48,5 mil. EUR pridelených zámorským krajinám a územiam (ďalej len „ZKÚ“),

v) grantov na financovanie bonifikácie úrokov v hodnote najviac 1 220,85 mil. EUR pre štáty AKT a najviac 8,5 mil. EUR pre ZKÚ. Z toho až 15 % možno použiť na financovanie technickej pomoci v súvislosti s projektmi.

Strany EÚ a AKT súhlasili, že zmenia rozhodnutie o prechodných opatreniach s cieľom rozšíriť uplatňovanie ustanovení dohody o partnerstve AKT – EÚ do 30. júna 2023 alebo do nadobudnutia platnosti novej dohody, alebo do predbežného vykonávania novej dohody medzi Úniou a štátmi AKT, podľa toho, čo nastane skôr (rozhodnutie Výboru veľvyslancov AKT – EÚ č. 3/2019 o prijatí prechodných opatrení podľa článku 95 ods. 4 dohody o partnerstve AKT – EÚ, ktoré bolo následne zmenené rozhodnutím Výboru veľvyslancov AKT – EÚ č. 3/2021 z 26. novembra 2021 o zmene rozhodnutia Výboru veľvyslancov AKT – EÚ č. 970/2022 zo 16. júna 2022).

V nariadení o NDICI – Globálna Európa, ktoré nadobudlo účinnosť 14. júna 2021 [nariadenie (EÚ) 2021/947 z 9. júna 2021] sa stanovuje primárny právny základ pre pomoc EÚ mimo EÚ v rokoch 2021 až 2027, ako aj riadenie nového inštitucionálneho mandátu banky na operácie mimo Európskej únie vrátane regiónu AKT. Zahŕňa aj začlenenie súčasného mimorozpočtového ERF do rozpočtu EÚ. Nariadenie o NDICI predstavuje pre Komisiu právny základ na zverenie budúcich mandátov EÚ Európskej investičnej banke na jej činnosť mimo EÚ. Okrem toho sa v ňom Únii poskytne vonkajší investičný rámec na spoluprácu s partnerskými inštitúciami prostredníctvom grantov alebo záruk z rozpočtu EÚ.

Rada 23. decembra 2020 rozhodla o predĺžení obdobia viazanosti investičného nástroja AKT o najmenej šesť mesiacov. Odteraz sa spätné toky prostriedkov z investičného nástroja AKT budú využívať v rámci NDICI – Globálna Európa prostredníctvom kombinácie špecializovaného investičného okna AKT pre súkromný sektor v rámci Európskeho fondu pre udržateľný rozvoj (EFSD+) a trustového fondu.

Po predĺžení obdobia viazanosti investičného nástroja banka schválila operácie v súlade so svojím mandátom do 30. júna 2021 (rozhodnutie Rady 2020/2233 z 23. decembra 2020 o viazaní finančných prostriedkov pochádzajúcich zo spätných tokov v rámci investičného nástroja AKT z operácií v rámci 9., 10. a 11. Európskeho rozvojového fondu – L 437/188, 28.12.2020).

Finančné výkazy boli vypracované za predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti, ktorý predpokladá, že investičný nástroj bude schopný v rámci akýchkoľvek operácií splniť všetky splatné záväzky. Trvanie investičného nástroja nie je určené. Interná dohoda o 11. ERF zostáva v platnosti (podľa jej článku 14 ods. 3) tak dlho, ako je to potrebné na úplné uskutočnenie všetkých operácií financovaných v rámci dohody o partnerstve AKT – EÚ, rozhodnutia o pridružení zámoria a viacročného finančného rámca.

Tieto finančné výkazy sa vzťahujú na obdobie od 1. januára 2022 do 31. decembra 2022.

Na návrh Predstavenstva EIB Správna rada EIB prijala finančné výkazy 29. marca 2023 a povolila predložiť ich na schválenie Rade guvernérov EIB do 25. apríla 2023.

2 Hlavné účtovné politiky

2.2 Základ pre zostavenie finančných výkazov – Vyhlásenie o súlade

Finančné výkazy nástroja boli pripravené v súlade s Medzinárodnými štandardmi finančného výkazníctva (IFRS) prijatými Európskou úniou.

2.2 Smerodajné účtovné odhady a úsudky

Pri zostavovaní finančných výkazov je potrebné využívať účtovné odhady. Takisto je potrebné, aby manažment banky v procese uplatňovania účtovných politík v rámci investičného nástroja konal podľa vlastného úsudku. Ďalej v texte sú uvedené oblasti s vyšším stupňom vlastného úsudku alebo zložitosti, alebo oblasti, v ktorých majú prognózy a odhady značný význam pre finančné výkazy.

Oblasti s najväčším využitím úsudkov a odhadov:

- **Oceňovanie finančných nástrojov reálnou hodnotou**

Reálne hodnoty finančných aktív a finančných záväzkov, ktoré sú obchodované na aktívnych trhoch, sú založené na kótovaných trhových cenách alebo na kotáciách brokerov. Reálne hodnoty, ktoré nie je možné odvodiť od aktívnych trhov, sa určujú na základe rôznych techník oceňovania, ktoré zahŕňajú aj matematické modely. Vstupy do týchto modelov pochádzajú podľa možnosti z pozorovateľných trhov, ale tam, kde to nie je možné, je pri stanovovaní reálnych hodnôt potrebný určitý stupeň úsudku. Ocenenia sú zatriedené do rôznych úrovní v hierarchii reálnej hodnoty na základe vstupov použitých v technikách oceňovania, ktoré sú opísané a zverejnené v poznámkach 2.4.2 a 4.

- **Straty zo zníženia hodnoty úverov a zálohových platieb**

Na ocenenie očakávaných úverových strát (ECL) je potrebné, aby manažment uplatnil smerodajné úsudky, a to najmä posúdenie významného zvýšenia úverového rizika od prvotného vykázania, zahrnutie informácií zameraných na budúcnosť a ďalej odhad výšky a načasovania budúcich peňažných tokov a hodnoty kolaterálu pri určovaní strát zo zníženia hodnoty. Tieto odhady závisia od množstva faktorov, ktoré môžu viesť k významným zmenám v načasovaní a výške opravných položiek na úverové straty, ktoré sa majú vykázať (poznámka 2.4.2). Relevantné predpoklady o účinkoch na zníženie hodnoty v dôsledku všeobecného kontextu neistoty a rôznych rizík vznikajúcich v dôsledku ruskej invázie na Ukrajinu sú uvedené v poznámkach 2.4.2.2 a 3.2.3.7.

- **Oceňovanie nekótovaných kapitálových investícií**

Ocenenie nekótovaných kapitálových investícií sa zvyčajne opiera o jeden z týchto faktorov:

- nedávne operácie na trhu za bežných trhových podmienok,
- súčasnú reálnu hodnotu iného v podstate zhodného nástroja,
- očakávané peňažné toky diskontované podľa bežných sadzieb uplatniteľných na položky s podobnými podmienkami a rizikami,
- metódu upravených čistých aktív alebo
- iné modely oceňovania.

Na stanovenie peňažných tokov a diskontných faktorov pre nekótované kapitálové investície je potrebný značný odhad. Nástroj pravidelne upravuje techniky oceňovania a testuje ich platnosť pomocou cien získaných z pozorovateľných bežných trhových operácií v prípade zhodného nástroja alebo z iných pozorovateľných údajov trhu.

- **Konsolidácia účtovných jednotiek, v ktorých má nástroj podiel**

Výsledkom dôležitých posúdení EIB bolo, že žiadna z účtovných jednotiek, v ktorých má nástroj podiel, nie je pod kontrolou nástroja. Je to spôsobené tým, že vo všetkých takýchto účtovných jednotkách má výlučnú zodpovednosť za riadenie a kontrolu činností a záležitostí partnerstva buď hlavný spoločník, správca fondu alebo správna rada, ktorí sú zároveň oprávnení vykonávať všetky úkony potrebné na napĺňanie účelu a cieľov partnerstva v súlade s investičnými usmerneniami a usmerneniami príslušných politík.

- **Neistota vyplývajúca z reformy medzibankových referenčných sadzieb (ďalej len „IBOR“)**

Keďže referenčná hodnota, menovite USD LIBOR, prestane ihneď po 30. júni 2023 existovať, nástroj uplatní zmeny fázy 1 Rady pre medzinárodné účtovné štandardy (IASB), ktoré súvisia s neistotou.

2.3 Zmeny v oblasti účtovných politík

S výnimkou ďalej uvedených zmien nástroj dôsledne uplatňoval účtovné politiky uvedené v poznámke 2.4 na všetky obdobia prezentované v týchto finančných výkazoch. Nástroj prijal nasledujúce nové štandardy a zmeny štandardov.

Nové a zmenené štandardy prijaté v rámci nástroja

Tieto zmeny existujúcich štandardov nadobudli pre finančné výkazy nástroja účinnosť 1. januára 2022:

- ročné zlepšenia štandardov IFRS 2018 – 2020,
- odkaz na koncepčný rámec – zmeny štandardu IFRS 3,
- nevýhodné zmluvy – náklady na plnenie zmluvy – zmeny štandardu IAS 37.

Uvedené zmeny nemali žiaden vplyv na sumy vykázané v predchádzajúcich obdobiach a neočakáva sa ich významný vplyv na súčasné alebo budúce obdobia.

Nové štandardy, zmeny a interpretácie, ktoré v rámci nástroja ešte neboli prijaté

K 31. decembru 2022 boli vydané tieto štandardy a zmeny existujúcich štandardov, ktoré však neboli povinné pre ročné obdobia vykazovania končiace 31. decembra 2022:

EÚ schválila štandardy a zmeny existujúcich štandardov a uplatňujú sa na účtovné obdobia začínajúce sa 1. januára 2023 alebo neskôr:

- zmeny štandardu IAS 1 Prezentácia účtovnej závierky a praktické usmernenie 2 k IFRS: zverejňovanie účtovných politík,
- zmeny štandardu IAS 8 Účtovné politiky, zmeny v účtovných odhadoch a chyby: vymedzenie účtovných odhadov.

Zmeny existujúcich štandardov/ešte neschválené EÚ:

- Zmeny štandardu IAS 1 Prezentácia účtovnej závierky
- klasifikácia záväzkov ako krátkodobé alebo dlhodobé (vydané 23. januára 2020),
- klasifikácia záväzkov ako krátkodobé alebo dlhodobé – odklad dátumu účinnosti (vydané 15. júla 2020) a
- dlhodobé záväzky obsahujúce dlhodobé podmienky (vydané 31. októbra 2022).

Ku dňu schválenia týchto finančných výkazov neboli v rámci nástroja včas prijaté žiadne z uvedených štandardov alebo zmien existujúcich štandardov a neboli vydané žiadne interpretácie, ktoré sú uplatniteľné a majú sa zohľadniť v rámci nástroja k jednému z dňov vykázania. Manažment očakáva, že všetky relevantné vyhlásenia budú prijaté za prvé obdobie začínajúce sa v deň nadobudnutia účinnosti vyhlásenia alebo neskôr a že to nebude mať žiaden významný vplyv na finančné výkazy nástroja.

2.4 Súhrn významných účtovných politík

Vo výkaze finančnej pozície sa uvádzajú aktíva a záväzky v zostupnom poradí podľa likvidity. Dlhodobé a krátkodobé položky v ňom nie sú rozlíšené.

2.4.1 Prevod cudzej meny

Finančné výkazy sú v prípade nástroja vypracované v eurách (EUR), ktoré sú takisto funkčnou menou. Ak nie je uvedené inak, finančné údaje uvedené v EUR sú zaokrúhlené na tisícky.

Transakcie v cudzích menách sa prevádzajú na základe výmenného kurzu platného v deň realizácie transakcie.

Peňažné aktíva a záväzky denominované v iných menách, než je euro, sa na konci roku prevádzajú na euro na základe výmenného kurzu platného v deň zostavenia výkazu finančnej pozície. Zisk alebo strata plynúce z takéhoto prevodu sa účtujú vo výkaze ziskov a strát a iných zložiek úplného príjmu.

Nepeňažné položky, ktoré sú ocenené na základe historickej ceny v cudzej mene, sa prevádzajú na základe výmenných kurzov platných v deň prvej transakcie. Nepeňažné položky, ktoré sú oceňované v reálnej hodnote v cudzej mene, sa prevádzajú na základe výmenných kurzov platných v deň stanovenia reálnej hodnoty.

Kurzové rozdiely vyplývajúce z vyrovnania transakcií s použitím kurzov, ktoré sú odlišné od kurzov platných v deň realizácie transakcie, a nerealizované kurzové rozdiely v prípade nevyrovnaných peňažných aktív a záväzkov v cudzej mene, sa uvádzajú vo výkaze ziskov a strát a iných zložiek úplného príjmu.

2.4.2 Finančné aktíva okrem derivátov

Nederivátové finančné nástroje sa prvotne vykazujú podľa dátumu vyrovnania.

Klasifikácia a oceňovanie

Finančné aktíva

Pri prvotnom vykázaní sa finančné aktívum klasifikuje ako ocenené v amortizovanej hodnote (AC), reálnej hodnote prostredníctvom iných zložiek úplného príjmu (FVOCI) alebo reálnej hodnote prostredníctvom ocenenia zisku a straty (FVTPL) a finančný záväzok sa klasifikuje ako ocenený v amortizovanej hodnote (AC) alebo reálnej hodnote prostredníctvom ocenenia zisku a straty (FVTPL).

V súlade s IFRS 9 sa klasifikácia začína určením, či má byť finančné aktívum považované za dlhový alebo kapitálový nástroj. V IFRS 9 sa odkazuje na vymedzenie pojmov v IAS 32 Finančné nástroje: prezentácia.

Dlhové nástroje sú nástroje, ktoré spĺňajú vymedzenie finančného záväzku z pohľadu protistrany, úvery a dlhové cenné papiere vrátane dlhopisov, bankoviek alebo certifikátov vydaných štruktúrovanými jednotkami, vládou alebo podnikmi.

Dlhový nástroj sa klasifikuje v amortizovanej hodnote (AC), ak spĺňa obe tieto podmienky a nie je vymedzený v reálnej hodnote prostredníctvom ocenenia zisku a straty (FVTPL):

- finančné aktívum je držané v rámci obchodného modelu, ktorého zámerom je držať aktíva s cieľom inkasovať zmluvné peňažné toky a
- zmluvné podmienky finančného aktíva vedú v stanovených dátumoch k peňažným tokom, ktoré predstavujú výhradne platby istiny a úrokov z nesplatenej sumy istiny (kritériá SPPI).

Dlhový nástroj sa zatriedi v reálnej hodnote prostredníctvom iných zložiek úplného príjmu (FVOCI), len ak spĺňa obe tieto podmienky a nie je vymedzený v reálnej hodnote prostredníctvom ocenenia zisku a straty (FVTPL):

- aktívum je držané v rámci obchodného modelu, ktorého zámer sa dosiahne tak inkasom zmluvných peňažných tokov, ako aj predajom finančného aktíva, a
- zmluvné podmienky finančného aktíva vedú v stanovených dátumoch k peňažným tokom, ktoré spĺňajú kritériá SPPI.

Uvedené požiadavky by sa mali uplatňovať na celé finančné aktívum, a to aj keď obsahuje vložený derivát.

Nástroje vlastného imania sú nástroje, ktoré spĺňajú vymedzenie vlastného kapitálu z pohľadu emitenta, čiže nástroje, ktoré neobsahujú zmluvnú povinnosť zaplatiť a ktoré sú dôkazom zostávajúceho podielu v čistých aktívach emitenta. Nástroje vlastného imania sú oceňované v reálnej hodnote prostredníctvom ocenenia zisku a straty (FVTPL).

Pri prvotnom vykázaní kapitálovej investície, ktorá nie je držaná na obchodovanie, je v rámci nástroja možné prijať neodvolateľné rozhodnutie, že následné zmeny budú prezentované v iných zložkách úplného príjmu. Toto rozhodnutie sa prijíma pre každú investíciu osobitne.

Všetky ostatné finančné aktíva sa zatriedia ako oceňované v reálnej hodnote prostredníctvom ocenenia zisku a straty (FVTPL).

Posúdenie obchodného modelu

EIB, ako správca nástroja, vypracuje posúdenie cieľa obchodného modelu, v ktorom je dlhový nástroj držaný na úrovni portfólia, pretože sa týmto najlepšie odráža spôsob, akým je podnik riadený a ako sa informácie poskytujú manažmentu. Informácie, ktoré sa berú do úvahy, zahŕňajú:

- stanovené politiky a ciele portfólia a fungovanie týchto politík v praxi. Konkrétne, či je stratégia manažmentu zameraná na získavanie príjmu zo zmluvných úrokov, udržanie konkrétneho profilu úrokových sadzieb, zosúladenie trvania finančných aktív s trvaním záväzkov, ktoré financujú tieto aktíva, alebo realizáciu peňažných tokov prostredníctvom predaja aktív,
- spôsob, akým sa hodnotí a oznamuje výkonnosť portfólia manažmentu nástroja,
- riziká, ktoré ovplyvňujú výkonnosť obchodného modelu (a finančných aktív držaných v rámci daného obchodného modelu), a ako sú tieto riziká riadené, a
- frekvenciu, objem a načasovanie predaja v predchádzajúcich obdobiach, dôvody týchto predajov a očakávania v súvislosti s budúcimi činnosťami predaja.

Informácie o činnostiach predaja sa však nezohľadňujú izolovanie, ale ako súčasť celkového posúdenia toho, ako sa dosahuje vymedzený cieľ nástroja, pokiaľ ide o riadenie finančných aktív, a ako sa realizujú peňažné toky.

Obchodný model pre priame úverové operácie balíka na financovanie projektov je opísaný a zverejnený v poznámke 24.

Kritériá týkajúce sa výhradne platieb istiny a úrokov (SPPI)

Na účely tohto posúdenia je „istina“ vymedzená ako reálna hodnota dlhového nástroja pri prvotnom vykázaní. „Úrok“ je vymedzený ako odplata za časovú hodnotu peňazí a za kreditné riziko spojené s nesplatenou istinou počas určitého obdobia a za ostatné základné riziká a náklady na poskytovanie úverov, (napr. riziko likvidity a administratívne náklady), ako aj ziskové rozpätie.

Pri posudzovaní toho, či pri zmluvných peňažných tokoch ide výhradne o platby istiny a úrokov, sa do úvahy berú zmluvné podmienky nástroja. Zahŕňa to posúdenie toho, či finančné aktívum obsahuje zmluvnú podmienku, ktorá by mohla zmeniť načasovanie alebo výšku zmluvných peňažných tokov takým spôsobom, že by táto podmienka nebola splnená.

Ukončenie vykazovania

V rámci nástroja sa ukončí vykazovanie finančného aktíva, keď zaniknú zmluvné práva na peňažné toky z tohto finančného aktíva, alebo keď sa prevedú práva prijímať zmluvné peňažné toky v transakcii, na základe ktorej sa v rámci nástroja buď prevedú riziká a výhody plynúce z vlastníctva finančného aktíva, alebo sa ponechajú v podstate všetky riziká a výhody plynúce z vlastníctva, ale nezachová sa kontrola nad finančným aktívom.

Pri ukončení vykazovania finančného aktíva alebo finančného záväzku (poznámka 2.4.4) sa rozdiel medzi účtovnou hodnotou aktíva alebo záväzku (alebo účtovnou hodnotou pripísanou časti aktíva alebo záväzku, ktorého vykazovanie sa ukončuje) a súčtom i) prijatej alebo zaplatenej odplaty a ii) všetkých kumulatívnych ziskov alebo strát, ktoré boli vykázané v iných zložkách úplného príjmu, vykáže v ziskoch alebo stratách s výnimkou kumulatívnych ziskov alebo strát vykázaných v iných zložkách úplného príjmu v prípade kapitálových investícií ocenených v reálnej hodnote prostredníctvom iných zložiek úplného príjmu, ktoré sa prenesú do rezervného fondu a nevykážu sa ako zisk alebo strata z vyradenia.

V kontexte reformy IBOR sa posúdenie nástroja, či je zmena finančného nástroja v amortizovanej hodnote zásadná, vykonáva po uplatnení praktickej pomôcky zavedenej reformou IBOR, fáza 2. Pokiaľ ide o zmeny vydané IASB, nástroj neukončí vykazovanie finančného nástroja, ktorého zmluvné peňažné toky sú modifikované ako priamy dôsledok reformy a zmena je ekonomicky rovnocenná s predchádzajúcim základom na určovanie zmluvných peňažných tokov (t. j. základ bezprostredne pred zmenou).

Reklasifikácia

V prípade finančných aktív sa po ich prvotnom vykázaní nepristupuje k reklasifikácii s výnimkou obdobia po tom, ako sa zmení obchodný model nástroja na riadenie finančných aktív.

Modifikácia

Finančné aktívum oceňované v amortizovanej hodnote sa považuje za modifikované, ak sú jeho zmluvné peňažné toky opätovne prerokované alebo inak modifikované. Opätovné prerokovanie alebo modifikácia môžu, ale nemusia viesť k ukončeniu vykazovania starého finančného nástroja a vykazovaniu nového finančného nástroja.

Podstatná zmluvná modifikácia peňažných tokov z finančného aktíva oceňovaného v amortizovanej hodnote, ktorá vedie k ukončeniu vykazovania finančného aktíva, vedie k vykazovaniu nového finančného aktíva v jeho reálnej hodnote a k zaznamenaniu vplyvu zisku alebo straty v dôsledku modifikácie v konsolidovanom výkaze ziskov a strát v časti „Výsledok z finančných operácií“.

Zmluvná modifikácia sa považuje za podstatnú, ak sa diskontovaná súčasná hodnota peňažných tokov podľa revidovaných podmienok (diskontovaná pomocou pôvodnej efektívnej úrokovej miery) líši minimálne o 10 % od diskontovanej súčasnej hodnoty zostávajúcich peňažných tokov pôvodného finančného aktíva. Zohľadňujú sa aj kvalitatívne faktory, ako je zmena meny, v ktorej je finančné aktívum denominované, a vlastnosti konverzie.

V kontexte reformy IBOR sa posúdenie nástroja, či je zmena finančného nástroja v amortizovanej hodnote zásadná, vykonáva po uplatnení praktickej pomôcky zavedenej reformou IBOR, fáza 2. Nástroj aktualizuje efektívnu úrokovú mieru bez úpravy čistej hodnoty aktív finančného nástroja, ak sa základ na určovanie zmluvných peňažných tokov finančného nástroja oceňovaný v amortizovanej hodnote zmení ako priamy dôsledok reformy a ak je zmena ekonomicky rovnocenná s predchádzajúcim základom (t. j. základ bezprostredne pred zmenou).

Oceňovanie finančných nástrojov reálnou hodnotou

Reálna hodnota je cena, ktorá by sa získala za predaj aktíva alebo bola zaplatená za prevod záväzku pri riadnej transakcii medzi účastníkmi trhu k dátumu ocenenia na hlavnom, alebo v prípade, že tento neexistuje, na najvýhodnejšom trhu, na ktorý má nástroj k tomuto dátumu prístup.

EIB v prípade potreby stanoví v mene investičného nástroja reálnu hodnotu finančných nástrojov, pričom použije kótovanú cenu na aktívnom trhu pre príslušný nástroj. Trh sa pokladá za aktívny, ak sa na ňom uskutočňujú transakcie s aktívom alebo záväzkom s dostatočnou frekvenciou a v dostatočnom objeme na to, aby priebežne poskytoval informácie o cenách.

Reálne hodnoty finančných aktív a finančných záväzkov zaúčtované vo výkaze finančnej pozície, ktoré nie je možné odvodiť od aktívnych trhov, sa určujú na základe rôznych techník oceňovania, ktoré zahŕňajú aj matematické modely. Vstupy do týchto modelov

pochádzajú podľa možnosti z pozorovateľných trhov, ale tam, kde to nie je možné, je pri stanovovaní reálnych hodnôt potrebný určitý stupeň úsudku. Zvolená technika oceňovania zahŕňa všetky faktory, ktoré by účastníci trhu zohľadňovali pri oceňovaní transakcie.

Tieto techniky oceňovania môžu zahŕňať modely čistej súčasnej hodnoty a modely diskontovaných peňažných tokov, porovnanie s podobnými nástrojmi, pre ktoré existujú pozorovateľné trhové ceny, Blackov-Scholesov model, polynomický model oceňovania opcií a iné modely oceňovania. Predpoklady a vstupy používané v technikách oceňovania zahŕňajú bezrizikové a referenčné úrokové sadzby, kreditné rozpätia použité pri odhade diskontných sadzieb, ceny dlhopisov a akcií, výmenné kurzy, ceny akcií a akciových indexov a očakávané volatility a korelácie cien.

Cieľom techník oceňovania je určiť reálnu hodnotu zodpovedajúcu cene, ktorá by sa získala za predaj aktíva alebo bola zaplatená za prevod záväzku pri riadnej transakcii medzi účastníkmi trhu k dátumu ocenenia.

Banka používa všeobecne uznávané modely oceňovania na určenie reálnej hodnoty bežných a jednoduchších finančných nástrojov, ako sú úrokové a menové swapy, ktoré používajú len pozorovateľné trhové údaje a vyžadujú si obmedzené uplatnenie manažérskych úsudkov a odhadov. Pozorovateľné ceny a vstupy do modelov sú na trhu obvykle dostupné pre kótované dlhopisy a majetkové cenné papiere, deriváty obchodované na burze a jednoduché mimoburzové deriváty, ako sú úrokové swapy. Dostupnosť pozorovateľných trhových cien a vstupov do modelu znižuje potrebu manažérskych úsudkov a odhadov a takisto znižuje neistotu súvisiacu s určením reálnych hodnôt. Dostupnosť pozorovateľných trhových cien a vstupov sa mení v závislosti od produktov a trhov a je náchylná na zmeny na základe špecifických udalostí a všeobecných podmienok na finančných trhoch.

Pre komplexnejšie finančné nástroje používa banka svoje vlastné modely oceňovania, ktoré sú vyvinuté z uznávaných modelov oceňovania. Niektoré alebo všetky významné vstupy do týchto modelov nemusia byť pozorovateľné na trhu, ale sú odvodené z trhových cien alebo sadzieb alebo sú odhadnuté na základe predpokladov. Príkladom nástrojov, ktoré zahŕňajú významné nepozorovateľné vstupy, sú určité úvery a záruky, pre ktoré neexistuje aktívny trh. Modely oceňovania, ktoré využívajú významné nepozorovateľné vstupy, si vyžadujú vyšší stupeň manažérskeho úsudku a odhadov pri určovaní reálnej hodnoty. Manažérske úsudky a odhady sú zvyčajne vyžadované pre výber vhodného modelu oceňovania, určenie očakávaných budúcich peňažných tokov z oceňovaného finančného nástroja, určenie pravdepodobnosti zlyhania protistrany a predčasného splatenia a pre výber vhodnej diskontnej sadzby.

Nástroj stanovuje reálne hodnoty prostredníctvom tejto hierarchie reálnej hodnoty, ktorá odráža významnosť vstupov použitých pri oceňovaní:

- Úroveň 1: vstupy, ktoré predstavujú neupravené kótované trhové ceny za rovnaké nástroje na aktívnych trhoch, ku ktorým má nástroj prístup.
- Úroveň 2: vstupy iné ako kótované ceny zahrnuté do úrovne 1, ktoré sú pozorovateľné buď priamo (t. j. ako ceny), alebo nepriamo (t. j. odvodené od cien). Táto kategória zahŕňa nástroje oceňované s použitím kótovaných trhových cien na aktívnych trhoch pre podobné nástroje, kótovaných cien pre identické alebo podobné nástroje na trhoch, ktoré sú považované za menej aktívne, alebo iných techník oceňovania, kde všetky významné vstupy sú priamo alebo nepriamo pozorovateľné z trhových údajov.
- Úroveň 3: nepozorovateľné vstupy. Do tejto kategórie patria všetky nástroje, pri ktorých technika oceňovania zahŕňa vstupy, ktoré nie sú založené na pozorovateľných údajoch, a nepozorovateľné vstupy majú významný vplyv na ocenenie nástroja. Táto kategória zahŕňa nástroje, ktoré sú ocenené na základe kótovanej ceny pre podobné nástroje, ak sú na zohľadnenie rozdielov medzi nástrojmi potrebné významné nepozorovateľné úpravy alebo predpoklady.

Nástroj vykazuje presuny medzi úrovňami hierarchie reálnej hodnoty na konci vykazovaného obdobia, počas ktorého došlo k zmene.

Zníženie hodnoty finančných aktív

IFRS 9 vychádza z výhľadového modelu očakávaných úverových strát. EIB vytvorila rámec na výpočet tzv. očakávaných úverových strát podmienených stavom makroekonomiky. Zahŕňa to vytvorenie parametrov kreditného rizika v určitom časovom momente (pravdepodobnosť zlyhania a strata v prípade zlyhania) na základe systematického faktora (úverového cyklu), ktorý sa riadi makroekonomikou a projektuje prostredníctvom makroekonomických prognóz alebo scenárov. Konečné očakávané úverové straty sú váženým priemerom pravdepodobnosti očakávaných úverových strát príslušného makroekonomického scenára. Tento výhľadový model zníženia hodnoty sa uplatňuje na finančné aktíva oceňované v amortizovanej hodnote (AC), ako aj na podsúvahové záväzky.

V rámci IFRS 9 sú opravné položky na stratu oceňované na niektorom z týchto základov:

- očakávané úverové straty počas 12 mesiacov: ide o očakávané úverové straty, ktoré vyplývajú z možných prípadov zlyhania do 12 mesiacov od dátumu vykazovania, a
- očakávané úverové straty počas celej životnosti: ide o očakávané úverové straty, ktoré vyplývajú zo všetkých možných prípadov zlyhania počas očakávanej životnosti finančného nástroja.

V štandarde IFRS 9 sa stanovuje „trojfázový“ model znižovania hodnoty na základe zmien úverovej kvality od prvotného vykázania. Finančné nástroje sa klasifikujú vo fáze 1, okrem nástrojov, pri ktorých sa identifikuje významný nárast kreditného rizika od prvotného vykázania. Patria sem kvantitatívne a kvalitatívne informácie vrátane informácií zameraných na budúcnosť a analýza na základe odborných znalostí banky.

Kúpené alebo vzniknuté úverovo znehodnotené aktíva (ďalej len „POCI“) sú finančné aktíva, ktoré sa od okamihu prvotného vykázania považujú za klasifikované vo fáze 3. V prípade POCI finančných aktív sa vo výkaze ziskov a strát vykazujú kumulatívne zmeny v očakávaných úverových stratách počas celej životnosti od prvotného vykázania.

Posúdenie fázy IFRS 9 bankou je založené na postupnom prístupe, v rámci ktorého sa používajú špecifické informácie o protistrane alebo o nástroji a ktorý je v súlade s vnútornými usmerneniami a postupmi, najmä pokiaľ ide o signály včasného varovania (pokles

aspoň o tri stupne v porovnaní s historickým interným ratingom protistrán, ktorých interný rating je v súčasnosti pod investičným stupňom) a omeškania (viac ako 30 dní).

V súlade s usmernením tvorcov noriem a trhovými postupmi sa EIB domnieva, že uplatňovanie krátkodobých opatrení týkajúcich sa odkladu splátok na splácajúce protistrany počas pandémie COVID-19 (uplatňované do júna 2021) zamerané na riešenie nepriaznivých systémových ekonomických dôsledkov pandémie COVID-19 by samo osebe nemalo automaticky viesť k záveru, že došlo k výraznému zvýšeniu úverového rizika (SICR). Ako sa uvádza v poznámke 3.2.3.8, EIB pri hodnotení kreditného rizika takýchto protistrán uplatňuje odborný úsudok.

EIB sa domnieva, že účinky na zníženie hodnoty v dôsledku všeobecného kontextu neistoty a rôznych rizík vznikajúcich v dôsledku ruskej invázie na Ukrajinu sa odrážajú v existujúcom výhľadovom modeli očakávaných úverových strát, ktorý sa považuje za dostatočne stabilný na to, aby zohľadňoval také extrémne udalosti. Príslušné vplyvy boli predovšetkým priamo zachytené prostredníctvom makroekonomických projekcií a časových štruktúr pravdepodobnosti zlyhania.

EIB sa domnieva, že existujúci výhľadový model očakávaných úverových strát sa považuje za dostatočne stabilný na to, aby zohľadňoval extrémne hospodárske udalosti, ktoré boli priamo zachytené prostredníctvom makroekonomických projekcií a časových štruktúr pravdepodobnosti zlyhania. Ako sa uvádza v poznámke 3.2.3.8, EIB pri hodnotení kreditného rizika takýchto protistrán uplatňuje odborný úsudok.

Ak nastal významný nárast kreditného rizika, finančný nástroj sa presunie do fázy 2, nepovažuje sa však ešte za úverovo znehodnotený. Ak je nástroj úverovo znehodnotený, presunie sa do fázy 3.

Na účely identifikácie expozícií vo fáze 3 banka určí, či existuje alebo neexistuje objektívny dôkaz o problémovej expozícii. Finančné aktívum sa nachádza v stave zlyhania, keď je vysoká pravdepodobnosť, že dlžník nesplatí svoje kreditné záväzky voči nástroju v plnej miere bez pomoci zo strany nástroja, alebo keď dlžník mešká viac ako 90 dní v plnení akéhokoľvek podstatného kreditného záväzku voči nástroju.

V tejto súvislosti sa finančné aktívum považuje za znehodnotené, ak sa určí, že je pravdepodobné, že nástroj nebude schopný vybrať celú splatnú sumu podľa zmluvných podmienok alebo rovnocennú hodnotu. Jednotlivé kreditné expozície sa hodnotia na základe charakteristík dlžníka, celkovej finančnej situácie, záznamov o zdrojoch a platbách, vyhliadok na podporu zo strany akýchkoľvek finančne zodpovedných ručiteľov a prípadne realizovateľnej hodnoty akéhokoľvek kolaterálu.

Všetky znehodnotené pohľadávky sa preskúmavajú a analyzujú aspoň každého pol roka. Všetky následné zmeny výšky a načasovania očakávaných budúcich peňažných tokov v porovnaní s predchádzajúcimi odhadmi budú mať za následok zmenu rezervy na úverové straty a vykážu sa alebo zúčtujú na výkaze príjmov. Opravná položka na krytie zníženia hodnoty sa odúčtuje, len ak sa kvalita úveru zlepšila natoľko, že existuje primeraná záruka včasného výberu istiny a úrokov v súlade s pôvodnými zmluvnými podmienkami úverovej zmluvy. Odpisy sa robia v prípade, že celá pohľadávka alebo jej časť sa považuje za nevymožiteľnú alebo odpustenú. Odpisy sa zúčtujú oproti predtým stanoveným zníženiam hodnoty alebo priamo na výkaze ziskov a strát a znižujú výšku istiny pohľadávky. Vymožené čiastočné alebo celé sumy skorších odpisov sa zúčtujú na výkaze ziskov a strát. Odpísané finančné aktíva by stále mohli byť predmetom činností presadzovania s cieľom splniť postupy banky pre vymáhanie splatných súm.

Ocenenie očakávaných úverových strát – vstupy, predpoklady a techniky

Ocenenie očakávaných úverových strát počas celej životnosti sa uplatňuje na aktíva vo fáze 2 a 3, zatiaľ čo ocenenie 12-mesačných očakávaných úverových strát sa uplatňuje na aktíva vo fáze 1.

Očakávané úverové straty sa vypočítali na základe týchto premenných:

- úverový rating a pravdepodobnosť zlyhania (PD) v určitom časovom momente,
- strata v prípade zlyhania (LGD) v určitom časovom momente,
- expozícia pri zlyhaní (EAD).

Úverový rating protistrany sa stanoví k určitému dátumu pomocou modelov hodnotiacich tabuliek prispôsobených rôznym kategóriám protistrán a expozícií.

Každý úverový rating sa mapuje na konkrétnu pravdepodobnosť zlyhania, ktorá predstavuje pravdepodobnosť zlyhania protistrany, pokiaľ ide o jej finančné záväzky počas nasledujúcich 12 mesiacov alebo počas zvyšnej životnosti záväzku. Ratingy sú teda primárnym vstupom pri určovaní časovej štruktúry pravdepodobnosti zlyhania expozície v určitom časovom momente. EIB zhromažďuje informácie o výkonnosti a zlyhaní vo vzťahu k expozíciám nástroja voči kreditnému riziku. Zhromaždené informácie sa rozdelia podľa druhu odvetvia a druhu regiónu. Rôzne odvetvia a regióny, ktoré reagujú rovnakým spôsobom na úverové cykly, sa analyzujú spoločne.

EIB využíva štatistické modely na analýzu zhromaždených údajov a vytvorenie odhadov zostávajúceho životného cyklu pravdepodobnosti zlyhania expozície a ich očakávanej zmeny v priebehu času a vzhľadom na konkrétne makroekonomické scenáre.

Strata v prípade zlyhania predstavuje pomer straty z expozície z dôvodu zlyhania protistrany k nesplatenej sume v momente zlyhania, ktorý očakáva EIB. Stratu v prípade zlyhania možno vymedziť ako „1 – miera uspokojenia pohľadávky“. Odhady straty v prípade zlyhania sa určujú najmä na základe geografického umiestnenia a typu protistrany, pričom existuje päť hlavných tried expozícií: štáty, verejné inštitúcie, finančné inštitúcie, podnikové a projektové financovanie. Hodnoty straty v prípade zlyhania je možné ďalej upraviť na základe expozície vyplývajúcej z charakteristík konkrétneho produktu či zmluvy.

EIB zahŕňa do svojho posúdenia, či sa kreditné riziko nástroja významne zvýšilo od jeho prvotného vykázania, ako aj do ocenenia očakávaných úverových strát informácie zamerané na budúcnosť a na určitý časový moment.

Na meranie očakávaných úverových strát EIB vyvinula prístup podmieneného modelovania, nazývaný model PIT PD, pre výpočet časových štruktúr pravdepodobnosti zlyhania zahŕňajúci:

- definíciu ekonomicky primeranej spojovacej funkcie medzi úverovým cyklom a makroekonomickými premennými a
- súbor troch makroekonomických scenárov (jeden základný a dva scenáre odrážajúce pokles a oživenie ekonomiky) s viacročnou potenciálnou realizáciou HDP a s nimi spojené pravdepodobnosti.

EIB využíva na generovanie makroekonomických scenárov pološtrukturálny makro model globálnej ekonomiky pre viac krajín a s viacerými rovnicami s blokmi pre jednotlivé krajiny. Centrálny/základný scenár je navrhnutý tak, aby bol v súlade s najnovšími prognózami Európskej komisie. Pozitívne a negatívne scenáre sú zostavené okolo centrálneho scenára nasadením modelu viacerých krajín/viacerých rovníc. Scenáre sú odvodené zo šokovej úrovne HDP, ktorý je kľúčovým meradlom hospodárskej činnosti. Šoky pre reálny HDP sú kalibrované tak, aby replikovali pozorovanú volatilitu premennej. V prípade potreby sa na spresnenie rozsahu a pretrvávania šokov pre HDP uplatňuje aj odborný úsudok. Výsledkom je, že šoky sa určujú spolu s funkciou rozpadu, a tým sa určí vplyv šokov v priebehu času. Pravdepodobnosti spojené s každým scenárom sú definované tak, aby odrážali trhové (volatilita) ukazovatele a interne vyvinuté ukazovatele/sledovače nasadené dôsledným spôsobom v priebehu času na zachytenie neistoty.

Modely PIT PD a PIT LGD Európskej investičnej banky používajú rovnaké predpokladané hodnoty úverových cyklov, ako majú hlavné vstupy v rámci rôznych makroekonomických scenárov. Úverový cyklus sa vypočíta z údajov externej ratingovej agentúry o znížení ratingu a projektovania ročných mier rastu reálneho HDP, ako aj rozpätia medzi dlhodobými a krátkodobými úrokovými sadzbami.

Expozícia pri zlyhaní predstavuje očakávanú expozíciu v prípade zlyhania a vychádza zo súčasnej expozície voči protistrane a potenciálnych zmien súčasnej zmluvnej povolenej sumy vrátane amortizácie. Expozícia pri zlyhaní finančného aktíva je jeho hrubá účtovná hodnota. V prípade úverových záväzkov a finančných záruk zahŕňa expozícia pri zlyhaní čerpanú sumu.

2.4.2.1 Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty

Nástroj vymedzuje peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty ako bežné účty, krátkodobé vklady alebo komerčné cenné papiere s pôvodnou trojmesačnou alebo kratšou dobou splatnosti. Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty sa vo výkaze finančnej pozície vykazujú v amortizovanej hodnote (AC).

2.4.2.2 Pokladničné finančné aktíva

Pokladničné finančné aktíva obsahujú kótované a nekótované dlhopisy so zámerom držať ich až do ich splatnosti a komerčné cenné papiere s pôvodnou splatnosťou dlhšou ako tri mesiace, pričom sa následne klasifikujú v amortizovanej hodnote (AC).

Uvedené dlhopisy a komerčné cenné papiere sa prvotne oceňujú v reálnej hodnote, ktorá predstavuje obstarávaciu cenu plus všetky priamo priraditeľné transakčné náklady. Rozdiel medzi vstupnou cenou a výkupnou hodnotou sa amortizuje v súlade s metódou efektívnej úrokovej miery počas zostávajúceho trvania nástroja.

2.4.2.3 Úvery a zálohové platby

Portfólio úverov a preddavkov môže pozostávať z dlhových nástrojov, ako sú úvery a dlhové cenné papiere vrátane dlhopisov, bankoviek alebo certifikátov vydaných štruktúrovanými jednotkami so zámerom držať ich až do ich splatnosti a inkasovať zmluvné peňažné toky.

Úvery a zálohové platby zahŕňajú:

- úvery a zálohové platby v amortizovanej hodnote (AC),
- úvery a zálohové platby povinne oceňované v reálnej hodnote prostredníctvom ocenenia zisku a straty (FVTPL).

Úvery poskytované z nástroja sa vykazujú v aktívach nástroja, keď je dlžníkovi vyplatená hotovosť. Nevyplatené časti úverov sa účtujú v podsúvahe v ich nominálnej hodnote. Úvery, ktoré prejdú testom SPPI, sa najprv zaúčtujú v obstarávacej cene (čistá uhradená suma), čo je reálna hodnota hotovosti vynaloženej na vznik úveru vrátane všetkých transakčných nákladov, a následne sa ocenia v amortizovanej hodnote (AC) pomocou metódy efektívnej úrokovej miery.

Dlhové cenné papiere sa vykazujú v aktívach nástroja, keď je emitentovi vyplatená hotovosť, a môžu mať podobu zmluvne naviazaného dlhového nástroja alebo dlhového nástroja v rámci jedinej tranže. Nevyplatené časti úverov sa zaúčtujú v podsúvahe v ich nominálnej hodnote. Dlhové cenné papiere sa prvotne oceňujú v obstarávacej cene, ktorá predstavuje reálnu hodnotu plus všetky priamo priraditeľné transakčné náklady, a následne sa ocenia v amortizovanej hodnote (AC) pomocou metódy efektívnej úrokovej miery. Rozdiel medzi vstupnou cenou a výkupnou hodnotou sa amortizuje v súlade s metódou efektívnej úrokovej miery počas zostávajúceho trvania nástroja.

Politika zníženia hodnoty úverov a zálohových platieb je opísaná v poznámke 2.4.2.

Úvery a zálohové platby, ktoré nespĺňajú kritériá SPPI, sa povinne oceňujú v reálnej hodnote prostredníctvom ocenenia zisku a straty (FVTPL). Použitá metóda oceňovania reálnou hodnotou vychádza z techniky diskontovaných peňažných tokov alebo z likvidačnej hodnoty.

Pre viac informácií o vplyve reformy IBOR na preceňovanie úverov a zálohových platieb v amortizovanej hodnote pozri príslušné odseky v poznámke 2.4.2 – Klasifikácia a oceňovanie/Modifikácia.

2.4.2.4 Akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom

V rámci nástroja existujú dva typy kapitálových investícií: i) priame kapitálové investície a ii) investície do fondov rizikového kapitálu. Akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom sa prvotne vykazujú v reálnej hodnote plus transakčné náklady. Následne sa zmeny v reálnej hodnote vrátane ziskov a strát z prevodov cudzej meny vykazujú vo výkaze ziskov a strát a iných zložiek úplného príjmu v položke čistý výsledok z akcií a iných cenných papierov s premenlivým výnosom.

Nevyčerpaná, ale viazaná časť týchto investícií sa účtuje ako konsolidované podsúvahové záväzky v ich nominálnej hodnote.

Oceňovanie finančných nástrojov reálnou hodnotou

Reálna hodnota sa stanoví pomocou metódy agregovanej čistej hodnoty aktív (NAV) (pričom sa predpokladá, že napriek absencii ľahko zistiteľnej trhovej hodnoty NAV predstavuje najlepší odhad reálnej hodnoty). V prípade nekótovanej investície, keď nie je možné stanoviť reálnu hodnotu na základe aktívnych trhov, sa reálna hodnota stanoví pomocou uznávaných techník oceňovania (poznámka 4.2.1).

Pripísateľná NAV je upravená o udalosti, ktoré sa odohrali medzi dátumom poslednej dostupnej NAV a dátumom súvahy, v rozsahu, v ktorom riadiaci výbor považuje takúto úpravu za závažnú. Významné úpravy sa menia, kým správna rada neprijme finančné výkazy za daný rok. V tejto súvislosti vzhľadom na všeobecný kontext neistoty, rôzne riziká vznikajúce v dôsledku ruskej invázie na Ukrajinu a volatilitu, pokiaľ ide o výkonnosť, banka posilnila svoje techniky oceňovania, aby odhadla akúkoľvek úpravu reálnej hodnoty kapitálových investícií v prípade čistých reálnych hodnôt, ktoré správcovia fondov nevykázali ku dňu vykázania finančných výkazov nástroja.

V prípade osobitných investícií, keď čisté reálne hodnoty nie je možné ľahko stanoviť, sa môžu použiť iné usmernenia, napríklad medzinárodné usmernenia pre hodnotenie oceňovania súkromného a rizikového kapitálu (IPEV), ako ich uverejnila rada IPEV, pričom sa bude vyžadovať podrobnejšie monitorovanie a preskúmanie. Fondy možno v súlade s touto metódou interne rozdeliť do troch kategórií:

- kategória I – fondy, ktoré prijali požiadavky na stanovenie reálnej hodnoty uvedené v IFRS 13 alebo usmerneniach IPEV, v prípade ktorých sa vykonáva osobitné preskúmanie na zabezpečenie toho, že NAV predstavuje spoľahlivý odhad reálnej hodnoty,
- kategória II – fondy, ktoré prijali iné zásady oceňovania (napríklad bývalé zásady oceňovania EVCA z roku 2001) alebo štandardy, ktoré možno považovať za štandardy v súlade s IFRS 13, v prípade ktorých možno vypočítať ekvivalent NAV, a
- kategória III – fondy, ktoré neprijali požiadavky na stanovenie reálnej hodnoty uvedené v IFRS 13 ani iné zásady oceňovania v súlade s IFRS 13.

Posúdenie významného vplyvu

Podiely nadobudnuté nástrojom sú zvyčajne investície do súkromného kapitálu alebo fondov rizikového kapitálu. Na základe zaužívanej praxe takéto investície sú vo všeobecnosti investície upísané viacerými investormi, z ktorých ani jeden nemôže individuálne ovplyvniť bežnú prevádzku a investičnú činnosť takéhoto fondu. V dôsledku toho akékoľvek členstvo investora v riadiacom orgáne takéhoto fondu v zásade tohto investora neoprávňuje ovplyvňovať bežnú prevádzku fondu. Okrem toho jednotliví investori do súkromného kapitálu alebo fondu rizikového kapitálu nestanovujú politiky fondu, ako napr. politiku rozdelenia dividend alebo iných rozdelení. Takéto rozhodnutia obvykle prijíma manažment fondu na základe dohody akcionárov, ktorou sa riadia práva a povinnosti manažmentu a všetkých akcionárov fondu. Dohoda akcionárov takisto vo všeobecnosti bráni jednotlivým investorom v dvojstrannom vykonávaní významných transakcií s fondom, vo vzájomnej zámene riadiaceho personálu alebo v získaní privilegovaného prístupu k základným technickým informáciám. Investície nástroja sa vykonávajú v súlade s uvedenou zaužívanou praxou a tým sa zabezpečuje, že nástroj neovláda žiadne investície ani nemá na ne žiaden značný vplyv v zmysle IFRS 10 a IAS 28 vrátane investícií, v ktorých má nástroj viac ako 20 % hlasovacích práv.

2.4.3 Finančné záruky

Zmluvy o finančných zárukách sú zmluvy, v rámci ktorých sa od nástroja vyžaduje, aby vykonal konkrétne platby na splatenie straty, ktorá vznikne držiteľovi z dôvodu, že konkrétny dlžník nevykonal platby v čase splatnosti v súlade s podmienkami dlhového nástroja.

Podľa existujúcich pravidiel tieto záruky nezodpovedajú vymedzeniu poistnej zmluvy (IFRS 4 Poistné zmluvy).

Finančné záruky sa účtujú podľa IFRS 9 – Finančné nástroje, a to buď ako deriváty, alebo ako finančné záruky v závislosti od ich vlastností a charakteristík podľa vymedzenia v IFRS 9.

Účtovná politika pre deriváty sa zverejňuje podľa poznámky 2.4.5.

Finančné záruky sa prvotne vykazujú vo výkaze finančnej pozície v položke „Rezervy na vydané záruky“ v reálnej hodnote plus transakčné náklady, ktoré sú priamo priraditeľné vydaniu finančných záruk. Pri prvotnom vykázaní zodpovedá záväzok platby čistej súčasnej hodnote očakávaného prílevu prémií alebo prvotnej očakávanej straty.

V nadväznosti na prvotné vykázanie sa finančné záruky oceňujú na základe jednej z uvedených hodnôt podľa toho, ktorá je vyššia:
– sumy opravnej položky na stratu stanovenej podľa IFRS 9 a
– prvotne vykázanej prémie mínus príjem vykázaný v súlade so zásadami IFRS 15.

Akékoľvek zvýšenie alebo zníženie čistého záväzku (oceňovaného podľa IFRS 9), ktoré sa týka finančných záruk iných ako platieb v rámci výziev na uplatnenie záruky, sa vykazuje vo výkaze ziskov alebo strát a iných zložiek úplného príjmu v časti „Zmeny v rezervách na záruky“.

Prijatá prémia sa vykáže vo výkaze ziskov a strát a iných zložiek úplného príjmu v časti „Príjem z poplatkov a provízií“ na základe plánu amortizácie v súlade s IFRS 15 počas životnosti finančnej záruky.

2.4.4 Finančné záväzky okrem derivátov

Klasifikácia a oceňovanie

Finančné záväzky

Finančný záväzok sa oceňuje v amortizovanej hodnote s výnimkou finančných záväzkov, ktoré spĺňajú vymedzenie záväzkov držaných na obchodovanie (napr. derivátové záväzky).

Finančný záväzok sa v rámci nástroja odúčtuje, keď sú s ním súvisiace zmluvné záväzky vyrovnané, zrušené, alebo ich platnosť uplynula.

2.4.5 Derivátové finančné nástroje

Derivátové finančné nástroje zahŕňajú krížové menové swapy, krížové menovo-úrokové swapy a krátkodobé menové swapy („devízové swapy“).

Derivátové finančné nástroje sa prvotne vykazujú na základe dátumu uskutočnenia obchodu.

Nástroj môže počas bežného priebehu svojich operácií uzavrieť swapové zmluvy s cieľom zaistiť určité operácie poskytovania úverov alebo zmluvy na menové forwardy s cieľom zaistiť svoje menové pozície, ktoré sú denominované v aktívne obchodovateľných menách iných, ako je euro, s cieľom vyrovnať akýkoľvek zisk alebo stratu v dôsledku kolísania výmenného kurzu.

Všetky deriváty sa oceňujú v reálnej hodnote prostredníctvom ocenenia zisku a straty (FVTPL) a vykazujú sa ako derivátové finančné nástroje. Reálne hodnoty sa odvodzujú predovšetkým z diskontovaných modelov peňažných tokov, modelov oceňovania opcií a z kotácií tretích strán.

Deriváty sa účtujú v reálnej hodnote ako aktíva v prípade, že ich reálna hodnota je kladná, a ako záväzky v prípade, že ich reálna hodnota je záporná. Zmeny reálnej hodnoty derivátových finančných nástrojov sú uvedené vo výkaze ziskov a strát a iných zložiek úplného príjmu v položke „Zmena reálnej hodnoty derivátových finančných nástrojov“.

Podľa IFRS 9 boli požiadavky na rozvetvovanie vložených derivátov na finančné aktíva alebo finančné záväzky eliminované, a preto sa hybridná zmluva na základe uvedeného klasifikuje buď celá ako finančné aktíva, alebo ako finančné záväzky.
Peňažné toky derivátov sa príslušne vymedzili pomocou záložných sadzieb Medzinárodnej asociácie pre swapy a deriváty (ISDA), ktoré nahradili referenčné hodnoty LIBOR[14]. Pre viac informácií o vplyve reformy IBOR na derivátové nástroje pozri poznámku 6.

2.4.6 Príspevky

Príspevky od členských štátov sa vo výkaze finančnej pozície vykazujú ako pohľadávky v deň rozhodnutia Rady, v ktorom sa stanovuje finančný príspevok od členských štátov v prospech nástroja.

Príspevky členských štátov spĺňajú tieto podmienky a následkom toho sa klasifikujú ako vlastné imanie:
– ako je vymedzené v dohode o poskytnutí príspevku, oprávňujú členské štáty rozhodnúť o použití čistých aktív nástroja, ak je nástroj v likvidácii,
– sú v triede nástrojov, ktorá je podriadená všetkým ostatným triedam nástrojov,
– všetky finančné nástroje v triede nástrojov, ktoré sú podriadené všetkým ostatným triedam nástrojov, majú zhodné znaky,
– nástroj neobsahuje žiadne prvky, ktoré by vyžadovali klasifikáciu ako záväzok a
– celkové očakávané peňažné toky priraditeľné k nástroju počas jeho životnosti sú v podstatnej miere založené na hospodárskom výsledku, zmene vykázaných čistých aktív alebo zmene reálnej hodnoty vykázaných a nevykázaných čistých aktív nástroja počas životnosti nástroja.

Príspevky sa vo finančných výkazoch klasifikujú a oceňujú v amortizovanej hodnote (AC).

[14] Peňažné toky odkazujúce na sadzbu USD LIBOR sa vymedzujú pomocou referenčných hodnôt LIBOR v prípade, že nastavenia pre sadzbu USD LIBOR ešte nie sú ukončené.

2.4.7 Úroky a podobné príjmy

Úroky z úverov poskytnutých z nástroja sa účtujú vo výkaze ziskov a strát a iných zložiek úplného príjmu („Úroky a podobné príjmy“) a vo výkaze finančnej pozície („Úvery a zálohové platby“) na základe časového rozlíšenia pri použití efektívnej úrokovej miery, pričom efektívnou úrokovou mierou je miera, ktorou sa presne diskontujú odhadované budúce hotovostné platby alebo príjmy počas očakávanej životnosti úveru na čistú účtovnú hodnotu úveru. Po znížení zaúčtovanej hodnoty úveru v dôsledku zníženia hodnoty sa výnosy z úrokov naďalej vykazujú s použitím pôvodnej efektívnej úrokovej miery, ktorá sa uplatňuje na novú účtovnú hodnotu.

Úroky z POCI úverov sa účtujú vo výkaze ziskov a strát a iných zložiek úplného príjmu („Úroky a podobné príjmy“) a vo výkaze finančnej pozície („Úvery a zálohové platby“) na základe časového rozlíšenia pri použití efektívnej úrokovej miery upravenej o kreditné riziko počas celej životnosti úveru, teda miery, ktorou sa presne diskontujú odhadované budúce hotovostné platby alebo príjmy počas očakávanej životnosti úveru na amortizovanú hodnotu úveru.

Bonifikácia úrokov prijatá do prostriedkov nástroja sa časovo rozlišuje a vykazuje ako úprava efektívneho výnosu, pričom sa vo výkaze ziskov a strát účtuje v rámci Úrokov a podobných príjmov počas obdobia od poskytnutia bonifikovaného úveru po jeho splatenie.

Poplatky za záväzky sú odložené a vykázané v príjmoch pomocou metódy efektívnej úrokovej miery počas obdobia od poskytnutia príslušného úveru po jeho splatenie a zapisujú sa do výkazu ziskov a strát a iných zložiek úplného príjmu ako úroky a podobné príjmy.

2.4.8 Bonifikácia úrokov a technická pomoc

Nástroj spravuje prostriedky na bonifikáciu úrokov a technickú pomoc ako súčasť svojej činnosti v mene členských štátov.

Časť príspevkov členských štátov, ktorá je pridelená na platby bonifikácie úrokov a technickej pomoci, nie je zaúčtovaná do prostriedkov prispievateľov nástroja, ale je klasifikovaná ako suma dlžná tretím stranám. Nástroj spravuje vyplácanie prostriedkov koncovým prijímateľom a následne znižuje sumy dlžné tretím stranám.

Ak sa príspevky na bonifikáciu úrokov a technickú pomoc neposkytnú v plnej výške, reklasifikujú sa ako príspevok v prospech nástroja.

2.4.9 Výnosy z úrokov z peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov

Výnosy z úrokov z peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov sa vykazujú vo výkaze ziskov a strát a iných zložiek úplného príjmu nástroja na základe časového rozlíšenia.

2.4.10 Poplatky, provízie a dividendy

Poplatky získané za služby poskytované počas príslušnej lehoty sú vykázané ako príjmy v čase, keď boli služby poskytnuté, zatiaľ čo poplatky získané za uskutočnenie významného úkonu sa vykazujú ako príjem v okamihu dokončenia významného úkonu. Tieto poplatky sú uvedené vo výkaze ziskov a strát a iných zložiek úplného príjmu ako príjmy z poplatkov a provízií.

Dividendy súvisiace s akciami a inými cennými papiermi s premenlivým výnosom sa vykazujú hneď po prijatí a uvádzajú vo výkaze ziskov a strát a iných zložiek úplného príjmu v rámci čistých realizovaných ziskov z akcií a iných cenných papierov s premenlivým výnosom.

2.4.11 Zdaňovanie

V Protokole o výsadách a imunitách Európskej únie, ktorý je prílohou k zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, sa stanovuje, že aktíva, príjmy a ostatný majetok inštitúcií Únie sú oslobodené od všetkých priamych daní.

3 Riadenie rizík

Táto poznámka obsahuje informácie o expozícii nástroja voči kreditným a finančným rizikám, ich riadení a kontrole, najmä pokiaľ ide o primárne riziká spojené s použitím finančných nástrojov. Ide o:

- kreditné riziko – riziko straty vyplývajúcej z nesplácania zo strany klienta alebo protistrany, ktoré vzniká pri kreditnej expozícii vo všetkých formách, vrátane rizika vyrovnania[15],
- riziko likvidity – riziko, že účtovná jednotka nebude schopná financovať nárast aktív a splniť svoje záväzky v čase ich splatnosti bez toho, aby to spôsobilo neprijateľné straty.
- trhové riziko – riziko, že zmeny trhových cien, ako sú napr. úrokové sadzby, ceny cenných papierov a výmenné kurzy ovplyvnia príjmy účtovnej jednotky alebo hodnotu finančných nástrojov, ktoré má v držbe.

3.1 Organizácia riadenia rizík

EIB priebežne upravuje rámec riadenia rizík nástroja.

Riaditeľstvo pre riadenie rizík EIB nezávisle identifikuje, posudzuje a monitoruje riziká, ktorým je nástroj vystavený, a podáva o nich správy. V rámci štruktúry, v ktorej je zachované rozdelenie úloh, je riadenie rizík nezávislé od Front Office oddelenia, pričom poskytuje druhé stanovisko k všetkým návrhom predloženým Front Office oddelením, ktoré majú dôsledky týkajúce sa rizika.

Na úrovni EIB podáva manažér zodpovedný za riadenie rizík na úrovni skupiny (ďalej len „GCRO“) správy o rizikách skupiny Predstavenstvu EIB pod dohľadom člena predstavenstva zodpovedného za riadenie rizík. GCRO má priamy prístup k výboru pre politiku rizík a môže písať priamo Správnej rade EIB a komunikovať s ňou v akejkoľvek záležitosti z oblasti svojej pôsobnosti.

3.2 Kreditné riziko

Kreditné riziko je riziko straty vyplývajúcej z nesplácania zo strany klienta alebo protistrany, ktoré vzniká pri kreditnej expozícii vo všetkých formách, vrátane rizika vyrovnania.

3.2.1 Politika v oblasti kreditného rizika

Pri uskutočňovaní kreditnej analýzy protistrán, pokiaľ ide o úvery, EIB posudzuje kreditné riziko a očakávanú stratu s cieľom kvantifikovať a oceniť toto riziko. EIB vypracovala metodiku interného ratingu (IRM) na určenie interného ratingu príjemcov úverov alebo ručiteľov v súvislosti s úvermi. Metodika je založená na systéme hodnotiacich listov určených pre každý hlavný typ protistrany úveru (napr. podniky, finančné inštitúcie atď.). Ak sa zohľadní osvedčená banková prax uplatniteľná na EIB a zásady stanovené v rámci Bazilejskej dohody o kapitáli (Bazilej II), všetky strany, ktoré sú významné pre kreditný profil konkrétnej transakcie, sa klasifikujú do kategórií interného ratingu použitím IRM na konkrétny typ protistrany. Každej protistrane je pripísaný interný rating, ktorý odzrkadľuje pravdepodobnosť jej zlyhania na základe hĺbkovej analýzy rizikového profilu tohto subjektu z obchodného a finančného hľadiska a operatívneho kontextu rizika krajiny. V prípade potreby sa vykonajú odborné úpravy s prihliadnutím na podporu zo strany materskej spoločnosti alebo vládnu podporu právnych subjektov a konečný rating umožňuje zmeny, aby sa zohľadnili informácie (napr. trhové ceny), ktoré nie sú uvedené v hodnotiacom liste.

Pri posúdení kreditného rizika projektového financovania a ostatných štruktúrovaných operácií s obmedzeným postihom sa používajú nástroje kreditného rizika relevantné pre daný sektor zamerané najmä na dostupnosť peňažných tokov a kapacitu dlhovej služby. Tieto nástroje zahŕňajú analýzu zmluvného rámca projektu, analýzu protistrany a simulácie peňažných tokov. Podobne ako v prípade podnikov a finančných inštitúcií je každému projektu pripísaný interný rating. A nakoniec suverénne štáty mimo EÚ hodnotí ekonomické oddelenie na základe štatistického modelu.

Všetky interné ratingy sa počas trvania úveru monitorujú a pravidelne aktualizujú.

Neštátne operácie v relevantných prípadoch podliehajú osobitným limitom týkajúcim sa objemu transakcií a veľkosti protistrany. Limity protistrán sa v príslušných prípadoch stanovujú podľa konsolidovanej úrovne expozície skupiny. Takéto limity zvyčajne odzrkadľujú okrem iného výšku vlastných zdrojov protistrán.

Na zmiernenie kreditného rizika používa EIB vo vhodných individuálnych prípadoch rôzne zlepšenia kreditnej kvality, a to okrem iného cenné papiere súvisiace s projektom alebo protistranou, záruky a zmluvné doložky v závislosti od povahy dlžníka a typu operácie.

Nástroj nepoužíva na zmiernenie kreditného rizika žiadne kreditné deriváty.

[15] Riziko vyrovnania je definované ako riziko možných strát vyplývajúcich z transakcií, ktoré zostanú nevyrovnané po ich dátume splatnosti a/alebo z transakcií, ktoré sa vyrovnajú neskôr, než je uplatniteľný trhový štandard. Vzhľadom na povahu operácií nástroja najrelevantnejšími nástrojmi, ktoré sú ovplyvnené rizikom vyrovnania, sú deriváty uzavreté bankou, ktoré znamenajú výmenu v cudzej mene. Na riadenie rizika vyrovnania sa vzťahujú usmernenia o finančnom riziku.

3.2.2 Maximálna expozícia voči kreditnému riziku bez zohľadnenia kolaterálov a iných zlepšení kreditnej kvality

V nasledujúcej tabuľke sa uvádza maximálna expozícia voči kreditnému riziku súčastí výkazu finančnej pozície vrátane derivátov. Maximálna expozícia sa uvádza v hrubom vyjadrení, bez účinku zmiernenia rizika pomocou kolaterálu.

Maximálna expozícia (v tis. EUR)	31.12.2022	31.12.2021
AKTÍVA		
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	1 451 970	1 358 564
Pohľadávky voči prispievateľom	85 321	85 210
Pokladničné finančné aktíva	73 003	-
Derivátové finančné nástroje	75 852	7
Úvery a zálohové platby	1 849 786	1 986 281
Iné aktíva	950	1 086
Spolu	**3 536 882**	**3 431 148**
Rezervy na úverové prísľuby	**-16 583**	**-16 602**
PODSÚVAHA		
Podmienené záväzky		
– Vydané záruky	-	1 499 675
Záväzky		
– Nevyplatené úvery	1 671 851	1 677 411
– Nevydané záruky	49 378	256 299
Celková podsúvaha	**1 721 229**	**3 433 385**
Celková kreditná expozícia	**5 241 528**	**6 847 931**

3.2.3 Kreditné riziko z úverov a zálohových platieb

3.2.3.1 Ocenenie kreditného rizika úverov a zálohových platieb

Úvery a zálohové platby alebo záruky, ktoré nástroj poskytuje, podliehajú komplexnému posudzovaniu rizika a kvantifikácii odhadov očakávanej straty, ktoré sa zohľadňujú pri zaradení úverov do jednotlivých kategórií. Operácie v rámci IFE (opísané v poznámke 24), s výnimkou sprostredkovaných úverov, podliehajú zásadám rizika všeobecného mandátu, ako sa stanovuje v usmerneniach EIB o kreditnom a akciovom riziku. Kategórie úverov sú stanovené podľa všeobecne prijatých kritérií založených na kvalite dlžníka, dobe splatnosti úveru, záruke a v prípade potreby na ručiteľovi.

Systém klasifikácie úverov zahŕňa metodiky, postupy, databázy a systémy IT, ktoré podporujú hodnotenie kreditného rizika operácií poskytovania úverov a kvantifikáciu odhadov očakávanej straty. Tento systém sumarizuje veľké množstvo informácií s cieľom ponúknuť relatívne poradie kreditného rizika úverov. Klasifikácia úveru odráža súčasnú hodnotu odhadovanej úrovne „očakávanej straty“, ktorá je výsledkom pravdepodobnosti zlyhania hlavných dlžníkov, expozície voči riziku a závažnosti straty v prípade zlyhania. Klasifikácia úverov sa používa na tieto účely:

- ako pomôcka na dôkladnejšie a kvantitatívnejšie posúdenie rizika poskytovania úverov,
- ako ukazovateľ zmien kreditného rizika na účely stanovenia priorít monitorovacieho úsilia,
- ako opis kvality úverového portfólia k danému dátumu, a
- ako vstup do rozhodovania o ocenení rizika.

Pri stanovovaní klasifikácie úverov sa zohľadňujú tieto faktory:

i) Úverová bonita dlžníka: oddelenie riadenia rizík nezávisle skúma dlžníkov a hodnotí ich bonitu na základe vnútorných metodík a externých údajov. V súlade s prístupom interných ratingov podľa Bazilej III banka vypracovala metodiku vnútorného ratingu (IRM) na určenie vnútorného ratingu dlžníkov a ručiteľov. Táto metodika je založená na súbore hodnotiacich listov pre jednotlivé typy definovaných protistrán.

ii) Korelácia zlyhania: kvantifikuje pravdepodobnosť finančných ťažkostí, ktoré vzniknú zároveň dlžníkovi i ručiteľovi. Čím vyššia je korelácia medzi pravdepodobnosťou zlyhania dlžníka i ručiteľa, tým nižšia je hodnota záruky a tým nižšia (horšia) je klasifikácia úveru.

iii) Hodnota záručných nástrojov a cenných papierov: táto hodnota sa posudzuje na základe kombinácie bonity emitenta a typu použitého nástroja.

iv) Uplatniteľná miera uspokojenia pohľadávky: ide o sumu, o ktorej sa predpokladá, že bude vymožená po zlyhaní zo strany príslušnej protistrany, vyjadrenú ako percentuálny podiel príslušnej úverovej expozície.

v) Zmluvný rámec: náležitý zmluvný rámec zvýši kvalitu úveru a jeho klasifikáciu.

vi) Trvanie úveru alebo všeobecnejšie peňažné toky úveru: za predpokladu, že ostatné podmienky sú nezmenené, čím dlhšie úver trvá, tým vyššie je riziko vzniku ťažkostí pri jeho spravovaní.

Očakávaná strata úveru sa vypočíta na základe uvedených piatich faktorov. V závislosti od výšky očakávanej straty sa úver zaradí do jednej z týchto kategórií klasifikácie úverov:

„A“ Úvery prvotriednej kvality, v rámci ktorých existujú tri podkategórie:

„A0“ zahŕňa úvery poskytnuté členskému štátu EÚ alebo ním zaručené, pri ktorých je očakávaná strata na úrovni 0 %.

„A+“ zahŕňa úvery poskytnuté subjektom iným ako členské štáty EÚ (alebo nimi zaručené), v súvislosti s ktorými sa neočakáva žiadne zhoršenie kvality počas ich trvania.

„A-“ zahŕňa tie operácie poskytovania úverov, pri ktorých existuje určitá pochybnosť o udržaní súčasného stavu, ale kde sa očakáva len obmedzené zhoršenie situácie.

„B“ Úvery vysokej kvality: Tieto úvery predstavujú triedu aktív, v prípade ktorých je banka spokojná, hoci nevylučuje menšie zhoršenie situácie v budúcnosti. B+ a B- sa používajú na označenie relatívnej pravdepodobnosti, že nastane možnosť takéhoto zhoršenia situácie.

„C“ Úvery dobrej kvality: Príkladom môžu byť nezabezpečené úvery poskytnuté dôveryhodným bankám a podnikom s jednorazovou splátkou po 7 rokoch, alebo s ekvivalentným umorovaním, dobou splatnosti pri uhradení.

„D“ Táto kategória ratingu predstavuje hranicu medzi úvermi „prijateľnej kvality“ a úvermi s určitými ťažkosťami. Túto hranicu v klasifikácii úverov presnejšie vymedzujú podkategórie D+ a D-. Úvery s ratingom D- si vyžadujú zvýšené monitorovanie.

„E“ Táto kategória klasifikácie úverov zahŕňa úvery s rizikovým profilom vyšším v porovnaní so všeobecne akceptovaným rizikom. Zahŕňa takisto úvery, ktoré počas svojej životnosti zaznamenali viaceré problémy a vznik stratovej situácie v ich prípade nie je možné vylúčiť. Z tohto dôvodu sa tieto úvery prísne monitorujú. Podkategórie E+ a E- rozlišujú intenzitu tohto monitorovania. Operácie s ratingom E- sú operácie s vysokou pravdepodobnosťou, že dlhová služba nebude načas dodržaná a bude potrebná reštrukturalizácia dlhu, čo môže viesť k strate zo zníženia hodnoty.

„F“ (fail) zahŕňa úvery predstavujúce neprijateľné riziká. Úvery s ratingom F- môžu vzniknúť len z neuhradených transakcií, ktoré po ich podpísaní zaznamenali nepredvídané, výnimočné a dramaticky sa zhoršujúce okolnosti. Všetky operácie so stratou istiny pre nástroj sú hodnotené ratingom F a uplatňujú sa na ne osobitné ustanovenia.

V tabuľke v časti 3.2.3.3 sa nachádza analýza kreditnej kvality úverového portfólia nástroja podľa vyššie opísaných kategórií klasifikácie úverov.

3.2.3.2 Analýza expozície voči kreditnému riziku týkajúca sa poskytnutých úverov

V nasledujúcej tabuľke sa uvádza maximálna expozícia (čistá účtovná hodnota) voči kreditnému riziku podpísaných úverov a zálohových platieb (vyplatených a nevyplatených) podľa typu dlžníka pri zohľadnení záruk poskytnutých ručiteľmi:

K 31. 12. 2022 **v tis. EUR**	**Zaručené**	**Iné zlepšenia kreditnej kvality**	**Nezaručené**	**Spolu**	**% z vyplatených spolu**
Finančné inštitúcie	64 625	-	1 095 467	**1 160 092**	**63 %**
Podniky	182 460	-	285 216	**467 676**	**25 %**
Subjekty verejného sektora	18 902	-	218	**19 120**	**1 %**
Štáty	-	311	202 587	**202 898**	**11 %**
Vyplatené spolu	**265 987**	**311**	**1 583 488**	**1 849 786**	**100 %**
Nevyplatené	**149 506**	**-**	**1 505 762**	**1 655 268**	
Vyplatené a nevyplatené spolu	**415 493**	**311**	**3 089 250**	**3 505 054**	

K 31. 12. 2021 **v tis. EUR**	**Zaručené**	**Iné zlepšenia kreditnej kvality**	**Nezaručené**	**Spolu**	**% z vyplatených spolu**
Finančné inštitúcie	74 086	-	1 115 656	**1 189 742**	**60 %**
Podniky	211 067	-	368 877	**579 944**	**29 %**
Subjekty verejného sektora	20 776	-	664	**21 440**	**1 %**
Štáty	-	917	194 238	**195 155**	**10 %**
Vyplatené spolu	**305 929**	**917**	**1 679 435**	**1 986 281**	**100 %**
Nevyplatené	**193 663**	**-**	**1 467 146**	**1 660 809**	
Vyplatené a nevyplatené spolu	**499 592**	**917**	**3 146 581**	**3 647 090**	

Riaditeľstvo pre riadenie a monitorovanie portfólia zodpovedá za vykonávanie monitorovania dlžníkov a ručiteľov, ako aj za monitorovanie projektov so zreteľom na finančný a zmluvný aspekt. Úverová bonita úverov nástroja, dlžníkov a ručiteľov sa teda kontinuálne monitoruje, a to najmenej raz ročne, v prípade potreby alebo vzniku úverových udalostí však aj častejšie. Riaditeľstvo pre riadenie a monitorovanie portfólia najmä overuje, či sa dodržiavajú zmluvné práva, a v prípade zníženia ratingu a/alebo porušenia zmluvných podmienok prijíma nápravné opatrenia. Podľa potreby sa prijímajú zmierňujúce opatrenia v súlade s usmerneniami o kreditnom riziku. Takisto v prípade obnovení bankových záruk získaných za poskytnuté úvery je zabezpečené ich nahradenie alebo včasné prijatie opatrení.

3.2.3.3 Analýza kreditnej kvality podľa typu dlžníka

V nasledujúcej tabuľke sa uvádza analýza kreditnej kvality úverového portfólia nástroja k 31. decembru 2022 a k 31. decembru 2021 podľa jednotlivých kategórií úverov na základe podpísaných expozícií (vyplatených a nevyplatených):

K 31. 12. 2022 v tis. EUR		**Vysoký stupeň**	**Štandardný stupeň**	**Min. akcept. riziko**	**Vysoké riziko**	**Bez stupňa***	**Spolu**	**% z celkového objemu**
		A až B-	**C**	**D+**	**D- a menej**			
Dlžník	Finančné inštitúcie	293 458	349 628	103 133	1 030 131	-	**1 776 350**	**51 %**
	Podniky	96 413	52 092	-	703 374	226 750	**1 078 629**	**31 %**
	Subjekty verejného sektora	-	18 902	-	-	218	**19 120**	**1 %**
	Štáty	51 976	2 771	8 363	567 845	-	**630 955**	**17 %**
Spolu		**441 847**	**423 393**	**111 496**	**2 301 350**	**226 968**	**3 505 054**	**100 %**

* Úverové operácie ocenené vo FVTPL

K 31. 12. 2021 v tis. EUR		**Vysoký stupeň**	**Štandardný stupeň**	**Min. akcept. riziko**	**Vysoké riziko**	**Bez stupňa***	**Spolu**	**% z celkového objemu**
		A až B-	**C**	**D+**	**D- a menej**			
Dlžník	Finančné inštitúcie	285 924	109 219	443 921	1 130 146	-	**1 969 210**	**54 %**
	Podniky	108 621	49 059	12 253	532 735	315 011	**1 017 679**	**28 %**
	Verejné inštitúcie	-	20 776	-	-	664	**21 440**	**1 %**
	Štáty	917	2 529	3 360	631 955	-	**638 761**	**17 %**
Spolu		**395 462**	**181 583**	**459 534**	**2 294 836**	**315 675**	**3 647 090**	**100 %**

* Úverové operácie ocenené vo FVTPL

3.2.3.4 Rozdelenie rizika úverov a zálohových platieb

3.2.3.4.1 Geografická analýza

Úverové portfólio nástroja je možné podľa krajiny dlžníka analyzovať podľa týchto geografických regiónov (v tis. EUR):

Krajina dlžníka	**31.12.2022**	**31.12.2021**
Keňa	338 790	321 069
Egypt	309 312	345 810
Nigéria	266 294	237 992
Etiópia	107 988	96 391
Rwanda	94 247	64 169
Maurícius	93 509	101 446
Barbados	82 735	85 058
Regionálne – AKT	69 920	208 795
Zambia	56 729	52 345
Kamerun	56 586	42 097
Uganda	51 388	61 033
Senegal	38 153	42 968
Kongo (Konžská demokratická republika)	36 772	48 766
Tanzánia	33 431	46 423
Nová Kaledónia	31 684	37 098
Dominikánska republika	25 879	19 076
Zimbabwe	23 147	14 708
Jamajka	18 902	20 776
Guinea	15 242	18 972
Mauritánia	11 029	11 921
Pobrežie Slonoviny	10 976	-
Mali	9 856	12 120
Malawi	9 587	14 898
Kapverdy	9 016	11 718
Ghana	8 648	15 835
Kajmanie ostrovy	8 521	8 692
Mozambik	7 094	9 107
Burkina Faso	4 767	3 581
Svätá Lucia	4 674	-
Francúzska Polynézia	3 118	5 783
Benin	2 958	4 023
Seychely	2 933	2 529
Mikronézia	2 811	2 872
Eswatini	1 515	1 792
Samoa	645	909
Vanuatu	525	866
Haiti	332	1 208
Kongo	73	-
Angola	-	12 253
Niger	-	1 182
Spolu	**1 849 786**	**1 986 281**

3.2.3.4.2 Analýza podľa priemyselného sektora

V nasledujúcej tabuľke sa uvádza analýza úverového portfólia nástroja podľa priemyselného sektora dlžníka. Operácie, ktoré boli najprv vyplatené finančnému prostredníkovi pred ich vyplatením koncovému prijímateľovi, sú vykázané v položke „Terciárny sektor a iné“ (v tis. EUR):

Priemyselný sektor dlžníka	**31.12.2022**	**31.12.2021**
Finančné služby	1 160 133	1 190 407
Verejná správa	202 898	195 154
Elektrina	193 597	211 761
Chemické látky	108 652	111 251
Telekomunikácie	62 862	12 253
Zdravotná starostlivosť	36 833	170 000
Služby pre podniky, IT a médiá	31 127	34 306
Infraštruktúra leteckej a námornej dopravy	18 902	20 776
Lieky a zdravotnícke pomôcky	12 388	13 684
Investičný tovar	8 853	9 269
Ťažobný a kovospracujúci priemysel	8 415	8 667
Zhodnocovanie odpadu a recyklácia	4 577	5 326
Viacúčelové podniky	525	866
Terciárny sektor a iné	24	2 561
Spolu	**1 849 786**	**1 986 281**

3.2.3.5 Expozícia voči kreditnému riziku pre každý interný rating rizika

EIB používa metodiku interného ratingu v súlade s prístupom na základe interných ratingov podľa Bazilej III. Väčšina protistrán nástroja má pridelený rating na základe tejto metodiky. V tabuľke je uvedené členenie úverového portfólia nástroja s uvedením lepšieho interného ratingu dlžníka alebo ručiteľa, ak je k dispozícii. V prípade, že interný rating nie je k dispozícii, na túto analýzu bol použitý externý rating.

V tabuľke sa nachádzajú podpísané expozície (vyplatené aj nevyplatené) a rizikovo vážené expozície na základe internej metodiky, ktorá sa v nástroji používa na riadenie limitov.

		2022					
v tis. EUR	**ekviv. stupeň Moody's**	**Očakávané úverové straty počas 12 mesiacov**	**Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo neznehodnotené**	**Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo znehodnotené**	**POCI**	**FVTPL**	**Spolu**
Úvery a zálohové platby v amortizovanej hodnote (AC)							
Interný rating 1 – minimálne kreditné riziko	Aaa	-	56 320	-	-	-	**56 320**
Interný rating 2 – veľmi nízke kreditné riziko	Aa1 – Aa3	82 745	-	-	-	-	**82 745**
Interný rating 3 – nízke kreditné riziko	A1 – A3	421	-	-	-	-	**421**
Interný rating 4 – mierne kreditné riziko	Baa1 – Baa3	346 538	-	-	-	-	**346 538**
Interný rating 5 – finančne slabá protistrana	Ba1 – Ba3	82 126	-	-	-	-	**82 126**
Interný rating 6 – vysoké kreditné riziko	B1 – B3	679 725	189 519	-	-	-	**869 244**
Interný rating 7 – veľmi vysoké kreditné riziko	pod Caa1	41 450	273 167	-	-	-	**314 617**
Interný rating 8 – protistrana v stave zlyhania	pod Caa1, ale v stave zlyhania	-	-	63 474	-	-	**63 474**
Úvery a zálohové platby vo FVTPL		-	-	-	-	**142 263**	**142 263**
Opravná položka na stratu a úprava reálnej hodnoty		**-11 370**	**-28 817**	**-21 303**	-	**-46 472**	**-107 962**
Účtovná hodnota úverov a zálohových platieb		**1 221 635**	**490 189**	**42 171**	-	**95 791**	**1 849 786**
Úverové prísľuby							
Interný rating 1 – minimálne kreditné riziko	Aaa	-	-	-	-	-	**-**
Interný rating 2 – veľmi nízke kreditné riziko	Aa1 – Aa3	86 796	-	-	-	-	**86 796**
Interný rating 3 – nízke kreditné riziko	A1 – A3	316 707	-	-	-	-	**316 707**
Interný rating 4 – mierne kreditné riziko	Baa1 – Baa3	109 095	-	-	-	-	**109 095**
Interný rating 5 – finančne slabá protistrana	Ba1 – Ba3	175 880	-	-	-	-	**175 880**
Interný rating 6 – vysoké kreditné riziko	B1 – B3	538 504	50 000	-	-	-	**588 504**
Interný rating 7 – veľmi vysoké kreditné riziko	pod Caa1	62 966	105 669	-	-	-	**168 635**
Interný rating 8 – protistrana v stave zlyhania	pod Caa1, ale v stave zlyhania	-	-	50 000	-	-	**50 000**
Bez interného ratingu*		44 982	-	-	-	-	**44 982**
Úvery a zálohové platby vo FVTPL		-	-	-	-	**131 252**	**131 252**
Opravná položka na stratu a úprava reálnej hodnoty		**-4 834**	**-11 749**	-	-	-	**-16 583**
Účtovná hodnota úverových prísľubov		**1 330 096**	**143 920**	**50 000**	-	**131 252**	**1 655 268**

* Dohody o zastúpení, pre ktoré k dátumu vykazovania neexistuje príslušná protistrana.

3.2.3.5 Expozícia voči úverovému riziku pre každý interný rating rizika (pokračovanie)

		2021					
v tis. EUR	**ekviv. stupeň Moody's**	**Očakávané úverové straty počas 12 mesiacov**	**Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo neznehodnotené**	**Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo znehodnotené**	**POCI**	**FVTPL**	**Spolu**
Úvery a zálohové platby v amortizovanej hodnote (AC)							
Interný rating 1 – minimálne kreditné riziko	Aaa	-	64 876	-	-	-	**64 876**
Interný rating 2 – veľmi nízke kreditné riziko	Aa1 – Aa3	85 059	-	-	-	-	**85 059**
Interný rating 3 – nízke kreditné riziko	A1 – A3	1 056	-	-	-	-	**1 056**
Interný rating 4 – mierne kreditné riziko	Baa1 – Baa3	46 507	-	-	-	-	**46 507**
Interný rating 5 – finančne slabá protistrana	Ba1 – Ba3	435 300	12 288	-	-	-	**447 588**
Interný rating 6 – vysoké kreditné riziko	B1 – B3	556 705	237 898	-	-	-	**794 603**
Interný rating 7 – veľmi vysoké kreditné riziko	pod Caa1	55 928	258 220	-	-	-	**314 148**
Interný rating 8 – protistrana v stave zlyhania	pod Caa1, ale v stave zlyhania	-	-	69 180	-	-	**69 180**
Úvery a zálohové platby vo FVTPL		-	-	-	-	**272 917**	**272 917**
Opravná položka na stratu a úprava reálnej hodnoty		**-3 565**	**-33 268**	**-30 169**	-	**-42 651**	**-109 653**
Účtovná hodnota úverov a zálohových platieb		**1 176 990**	**540 014**	**39 011**	**-**	**230 266**	**1 986 281**
Úverové prísľuby							
Interný rating 2 – veľmi nízke kreditné riziko	Aa1 – Aa3	86 796	-	-	-	-	**86 796**
Interný rating 3 – nízke kreditné riziko	A1 – A3	87 000	-	-	-	-	**87 000**
Interný rating 4 – mierne kreditné riziko	Baa1 – Baa3	61 060	-	-	-	-	**61 060**
Interný rating 5 – finančne slabá protistrana	Ba1 – Ba3	173 963	-	-	-	-	**173 963**
Interný rating 6 – vysoké kreditné riziko	B1 – B3	777 195	18 595	-	-	-	**795 790**
Interný rating 7 – veľmi vysoké kreditné riziko	pod Caa1	45 955	167 782	-	-	-	**213 737**
Interný rating 8 – protistrana v stave zlyhania	pod Caa1, ale v stave zlyhania	-	-	10 000	-	-	**10 000**
Bez interného ratingu*		129 669	27 365	-	-	-	**157 034**
Úvery a zálohové platby vo FVTPL		-	-	-	-	**92 031**	**92 031**
Opravná položka na stratu a úprava reálnej hodnoty		**-1 693**	**-14 909**	-	-	-	**-16 602**
Účtovná hodnota úverových prísľubov		**1 359 945**	**198 833**	**10 000**	-	**92 031**	**1 660 809**

* Dohody o zastúpení, pre ktoré k dátumu vykazovania neexistuje príslušná protistrana.

EIB kontinuálne monitoruje udalosti, ktoré ovplyvňujú jej dlžníkov a ručiteľov. Konkrétne EIB individuálne posudzuje zmluvné práva v prípade zhoršenia ratingu a prijíma zmierňujúce opatrenia. Takisto sa pozorne sledujú obnovenia bankových záruk získaných na poskytnuté úvery s cieľom zabezpečiť ich nahradenie alebo v prípade potreby včas prijať opatrenia.

3.2.3.6 Omeškané úverové splátky a zníženia hodnoty

Omeškané sumy sú určované, monitorované a vykazované v súlade s postupmi stanovenými v celobankových „Usmerneniach a postupoch pre finančné monitorovanie“. Tieto postupy sú v súlade s osvedčenými bankovými postupmi a sú prijaté pre všetky úvery, ktoré spravuje EIB.

Monitorovanie je štruktúrované tak, aby sa zabezpečilo: i) odhaľovanie potenciálnych omeškaných platieb a ich oznamovanie príslušným útvarom čo najskôr; ii) urýchlené postúpenie kritických prípadov na správnu operačnú a rozhodovaciu úroveň; iii) pravidelné podávanie správ riadiacim orgánom nástroja o celkovom stave.

Omeškané splátky a zníženia hodnoty úverov a zálohových platieb možno analyzovať takto (v tis. EUR):

	Úvery a zálohové platby	**Úvery a zálohové platby**
	31.12.2022	**31.12.2021**
Účtovná hodnota	**1 849 786**	**1 986 281**
Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo znehodnotené		
Hrubá suma	63 474	69 180
Zníženie hodnoty – opravná položka na stratu	-21 303	-30 169
Účtovná hodnota očakávaných úverových strát počas celej životnosti, úverovo znehodnotených	**42 171**	**39 011**
Po splatnosti, ale nie úverovo znehodnotené		
Po splatnosti		
0 – 30 dní	670	2 334
30 – 90 dní	118	9
90 – 180 dní	95	-
viac ako 180 dní	25	-
Účtovná hodnota po splatnosti, ale nie úverovo znehodnotená	**908**	**2 343**
Účtovná hodnota nie po splatnosti ani nie úverovo znehodnotená	**1 806 707**	**1 944 927**
Účtovná hodnota úverov a zálohové platby spolu	**1 849 786**	**1 986 281**

3.2.3.7 Citlivosť očakávaných úverových strát na budúce hospodárske podmienky (v tis. EUR)

Očakávané úverové straty sú citlivé na úsudky a predpoklady týkajúce sa formulovania výhľadových scenárov. EIB vykonáva analýzu citlivosti očakávaných úverových strát vykazovaných vo významných triedach svojich aktív.

Prognózy budúcich hospodárskych podmienok (prostredníctvom makroekonomických scenárov) sú vstupmi do prognostického modelu produkujúceho podmienené rizikové parametre, ktoré sú vstupom do výpočtu opravnej položky na stratu.

Scenáre sú odvodené zo šokovej úrovne HDP, ktorý je kľúčovým meradlom hospodárskej činnosti. Šoky pre reálny HDP sú kalibrované tak, aby replikovali minulú volatilitu premennej. V prípade potreby sa na spresnenie rozsahu a pretrvávania šokov pre HDP uplatňuje aj odborný úsudok. Výsledkom je, že šoky sa určujú spolu s funkciou rozpadu, a tým sa určí vplyv šokov v priebehu času. Pravdepodobnosti spojené s každým scenárom sú definované tak, aby odrážali trhové (volatilita) ukazovatele a interne vyvinuté ukazovatele/sledovače, ktoré sa dôsledne nasadzujú v priebehu času na zachytenie neistoty. Váženie pozitívnych a negatívnych šokov závisí od rovnováhy rizík v ekonomike. V minulosti sa pri štvrťročných projekciách uplatnilo na priemerné negatívne šoky -9 908 EUR (2021: -15 250 EUR) a na priemerné pozitívne šoky 8 356 EUR (2021: 11 780 EUR).

V nasledujúcej tabuľke je uvedená opravná položka na stratu z úverov a zálohových platieb v rámci fázy 1 a 2. Každý výhľadový scenár (napr. východisková hodnota, pozitívne a negatívne šoky) bol vážený hodnotou 100 % namiesto použitia váh pravdepodobnosti scenára v rámci všetkých troch scenárov.

	2022		
(v tis. EUR)	**Pozitívne šoky**	**Východisková hodnota**	**Negatívne šoky**
Hrubá expozícia	3 229 247	3 229 247	3 229 247
Opravná položka na stratu	43 821	52 177	62 085

	2021		
(v tis. EUR)	**Pozitívne šoky**	**Východisková hodnota**	**Negatívne šoky**
Hrubá expozícia	3 319 800	3 319 800	3 319 800
Opravná položka na stratu	37 862	49 642	64 892

3.2.3.8 Nové prerokovanie úveru a odklad splátok

EIB považuje úvery, v súvislosti s ktorými bola predĺžená platnosť opatrení na odklad splátok, za úvery s odloženou splatnosťou (t. j. pôžičky, dlhové cenné papiere a úverové prísľuby). Opatrenia na odklad splátok pozostávajú z ústupkov, ktoré sa EIB rozhodne urobiť voči dlžníkovi, ktorý sa pre svoje finančné ťažkosti považuje za neschopného dodržiavať zmluvné podmienky dlhovej služby, s cieľom umožniť dlžníkovi splácať dlh alebo úplne či čiastočne refinancovať zmluvu. S expozíciami sa zaobchádza ako s expozíciami s úľavou, ak dôjde k ústupku, bez ohľadu na to, či je akákoľvek suma po termíne splatnosti, alebo je expozícia klasifikovaná ako zlyhaná. Expozície sa nepovažujú za expozície s úľavou, ak sa dlžník nenachádza vo finančných ťažkostiach.

Za bežných okolností by sa zhoršenie predmetných úverov odhalilo na základe ustanovení usmernení a postupov EIB a pred novým prerokovaním by sa monitorovalo. Po novom prerokovaní by EIB tieto úvery ďalej úzko monitorovala. V prípade úverového znehodnotenia sa finančný nástroj presunie do fázy 3. Úver sa bude pravidelne monitorovať v súlade s rámcom banky.

Banka v reakcii na osobitné hospodárske vplyvy ochorenia COVID-19 svojim dlžníkom sprístupnila viaceré podporné opatrenia, ktoré okrem iného zahŕňajú i) dočasné uvoľnenie (vrátane oslobodení) od finančných dohôd a ďalších kľúčových doložiek; ii) reprofilovanie peňažných tokov stanovením nových harmonogramov splácania alebo dočasným pozastavením povinností splácania a iii) niektoré ďalšie doplnkové podporné opatrenia, napríklad podpis nových zmlúv, zrýchlenie vyplácania úverov a zvyšovanie súm požičiavaných dlžníkom. Banka posúdila žiadosti o takéto opatrenia individuálne v medziach určitých osobitných podmienok. Tieto opatrenia sa mali ponúknuť dlžníkom, ktorí nemali žiadne štrukturálne finančné ťažkosti alebo problémy s platobnou schopnosťou a v čase poskytovania týchto opatrení boli považovaní za podnik s predpokladom nepretržitého pokračovania v činnosti. Ak na základe posúdenia dlžník nesplnil tieto požiadavky alebo banka identifikovala riziká pre dlhodobú udržateľnosť obchodného modelu klienta, zvážila akékoľvek ďalšie vhodné opatrenia a v prípade potreby postupuje podľa štandardných procesov reštrukturalizácie EIB.

Skupina takéto podporné opatrenia od júna 2021 už nesprístupňuje.

Medzi opatrenia a postupy na odklad splátok, ktoré EIB prijala počas vykazovaného obdobia v rámci svojich reštrukturalizačných činností, patria okrem iného predĺženie splatnosti, odklad splatnosti istiny, odklad splatnosti istiny a úrokov, porušenie významných dohôd a kapitalizácia nedoplatkov.

3.2.3.8 Nové prerokovanie úveru a odklad splátok (pokračovanie)

Operácie, na ktoré sa vzťahujú opatrenia na odklad splátok, sa vykazujú ako také v nasledujúcej tabuľke:

v tis. EUR	31.12.2022		31.12.2021	
	Bezproblémové	Problémové	Bezproblémové	Problémové
Počet zmlúv, na ktoré sa vzťahujú postupy odkladu splátok	12	7	16	9
Účtovná hodnota (vrátane úrokov a omeškaných súm)	144 399	45 497	210 553	58 742
Vykázaná opravná položka na očakávané úverové straty	16 008	14 323	16 124	20 475
Výnosy z úrokov, pokiaľ ide o zmluvy s odkladom splatnosti	7 745	2 280	11 583	3 563

		Opatrenia na odklad splátok					
v tis. EUR	31.12.2021	Predĺženie splatnosti	Odklad splatnosti istiny a úrokov	Porušenie významných finančných dohôd	Iné	Zmluvné splácanie, ukončenie a/alebo odpísanie	31.12.2022
Finančné inštitúcie	149 326	-	-	4 119	-	-67 694	85 751
Podniky	119 969	-	-	-	-	-15 824	104 145
Spolu	**269 295**	**-**	**-**	**4 119**	**-**	**-83 518**	**189 896**

3.2.4 Kreditné riziko pri peňažných prostriedkoch a peňažných ekvivalentoch

Dostupné prostriedky sú investované v súlade s harmonogramom zmluvných záväzkov vyplácania prostriedkov z nástroja. K 31. decembru 2022 a 31. decembru 2021 mali investície formu bankových vkladov, vkladových certifikátov a komerčných cenných papierov.

Schválené subjekty majú rating podobný krátkodobému a dlhodobému ratingu, ktorý sa vyžaduje pre vlastné investície do cenných papierov EIB. V prípade rozdielnych ratingov udelených viac ako jednou ratingovou agentúrou sa zohľadňuje najnižší rating. Maximálny povolený limit pre každú schválenú banku je v súčasnosti 50 000 000 EUR (päťdesiat miliónov eur). Výnimka z toho pravidla bola udelená spoločnosti Société Générale, v ktorej má nástroj svoje prevádzkové hotovostné účty. Krátkodobý úverový limit pre Société Générale k 31. decembru 2022 a 31. decembru 2021 predstavoval 110 000 000 EUR (stodesať miliónov eur). Zvýšený limit sa uplatňuje na sumu peňažných prostriedkov na prevádzkových hotovostných účtoch a nástroje vydané touto protistranou a v držbe pokladničného portfólia.

Všetky investície sa uskutočnili vo schválených subjektoch s maximálnou splatnosťou tri mesiace od dátumu pripísania. Všetky porušenia výšky obmedzenia kreditnej expozície boli oznámené mandantom. K 31. decembru 2022 a k 31. decembru 2021 mali všetky termínované vklady, komerčné cenné papiere a pokladničná hotovosť v držbe pokladničného portfólia nástroja minimálny rating P-2 (ekvivalentu Moody's) v deň zúčtovania.

V nasledujúcej tabuľke sa uvádza situácia peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov vrátane vzniknutých úrokov (v tis. EUR):

Minimálny krátkodobý rating (Moody's)	Minimálny dlhodobý rating (Moody's)	31.12.2022		31.12.2021	
P-1	Aaa	200 167	14 %	299 814	22 %
P-1	Aa2	24 955	2 %	160 066	12 %
P-1	Aa3	4 992	0 %	67 036	5 %
P-1	A1	300 627	21 %	82 730	6 %
P-1	A2	340 252	22 %	199 879	15 %
P-1	A3	491 224	34 %	444 064	32 %
P-2	A3	29 956	2 %	104 975	8 %
P-2	Baa1	59 797	4 %	-	0 %
P-2		**1 451 970**	**100 %**	**1 358 564**	**100 %**

3.2.5 Kreditné riziko derivátov

3.2.5.1 Politika kreditného rizika pri derivátoch

Kreditné riziko týkajúce sa derivátov predstavuje stratu, ktorá by jednej strane vznikla, ak by druhá protistrana nebola schopná plniť si svoje zmluvné záväzky. Kreditné riziko týkajúce sa derivátov sa líši v závislosti od viacerých faktorov (ako sú úrokové sadzby alebo menové kurzy) a vo všeobecnosti zodpovedá len malej časti ich pomyselnej hodnoty.

Nástroj môže počas bežného priebehu svojich operácií uzavrieť swapové zmluvy s cieľom zaistiť určité operácie poskytovania úverov alebo zmluvy na menové forwardy s cieľom zaistiť svoje menové pozície, ktoré sú denominované v aktívne obchodovateľných menách iných, ako je euro. EIB vykonáva všetky swapy s externou protistranou. Swapy sa riadia rovnakými rámcovými swapovými zmluvami a dodatkami o finančných zárukách (Credit Support Annexes), aké podpisuje EIB s externými protistranami.

3.2.5.2 Ocenenie kreditného rizika pri derivátoch

Všetky swapy, ktoré uskutočňuje EIB a súvisia s nástrojom, podliehajú rovnakému zmluvnému rámcu a metodike, ktoré sa uplatňujú na deriváty, ktoré EIB používa na vlastné účely. Najmä oprávnenosť protistrán na swapové operácie určuje EIB na základe rovnakých podmienok oprávnenosti, aké sa uplatňujú na všeobecné účely swapov.

EIB oceňuje expozíciu voči kreditnému riziku swapových a derivátových transakcií pomocou prístupu krátkodobej nezabezpečenej expozície a potenciálnej budúcej expozície na účely vykazovania a monitorovania limitov. Tieto metriky v plnej miere zahŕňajú deriváty súvisiace s investičným nástrojom.

Nástroj uzatvára krátkodobé devízové swapy (devízové swapy) s cieľom zaistiť menové riziko pri vyplácaní úverov v menách iných ako EUR. Devízové swapy majú maximálnu dobu splatnosti tri mesiace a pravidelne sa obnovujú. Pomyselná hodnota devízových swapov bola k 31. decembru 2022 na úrovni 1 790,0 mil. EUR v porovnaní s 1 530,0 mil. EUR k 31. decembru 2021. Reálna hodnota devízových swapov bola k 31. decembru 2022 na úrovni 71,1 mil. EUR v porovnaní s -16,3 mil. EUR k 31. decembru 2021.

Nástroj uzatvára krížové menové swapové zmluvy s cieľom zaistiť menové riziko pri vyplácaní úverov v menách iných ako EUR. Krížové menové swapy majú dlhodobú splatnosť. Pomyselná hodnota devízových swapov bola k 31. decembru 2022 na úrovni 47,0 mil. EUR v porovnaní s 51,9 mil. EUR k 31. decembru 2021. Reálna hodnota devízových swapov bola k 31. decembru 2022 na úrovni 4,8 mil. EUR v porovnaní s 2,6 mil. EUR k 31. decembru 2021.

3.2.6Kreditné riziko pokladničných finančných aktív

V tejto tabuľke je znázornená situácia pokladničného portfólia, ktoré obsahuje len komerčné cenné papiere vydané subjektmi na nižších úrovniach verejnej správy, bankami a nebankovým subjektmi s pôvodnou splatnosťou dlhšou ako tri mesiace. Členské štáty EÚ, ich agentúry, banky a nebankové subjekty sú akceptovateľnými emitentmi. Maximálny povolený limit pre každého schváleného emitenta je 50 000 000 EUR (päťdesiat miliónov EUR). V závislosti od požiadaviek na likviditu by mohli byť oprávnené aj investície do strednodobých a dlhodobých dlhopisov.

v tis. EUR

Minimálny krátkodobý rating (Moody's)	**Minimálny dlhodobý rating (Moody's)**	**31.12.2022**		**31.12.2021**	
P-1	Aa2	32 974	45 %	-	0 %
P-1	Aa3	4	0 %	-	0 %
P-1	A3	39 843	55 %	-	0 %
P-2	A3	182	0 %	-	0 %
Spolu		**73 003**	**100 %**	**-**	**0 %**

3.3 Riziko likvidity

Riziko likvidity sa týka schopnosti účtovnej jednotky financovať nárast aktív a splniť svoje záväzky v čase ich splatnosti bez toho, aby to spôsobilo neprijateľné straty. Je možné ho rozdeliť na riziko likvidity financovania a riziko trhovej likvidity. Riziko likvidity financovania je riziko, že účtovná jednotka nebude schopná efektívne plniť očakávané i neočakávané súčasné a budúce potreby peňažných tokov bez ovplyvnenia jej každodennej činnosti alebo jej finančnej situácie. Riziko trhovej likvidity je riziko, že účtovná jednotka nemôže ľahko vyrovnať alebo eliminovať pozíciu za trhovú cenu z dôvodu nedostatočnej hĺbky trhu alebo jeho narušenia.

3.3.1 Riadenie rizika likvidity

Nástroj je financovaný predovšetkým z ročných príspevkov od členských štátov a zo spätných tokov prostriedkov z operácií nástroja. Nástroj riadi svoje riziko likvidity financovania najmä plánovaním svojich potrieb čistej likvidity a požadovaných ročných príspevkov členských štátov.

S cieľom vypočítať ročné príspevky členských štátov sa počas roka analyzuje a sleduje vzorec vyplácania existujúceho a očakávaného portfólia. Pri korekcii ročných požiadaviek na likviditu sa zohľadňujú zvláštne udalosti, ako napr. splátky pred určeným dátumom, predaj akcií alebo prípady zlyhania.

Aby sa minimalizovalo riziko likvidity, nástroj udržiava dostatočnú likvidnú rezervu na to, aby kedykoľvek mohol pokryť vyplácanie plánovaných úhrad, o ktorých pravidelne informuje úverové oddelenie EIB. Prostriedky sú investované na peňažnom trhu a trhoch s dlhopismi vo forme medzibankových vkladov a iných krátkodobých finančných nástrojov, pričom sa berú do úvahy záväzky vyplácania hotovostných prostriedkov z nástroja. Likvidné aktíva nástroja spravuje finančné oddelenie banky s cieľom zachovať primeranú likviditu na to, aby nástroj mohol plniť svoje záväzky. V súlade s rozhodnutím Rady 2020/2233 sa spätné toky prostriedkov z investičného nástroja AKT budú využívať v rámci NDICI – Globálna Európa. Možnosť presunu týchto spätných tokov je však podmienená zachovaním primeranej úrovne likvidity v rámci investičného nástroja AKT.

V súlade so zásadou oddelenia úloh Front Office od úloh Back Office zodpovedá za operácie vysporiadania týkajúce sa investovania týchto aktív oddelenie plánovania a vysporiadania operácií EIB. Za schvaľovanie protistrán a limitov pre pokladničné investície, ako aj za monitorovanie týchto limitov zodpovedá riaditeľstvo pre riadenie rizík banky.

3.3.2 Meranie rizika likvidity

Tabuľky uvedené v tomto oddiele analyzujú finančné záväzky nástroja podľa splatnosti na základe obdobia zostávajúceho medzi dátumom súvahy a dátumom splatnosti uvedeným v zmluve (na základe nediskontovaných peňažných tokov).

Pokiaľ ide o nederivátové finančné záväzky, nástroj drží záväzky vo forme nevyplatených častí úveru v rámci podpísaných dohôd o poskytnutí úveru, vo forme nevyplatených častí podpísaných dohôd o upísaní kapitálu/kapitálových investíciách, vo forme poskytnutých záruk za úvery alebo vo forme viazanej bonifikácie úrokov a technickej pomoci.

Úvery v rámci investičného nástroja majú lehotu vyplatenia. Úhrady sa však uskutočňujú v termínoch a v sumách, ktoré odrážajú pokrok príslušných investičných projektov. Okrem toho úvery investičného nástroja predstavujú transakcie vykonávané v pomerne premenlivom operatívnom prostredí, a ich harmonogram vyplácania teda zahŕňa značnú mieru neistoty.

Kapitálové investície sú splatné vtedy a hneď, ako správcovia kapitálového fondu vydajú platnú výzvu na splatenie kapitálu, čo odráža stupeň pokročilosti ich investičných činností. Doba čerpania má zvyčajne dĺžku 3 roky a často sa predlžuje o jeden alebo dva roky. Niektoré záväzky vyplácania zvyčajne pretrvávajú po skončení doby čerpania až do úplného ukončenia realizácie predmetných investícií fondu, pretože likvidita fondu môže byť občas nedostatočná na pokrytie platobných záväzkov vznikajúcich v súvislosti s poplatkami alebo inými výdavkami.

Záruky nepodliehajú osobitným záväzkom vyplatenia, pokiaľ sa nepožiada o uplatnenie záruk. Výška neuhradených záruk sa v rámci harmonogramu splácania zaručených úverov zníži.

Výdavky peňažných prostriedkov v súvislosti s viazanou bonifikáciou úrokov sa vyskytujú v prípade bonifikovaných úverov financovaných z vlastných zdrojov banky. Vykazované záporné peňažné toky preto predstavujú iba záväzky vzťahujúce sa na tieto úvery, a nie celkovú sumu viazaných nevyplatených bonifikácií úrokov. Rovnako ako v prípade úverov je ich harmonogram vyplácania neistý.

Viazaný „hrubý nominálny odlev“ týkajúci sa technickej pomoci v tabuľke „Profil splatnosti nederivátových finančných pasív“ sa vzťahuje na celkovú nevyplatenú časť podpísaných zmlúv o technickej pomoci. V prípade časového harmonogramu vyplácania existuje vysoký stupeň neistoty. Výdavky peňažných prostriedkov zaradené do kategórie „3 mesiace alebo kratšie“ predstavujú sumu neuhradených faktúr prijatých do dátumu vykazovania.

Záväzky týkajúce sa nederivátových finančných záväzkov, pre ktoré nie je stanovený dátum zmluvnej splatnosti, sú zaradené do kategórie „Nedefinovaná splatnosť“. Záväzky, pre ktoré je k dátumu vykazovania zaznamenaná žiadosť o platbu, sa zaradia do príslušného časového úseku.

Pokiaľ ide o derivátové finančné záväzky, profil splatnosti zodpovedá zmluvným nediskontovaným hrubým peňažným tokom swapových zmlúv vrátane krížových menových swapov (CCS), krížových menovo-úrokových swapov (CCIRS), krátkodobých menových swapov a úrokových swapov.

3.3.2 Meranie rizika likvidity (pokračovanie)

Profil splatnosti nederivátových finančných záväzkov **v tis. EUR k 31. 12. 2022**	**3 mesiace alebo kratšie**	**Viac ako 3 mesiace až 1 rok**	**Viac ako 1 rok až 5 rokov**	**Viac ako 5 rokov**	**Nedefinovaná splatnosť**	**Hrubý nominálny odlev**
Odlev prostriedkov v súvislosti s prisľúbenými, ale nevyplatenými úvermi	87 210	21 208	-	-	1 563 433	1 671 851
Odlev prostriedkov v súvislosti s prisľúbenými investičnými prostriedkami a upísaním akcií	4 676	-	-	-	406 496	411 172
Iné (podpísané nevydané záruky, vydané záruky)	-	-	-	-	49 378	49 378
Odlev prostriedkov v súvislosti s prisľúbenou bonifikáciou úrokov	-	-	-	-	350 282	350 282
Odlev prostriedkov v súvislosti s prisľúbenou technickou pomocou	924	-	-	-	32 149	33 073
Spolu	**92 810**	**21 208**	**-**	**-**	**2 401 738**	**2 515 756**

Profil splatnosti nederivátových finančných záväzkov **v tis. EUR k 31. 12. 2021**	**3 mesiace alebo kratšie**	**Viac ako 3 mesiace až 1 rok**	**Viac ako 1 rok až 5 rokov**	**Viac ako 5 rokov**	**Nedefinovaná splatnosť**	**Hrubý nominálny odlev**
Odlev prostriedkov v súvislosti s prisľúbenými, ale nevyplatenými úvermi	-	-	-	-	1 677 411	1 677 411
Odlev prostriedkov v súvislosti s prisľúbenými investičnými prostriedkami a upísaním akcií	6 322	-	-	-	466 678	473 000
Iné (podpísané nevydané záruky, vydané záruky)	-	-	-	-	1 755 974	1 755 974
Odlev prostriedkov v súvislosti s prisľúbenou bonifikáciou úrokov	-	-	-	-	379 620	379 620
Odlev prostriedkov v súvislosti s prisľúbenou technickou pomocou	1 519	-	-	-	37 617	39 136
Spolu	**7 841**	**-**	**-**	**-**	**4 317 300**	**4 325 141**

Profil splatnosti derivátových finančných záväzkov **v tis. EUR k 31. 12. 2022**	**3 mesiace alebo kratšie**	**Viac ako 3 mesiace až 1 rok**	**Viac ako 1 rok až 5 rokov**	**Viac ako 5 rokov**	**Hrubý nominálny prílev/odlev**
CCS – prílev	88	9 474	38 431	147	48 140
CCS – odlev	-108	-11 965	-30 450	-146	-42 669
Krátkodobé menové swapy – prílev	1 790 000	-	-	-	1 790 000
Krátkodobé menové swapy – odlev	-1 724 227	-	-	-	-1 724 227
Spolu	**65 753**	**-2 491**	**7 981**	**1**	**71 244**

Profil splatnosti derivátových finančných záväzkov **v tis. EUR k 31. 12. 2021**	**3 mesiace alebo kratšie**	**Viac ako 3 mesiace až 1 rok**	**Viac ako 1 rok až 5 rokov**	**Viac ako 5 rokov**	**Hrubý nominálny prílev/odlev**
CCS a CCIRS – prílev	82	3 340	34 870	9 394	47 686
CCS a CCIRS – odlev	-115	-8 470	-47 250	-10 329	-66 164
Krátkodobé menové swapy – prílev	1 530 000	-	-	-	1 530 000
Krátkodobé menové swapy – odlev	-1 547 698	-	-	-	-1 547 698
Spolu	**-17 731**	**-5 130**	**-12 380**	**-935**	**-36 176**

3.3.3Dlhodobé finančné aktíva a záväzky

V nasledujúcej tabuľke sa uvádzajú nederivátové finančné aktíva a finančné záväzky, ktoré by sa mali pravdepodobne vymôcť alebo vyrovnať neskôr než 12 mesiacov po dátume vykazovania.

v tis. EUR	**31.12.2022**	**31.12.2021**
Finančné aktíva:		
Úvery a zálohové platby	1 922 784	2 074 642
Akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom	797 341	697 631
Iné aktíva	-	1 086
Spolu	**2 720 125**	**2 773 359**
Finančné záväzky:		
Sumy dlžné tretím stranám*	136 867	179 593
Rezervy na úverové prísľuby	16 583	16 602
Spolu	**153 450**	**196 195**

* Sumy dlhované tretím stranám zahŕňajú neuhradené bonifikácie úrokov a technickú pomoc dlžné členským štátom, pri ktorých je splatnosť prevažne nedefinovaná.

3.4. Trhové riziko

Trhové riziko predstavuje riziko, že zmeny trhových cien, ako sú napr. úrokové sadzby, ceny cenných papierov a výmenné kurzy, ovplyvnia príjmy účtovnej jednotky alebo hodnotu finančných nástrojov, ktoré má v držbe.

3.4.1Úrokové riziko

Úrokové riziko vyplýva z volatility ekonomickej hodnoty úročených pozícií alebo z príjmov od nich odvodených, a to v dôsledku nepriaznivých pohybov úrokových sadzieb.

Nástroj nie je priamo ovplyvnený fluktuáciou vlastnej ekonomickej hodnoty ani cenovými rozdielmi medzi rôznymi aktívami, záväzkami a zaisťovacími nástrojmi, pretože i) nemá žiadne priame náklady na prijaté úvery a pôžičky ani úročené záväzky a ii) akceptuje vplyv výkyvov úrokových sadzieb na príjmy zo svojich investícií.

Nástroj meria citlivosť svojho úverového portfólia a mikrohedžingových swapov voči výkyvom úrokových sadzieb prostredníctvom výpočtu hodnoty bázického bodu (BPV).

BPV meria nárast alebo pokles čistej súčasnej hodnoty príslušného portfólia, ktorá sa odvíja od zvýšenia úrokovej sadzby o jeden bázický bod (0,01 %) v rámci určitého časového úseku „peňažný trh – do jedného roka“, „veľmi krátke – 2 až 3 roky“, „krátke – 4 až 6 rokov“, „stredne dlhé – 7 až 11 rokov“, „dlhé – 12 až 20 rokov“ alebo „veľmi dlhé – viac ako 21 rokov“.

Na určenie čistej súčasnej hodnoty úverových peňažných tokov denominovaných v EUR nástroj používa trojmesačnú EUR swapovú krivku. Na určenie čistej súčasnej hodnoty úverových peňažných tokov denominovaných v menách iných ako EUR sa používa trojmesačná EUR swapová krivka spolu so základom na krížové menové swapy. Pokiaľ ide o meny iné ako EUR, v prípade ktorých nie je k dispozícii spoľahlivá a dostatočne úplná diskontná krivka, sa namiesto nej použije diskontná krivka EUR alebo USD.

Na výpočet čistej súčasnej hodnoty mikrohedžingových swapov používa nástroj EUR swapovú krivku pre peňažné toky denominované v EUR a USD swapovú krivku pre peňažné toky denominované v USD.

3.4.2Úrokové riziko (pokračovanie)

Nasledujúca tabuľka ilustruje, že čistá súčasná hodnota úverového portfólia a súvisiacich mikrohedžingových swapov by sa k 31. decembru 2022 znížila o 500 tis. EUR (k 31. decembru 2021: zníženie o 769 tis. EUR), ak by sa všetky súvisiace krivky úrokových sadzieb simultánne zvýšili o 1 bázický bod.

Hodnota bázického bodu v tis. EUR	**Peňažný trh**	**Veľmi krátke**	**Krátke**	**Stredné**	**Dlhé**	**Veľmi dlhé**	**Spolu**
K 31. 12. 2022	**1 rok**	**2 – 3 roky**	**4 – 6 rokov**	**7 – 11 rokov**	**12 – 20 rokov**	**21 rokov**	
Citlivosť úverov a mikrohedžingových swapov spolu	-34	-98	-154	-162	-50	-2	**-500**

Hodnota bázického bodu v tis. EUR	**Peňažný trh**	**Veľmi krátke**	**Krátke**	**Stredné**	**Dlhé**	**Veľmi dlhé**	**Spolu**
K 31. 12. 2021	**1 rok**	**2 – 3 roky**	**4 – 6 rokov**	**7 – 11 rokov**	**12 – 20 rokov**	**21 rokov**	
Citlivosť úverov a mikrohedžingových swapov spolu	-46	-120	-371	-218	-14	-	**-769**

Reforma IBOR:

Povaha a rozsah rizika a riadenia rizika

Referenčné úrokové sadzby, ako je napríklad Londýnska medzibanková referenčná úroková sadzba („LIBOR“), sa vo finančných zmluvách bežne používajú. V posledných rokoch sa dôvera v ich spoľahlivosť a robustnosť oslabila a regulačné orgány na celom svete presadzovali reformu referenčných úrokových sadzieb. Globálny prechod na alternatívne referenčné úrokové sadzby patrí medzi najnáročnejšie reformy, ktoré by sa na finančných trhoch mali vykonať.

Vo februári 2018 zriadil Výbor banky pre aktíva a pasíva (ALCO) osobitnú pracovnú podskupinu ALCO pre IBOR, pracovnú skupinu IBOR, ktorá má proaktívne sledovať a monitorovať vývoj súvisiaci s prechodom na alternatívne úrokové sadzby.
Medzi ciele pracovnej skupiny IBOR patrilo dôsledné monitorovanie vývoja súvisiaceho s reformou referenčných úrokových sadzieb a vyhodnocovanie miery, do akej pokročil prechod na alternatívne sadzby. Okrem iného sa zaoberal pokrokom v oblasti dodatkov k zmluvám, bilaterálnych rokovaní s klientmi, aktualizácií IT systémov a aplikácií, zavedenia záložného jazyka v nových zmluvách, pravidelného monitorovania vystavenia sadzbe IBOR podľa meny a triedy aktív.
Pokrok vo vykonávaní stanoveného pracovného plánu pravidelne monitoroval a diskutoval o ňom výbor ALCO a bol takisto pravidelne nahlasovaný vrcholovému manažmentu banky.

Hlavné riziká, ktorým bol nástroj vystavený v dôsledku reformy IBOR, sú operačné. Ide napríklad o aktualizáciu systémov využívajúcich krivky IBOR a revíziu prevádzkových kontrol súvisiacich s reformou a regulačnými rizikami, o opätovné prerokovanie úverových zmlúv prostredníctvom bilaterálnych rokovaní so zákazníkmi, aktualizáciu zmluvných podmienok, úpravy infraštruktúry vyrovnania a platobnej infraštruktúry. Finančné riziko sa v prevažnej miere obmedzuje na úrokové riziko.

Riziká neviedli k zmene stratégie nástroja na riadenia rizík.

Expozícia podľa triedy finančných nástrojov a stavu prechodu

V rámci poskytovania úverov je nástroj vystavený najmä reforme IBOR v oblasti úverov s pohyblivými sadzbami denominovaných v USD. Aktíva s pohyblivými sadzbami sa vo výkaze finančnej pozície nástroja vo väčšine prípadov vykazujú v amortizovanej hodnote. Nástroj okrem toho využíva derivátové nástroje na mikrohedžingové úvery a pôžičky s fixnou úrokovou sadzbou, ako aj na monitorovanie svojich globálnych úrokových sadzieb a devízových pozícií.

K 31. decembru 2021 nástroj prostredníctvom uplatňovania záložného protokolu ISDA presunul celé portfólio svojich derivátov týkajúcich sa sadzieb LIBOR. Preto to nemá žiaden vplyv na finančné výkazy zostavené k 31. decembru 2022.

Úvery sú druhou najväčšou triedou aktív, ktorá je priamo vystavená sadzbám IBOR. Počas roka 2022 banka sledovala presun úverov viazaných na USD LIBOR. Väčšina dlžníkov už vyjadrila preferenciu produktu a príslušné aktualizované zmluvy sa majú podpísať začiatkom roka 2023. Väčšina expozícií sa má presunúť do dátumu prvej platby úrokov po dátume ukončenia 30. júna 2023, pričom bude pravdepodobne nevyhnutné čiastočne sa spoliehať na syntetické sadzby LIBOR. Súbežne s presunom banka prispôsobila svoje portfólio úverových produktov pre vznik nových úverov.

3.4.2 Devízové riziko

Devízové riziko je v prípade investičného nástroja riziko straty príjmov alebo ekonomickej hodnoty v dôsledku nepriaznivých pohybov výmenných kurzov.

Vzhľadom na referenčnú účtovnú menu (EUR pre investičný nástroj) je nástroj vystavený devízovému riziku vždy, keď existuje nesúlad medzi aktívami a záväzkami denominovanými v nereferenčnej účtovnej mene. Devízové riziko zahŕňa aj účinok zmien hodnoty budúcich peňažných tokov denominovaných v nereferenčnej účtovnej mene v dôsledku kolísania výmenného kurzu, napr. vyplácanie úrokov a dividend.

3.4.2.1 Devízové riziko a pokladničné aktíva

Pokladničné aktíva investičného nástroja sú denominované v EUR alebo USD.

Devízové riziko sa zaisťuje prostredníctvom krížových devízových spotových alebo forwardových transakcií, devízových swapov alebo krížových menových swapov. Finančné oddelenie banky môže v nevyhnutných a náležitých prípadoch použiť akýkoľvek iný nástroj v súlade s politikou banky, ktorý poskytne ochranu voči trhovým rizikám vzniknutým v súvislosti s finančnými činnosťami investičného nástroja.

3.4.2.2 Devízové riziko a operácie financované alebo zaručené zo strany investičného nástroja

Príspevky členských štátov do investičného nástroja sú prijímané v EUR. Operácie financované alebo zaručené zo strany investičného nástroja, ako aj bonifikácia úrokov, môžu byť denominované v EUR, USD alebo v inej povolenej mene.

K expozícii voči devízovému riziku (vo vzťahu k referenčnej mene EUR) dochádza, ak transakcie denominované v iných menách ako EUR zostávajú nezaistené. Usmernenia pre zaistenie devízového rizika investičného nástroja sa uvádzajú ďalej v texte.

3.4.2.2.1. Zaistenie operácií denominovaných v USD

Devízové riziko vyplývajúce z operácií investičného nástroja denominovaných v USD je kryté súhrnne prostredníctvom USD/EUR devízových swapov, ktoré sa pravidelne predlžujú a ktorých hodnota sa pravidelne upravuje. Používanie devízových swapov má dvojaký účel. Na jednej strane sa generuje potrebná likvidita na nové platby (úvery a vlastný kapitál) a na druhej strane sa zachováva devízový makrohedžing.

Na začiatku každého obdobia sa peňažné toky, ktoré majú byť prijaté alebo vyplatené v USD počas ďalšieho obdobia, odhadnú na základe plánovaných alebo očakávaných spätných tokov prostriedkov/vyplatených súm. Následne sa končiace devízové swapy predĺžia, pričom sa ich suma upraví, aby pokryla aspoň potreby likvidity v USD predpokladané v ďalšom období.

Devízová pozícia USD sa pri prekročení príslušných limitov mesačne zaisťuje prostredníctvom spotových alebo forwardových operácií.

Počas obdobia predlžovania sa neočakávané nedostatky likvidity v USD pokryjú prostredníctvom ad hoc devízových swapov, zatiaľ čo prebytky likvidity sa investujú do pokladničných aktív alebo prevedú na EUR.

3.4.2.2.2. Zaistenie (hedžing) operácií denominovaných v iných menách ako EUR alebo USD

Operácie investičného nástroja denominované v iných menách ako EUR alebo USD sa zaisťujú prostredníctvom zmlúv o krížových menových swapoch s rovnakým finančným profilom, aký má príslušný úver, za predpokladu, že funguje swapový trh.

Niektoré operácie investičného nástroja sú denominované v menách, pre ktoré efektívne možnosti zaisťovania buď nie sú dostupné, alebo sú dostupné za vysokú cenu. Tieto operácie sú denominované v lokálnych menách, ale realizujú sa v EUR alebo USD. Rámec pre finančné riziko investičného nástroja schválený výborom investičného nástroja 22. januára 2015 umožňuje zaistiť devízové expozície v lokálnych menách, ktoré vykazujú významnú pozitívnu koreláciu s USD, synteticky prostredníctvom derivátov denominovaných v USD. Lokálne meny zaistené synteticky prostredníctvom derivátov denominovaných v USD sú vykázané v tabuľke v časti 3.4.2.2.3 v položke „Lokálne meny (zaistené synteticky)“, zatiaľ čo lokálne meny, ktoré nie sú zaistené synteticky prostredníctvom derivátov denominovaných v USD, sú vykázané v tej istej tabuľke v položke „Lokálne meny (nezaistené synteticky)“.

3.4.2.2.3 Devízová pozícia (v tis. EUR)

V tabuľkách v rámci tejto poznámky sa uvádza devízová pozícia nástroja.

Devízová pozícia sa v nasledujúcich tabuľkách prezentuje v súlade s politikami riadenia rizík nástroja (opísanými v rámci pre finančné riziko nástroja). Devízová pozícia podľa politík riadenia rizík sa zakladá na účtovných údajoch a je vymedzená ako rozdiel medzi vybranými aktívami a záväzkami. Aktíva a záväzky vymedzené v devízovej pozícii podľa politík riadenia rizík sa vyberajú tak, aby sa zabezpečilo, že zisk sa prepočíta na referenčnú menu (EUR) až vtedy, keď bude prijatý.

Zmena reálnej hodnoty akcií a iných cenných papierov s premenlivým výnosom, ako aj zníženia hodnoty úverov a zálohových platieb sú zahrnuté v devízovej pozícii podľa politík riadenia rizík. Deriváty zahrnuté v devízovej pozícii podľa politík riadenia rizík sa zohľadňujú v ich nominálnej hodnote, a nie ich reálnej hodnote, aby sa zosúladili s nerozdelenou hodnotou aktív, ktoré sa takisto zohľadňujú v ich nominálnej hodnote upravenej o zníženie hodnoty úverov.

Zvyšná časť aktív a pasív, ktorá zahŕňa najmä naakumulované úroky z úverov, derivátov a subvencií, je v ďalej uvedených tabuľkách vykázaná v rámci časti „Devízová pozícia vylúčená z politík riadenia rizika“.

K 31. decembru 2022	**Aktíva a záväzky**			**Záväzky a podmienené záväzky**
Mena	**Devízová pozícia podľa politík riadenia rizika**	**Devízová pozícia vylúčená z politík riadenia rizika**	**Súvahová devízová pozícia**	
USD	-318 423	-11 114	-329 537	844 247
*Lokálne meny (zaistené synteticky)**				
KES	129 513	36 883	166 396	-
TZS	7 355	123	7 478	-
DOP	24 533	301	24 834	-
UGX	32 632	489	33 121	-
RWF	75 037	698	75 735	-
*Lokálne meny (nezaistené synteticky)**				-
HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW, BWP, JMD, NGN, ZAR	86 929	-479	86 450	-
Iné meny ako EUR spolu	**37 576**	**26 901**	**64 477**	**844 247**
EUR	**-**	**4 009 151**	**4 009 151**	**1 726 301**
EUR a iné ako EUR spolu	**37 576**	**4 036 052**	**4 073 628**	**2 570 548**

* Vysvetlenie syntetického zaistenia je uvedené v časti 3.4.2.2.2.

3.4.2.2.3. Devízová pozícia (v tis. EUR) (pokračovanie)

K 31. decembru 2021		Aktíva a záväzky		Záväzky a podmienené záväzky
Mena	**Devízová pozícia podľa politík riadenia rizika**	**Devízová pozícia vylúčená z politík riadenia rizika**	**Súvahová devízová pozícia**	
USD	-130 383	-29 399	-159 782	756 190
*Lokálne meny (zaistené synteticky)**				
KES	90 567	7 138	97 705	-
TZS	16 478	333	16 811	-
DOP	18 783	301	19 084	-
UGX	36 935	978	37 913	-
RWF	49 667	365	50 032	-
*Lokálne meny (nezaistené synteticky)**				
HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW, BWP, JMD, NGN, ZAR	96 450	-517	95 933	-
Iné meny ako EUR spolu	**178 497**	**-20 801**	**157 696**	**756 190**
EUR	**-**	**3 645 241**	**3 645 241**	**628 913**
EUR a iné ako EUR spolu	**178 497**	**3 624 440**	**3 802 937**	**1 385 103**

* Vysvetlenie syntetického zaistenia je uvedené v časti 3.4.2.2.2.

3.4.2.3 Analýza citlivosti na zmenu devízových kurzov

K 31. decembru 2022 by zníženie hodnoty EUR o 10 % voči všetkým ostatným menám viedlo k zvýšeniu prostriedkov prispievateľov o 7,2 mil. EUR (31. decembra 2021: 17,5 mil. EUR). Zvýšenie hodnoty EUR voči všetkým ostatným menám o 10 % by viedlo k zníženiu prostriedkov prispievateľov o -5,9 mil. EUR (31. decembra 2021: -14,3 mil. EUR).

3.4.2.4 Konverzné kurzy

Na zostavenie súvahy k 31. decembru 2022 a 31. decembru 2021 sa použili tieto konverzné kurzy:

	31. decembra 2022	31. decembra 2021
Iné meny ako meny štátov EÚ		
Botswanská Pula (BWP)	13,59	13,27
Dominikánske peso (DOP)	59,84	64,83
Fidžijský dolár (FJD)	2,32	2,36
Haitské gourde (HTG)	154,37	113,16
Jamajský dolár (JMD)	161,59	173,48
Kenský šiling (KES)	131,68	128,26
Mauritánska ouguiya (MRU)*	39,04	40,99
Maurícijská rupia (MUR)	46,83	49,30
Mozambický metical (MZN)	67,54	71,70
Nigérijská naira (NGN)	478,02	467,07
Rwandský frank (RWF)	1 132,20	1 162,53
Tanzánsky šiling (TZS)	2 487,37	2 610,48
Ugandský šiling (UGX)	3 965,00	4 027,00
Americký dolár (USD)	1,07	1,13
CFA frank (XAF/XOF)	655,96	655,96
Juhoafrický rand (ZAR)	18,10	18,06
Zambijská kwacha (ZMW)	19,28	18,88

3.4.3 Akciové riziko

Akciové riziko je riziko, že sa reálna hodnota kapitálových investícií zníži v dôsledku zmeny cien akcií a/alebo hodnoty jednotlivých kapitálových investícií.

Investičný nástroj je vystavený akciovému riziku prostredníctvom priamych kapitálových investícií a investícií do fondov rizikového kapitálu.

Hodnota nekótovaných akciových pozícií nie je na účely kontinuálneho monitorovania a kontroly k dispozícii. Pre takéto pozície sú najlepšími disponibilnými ukazovateľmi ceny získané na základe relevantných techník oceňovania.

Vplyv +/–10 % zmeny hodnoty jednotlivých priamych kapitálových investícií a investícií rizikového kapitálu na prostriedky prispievateľov nástroja (ako dôsledok zmeny reálnej hodnoty portfólia kapitálových investícií) predstavuje za predpokladu, že sa ostatné premenné nezmenili,
79,7 mil. EUR, resp. -79,7 mil. EUR k 31. decembru 2022 (69,8 mil. EUR, resp. -69,8 mil. EUR k 31. decembru 2021).

4 Reálne hodnoty finančných nástrojov

4.1 Účtovná klasifikácia a reálne hodnoty

V nasledujúcej tabuľke sa uvádzajú účtovné a reálne hodnoty finančných aktív a finančných záväzkov vrátane ich úrovní v hierarchii reálnej hodnoty. Nezahŕňajú informácie o reálnej hodnote finančných aktív a finančných záväzkov oceňovaných v amortizovanej hodnote, ak sa účtovná hodnota primerane blíži reálnej hodnote.

K 31. decembru 2022	Účtovná hodnota						Reálna hodnota			
v tis. EUR	Derivátové finančné nástroje	Akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom	Peňažné prostriedky, úvery a zálohové platby	Pokladničné finančné aktíva	Ostatné finančné aktíva/záväzky	Spolu	Úroveň 1	Úroveň 2	Úroveň 3	Spolu
Finančné aktíva povinne oceňované vo FVTPL										
Derivátové finančné nástroje	75 852	-	-	-	-	**75 852**	-	75 852	-	**75 852**
Fond rizikového kapitálu	-	684 564	-	-	-	**684 564**	-	-	684 564	**684 564**
Priame kapitálové investície	-	112 777	-	-	-	**112 777**	-	-	112 777	**112 777**
Úvery a zálohové platby	-	-	95 604	-	-	**95 604**	-	-	95 604	**95 604**
Finančné aktíva povinne oceňované vo FVTPL spolu	**75 852**	**797 341**	**95 604**	**-**	**-**	**968 797**	**-**	**75 852**	**892 945**	**968 797**
Finančné aktíva oceňované v amortizovanej hodnote (AC)										
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	-	-	1 451 970	-	-	**1 451 970**				
Úvery a zálohové platby	-	-	1 754 182	-	-	**1 754 182**				
Pohľadávky voči prispievateľom	-	-	85 321	-	-	**85 321**				
Pokladničné finančné aktíva	-	-	-	73 003	-	**73 003**				
Iné aktíva	-	-	-	-	950	**950**				
Finančné aktíva oceňované v amortizovanej hodnote (AC) spolu	**-**	**-**	**3 291 473**	**73 003**	**950**	**3 365 426**				
Finančné aktíva spolu	**75 852**	**797 341**	**3 387 077**	**73 003**	**950**	**4 334 223**				
Finančné záväzky oceňované vo FVTPL										
Derivátové finančné nástroje	-	-	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
Finančné záväzky oceňované vo FVTPL spolu	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Finančné záväzky v amortizovanej hodnote (AC)										
Rezervy na vydané záruky	-	-	-	-	-	**-**				
Rezervy na úverové prísľuby	-	-	-	-	-16 583	**-16 583**				
Sumy dlžné tretím stranám	-	-	-	-	-190 927	**-190 927**				
Ostatné záväzky	-	-	-	-	-2 419	**-2 419**				
Finančné záväzky oceňované v amortizovanej	**-**	**-**	**-**	**-**	**-209 929**	**-209 929**				

hodnote (AC) spolu						
Finančné záväzky spolu	**-**	**-**	**-**	**-**	**-209 929**	**-209 929**

4 Reálne hodnoty finančných nástrojov (pokračovanie)

4.1 Účtovná klasifikácia a reálne hodnoty (pokračovanie)

K 31. decembru 2021	Účtovná hodnota						Reálna hodnota			
v tis. EUR	Derivátové finančné nástroje	Akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom	Peňažné prostriedky, úvery a zálohové platby	Pokladničné finančné aktíva	Ostatné finančné aktíva/záväzky	Spolu	Úroveň 1	Úroveň 2	Úroveň 3	Spolu
Finančné aktíva povinne oceňované vo FVTPL										
Derivátové finančné nástroje	7	-	-	-	-	**7**	-	7	-	**7**
Fond rizikového kapitálu	-	590 570	-	-	-	**590 570**	-	-	590 570	**590 570**
Priame kapitálové investície	-	107 061	-	-	-	**107 061**	-	-	107 061	**107 061**
Úvery a zálohové platby	-	-	229 991	-	-	**229 991**	-	-	229 991	**229 991**
Finančné aktíva povinne oceňované vo FVTPL spolu	**7**	**697 631**	**229 991**	**-**	**-**	**927 629**	**-**	**7**	**927 622**	**927 629**
Finančné aktíva v amortizovanej hodnote (AC)										
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	-	-	1 358 564	-	-	**1 358 564**				
Úvery a zálohové platby	-	-	1 756 290	-	-	**1 756 290**				
Pohľadávky voči prispievateľom	-	-	85 210	-	-	**85 210**				
Pokladničné finančné aktíva	-	-	-	-	-	**-**				
Iné aktíva	-	-	-	-	1 086	**1 086**				
Finančné aktíva oceňované v amortizovanej hodnote (AC) spolu	**-**	**-**	**3 200 064**	**-**	**1 086**	**3 201 150**				
Finančné aktíva spolu	**7**	**697 631**	**3 430 055**	**-**	**1 086**	**4 128 779**				
Finančné záväzky povinne oceňované vo FVTPL										
Derivátové finančné nástroje	-18 835	-	-	-	-	**-18 835**	-	-18 835	-	**-18 835**
Finančné záväzky oceňované vo FVTPL spolu	**-18 835**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-18 835**	**-**	**-18 835**	**-**	**-18 835**
Finančné záväzky v amortizovanej hodnote (AC)										
Rezervy na vydané záruky	-	-	-	-	-	**-**				
Rezervy na úverové prísľuby	-	-	-	-	-16 602	**-16 602**				
Sumy dlžné tretím stranám	-	-	-	-	-239 639	**-239 639**				
Ostatné záväzky	-	-	-	-	-2 333	**-2 333**				
Finančné záväzky oceňované v amortizovanej hodnote (AC) spolu	**-**	-	-	-	**-258 574**	**-258 574**				
Finančné záväzky spolu	**-18 835**	**-**	**-**	**-**	**-258 574**	**-277 409**				

4.2. Stanovenie reálnych hodnôt

4.2.1 Techniky oceňovania a významné nepozorovateľné vstupy

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené informácie o technikách oceňovania a významných nepozorovateľných vstupoch používaných pri oceňovaní finančných nástrojov zaradených do úrovne 2 a 3 hierarchie reálnej hodnoty:

	Technika oceňovania	Významné nepozorovateľné vstupy	Vzťah nepozorovateľných vstupov k oceňovaniu reálnou hodnotou
Finančné nástroje vykazované v reálnej hodnote			
Derivátové finančné nástroje	Diskontované peňažné toky: Budúce peňažné toky sa odhadujú na základe forwardových výmenných kurzov/úrokových sadzieb (z pozorovateľných forwardových výmenných kurzov a výnosových kriviek na konci vykazovaného obdobia) a zmluvných forwardových/úrokových sadzieb diskontovaných sadzbou, ktorá odzrkadľuje kreditné riziko jednotlivých protistrán.	Neuplatňuje sa.	Neuplatňuje sa.
Fond rizikového kapitálu	Metóda upravených čistých aktív: Reálna hodnota sa stanovuje prostredníctvom uplatnenia percentuálneho vlastníckeho podielu nástroja v danom subjekte na čistú hodnotu aktív premietnutú v najnovšej správe a upravenú o peňažné toky, alebo, ak je to možné, prostredníctvom presnej hodnoty podielu v rovnakom čase, ktorú predloží príslušný správca fondu. Aby sa preklenul časový odstup medzi poslednou dostupnou čistou hodnotou aktív a spracovaním ročných výkazov, vykonáva sa prieskum následných udalostí a v prípade potreby sa vykazovaná čistá hodnota aktív upraví.	Úprava súvisiaca s časom, ktorý uplynul medzi posledným dátumom vykazovania fondu rizikového kapitálu a dátumom ocenenia, pri ktorej sa zohľadňujú: prevádzkové výdavky a poplatky za správu, následné zmeny reálnej hodnoty podkladových aktív fondu rizikového kapitálu, dodatočne vzniknuté záväzky, zmeny na trhu alebo iné zmeny ekonomických podmienok.	Čím dlhšie je obdobie medzi dátumom ocenenia reálnou hodnotou a posledným dátumom vykazovania fondu rizikového kapitálu, tým vyššia je úprava súvisiaca s časom, ktorý uplynul.
Priame kapitálové investície	Upravené čisté aktíva.	Úprava súvisiaca s časom, ktorý uplynul medzi posledným dátumom vykazovania subjektu, do ktorého sa investovalo, a dátumom ocenenia, pri ktorej sa zohľadňujú: prevádzkové výdavky, následné zmeny reálnej hodnoty podkladových aktív subjektu, do ktorého sa investovalo, dodatočne vzniknuté záväzky, zmeny na trhu alebo iné zmeny ekonomických podmienok, zvýšenie kapitálu a predaj/zmena kontroly. Zrážka za obmedzenú obchodovateľnosť (likviditu) určená na základe predchádzajúcich transakčných cien podobných akcií v danej krajine/regióne, v rozpätí od 5 do 30 %.	Čím vyššia je zrážka za obmedzenú obchodovateľnosť, tým nižšia je reálna hodnota.
Úvery v reálnej hodnote (IFE)	Pre dlžníkov s predpokladom nepretržitého pokračovania v činnosti: Diskontované peňažné toky využívajúce zmluvné/očakávané budúce peňažné toky diskontované príslušnou diskontnou sadzbou upravenou o riziko, ktorá zachytáva riziko spojené s úverom (vrátane kreditného rizika dlžníka). Diskontná sadzba sa porovnáva/posudzuje s každou príslušnou referenčnou hodnotou na trhu. Pre dlžníkov bez predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti: Prístup čistých aktív (prístup likvidačnej hodnoty).	Zložky diskontnej sadzby majú odrážať kreditné riziko dlžníka v porovnaní s bezrizikovými trhovými sadzbami.	Čím vyššia je diskontná sadzba, tým nižšia je reálna hodnota.

4.2.2 Techniky oceňovania a významné nepozorovateľné vstupy (pokračovanie)

	Technika oceňovania	Významné nepozorovateľné vstupy	Vzťah nepozorovateľných vstupov k oceňovaniu reálnou hodnotou
Finančné nástroje nevykazované v reálnej hodnote			
Úvery a zálohové platby	Diskontované peňažné toky: Model oceňovania používa zmluvné peňažné toky podmienené tým, že nedôjde k zlyhaniu zo strany dlžníka, a nezohľadňuje žiadne hodnoty kolaterálu ani scenáre predčasného splatenia. Na získanie čistej súčasnej hodnoty úverov použitý model diskontuje zmluvné peňažné toky každého úveru pomocou upravenej trhovej diskontnej krivky. Čistá súčasná hodnota jednotlivých úverov sa potom upraví tak, aby sa zohľadnili príslušné súvisiace očakávané straty. Výsledky sa potom spočítajú, aby sa získala reálna hodnota úverov a zálohových platieb.	Neuplatňuje sa.	Neuplatňuje sa.
Pokladničné finančné aktíva	Diskontované peňažné toky.	Neuplatňuje sa.	Neuplatňuje sa.

V súvislosti s uplatnením IFRS 13 sú do reálnej hodnoty derivátov k 31. decembru 2022 a 2021 zahrnuté úpravy ocenenia, a to:

- úpravy ocenenia pohľadávky (CVA), ktoré odzrkadľujú kreditné riziko protistrany pri derivátových transakciách, čo predstavuje –12,8 tis. EUR k 31. decembru 2022 a –167,8 tis. EUR k 31. decembru 2021,
- úpravy ocenenia záväzkov (DVA), ktoré odzrkadľujú vlastné kreditné riziko pri derivátových transakciách, čo predstavuje +11,7 tis. EUR k 31. decembru 2022 a +2,7 tis. EUR k 31. decembru 2021.

4.2.2 Presuny medzi úrovňou 1 a 2

Politikou nástroja je vykazovať presuny medzi úrovňami k dátumu udalosti alebo zmeny okolností, ktoré presun spôsobili.

V rokoch 2022 a 2021 sa v rámci nástroja neuskutočnili žiadne presuny z úrovne 1 do úrovne 2 alebo naopak v hierarchii reálnej hodnoty.

4.2.3 Reálne hodnoty úrovne 3

Zosúhlasenie reálnych hodnôt úrovne 3

V nasledujúcej tabuľke sa uvádzajú zmeny nástrojov úrovne 3[16] za roky, ktoré sa končia 31. decembrom 2022 a 31. decembrom 2021:

v tis. EUR	**Akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom**
Zostatok k 1. januáru 2022	**697 631**
Zisky alebo straty zahrnuté do výkazu ziskov a strát:	
Kapitálové swapy	99
Čistá zmena reálnej hodnoty z akcií a iných cenných papierov s premenlivým výnosom	9 172
Spolu	**9 271**
Vyplatené prostriedky	139 935
Splátky	-74 959
Kurzové rozdiely	25 463
Zostatok k 31. decembru 2022	**797 341**

v tis. EUR	**Akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom**
Zostatok k 1. januáru 2021	**526 810**
Zisky alebo straty zahrnuté do výkazu ziskov a strát:	
Ukončenie vykazovania úpravy reálnej hodnoty z dôvodu predaja	13 489
Čistá zmena reálnej hodnoty z akcií a iných cenných papierov s premenlivým výnosom	117 502
Spolu	**130 991**
Vyplatené prostriedky	84 224
Splátky	-71 624
Kurzové rozdiely	27 230
Zostatok k 31. decembru 2021	**697 631**

V rokoch 2022 a 2021 sa v rámci nástroja neuskutočnili žiadne presuny z alebo do úrovne 3 v hierarchii reálnej hodnoty.

[16] úvery oceňované v reálnej hodnote prostredníctvom ocenenia zisku a straty sú uvedené v poznámke 7.

5 Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty

Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty pozostávajú z:

v tis. EUR	31.12.2022	31.12.2021
pokladničnej hotovosti	328 079	434 064
termínovaných vkladov	963 004	672 730
komerčných cenných papierov	159 506	252 211
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty vo výkaze peňažných tokov	**1 450 589**	**1 359 005**
Vzniknutý úrok	1 381	-441
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty vo výkaze finančnej pozície	**1 451 970**	**1 358 564**

6 Derivátové finančné nástroje

Derivátové finančné nástroje klasifikované ako v držbe na obchodovanie pozostávajú z týchto hlavných zložiek:

K 31. decembru 2022	Reálna hodnota		Pomyselná hodnota
v tis. EUR	Aktíva	Záväzky	
Krížové menové swapy	4 778	-	47 033
Devízové swapy	71 074	-	1 790 000
Derivátové finančné nástroje spolu	**75 852**	**-**	**1 837 033**

K 31. decembru 2021	Reálna hodnota		Pomyselná hodnota
v tis. EUR	Aktíva	Záväzky	
Krížové menovo-úrokové swapy	7	-2 568	51 865
Devízové swapy	-	-16 267	1 530 000
Derivátové finančné nástroje spolu	**7**	**-18 835**	**1 581 865**

Vzhľadom na ukončenie platnosti sadzby EONIA a vývoj na trhoch banka v decembri 2022 prešla z diskontovania sadzby EONIA na diskontovanie sadzby ESTER, čo malo vplyv na zisky a straty vo výške 18 966 EUR.

7 Úvery a zálohové platby

7.1 Úvery a zálohové platby

V nasledujúcej tabuľke je uvedené zosúhlasenie z počiatočného na konečný zostatok úverov a zálohových platieb:

v tis. EUR	Globálne úvery*	Úvery v prvom rade	Podriadené úvery	POCI	Spolu
Nominálna hodnota úverov v amortizovanej hodnote (AC) k 1. januáru 2022	**1 260 960**	**549 115**	**-**	**-**	**1 810 075**
Vyplatené prostriedky	186 211	68 638	-	-	**254 849**
Odpisy	-	-	-	-	**-**
Splátky	-246 403	-74 267	-	-	**-320 670**
Kapitalizovaný úrok	-	-	-	-	**-**
Kurzové rozdiely	36 119	19 791	-	-	**55 910**
Nominálna hodnota úverov v amortizovanej hodnote (AC) k 31. decembru 2022	**1 236 887**	**563 277**	**-**	**-**	**1 800 164**
Zníženie hodnoty – opravná položka na stratu k 1. januáru 2022	**-43 723**	**-22 191**	**-**	**-**	**-65 914**
Čisté zmeny očakávaných úverových strát počas 12 mesiacov	-7 009	-750	-	-	**-7 759**
Čisté zmeny očakávaných úverových strát počas celej životnosti, úverovo neznehodnotených	4 305	1 176	-	-	**5 481**
Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo znehodnotené	-	-393	-	-	**-393**
Zrušenie očakávaných úverových strát počas celej životnosti, úverovo znehodnotených	11 082	151	-	-	**11 233**
Kurzové rozdiely	-2 259	-791	-	-	**-3 050**
Zníženie hodnoty – opravná položka na stratu k 31. decembru 2022	**-37 604**	**-22 798**	**-**	**-**	**-60 402**
Úvery a zálohové platby v amortizovanej hodnote (AC) k 31. decembru 2022	**1 199 283**	**540 479**	**-**	**-**	**1 739 762**
Nominálna hodnota úverov vo FVTPL k 1. januáru 2022	**1 080**	**70 936**	**200 000**	**-**	**272 016**
Vyplatené prostriedky	-	5 644	-	**-**	**5 644**
Splátky	-	-4 544	-133 167	**-**	**-137 711**
Kurzové rozdiely	-	887	-	**-**	**887**
Nominálna hodnota úverov vo FVTPL k 31. decembru 2022	**1 080**	**72 923**	**66 833**	**-**	**140 836**
Úprava reálnej hodnoty k 1. januáru 2022	**-1 080**	**-24 613**	**-16 332**	**-**	**-42 025**
Čistá zmena reálnej hodnoty	-	-1 680	-1 400	-	**-3 080**
Kurzové rozdiely	-	-127	-	-	**-127**
Úprava reálnej hodnoty k 31. decembru 2022	**-1 080**	**-26 420**	**-17 732**	**-**	**-45 232**
Úvery a zálohové platby vo FVTPL k 31. decembru 2022	**-**	**46 503**	**49 101**	**-**	**95 604**
Amortizovaná hodnota	-3 450	-3 718	-	-	**-7 168**
Úrok	11 809	9 741	38	-	**21 588**
Úvery a zálohové platby k 31. decembru 2022	**1 207 642**	**593 005**	**49 139**	**-**	**1 849 786**

* Vrátane dohôd o zastúpení.

7 Úvery a zálohové platby (pokračovanie)

7.1. Úvery a zálohové platby (pokračovanie)

v tis. EUR	Globálne úvery*	Úvery v prvom rade	Podriadené úvery	POCI	Spolu
Nominálna hodnota úverov v amortizovanej hodnote (AC) k 1. januáru 2021	**1 151 398**	**572 864**	**-**	**-**	**1 724 262**
Vyplatené prostriedky	274 020	62 869	-	-	**336 889**
Odpisy	-	-	-	-	**-**
Splátky	-225 990	-113 215	-	-	**-339 205**
Kurzové rozdiely	61 532	26 597	-	-	**88 129**
Nominálna hodnota úverov v amortizovanej hodnote (AC) k 31. decembru 2021	**1 260 960**	**549 115**	**-**	**-**	**1 810 075**
Zníženie hodnoty – opravná položka na stratu k 1. januáru 2021	**-68 243**	**-35 550**	**-**	**-**	**-103 793**
Čisté zmeny očakávaných úverových strát počas 12 mesiacov	6 509	6 836	-	-	**13 345**
Čisté zmeny očakávaných úverových strát počas celej životnosti, úverovo neznehodnotených	6 327	6 045	-	-	**12 372**
Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo znehodnotené	-249	-742	-	-	**-991**
Zrušenie očakávaných úverových strát počas celej životnosti, úverovo znehodnotených	15 875	2 373	-	-	**18 248**
Kurzové rozdiely	-3 942	-1 153	-	-	**-5 095**
Zníženie hodnoty – opravná položka na stratu k 31. decembru 2021	**-43 723**	**-22 191**	**-**	**-**	**-65 914**
Úvery a zálohové platby v amortizovanej hodnote (AC) k 31. decembru 2021	**1 217 237**	**526 924**	**-**	**-**	**1 744 161**
Nominálna hodnota úverov vo FVTPL k 1. januáru 2021	**1 080**	**61 493**	**30 000**	**-**	**92 573**
Vyplatené prostriedky	-	8 323	170 000	-	**178 323**
Splátky	-	-739	-	-	**-739**
Kurzové rozdiely	-	1 859	-	-	**1 859**
Nominálna hodnota úverov vo FVTPL k 31. decembru 2021	**1 080**	**70 936**	**200 000**	**-**	**272 016**
Úprava reálnej hodnoty k 1. januáru 2021	**-1 080**	**-25 893**	**-18 291**	**-**	**-45 264**
Čistá zmena reálnej hodnoty	-	1 609	1 959	-	**3 568**
Kurzové rozdiely	-	-329	-	-	**-329**
Úprava reálnej hodnoty k 31. decembru 2021	**-1 080**	**-24 613**	**-16 332**	**-**	**-42 025**
Úvery a zálohové platby vo FVTPL k 31. decembru 2021	**-**	**46 323**	**183 668**	**-**	**229 991**
Amortizovaná hodnota	-3 151	-3 736	-	-	**-6 887**
Úrok	10 295	8 686	35	-	**19 016**
Úvery a zálohové platby k 31. decembru 2021	**1 224 381**	**578 197**	**183 703**	**-**	**1 986 281**

* Vrátane dohôd o zastúpení.

7.2 Zníženie hodnoty úverov a zálohových platieb – Opravné položky na stratu

	2022				
		Očakávané úverové straty počas celej životnosti			
v tis. EUR	Očakávané úverové straty počas 12 mesiacov	Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo neznehodnotené	Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo znehodnotené	POCI	Spolu
Úvery a zálohové platby v amortizovanej hodnote (AC)					
Zostatok k 1. januáru 2022	**3 565**	**33 268**	**29 081**	**-**	**65 914**
Presun do očakávaných úverových strát počas 12 mesiacov	2 293	-7 061	-	-	**-4 768**
Presun do očakávaných úverových strát počas celej životnosti, úverovo neznehodnotených	-489	3 160	-	-	**2 671**
Presun do očakávaných úverových strát počas celej životnosti, úverovo znehodnotených	-	-617	393	-	**-224**
Čisté oceňovanie opravnej položky na stratu	4 101	-2 472	-6 045	-	**-4 416**
Nové vzniknuté alebo kúpené finančné aktíva	1 878	1 670	-	-	**3 548**
Finančné aktíva, ktorých vykazovanie bolo ukončené	-24	-160	-5 189	-	**-5 373**
Kurzové rozdiely	46	1 029	1 975	-	**3 050**
Zostatok k 31. decembru 2022	**11 370**	**28 817**	**20 215**	**-**	**60 402**

	2021				
		Očakávané úverové straty počas celej životnosti			
v tis. EUR	Očakávané úverové straty počas 12 mesiacov	Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo neznehodnotené	Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo znehodnotené	POCI	Spolu
Úvery a zálohové platby v amortizovanej hodnote (AC)					
Zostatok k 1. januáru 2021	**16 389**	**43 976**	**43 428**	**-**	**103 793**
Presun do očakávaných úverových strát počas 12 mesiacov	-	-	-	-	**-**
Presun do očakávaných úverových strát počas celej životnosti, úverovo neznehodnotených	-5 008	-1 019	-	-	**-6 027**
Presun do očakávaných úverových strát počas celej životnosti, úverovo znehodnotených	-	-77	249	-	**172**
Čisté oceňovanie opravnej položky na stratu	-8 480	-8 912	-15 309	-	**-32 701**
Nové vzniknuté alebo kúpené finančné aktíva	504	1 039	-	-	**1 543**
Finančné aktíva, ktorých vykazovanie bolo ukončené	-361	-3 405	-2 195	-	**-5 961**
Odpisy	-	-	-	-	**-**
Kurzové rozdiely	521	1 666	2 908	-	**5 095**
Zostatok k 31. decembru 2021	**3 565**	**33 268**	**29 081**	**-**	**65 914**

8 Akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom

V nasledujúcej tabuľke je uvedené zosúhlasenie z počiatočného na konečný zostatok kapitálových investícií:

v tis. EUR	Fondy rizikového kapitálu	Priame kapitálové investície	Spolu
Náklady k 1. januáru 2022	**493 161**	**77 478**	**570 639**
Vyplatené prostriedky	139 935	-	139 935
Splátky / predaj	-74 959	-	-74 959
Kapitálové swapy	-	3 598	3 598
Kurzové rozdiely	22 397	635	23 032
Náklady k 31. decembru 2022	**580 534**	**81 711**	**662 245**
Nerealizované zisky a straty k 1. januáru 2022	**97 409**	**29 583**	**126 992**
Čisté zmeny v nerealizovaných ziskoch a stratách	4 149	5 023	9 172
Ukončenie vykazovania úpravy reálnej hodnoty z dôvodu kapitálových swapov	-	-3 499	-3 499
Kurzové rozdiely	2 472	-41	2 431
Nerealizované zisky a straty k 31. decembru 2022	**104 030**	**31 066**	**135 096**
Akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom k 31. decembru 2022	**684 564**	**112 777**	**797 341**

v tis. EUR	Fondy rizikového kapitálu	Priame kapitálové investície	Spolu
Náklady k 1. januáru 2021	**452 161**	**76 258**	**528 419**
Vyplatené prostriedky	84 224	-	84 224
Splátky / predaj	-71 624	-	-71 624
Kurzové rozdiely	28 400	1 220	29 620
Náklady k 31. decembru 2021	**493 161**	**77 478**	**570 639**
Nerealizované zisky a straty k 1. januáru 2021	**-15 019**	**13 410**	**-1 609**
Čisté zmeny v nerealizovaných ziskoch a stratách	101 418	16 084	117 502
Ukončenie vykazovania úpravy reálnej hodnoty z dôvodu predaja	13 489	-	13 489
Kurzové rozdiely	-2 479	89	-2 390
Nerealizované zisky a straty k 31. decembru 2021	**97 409**	**29 583**	**126 992**
Akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom k 31. decembru 2021	**590 570**	**107 061**	**697 631**

9 Pohľadávky voči prispievateľom

Pohľadávky vo výške 85,3 mil. EUR (2021: 85,2 mil. EUR) voči prispievateľom pozostávajú výlučne z vyžiadaných, ale nezaplatených príspevkov členských štátov.

10 Pokladničné finančné aktíva

Pokladničné portfólio pozostáva z kótovaných dlhopisov, ktoré majú k dátumu vykazovania zostávajúcu splatnosť kratšiu ako tri mesiace. V nasledujúcej tabuľke sú uvedené pohyby pokladničného portfólia:

v tis. EUR	
Akvizície	920 290
Splatnosť	-847 608
Zmena v amortizácii prémií/diskontu	247
Zmena vo vzniknutom úroku	74
Zostatok k 31. decembru 2022	**73 003**

v tis. EUR	
Zostatok k 1. januáru 2021	**351 873**
Akvizície	2 333 691
Splatnosť	-2 684 293
Zmena v amortizácii prémií/diskontu	301
Zmena vo vzniknutom úroku	-1 572
Zostatok k 31. decembru 2021	**-**

11 Iné aktíva

Ostatné aktíva pozostávajú z týchto hlavných zložiek:

v tis. EUR	**31.12.2022**	**31.12.2021**
Pohľadávky voči EIB	940	877
Finančné záruky	10	209
Ostatné aktíva spolu	**950**	**1 086**

12 Výnosy budúcich období

Výnosy budúcich období pozostávajú z týchto hlavných zložiek:

v tis. EUR	**31.12.2022**	**31.12.2021**
Bonifikácia úrokov budúcich období	51 498	47 981
Provízie z úverov a zálohových platieb budúcich období	919	451
Výnosy budúcich období spolu	**52 417**	**48 432**

13 Rezervy na vydané záruky, po odúčtovaní

V nasledujúcich tabuľkách je uvedené zosúhlasenie z počiatočného na konečný zostatok rezerv na finančné záruky:

	2022			
v tis. EUR	**Očakávané úverové straty počas 12 mesiacov**	**Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo neznehodnotené**	**Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo znehodnotené**	**Spolu**
Vydané záruky				
Zostatok k 1. januáru	**-**	**-**	**-**	**-**
Čisté oceňovanie opravnej položky na stratu	-	-	-	**-**
Zostatok k 31. decembru	**-**	**-**	**-**	**-**

	2021			
v tis. EUR	**Očakávané úverové straty počas 12 mesiacov**	**Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo neznehodnotené**	**Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo znehodnotené**	**Spolu**
Vydané záruky				
Zostatok k 1. januáru	**851**	**-**	**-**	**851**
Čisté oceňovanie opravnej položky na stratu	-851	-	-	**-851**
Zostatok k 31. decembru	**-**	**-**	**-**	**-**

14 Rezervy na úverové prísľuby

V nasledujúcich tabuľkách je uvedené zosúhlasenie z počiatočného na konečný zostatok opravnej položky na stratu z nevyplatených úverov (úverových prísľubov):

	2022			
v tis. EUR	**Očakávané úverové straty počas 12 mesiacov**	**Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo neznehodnotené**	**Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo znehodnotené**	**Spolu**
Úverové prísľuby				
Zostatok k 1. januáru	**1 693**	**14 909**	**-**	**16 602**
Presun do očakávaných úverových strát počas celej životnosti, úverovo neznehodnotených	-302	4 687	-	**4 385**
Čisté oceňovanie opravnej položky na stratu	3 147	-6 797	-	**-3 650**
Nové vzniknuté alebo kúpené finančné aktíva	428	354	-	**782**
Finančné aktíva, ktorých vykazovanie bolo ukončené	-142	-1 395	-	**-1 537**
Kurzové rozdiely	1	-	-	**1**
Zostatok k 31. decembru	**4 825**	**11 758**	**-**	**16 583**

	2021			
v tis. EUR	**Očakávané úverové straty počas 12 mesiacov**	**Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo neznehodnotené**	**Očakávané úverové straty počas celej životnosti, úverovo znehodnotené**	**Spolu**
Úverové prísľuby				
Zostatok k 1. januáru	**6 817**	**26 335**	**-**	**33 152**
Čisté oceňovanie opravnej položky na stratu	-4 089	-7 013	-	**-11 102**
Nové vzniknuté alebo kúpené finančné aktíva	869	3 015	-	**3 884**
Finančné aktíva, ktorých vykazovanie bolo ukončené	-1 942	-7 456	-	**-9 398**
Kurzové rozdiely	38	28	-	**66**
Zostatok k 31. decembru	**1 693**	**14 909**	**-**	**16 602**

15 Sumy dlžné tretím stranám

Sumy dlžné tretím stranám pozostávajú z týchto hlavných zložiek:

v tis. EUR	**31.12.2022**	**31.12.2021**
Čisté všeobecné administratívne náklady splatné EIB	33 628	53 136
Ostatné záväzky voči EIB	1 460	40 045
Neuhradené bonifikácie úrokov a technická pomoc dlžné členským štátom	155 839	146 458
Sumy dlžné tretím stranám spolu	**190 927**	**239 639**

16 Ostatné záväzky

Ostatné záväzky pozostávajú z týchto hlavných zložiek:

v tis. EUR	31.12.2022	31.12.2021
Predčasné splátky úverov	1 790	1 793
Výnosy budúcich období z bonifikácií úrokov	629	540
Ostatné záväzky spolu	**2 419**	**2 333**

17 Príspevky vyžiadané od členských štátov (v tis. EUR)

Členské štáty	Príspevok v prospech nástroja	Príspevok na bonifikáciu úrokov a technickú pomoc	Príspevky spolu	Vyžiadané a nezaplatené*
Rakúsko	94 197	13 448	107 645	2 398
Belgicko	137 519	19 343	156 862	3 249
Bulharsko	2 616	749	3 365	219
Chorvátsko	1 081	338	1 419	225
Cyprus	1 544	437	1 981	112
Česká republika	9 538	2 728	12 266	797
Dánsko	76 883	11 088	87 971	1 980
Estónsko	975	279	1 254	86
Fínsko	54 813	8 139	62 952	1 509
Francúzsko	815 190	109 410	924 600	17 813
Nemecko	819 351	115 484	934 835	20 580
Grécko	49 970	7 909	57 879	1 507
Maďarsko	9 107	2 574	11 681	615
Írsko	27 733	4 755	32 488	940
Taliansko	467 727	69 791	537 518	12 530
Lotyšsko	1 341	384	1 725	116
Litva	2 212	632	2 844	181
Luxembursko	10 344	1 480	11 824	255
Malta	518	147	665	38
Holandsko	186 958	26 881	213 839	4 777
Poľsko	24 190	6 916	31 106	2 007
Portugalsko	39 011	6 206	45 217	1 197
Rumunsko	7 590	2 189	9 779	718
Slovensko	4 156	1 195	5 351	376
Slovinsko	3 092	878	3 970	225
Španielsko	248 728	41 237	289 965	7 932
Švédsko	102 172	15 331	117 503	2 939
Spojené kráľovstvo	503 139	79 048	582 187	-
Spolu k 31. decembru 2022	**3 701 695**	**548 996**	**4 250 691**	**85 321**
Spolu k 31. decembru 2021	**3 471 695**	**478 996**	**3 950 691**	**85 210**

* Rada 14. novembra 2022 stanovila výšku finančného príspevku, ktorú zaplatí každý členský štát k 23. januáru 2023. K 31. decembru 2022 nebolo ešte zaplatených 85,3 mil. EUR.

18 Záväzky a podmienené záväzky

v tis. EUR	31.12.2022	31.12.2021
Záväzky		
Nevyplatené úvery	1 671 851	1 677 411
Nevyplatené záväzky vzhľadom na akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom	411 172	473 000
Vydané záruky	-	1 499 675
Bonifikácia úrokov a technická pomoc	441 630	478 011
Podmienené záväzky		
Podpísané nevydané záruky	49 378	256 299
Záväzky spolu a podmienené záväzky	**2 574 031**	**4 384 396**

19 Úroky a podobné príjmy a výdavky

Úroky a podobné príjmy pozostávajú z týchto hlavných zložiek:

v tis. EUR	Od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2022	Od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	1 999	-
Úvery a zálohové platby	82 162	80 395
Bonifikácia úrokov	9 625	6 061
Úroky a podobné príjmy spolu	**93 786**	**86 456**

Výdavky na úroky a podobné výdavky pozostávajú z týchto hlavných zložiek:

v tis. EUR	Od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2022	Od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021
Derivátové finančné nástroje	-5 080	-4 800
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	-	-3 598
Pokladničné finančné aktíva	-399	-2 038
Úroky a podobné výdavky spolu	**-5 479**	**-10 436**

20 Príjmy z poplatkov a provízií a výdavky na poplatky a provízie

Príjmy z poplatkov a provízií pozostávajú z týchto hlavných zložiek:

v tis. EUR	**Od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2022**	**Od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021**
Poplatky a provízie z úverov a zálohových platieb	42	1 702
Poplatky a provízie z finančných záruk	469	517
Príjmy z poplatkov a provízií spolu	**511**	**2 219**

Hlavnú zložku výdavkov na poplatky a provízie tvorí:

v tis. EUR	**Od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2022**	**Od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021**
Komisia tretím stranám vyplatila v súvislosti s akciami a inými cennými papiermi s premenlivým výnosom	-761	-175
Výdavky na poplatky a provízie spolu	**-761**	**-175**

21 Čistý výsledok z akcií a iných cenných papierov s premenlivým výnosom

Hlavné zložky čistého výsledku z akcií a iných cenných papierov s premenlivým výnosom:

v tis. EUR	**Od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2022**	**Od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021**
Čisté výnosy	35	4 310
Výnosy z dividend	15 225	1 815
Čistá zmena reálnej hodnoty	9 172	117 502
Čistý výsledok z akcií a iných cenných papierov s premenlivým výnosom	**24 432**	**123 627**

22 Všeobecné administratívne náklady

Všeobecné administratívne náklady predstavujú skutočné náklady, ktoré EIB vynaložila na správu nástroja po odpočítaní príjmu zo štandardných poplatkov za oceňovanie, ktoré EIB priamo účtuje klientom nástroja.

Všeobecné administratívne náklady pozostávajú z týchto hlavných zložiek:

v tis. EUR	**Od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2022**	**Od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021**
Skutočné náklady vynaložené EIB	-34 841	-55 924
Príjem z poplatkov za oceňovanie priamo účtovaných klientom nástroja	1 213	2 788
Všeobecné administratívne náklady spolu	**-33,628**	**-53,136**

23 Podiel v nekonsolidovaných štruktúrovaných účtovných jednotkách (v tis. EUR)

Vymedzenie štruktúrovanej jednotky

Štruktúrovaná účtovná jednotka je účtovná jednotka, ktorá bola navrhnutá tak, aby hlasovacie alebo podobné práva neboli dominantným faktorom pri rozhodovaní o tom, kto túto účtovnú jednotku ovláda. V IFRS 12 sa uvádza, že štruktúrovaná účtovná jednotka má často niektoré alebo všetky z týchto vlastností:

- obmedzené činnosti,
- úzky a presne vymedzený cieľ, ako je realizovanie daňovo efektívneho lízingu, vykonávanie výskumných a vývojových činností, poskytovanie kapitálu alebo finančných prostriedkov účtovnej jednotke alebo poskytovanie investičných príležitostí investorom postúpením rizík a výhod spojených s aktívami štruktúrovanej účtovnej jednotky na investorov,
- nedostatok vlastného imania, ktoré by štruktúrovanej účtovnej jednotke umožnili financovať jej činnosti bez podriadenej finančnej podpory,
- financovanie v podobe viacerých zmluvne naviazaných nástrojov pre investorov, aby vytvorili koncentrácie úverových a iných rizík (tranže).

Nekonsolidované štruktúrované účtovné jednotky

Pojem „nekonsolidované štruktúrované účtovné jednotky“ sa vzťahuje na všetky štruktúrované účtovné jednotky, ktoré nástroj neovláda, a zahŕňa podiely v štruktúrovaných účtovných jednotkách, ktoré nie sú konsolidované.

Vymedzenie podielov v štruktúrovaných účtovných jednotkách:

V IFRS 12 sa podiely vymedzujú v širokom zmysle, aby zahrnuli akúkoľvek zmluvnú alebo nezmluvnú zainteresovanosť, ktorá účtovnú jednotku vystavuje riziku premenlivosti výnosov z výkonnosti účtovnej jednotky. K takým podielom patrí napr. podiel na vlastnom kapitále a iné formy účasti v inej účtovnej jednotke, ako je poskytovanie finančných prostriedkov, podpora likvidity, zníženie úverového rizika a záruky. V IFRS 12 sa uvádza, že účtovná jednotka nemá nevyhnutne podiel v inej účtovnej jednotke len z dôvodu typického vzťahu medzi dodávateľom a zákazníkom.

V nasledujúcej tabuľke sú opísané typy štruktúrovaných účtovných jednotiek, ktoré nástroj nekonsoliduje, ale v ktorých má podiel.

Typ štruktúrovanej jednotky	**Povaha a účel**	**Podiel, ktorý vlastní nástroj**
Projektové financovanie – poskytovanie úverov účelovo vytvoreným subjektom (SPV)	Transakcie projektového financovania sú transakcie, pri ktorých je nástroj pri obsluhe dlhu odkázaný na dlžníka, ktorého jediný alebo hlavný zdroj príjmu je generovaný jedným aktívom alebo obmedzeným počtom aktív, ktoré sú financované prostredníctvom tohto dlhu alebo iných už existujúcich aktív zmluvne spojených s projektom. Operácie projektového financovania sa často financujú prostredníctvom SPV.	Čisté uhradené sumy Výnosy z úrokov
Operácie rizikového kapitálu	Z nástroja sa financuje rizikový kapitál a investičné fondy. Rizikový kapitál a investičné fondy združujú a spravujú peňažné prostriedky investorov investujúcich do súkromného kapitálu v malých a stredných podnikoch so silným rastovým potenciálom a do projektov infraštruktúry.	Investície do podielov/akcií vydaných subjektom rizikového kapitálu Dividendy prijaté ako výnosy z dividend

V nasledujúcej tabuľke sa uvádzajú účtovné hodnoty nekonsolidovaných štruktúrovaných účtovných jednotiek, v ktorých má nástroj k dátumu vykazovania podiel, ako aj maximálne vystavenie nástroja stratám v súvislosti s týmito účtovnými jednotkami. Maximálne vystavenie stratám zahŕňa účtovné hodnoty a súvisiace nevyplatené záväzky.

		31.12.2022		**31.12.2021**	
Typ štruktúrovanej jednotky	**Opis**	**Účtovná hodnota**	**Maximálne vystavenie stratám**	**Účtovná hodnota**	**Maximálne vystavenie stratám**
Fondy rizikového kapitálu	Akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom	684 564	1 091 122	590 570	1 054 831
Spolu		**684 564**	**1 091 122**	**590 570**	**1 054 831**

Nástroj neposkytuje štruktúrovaným subjektom podporu nad rámec príslušného financovania.

24 Balík na financovanie projektov s vysokým vplyvom na rozvoj (v tis. EUR)

Rada ministrov AKT – EÚ schválila na spoločnom zasadnutí v júni 2013 nový finančný protokol 11. Európskeho rozvojového fondu (ERF) na obdobie rokov 2014 – 2020.

Pre investičný nástroj boli schválené nové finančné prostriedky vo výške 500 mil. EUR, tzv. balík na financovanie projektov s vysokým vplyvom na rozvoj (IFE), ktorý nástroju umožňuje podporovať projekty s mimoriadne vysokým potenciálnym vplyvom na rozvoj ale zahŕňajúce väčšie riziká vyplývajúce z takýchto investícií. Tento balík rozširuje možnosti nástroja poskytovať úvery súkromnému sektoru prostredníctvom investícií do týchto nástrojov:

Kapitálové fondy so sociálnym vplyvom – podporované rastúcim počtom správcov fondov súkromného kapitálu, pre ktorých je zmierňovanie sociálnych alebo environmentálnych problémov hlavným cieľom ich investičnej stratégie, ale ktorí sa zároveň usilujú o udržateľnosť fondu a spoločností, do ktorých sa investuje.

Úvery poskytované finančným sprostredkovateľom – (napr. makrofinančným inštitúciám, miestnym bankám a úverovým združeniam) pôsobiacim v krajinách AKT, v ktorých neprichádza do úvahy financovanie zo strany EIB – najmä v lokálnej mene – podľa existujúcich usmernení o kreditnom riziku, napríklad z dôvodu vysokého rizika krajiny, volatility meny alebo nedostatku referenčných hodnôt cenotvorby. Hlavným cieľom takýchto úverov je financovanie projektov s vysokým vplyvom na rozvoj, najmä v oblasti podpory mikropodnikov a malých podnikov a poľnohospodárstva, ktoré vo všeobecnosti nespĺňajú požiadavky na financovanie z investičného nástroja.

Nástroje na uľahčenie rozdelenia rizika – ktoré majú formu záruk za prvé straty (tzv. first loss pieces) a uľahčia EIB realizovať operácie rozdelenia rizika s miestnymi finančnými sprostredkovateľmi (najmä komerčnými bankami) v prospech MSP, ktorým sa v súčasnosti neposkytujú úvery v dostatočnej miere, a malých projektov, ktoré spĺňajú kritériá na financovanie projektov s vysokým vplyvom na rozvoj v prípadoch, keď sa identifikovala medzera na trhu v súvislosti s prístupom MSP/malých projektov k financovaniu. Tieto „first loss pieces“ by boli štruktúrované ako protizáruky v prospech nadriadených tranží záruk financovaných EIB (v rámci investičného nástroja) a inými medzinárodnými finančnými inštitúciami alebo rozvojovými finančnými inštitúciami, čím sa vytvorí značný pákový efekt.

Priame financovanie – prostredníctvom dlhových alebo kapitálových nástrojov v prípade projektov, ktoré predkladajú spoľahliví a skúsení navrhovatelia a ktoré majú veľký vplyv na rozvoj, pri ktorých sa však očakávajú aj vyššie straty a problémy s návratnosťou investícií (riziko vlastného kapitálu s vyššími než obvyklými očakávaniami strát). EIB bude pri tomto nástroji uplatňovať prísne kritériá výberu a oprávnenosti, keďže tieto projekty by napriek ich vysokému vplyvu na rozvoj nemohli splniť prijateľné kritériá na poskytnutie financovania (t. j. je pri nich malá pravdepodobnosť návratnosti investícií alebo kompenzácie strát prostredníctvom úrokových sadzieb/výnosov z vlastného kapitálu).

IFE umožňuje aj diverzifikáciu do nových sektorov, ako je zdravotníctvo, vzdelávanie, poľnohospodárstvo a potravinová bezpečnosť, a vývoj nových a inovačných nástrojov na rozdelenie rizika. V roku 2016 sa kapacita financovania IFE zvýšila na 800 mil. EUR tým, že sa IFE stal čiastočne revolvingový.

Z finančného a účtovného hľadiska je IFE súčasťou portfólia investičného nástroja a vykazuje sa v ročnej účtovnej závierke investičného nástroja.

24 Balík na financovanie projektov s vysokým vplyvom na rozvoj (v tis. EUR) (pokračovanie)

V nasledujúcej tabuľke sa uvádzajú účtovné hodnoty a viazané, ale nevyplatené sumy pre každý druh aktíva:

Druh investície v rámci IFE	Opis	Oceňovanie	Hrubá účtovná hodnota k 31. 12. 2022	Opravná položka na stratu/úprava reálnej hodnoty k 31. 12. 2022	Účtovná hodnota k 31. 12. 2022	Nevyplatená suma k 31. 12. 2022	Úprava podsúvahovej hodnoty očakávaných úverových strát k 31. 12. 2022
Úvery finančným sprostredkovateľom	Úvery a zálohové platby	AC	79 778	-3 454	76 324	64 345	-632
Priame úverové operácie	Úvery a zálohové platby	FVTPL	104 709	-45 224	59 485	67 215	-
Kapitálové fondy so sociálnym vplyvom	Akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom	FVTPL	94 385	23 802	118 187	79 393	-
Priama majetková účasť	Akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom	FVTPL	59 429	26 939	86 368	14	-
Nástroje na uľahčenie rozdelenia rizika	Vydané záruky	prístup vyššej hodnoty*	-	-	-	46 878	-
Spolu			**338 301**	**2 063**	**340 364**	**257 845**	**-632**

* Podrobné informácie sa nachádzajú v časti Následné oceňovanie v poznámke 2.4.3.

Druh investície v rámci IFE	Opis	Oceňovanie	Hrubá účtovná hodnota k 31. 12. 2021	Opravná položka na stratu/úprava reálnej hodnoty k 31. 12. 2021	Účtovná hodnota k 31. 12. 2021	Nevyplatená suma k 31. 12. 2021	Úprava podsúvahovej hodnoty očakávaných úverových strát k 31. 12. 2021
Úvery finančným sprostredkovateľom	Úvery a zálohové platby	AC	68 228	-1 981	66 247	29 272	-242
Priame úverové operácie	Úvery a zálohové platby	FVTPL	101 840	-41 403	60 437	92 031	-
Kapitálové fondy so sociálnym vplyvom	Akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom	FVTPL	61 611	9 866	71 477	106 675	-
Priama majetková účasť	Akcie a iné cenné papiere s premenlivým výnosom	FVTPL	58 523	23 608	82 131	14	-
Nástroje na uľahčenie rozdelenia rizika	Vydané záruky	prístup vyššej hodnoty*	-	-	-	44 146	-
Spolu			**290 202**	**-9 910**	**280 292**	**272 138**	**-242**

* Podrobné informácie sa nachádzajú v časti Následné oceňovanie v poznámke 2.4.3.

EIB uplatňuje zásady rizika všeobecného mandátu na priame úverové operácie v rámci IFE (s výnimkou úverov finančným sprostredkovateľom), ako sa stanovuje v usmerneniach EIB o kreditnom a akciovom riziku, a monitoruje riziko spojené s priamymi úverovými operáciami v rámci IFE na základe ich reálnej hodnoty a podáva o ňom správy. Podľa metodiky vykonáva banka kvalitatívne posudzovanie rizika s cieľom posúdiť náležitosť odôvodnenia investície a reálnosť obchodnej životaschopnosti takýchto operácií.

25 Ďalšie udalosti

Po dátume zostavenia súvahy nenastali žiadne významné udalosti, ktoré by si vyžadovali úpravu alebo zverejnenie vo finančných výkazoch k 31. decembru 2022.

Banka v súvislosti s ruskou inváziou na Ukrajinu a jej širšími hospodárskymi dôsledkami naďalej pozorne monitoruje situáciu, najmä v rámci následného preskúmania udalostí.